

Bibliothèque numérique

medic@

**Penicher, Louis. Collectanea
pharmaceutica seu apparatus ad
novam pharmacopoeam**

Paris : Stephane Michallet, 1695.

Cote : Bibliothèque de pharmacie RES 5045

(c) Bibliothèque interuniversitaire de médecine (Paris)
Adresse permanente : http://www.bium.univ-paris5.fr/hist/med/medica/cote?pharma_res005045

præparatio mellis et cere.

primùm apes vapores sulphuris excitari debent, et totum opus illorum manibus
exprimitur, liquor albidus primò fluit et mel album dicitur, postea residuum
reperfectum, presso exprimitur ut reliquum liquoris flavo/cens extrahatur quod mel
comune dicitur.

his peractis magna in aqua per tres dies manere debet tunc igne liquefacto fortipresso
exprimitur quod cera flava dicitur, quæ perno linteâ filtranda.

Tabella rosata purgantes.

℞. Sacchari alb. ℥i succi limonum q. s. coque ad deb. tan consistentiam
postea ad ℥iij. ondoit cuire le sucre bien fort afin que les tablettes soient granulées et qu'il y
ait un peu de sucre à manger.
℞. pulv. rosarum sabaram spiritus vitrioli irosorati ℥iij. ultimo tandeum dice
tam moij. ℞. f. tabella: dosis et a ℥ij. ad ℥iij.

Balsamum vulnerarium leonardi fiorentini medici
et chirurgi bononiensis.

℞. Theribentina veneta ℥i.

olei Laurini, gum. arabic. aa 3j.

galbani, thuris, myrrha, gum. hadese, ligni aloes aa 3ij.

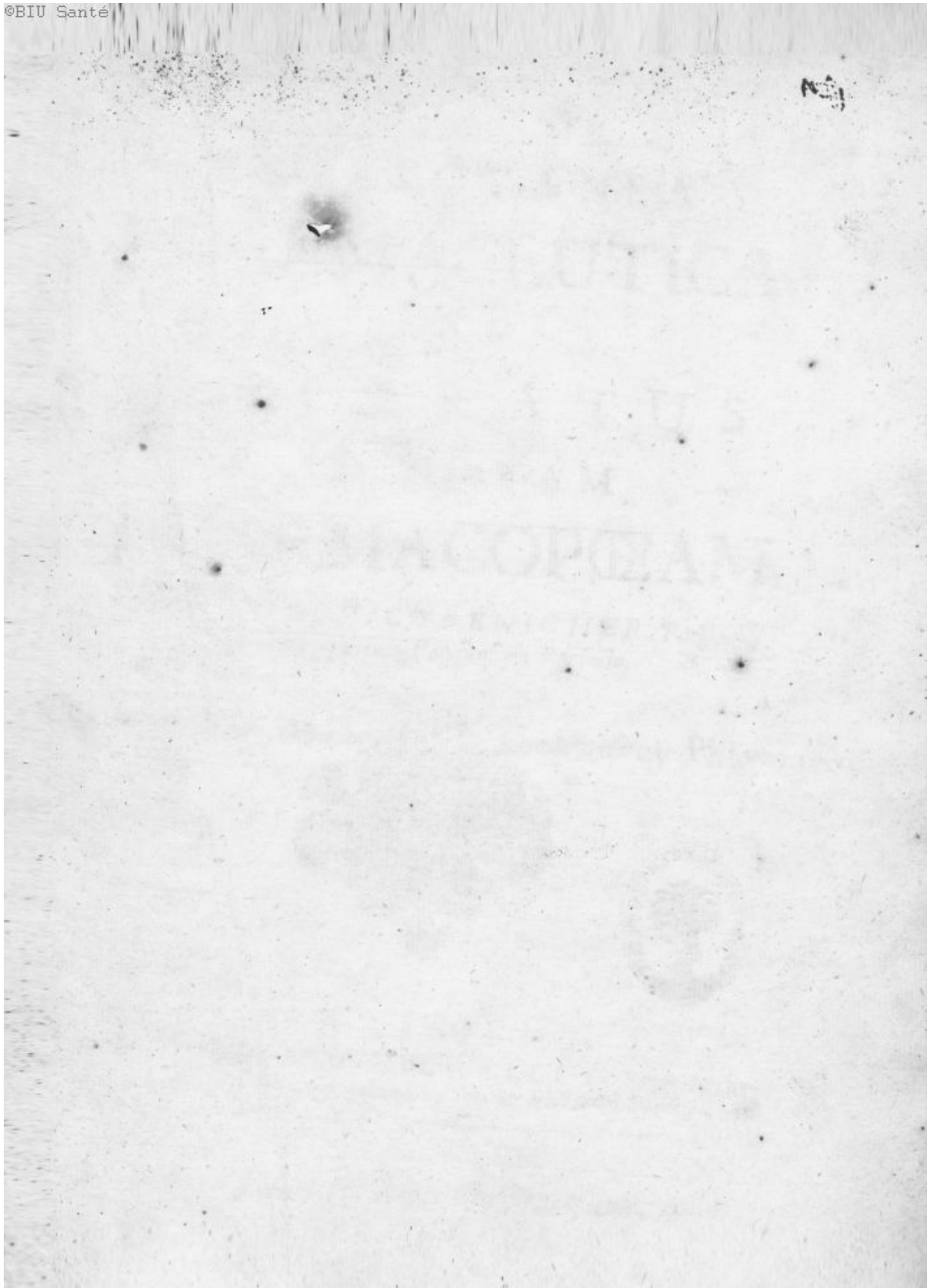
galangæ, caryophyllorum, bugulae vel brunella, cinnamomi, nucis moschatae,

Zedoaria, Zingiberis, rad. fraxinella, aloes, succini aa 3℞.

Spiritus vini rectificata 3vi.

Digerantur oia s. art. per novem dies postea per cucurbitam in arena igne
leni destillentur. prodibit p. liquor limpidus 2. oleum flavum et erit
Balsamum album: et tandem oleum rufum et nigrum et erit Balsamum nigrum
gangrenam sistit et partes absque corruptione conservat.

COLLECTANEA
 PHARMACEUTICA,
 SEU
 APPARATUS
 AD NOVAM
 PHARMACOPŒAM.

*Authore LUDOVICO PENICHER, Parisino,
 Pharmacopœorum Parisiensium Præfecto.*

*Ex dono Domini DeFourcy Pharmacopœi
 1765.*

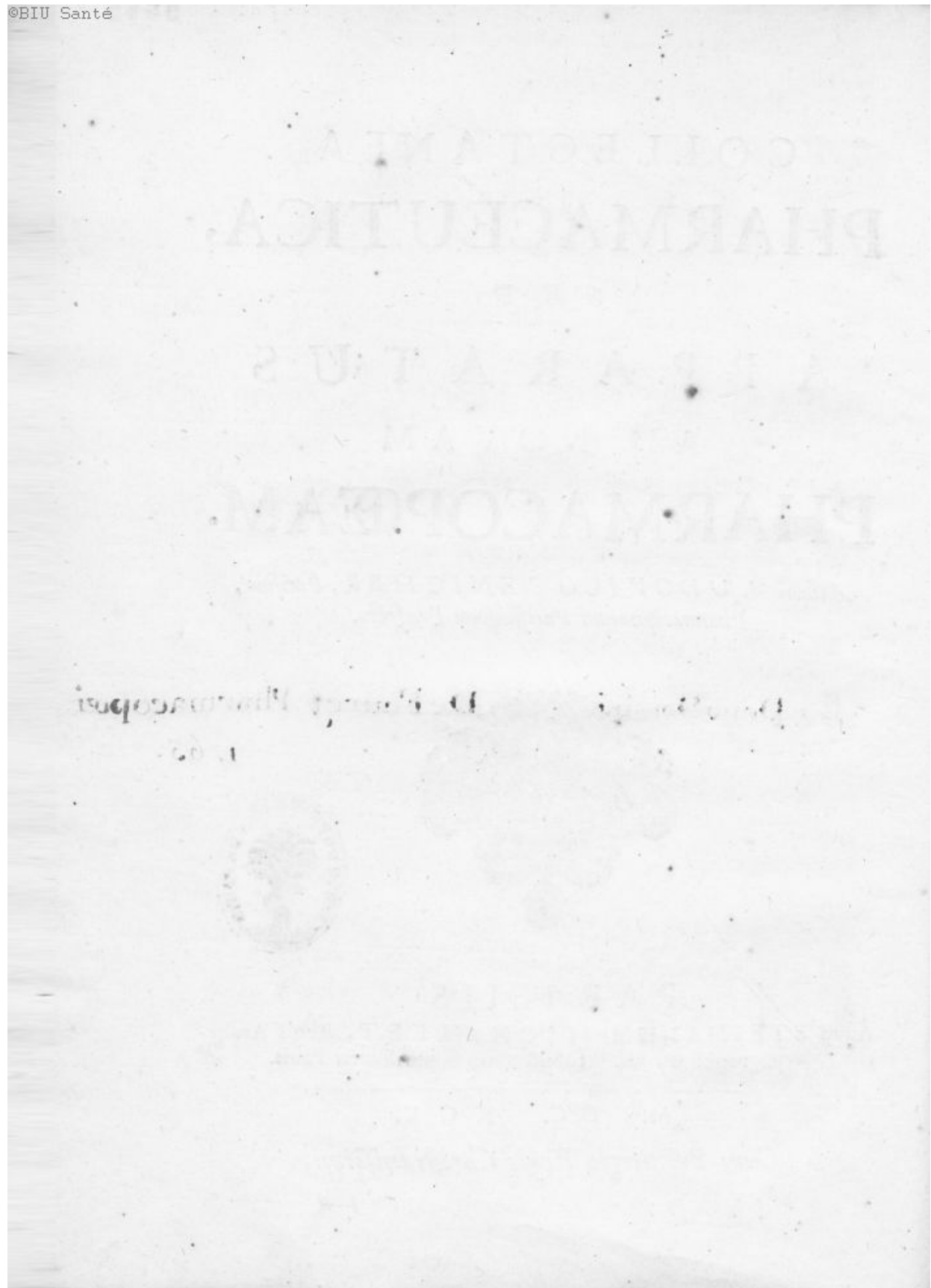

PARISIIS,
 Apud STEPHANUM MICHALLET, Regis Archy-
 typographum, viâ Jacobæâ, sub Signo Sancti Pauli.

M. D C. X C V.

Cum Privilegio Regis Christianissimi.

ILLUSTRISSIMO ECCLESIAE PRINCIPI
FRANCISCO DE HARLAY,
PARISIENSIVM ARCHIEPISCOPO,
DUCI AC PARI FRANCIAE,
REGIORVM ORDINVM COMMENDATORI,
SORBONAE PROVISORI, NAVARRAE SUPERIORI,
S. R. E. CARDINALI designato.

 UNQVAM eò adductus essem te-
meritatis & audacia, ARCHIPRÆSUL
ILLUSTRISSIME, neque profectò mihi
unquam venisset in mentem sub am-
plissimi nominis tui auspiciis Pharmaceuticum
â ij

EPISTOLA.

hoc opus in lucem edere, aut illud, quasi tuâ
 esset commendatione dignum, tuo fulcire patro-
 cinio: nisi, vel exemplum Romanorum, qui
 suum Gregorio XIII. summo olim Pontifici An-
 tidotarium obtulerunt: vel ea, quæ tibi ingeni-
 ta est erga omnes maxima, in me verò singu-
 laris humanitas, memetipsum ad scribendum,
 etsi tenuitatis meæ planè conscium, vehementer
 impulissent. Enimverò cum ars hac nostra salu-
 tifera te quondam in extremis positum, dum
 Rothomagensi præses Ecclesia, suis incolumem
 reddidisse auxiliis gloriari meritò possit: sic etiam
 nunc tuo confidere audet presidio. Nam si ejus
 operâ, & iis (quæ subministrat) medicamentis
 caruisses, non te Religio Catholica orthodoxæ Fi-
 dei propugnaculum, non te Galliarum Clerus
 moderatorem summum, neque Ecclesia nostra
 Parisiensis, tum ex votis populorum, cum ex
 Regis Christianissimi judicio atque voluntate
 rectorem habuissent. Sanè quidem fuit illud Re-
 ginae matris augustissima erga regnum universum
 singulare studium, quòd divinâ quadam intel-
 ligendi vi ac ratione prædita, ex illustrissimo Præ-
 sulum cœtu HARLAEUM excerpserit, quem
 LUDOVICO MAGNO in adiutorem Con-
 ciliarum sæpè sæpiùs daret: sed fuit quoque ipsa
 Regis invictissimi erga te voluntas eximia, ut
 in

E P I S T O L A.

in factarum ac civilium rerum administratione, virum maximè probatum, summis utrobique honoribus cumularet. Nam quod à primâ juventute Rothomagensium Archiepiscopus, ineunte Parisiensium, vigente Francia Dux & Par, tandemque sancta Romana Ecclesia Cardinalis designatus fueris: fecit eruditio summa, quâ sive in sacris concionibus præcepta morum edocendo, sive in Doctorum conventu recondita magis sacrorum codicum momenta evolviendo, cæteris superemines: fecit maxima vis ingenii, inaudita dicendi facundia, mira sermonis suavitas, quibus in literis tam divinis quàm humanioribus antecellis, & omnium animos magnatum ac infimorum, tibi facilè concilias: fecit immensum, quo semper deflagasti, divini cultûs propagandi, atque Catholice religionis amplificanda desiderium: fecit denique omnium chorus ille virtutum, quæ & animum tuum jugi consensione exornando perficiunt, & splendorem natalium novâ luce illustrando amplificant. Neque mirum, si hinc Alexander VIII. summus Pontifex, inde verò Regum maximus, ad invicem, & quasi certatim te ornare voluerint, ut, qui de Regno & Ecclesia benè meritus eses, cum illius muneribus amplissimis, tum hujus eminentissimis honoribus effulgeres. Quamobrem,

è

E P I S T O L A:

ARCHIPRAESUL ILLUSTRISSE,
*cum in tuâ salute, maxima utriusque momenta
posita sint, felicem me fortunatumq; existimo, quod
ad eam operâ nostrâ Pharmaceuticâ conservan-
dam, tuorum quidem beneficiorum memorem,
sed tanto muneri imparem, adhibueris: fortu-
natiorem, si hoc opus, quaecunque est, quod
plurimorum votis pridem efflagitatur, in perpe-
tuum observantia mea singularis, & animi,
(quàm dici potest) addicti testimonium acce-
peris: fortunatissimum denique, si omnium uti-
litati serviendo, tuæ imprimis tuendæ ac proro-
gandæ vitæ contulerit: & corpus, quod natura
tibi indulsit, specie decorum, temperatione fir-
mum, habitudine optimum, par animo tuo nu-
meris omnibus absoluto domicilium, simile post
nestoreos annos reddiderit,*

VESTRÆ MAGNITUDINIS,

Humillimus addictissimusque
LUDOVICUS PÉNICHER.

A D L E C T O R E M
P H A R M A C O P O E U M
P R Æ F A T I O.

PETITA jamdiu exoptatâque Parisiis medicamentorum officinalium collectio, à prisçorum & recentiorum erroribus repurgata, prodit in lucem, meritisime Pharmacopœe, quo quidem in opere ex meipso, admodum pauca: è codice medicamentario Parisiensi, multa: ex celebrioris famæ authoribus, nonnulla: & ex nostrorum candidatorum speciminibus, tam peritè ac solerter peractis, multò plura invenies.

Galenicam simul ac Hermeticam Pharmaciâ remedii ad usum accommodatis perutilem, classibus quinque distinctam, ad artis nostræ decus, atque ad ægrotantium levamen uno hoc opere concinnavi, nec sine labore, quantoque potui compendio collegi. Enimverò prolixior essem, si omnia percensere vellem, quæ in mixtura medicamentorum artis suæ perito veniunt observanda: quæque partim redundare, partim etiam deesse videntur. Nam quorsum, verbi gratiâ, Saccharum atque Penidia Benedictæ, Catholici duplicati ac Diaphœnici pulveribus admiscentur? si quidem hæc in syrupo, qui tunc confici solet, pari facilitate adjici possunt. Quorsum succus Cydoniorum in Diaprano simplici? cujus vis in laxando & lubricando est præcipua. Quorsum in pulveribus cardiacis tem-

P R A E F A T I O.

peratio feminum frigidorum, quæ mucorem atque ideo corruptionem inducunt? atque, ut paucis dicam, nec singulas enumerem compositiones, quæ prostant in officinis: quantæ à variis authoribus de confectiōe Hyacinthinâ rationes proponuntur: Santalum album admiscet ille, cui nec odor nec sapor ullus, cum satius substitui possit citrinum: hic Saphyros detrahit, quia infuscant: Myrrham alter, unde arefcit gustus: Sericum sive crudum sive tostum à codice proscibitur, sicut & Camphora: Moschus & Ambarum, quorum odore alii recreantur, alii contristantur, eidem sorti committuntur: syrupo de Limonibus antiquorum obstat syrupo recentiorum, de Tunicis: sunt denique qui Argenti usu abstinendum esse censent, cujus tantum est apud homines pretium, tantaque utilitas.

At de his omnibus, ut de omni mixtura Pharmaceutica unicuique suus sensus, suus genius, unum apprimè necessarium mihi videtur, quod apud omnes Pharmacopœos Parisienses constare debeat, & ab illis religiosè servari oporteat: illud intelligendum venit, de ponderibus scilicet & mensuris, in quibus falli ac decipi multò periculosius est, quàm in aliis rebus. Nam est hodie inter peritos nostrates, (ut de Græcis Medicis, Arabibus, Romanisque fileam) eâ de re dissensio: quippe drachmam alii ex sexaginta, alii ex duobus suprâ septuaginta granis conficiunt, cæteraque (ut Fernelii verbis utar) ad horum proportionem. Quæ quidem ponderum disparitas in eo apparet, quòd octoginta drachmæ prioris ponderis constituunt solum decem uncias ponderis nostri civilis Parisiensis, cujus libra sexdecim unciis constat, adeoque uncia duæ detrahuntur ex duodecim illis unciis, quibus libra medica antiquorum, Galeni præcipuè, qui Romæ medicinam faciebat componi debeat, cujus urbis erat pondus: unde quatuordecim librarum mellis quantitas, quæ v. g. in Theriacali Antidoto desideratur, non ad drachmam sexaginta granorum, sicut in istis Pharmacopœis præscribitur, sed ad aliud pondus referatur, quod ex granorum enumeratione patebit. Quâ in ponderum varietate, cum in obeundis operibus nostris officinalibus summa difficultas exoriatur, omnes

nes

P R A E F A T I O.

nes tum Medicos tum Artistas unanimi consensu ponderum Parisiensium usui adhaerere debere existimo : eoque magis quod pondera Galenica à Chymicis ponderibus (quæ sunt civilia) separari non debeant, cum utraque Pharmacia in exercendâ cum laude medicinâ , mutuam sibi præstet operam : adde quod in publicis inspectionibus, quas bis quot annis solemus suscipere , non ad medicum, sed ad civile pondus nostrum examen referatur.

Cæterum hoc opus numeris omnibus absolutum magis foret, si quorundam DD. Medicorum vel meorum sociorum labor, labori meo adfuisset, & ægroti uberiores traxissent fructum, si doctrinam experientiamque suam mihi communicassent: sed id in eorum graves occupationes est refundendum. Quædam remedia in Pharmacopoliis nostris reperientur, quæ singula enumerando persequi mens non est, cum hoc nostrum opus ex iis dumtaxat constet, quæ Pharmaceutica officina necessario parata asservare debet, quæque maxime Parisiis in usu sunt. Et quidem hac in re doctissimi viri Joannis Renodæi Medici Parisiensis auctoritate fretus, cujus verba uti & celeberrimi Fernellii Sententiam, de ponderum & mensurarum consensu, Amice Lector, poteris consulere.

Utere ergo operâ nostrâ (carissime Pharmacopœe, & hæc collectanea, quæ mihi susceperam primùm eâ mente accipe, quâ offeruntur. Si qui errores irreperint in edendo libro benignè ac humaniter emenda: deest etiam quorundam remediorum præscriptio & dosis quas pro tuâ humanitate supplebis. Quidquid sit, si quid utile in iis videbitur, verte in commodum tuum, si quid minus accuratè observatum, ignosce: ac demum æqui bonique consule, quod & ad publicam utilitatem, atque etiam ad Pharmaceutici nostri ordinis commendationem aliquid conferre tentaverim.

---

*Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Decretum,
de Editione Collectaneorum Pharmaceuticorum.*

Audita relatione clarissimorum virorum Magistri Antonii *Le Moine*, & Magistri Francisci *Afforty*, in saluberrimo ordine Parisiensi Doctorum Regentium, quibus data est ab eodem ordine Provincia legendi librum à Ludovico *Penicher*, Pharmacopœorum Parisiensium Præposito, compositum, qui inscribitur *Collectanea Pharmaceutica, seu Apparatus ad Novam Pharmacopœam*. Facultas Medica Parisiensis typis posse mandari decrevit. Datum Parisiis die vigesimo Martii anno Domini 1694.

BERGER, Decanus.

Approbationes DD. Doctorum Medicorum Parisiensium.

Quam usu longo sibi comparavit in arte suâ peritiam D. *Penicher*, eam in hoc opere sic ostendit, ut & Pharmacopœo Parisiensi, & Parisiensium Pharmacopœorum Præposito dignum sit: hinc illud præparationibus solertioribus instructum, quod sibi dum erat privatus, apparaverat, jam cum publicæ rei Pharmaceuticæ sit custos, publici juris faciendum esse typisque mandandum existimavi. Datum Parisiis ad 15. Kalend. Februar. A. R. S. H. 1694.

LE MOINE, Doctor Medicus Parisiensis.

Demandatâ mihi à facultate Provinciâ legendi librum à clarissimo viro D. *Penicher* Pharmacopœorum Parisiensium Præposito, compositum, qui inscribitur *Collectanea Pharmaceutica, seu Apparatus ad novam Pharmacopœam*; opus esse, ut ex præcipuis præscribendi & operandi formulis castigatiori (quàm antehac) methodo curâque majori comparatis, concinnatum: sic tum Medicis cum Pharmacopœis artis suæ magis studiosis valde necessarium; adeoque non

modo singulari authoris sui peritiâ, sed etiam omni ordinis nostri commendatione dignum censeo. Datum Parisiis die 19. Martii 1694.

AFFORTY, Doctor Medicus Parisiensis.

Approbatio DD. Præfectorum Pharmacopœorum Parisiensium.

NOs infrâ scripti Parisini, Pharmacopœorum Parisiensium antiquiores Præfecti, quæ de arte Pharmaceuticâ ab antiquis sive externis, sive Parisiensibus Pharmacopœis, de Galenicâ & Chymicâ scripta & neglecta fuere, cum mirâ sedulitate, studio, & vigiliis, elegantioribus verbis, sub titulo *Collectanea pharmaceutica*, sodalem nostrum amantissimum, nunc Præfectum primum, Ludovicum Penicherum Parisinum, emendasse, auxisse, & locupletasse, omnibus quibuscunque fidem facimus. Quod opus à nobis accuratè perlectum & perlustratum, tam doctissimo authore dignum, omnibus Pharmacopœis non solum, sed etiam candidatis, & artis nostræ amatoribus habere, & perlegere consulimus. Datum Parisiis die 20. Martii, anno reparatæ salutis 1695.

GAMARE, HERON, CLEMENT,

CATALOGUS

DOCTORUM REGENTIUM
saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis,

Anno 1695.

- M**agister Franciscus Pajot, Antiquior Magister.
M Rolandus Merlet.
M. Guillelmus Petit, serenissimi Delphini Principis Medicus primarius.
M. Bertinus Dieuxivoye.
M. Petrus Perreau.
M. Michaël de la Vigne.
M. Claudius Quartier.
M. Nicolaus Morin.
M. Philippus Douté.
M. Nicolaus Lienard.
M. Abrahamus Thevart.
M. Claudius de Frades.
M. Alexander Michaël Denyau, Professor Regius.
M. Petrus Cressé.
M. Raphaël Maurin.
M. Dyonisius Puyton.
M. Dyonisius Dodart.
M. Antonius de Caën.
M. Petrus Pourret, unici Fratris Regis Medicus ordinarius.
M. Nicolaus Rainfant.
M. Jacobus de Bourges.
M. Guido Crescentius Fagon, primarius Regis Medicus, & Archiatrorum Comes.
M. Antonius le Moine.
M. Carolus Marteau.

M. Mathæus

M. Mathæus Thuillier.
M. Raymundus Finot.
M. Philippus Mathon.
M. Petrus Lombard.
M. Ludovicus Morin.
M. Carolus le Long.
M. Claudius Guerin.
M. Henticus Mahieu , Regina Poloniæ Medicus primarius.
M. Dominicus de Farcy.
M. Claudius Berger , Facultatis Decanus.
M. Claudius Puyton.
M. Franciscus Vezou.
M. Ludovicus Gayant, Medicus Regis ordinarius.
M. Joannes Robert.
M. Antonius de Saint-Yon , Medicus Regis ordinarius.
M. Petrus Yon.
M. Joannes Cordelle.
M. Petrus Daquin , Professor Regius.
M. Germanus Preaux , Professor Regius.
M. Nicolaus de Jouvancy.
M. Franciscus Afforty.
M. Rénatus le Comte.
M. Joannes-Baptista-Rénatus Moreau , Professor Regius.
M. Petrus Bonnet-Bourdelot Medicus Regis perpetuo ordi-
narius.
M. Ludovicus Poirier.
M. Josephus Thomasseau.
M. Andræas Enguehard Professor Regius.
M. Ludovicus Labbé , Scholæ Censor.
M. Franciscus le Rat.
M. Petrus-Paulus Guyart.
M. Jacobus des Prez.
M. Joannes Poisson.
M. Franciscus Maillard.
M. Pontius Maurin.
M. Michaël de Hodencq.
M. Guido-Erasmus Emmerez.
M. Joannes Boudin.

M. Bertinus-Simon Dieuxivoye.
M. Joannes-Michaël Garbe.
M. Claudius Quiquebeuf.
M. Joannes Daval.
M. Nicolaus Bailly.
M. Franciscus Picoté de Belestre.
M. Michaël Pichonnat.
M. Urbanus Leaulté.
M. Joannes-Baptista Doye.
M. Nicolaus Brunel de la Carliere.
M. Franciscus Gouël.
M. Amandus Douté.
M. Philippus Douté.
M. Joannes-Baptista Dodart.
M. Franciscus - Faustus Alliot Medicus Regis ordinarius.
M. Franciscus Vernage.
M. Carolus Contugi.
M. Petrus Marais.
M. Ludovicus de Vaux.
M. Petrus Joannes Burette.
M. Philippus-Ignatius Save.
M. Alexius Littré.
M. Joannes-Franciscus Foy-Vaillant.
M. Claudius Bourdelin.
M. Alexander-Petrus Mattot.
M. Claudius Burlet.
M. Ludovicus Piquenot de Dragueville.
M. Michaël Sauvalle.
M. Joannes-Baptista-Gabriel Fressant.
M. Joannes Gelly.
M. Ambrosius-Nicolaus Chemineau.

ORDO ET NOMINA MM. Pharmacopœorum Parisiensium.

1. **A**ntonius Regnault, Decanus, 24. aoust 1639. rue de l'Arbre Sec
2. Petrus le Noir. 3e. xbre 1641 Rue St Antoine
3. Michaël Gamaré. 12e. fevrier 1642 Rue St Honore
4. Benignus Moriceau. 22e. 8bre 1643 Rue de l'Arbre Sec
5. Marcus Heron. 9e. fevrier 1656. Marché aux Poirees
6. Joannes Baptista Balbi. 30e. 8bre 1656. Rue de la Verrerie
7. Severinus Rousseau. 8e. 9bre 1659. A. St Honore
8. Jacobus Molmic. 31e. 8bre 1662 Rue Mont Martre
9. Mathæus Franciscus Geoffroy. 22e. 9bre 1666. Rue Bourtibourg
10. Marcus-Antonius Pellet. 23e. xbre 1668. Rue Ste Croix de la Bretoñerie
11. Stephanus Ruffin. 13^e. fevrier 1670 Rue St Denis
12. Joannes Perier. 1er. 7bre 1672. Rue de Richelieu.
13. Simon Boulduc. 8^e. 9bre 1672. Rue des Boucheries F^{bo} St Gmn.
14. Stephanus Michel. 23^e. fevrier 1673. Rue S^t devant St Paul
15. Claudius Clement. 6^e. Mars 1673.
16. Chrysothomus Gaillard. may 1673 Rue St Honore
17. Petrus Daune Martel. 31^e. aoust 1673 Rue St Avoye
18. Amandus Jaussen. 27^e. 8bre 1673. Rue St Denis
19. Michaël Biheron. 15^e. xbre 1673. Rue St Paul
20. Ludovicus Penicher. 7^e. fevrier 1676. Rue St Jacques
21. Josephus Seconds. 20^e. xbre 1680. Montagne Ste Genevieve
22. Antonius Poullain. 31e. mars 1681. Echelle du Temple
23. Philippus Froment. 10e. xbre 1681. Rue Mouffetard
24. Joannes Fradin. 16e. mars 1683. Rue de Bievre Place Maubert
25. Gilbertus Bailly. 5e. 7bre 1683. Rue de la Verrerie
26. Carolus-Ludovicus Gamaré. 30e. 8bre 1683. Rue St Honore
27. Thomas Prevost. 18e. 9bre 1683. Faubourg St Antoine
28. Carolus Chibouft. 31e. aoust 1684. vieille Rue du Temple
29. Joannes-Ludovicus Villette. 12e. xbre 1684. Rue des Vieils Augustins
30. Claudius Biet. 29e. 9bre 1685. Rue Ste Marguerite F^{bo} St Gmn.
31. Petrus Soubiron. 3^e. xbre 1685. Rue de la Vieille Monnoie
32. Claudius-Franciscus Peaget. 20^e. xbre 1685. Place Maubert

Christophor. Petrus
Aubry, 52.

33. Antonius le Noir. 1er 8bre 1686 Rue St Antoine
34. Mathurinus Champagneux, 5^{is} 2^{is} 1686. Rue des deux Ponts
35. Jacobus-Carolus Balbi, 28^{is} Fevrier 1687. Rue de la Verrerie
36. Claudius Mayol, 25^{is} avril 1687. Rue de la Jai verie
37. Petrus Alary, 26^{is} Juillet 1687 Place Maubert attenant Les Carmes
38. Franciscus Courtois, 17^{is} Janvier 1688. Rue du Temple & des Grav
39. Henricus Dupont, 17^{is} Janvier 1688. Rue de l'Arbre Sec
40. Claudius-Franciscus Galet, 17^{is} Juin 1689. Rue St Denis Vis à vis la F^{ine}
41. Joannes Hermant, 27^{is} 8bre 1689, Rue aux Ours
42. Thomas Hennique, 19^{is} Janvier 1691. Rue St Christophe
43. Abrahamus Gillet, 24^{is} avril 1693. Rue des Lombards
44. Jacobus Molmie,
45. Marcus Heron.
46. Stephanus-Franciscus Geoffroy.
47. Joannes la Coste.
48. Henricus Rouviere.
49. Franciscus Regnault,
50. Joannes Joua.
51. Egidius Franciscus Boulduc.

Collectanea Pharmaceutica in quinque classes distribuuntur.

Prima enumerat materiam medicam.

Secunda examinat præparaciones medicamentorum officinalium.

Tertia comprehendit medicamenta interna.

Quarta continet medicamenta externa.

Quinta & ultima tractat de operationibus chymicis officinalibus.

Neus entenant boutique
la cause Guichard Rue Princesse Satoris
Lenoir Rue St Antoine
villette Rue Montorgueil
Bailly près la Chapelle

COLLECTA-

COLLECTANEORUM
PHARMACEUTICORUM
CLASSIS PRIMA.
DE MATERIA MEDICA.

SECTIO PRIMA.

De Sylva Vegetabilium, eorumque partibus Officialibus.

B I E S, unde liquor qui Terebinthina dicitur.

Abrotanum, { *ſæmina quæ cupreſſus, ſeu Cypariſſus, folia.*
Mas, { *Anguſtifolium quod ſimpliciter*
Abrotanum, fol.
Camphoratum, ſeu herba Campho-
rata, folia.

Abſinthium, { *majus Romanum, folia.*
Marinum, folia.
Ponticum, ſeu tenuifolium, fol.
Seryphium, ſantonicum, ſemen.

Acacia, arbor { *vera Dioſcoridis, ex qua ſemen, unde ſuccus expreſſus,*
flos. { *Acacia veterum.*
Acacia — { *Germanica ex qua Gummi, dictum Arabicum.*
ſuccus inſpiſſatus ex fructu Pruni Sylveſtris.

Acetoſa, ſeu oxalys — { *Folia*
Radix } *ſeu tota planta.*
Acetoſella, ſeu Alleluya, fol. { *Semen*

Acorus verus *Radix.* { *Album, Ruta muraria, fol.*
Adiantum — { *Nigrum, Capillus veneris foliis Corian-*
dri, fol.
Rubrum Trichomanes, fol.
Æluropus, ſeu Pes-Cati, flos. { *Aureum, Polytrichum aureum, muſcus*
Agallochum, ſeu lignum Aloës, { *Capillaris, fol.*

A

2 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Agaricus, fungus laricis,	}	fœmina quæ alba & melior.	
Ageratum, vide Eupatorium,		Mas, qui niger & inutilis.	
Agnus castus seu vitex, semen.			
Agrimonia, V. Eupatorium.			
Alcea vulgaris, folia.			
Alchimilla, seu Pes leonis, seu stellaria, fol.			
Alisma, seu Chrysanthemum, fol.			
Alkexengi, seu solanum Halicacabum, Bacca.			
Alliaria, folia.			
Allium, Radix			
Aloës, succus inspissatus	}	focotrina;	
Althæa, seu Bismalva, seu Ibisus, tota planta.		hepatica,	
Alsiue seu morsus gallinæ, fol.		Caballina.	
Amaracus, V. Majorana.			
Ammi, semen.			
Ammoniacum, gummi.			
Amomum, semen.	}	amara,	
Amygdala.			}
Amylum, fœculæ ex tritico.			
Anacardium, fructus.		}	
Anagallis, V. Becabunga.			semen.
Anchusa, R.			
Anemone, S. herba venti seu pulsatilla, fl.			
Anethum	}	folia,	
			semen.
Angelica	}	Rad.	
Anime, Gummi.		semen.	
Anisum, semen.			
Anonis, seu resta Bovis, Rad.			
Anthora, seu Antithora, R.			
Antirrhinum, fol.			
Apium, tota planta.			
Aparine, S. Aspergula, fol.	}	flor.	
Aquilegia		fol.	
Arabicum, gummi.		semen.	
Argentina, seu Potentilla, fol.			
Arinca, V. secale.			
Aristolochia	}	Longa	
		rotunda,	
Armeniaca malus	}	Pistolochia.	
		R.	
Artemisia, seu mater herbarum, folia.			
Arthanita, seu Cjclamen, Rad.	}	album.	
Arum, R.		rubrum.	
Arundo saccharifera, unde saccharum		ch: ystallinum.	
Afarum, R.		candum.	

CLASSIS PRIMA. 3

Asclepias, R.

Aspalathus, lignum.

Asparagus — } Gemma,

Asphodelus, R. } Radix,

Assa — } Semen.

Atractilis fol. }

Atriplex, } folia.

Avellana, V. Corylus. } semen.

Avena, } farina,

Aurantia malus, } semen.

} acida,

} dulcis,

} cortex,

} flores,

} fructus.

Dulcis, quæ Binjoin dicitur & est resina
cujus melior myrrha Trogloditica,
seu Amygdalaoïdes nominatur.
Fœtida, gummi laferis, seu Sylphii.**B**ALANUS myrepica, fructus ex quo oleum.

Balsamita, V. Mentha.

Balsamum — }

Bardana, seu Lappa, seu Personata, } Folia,

} Radix.

Basilicum, seu Ocimum, — } semen,

} folia,

Becabunga, seu Anagallis, aquatica, folia.

Behen — } album,

} rubrum, } Radix.

Bellis, V. Consolida.

Berberis, seu Oxyacantha — } fructus,

} semen.

Beta — } alba, } folia.

} rubra, } Radix.

Betonica, — } flos,

} folia.

Betula, — } folia,

} cortex,

} succus,

Bdellium, gummi resina.

Bistorta, Rad.

Blitum, fol. } semen,

Bombax, — } Lanugo, quæ gossypium dicitur.

Borrago, tota planta.

Botrys, fol.

Branca Ursina, seu Acanthus, fol.

Brassica, — }

Capitata } alba, } folia,

non capitata, } rubra, } semen.

Crispa,

Marina, quæ Soldanella.

A ij

4 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Brafilium, lignum.		
Bruscus, seu Ruscus,	}	Bacca,
Bryonia, S. vitis alba, R.		Radix,
Buglossum, tota planta.		semen.
Bunias, V. Napias sylvestris		
Bugula, folia.		
Burfa pastoris, fol.		
Buxus, lignum.		
C		
CAcAO, semen.		
Caffe, semen.		
Calamus aromaticus, Radix.		
Calamintha, ————	}	flor.
		fol.
Calcatrippa, V. Consolida, regalis. <i>carduus pellatus.</i>		
Calendula, seu Caltha, ————	}	flor.
		fol.
Camphora, gummi resina.		
Camphorata, fol.		
Cancamum, gummi.		
Cannabis, semen.		
Capillares herbæ, ————	}	Polytricum, Trichomanes;
		Capillus veneris, verus, fol. Co-
		riandri.
		Adiantum vulgare officinarum;
Capparis, ————	}	Salvia vitæ, ruta muraria.
		Asplenium, seu Ceterach, seu Sco-
		lopeudrium.
Caprifolium, S. Periclymenum, S. Matrifylva, ————		fol.
		flos.
Caranna, gummi resina.		
Caricæ, Ficus arida.		
Cardomomum, ————	}	Majus, grana Paradisi,
Cardiaca, folia.		minus, simpliciter, Officinarum.
Cardiobotanum, fol.		semen.
Carduus benedictus, ————	}	folia,
		semen.
Carduus Mariæ, ————	}	folia,
		semen.
Carlina, seu Chamæleon albus, R.		
Carthamus, seu Cnicus Sativus, semen.		
Carvi, semen.		
Caryophyllus, ————	}	Aromaticus,
Caryophyllata, R.		Hortensis,
		flos.
Cassia ————	}	Cassia fistula, seu Siliqua ægyptiaca, fructus,
		Cassia lignea cortex.
Castanea, fructus.		Cassia Græcum. V. Cinamomum.

CLASSIS PRIMA.

- Cataputia, ——— } Major, seu Ricinus Americanus, *semen*;
 Minor, *semen*.
- Centaurium minus, *tota planta*.
 Centomnodia, seu Polygonum, *folia*.
- Capa, { alba } Radix,
 rubra } *semen*.
- Cerasus, ——— } *fructus*, { subacidus;
 } *gummi*, { dulcis,
 } *nuclei*. { niger.
- Cerefolium, ——— } *folia*,
 } *semen*.
- Chamaedrys, seu Trifago, *fol.*
 Chamepitys, seu yva Arthritica, seu Ajuga, *tota planta*.
 Chamomilla, *fol. cum floribus*.
- Chelidonium, ——— } majus } *fol.*
 } minus Radix.
- Chermes, Kermes, seu coccus Baphica, *Bacca ex quibus succus*.
 Cheyri, seu Leucoium, *flores*.
 China, Radix. { Sativum,
 Cichorium, { Erraticum, } *tota planta*.
 Taraxacum, S. dens Leonis, }
- Cicer, ——— } album, } *semen*.
 Cicuta, *folia*. } rubrum, }
- Cinamomum, *cortex*. { succus Hypocistis dictus.
 Cistus, ——— } Cistus Ledon, ex quo liquor Labdanum dictus;
- Citria malus { *cortex*, }
 } *fructus*, }
 } *semen*. }
- Citrullus { *fructus*;
 } *semen*.
- Cochlearia, *fol.*
- Colocynthis { *fructus*,
 } *semen*.
- Colophonina, *resina residuum*.
 Colubrinum, *lignum*.
 Consolida }
 Contra yerva, Radix. }
 Convolvulus, *fol.* }
 Coniza, *fol.* }
 Coopal, *resina*. }
 Corallina, *muscus marinus*.
- Major, S. Symphytum, { *fol.*
 } R.
 Media Bugula, *fol.*
 Minor, Bellis hortensis, *flor.*
 Minima, S. Prunella, seu Sym-
 phytum Peracum, *fol.*
 Regalis, S. Calcatrippa, *fol.*
 Virga aurea, Saracenicæ.
 Rubra, S. Tormentilla, Rad.

6 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Coriaudrum, <i>semen.</i>	}	Sativa. S. Avellana,	}	<i>lignum,</i>	
Cornus, <i>fructus.</i>		}		Sylvestris, quæ Corylus, ex quo <i>semen.</i>	<i>semen,</i>
Corylus,					<i>viscum,</i>
Costus,	}	}	}	<i>Radix.</i>	
				amarus,	dulcis,
Coryledon. S. umbilicus veneris, <i>fol.</i>					
Cotula foetida, <i>folia cum floribus.</i>					
Crepitus lupi, <i>fungus.</i>					
Crithmum, S. herba sancti Petri, S. fœniculum marinum, <i>folia.</i>					
Crocus, <i>stamina florum.</i>					
Cruciata, <i>folia.</i>	}	Sativus,	}	<i>fructus,</i>	
Cubebæ, <i>fructus.</i>				<i>semen.</i>	
Cucumer	}	Sylvestris	}	<i>fructus ex quo succus elaterium dictus;</i>	
Cucurbita, <i>sem.</i>				<i>folia,</i>	
Cuminum, <i>sem.</i>				<i>Radix.</i>	
Curcuma, <i>seu terra merita, R.</i>					
Cupressus	}	Arbor,	}	<i>fructus,</i>	
Cuscuta, <i>herba tota.</i>				<i>lignum.</i>	
Cydonia malus <i>fructus,</i>	}	}	}	<i>herba, V. Abrotanum.</i>	
Cyanus, <i>flos.</i>				<i>semen,</i>	
				<i>succus.</i>	
Cynara	}	}	}	<i>folia,</i>	
Cyclamen. V. Arthanita,				<i>fructus,</i>	
Cynoglossum, <i>R.</i>				<i>Radix.</i>	
Cynobatos	}	}	}	<i>Radix.</i>	
Cyperus,				Longus,	Rotundus,
				<i>flores,</i>	
				<i>fructus cynorhodon,</i>	
				<i>spongia,</i>	
				<i>Radix,</i>	
				<i>semen.</i>	
D ACTYLUS,	}	}	}	<i>fructus palmæ</i>	
				<i>ossa.</i>	
Daucus	}	}	}	<i>Creticus, semen.</i>	
				Sylvestris, <i>seu Pastinaca,</i>	
Dens Leonis, S. Taraxacum,				<i>Rad.</i>	
Dictamnus	}	}	}	<i>fol.</i>	
Digitalis, <i>fol.</i>				Creticus, <i>fol.</i>	
Doronicum, <i>R.</i>				albus S. Fraxinella, <i>R.</i>	
Dracunculus, <i>fol.</i>					

CLASSIS PRIMA.

7

E	BENUS, lignum.			
Ebulus, seu Sambucus humilis		}	flores,	
Echium, S. Buglossum sylvestre,	{ fol.		folia,	
	{ Rad.	cortex interior,		
Elaterium, succus Cucumeris agrestis.		semen,		
Elemi, gummi.		Bacca.		
Elleborus, S. Veratrum,	{ albus,			
	{ niger.		R.	
Endivia, tota planta.				
Epithymum tota planta.				
Equisetum, seu Cauda equida, fol.				
Eruca	}	fol.		
		flores,		
		semen.		
Ervum, seu Orobus	}	farina,		
		semen.		
Eryngium, R.				
Erysimum, seu Irio, fol.				
Esula, seu Tithymalus Cyparissias, cortex radice.				
Euphrasia, fol. cum flor.	}	Dioscoridis Agrimonia, fol.	}	
Eupatorium		Mesüë, S. Arabum Ageratum,		fol.
Euphorbium, succus.		Avicennæ, Cannabinum, fol.	succus.	

F	ABA			
Fabaria, seu Telephium, seu Crassula, fol.		}	flos,	
Ficus, fructus.	}		farina,	
Filipendula		folia,	semen,	
	Radix.	filiqua.		
Fifix,	}	mas,	}	
Fœniculum, tota planta.		fœmina.		R.
Fœnugræcum, semen.				
Folium, seu Malabattrum, fol.				
Fragaria, tota planta.				
Frangula, cortex.				
Fraxinella, V. Dictamnus.	}	fol.	}	
Fraxinus,		cortex,		Avena
	lignum.		Atinca	
Frumentum,			Farrago	
			Hordeum	
Fumariz,	}	fol.	Olyra	
		semen.		Oryza
			Secale	
			Siligo	
			Tragus	
			Triticum.	

3 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM.

Fungus cervinus, seu Boletus.

GALANGA { major } Radix.
                  { minor }

Galbanum, gummi,

Galega, seu Ruta Capraria, folia

Gallium, fol.

Genista, ————— } flos,
  } fol.
  } semen.

Gentiana, R.

Geranium —————

Ghitta Jemou, S. gummi gutta.

Glycyrrhiza { R. unde succus inspissatus.

Gnaphalium, fol.

Gramen, R.

Granata malus, seu malus Punica, { flore simplici ex

Gratiola, { fol.

Rad. { cortex,

Guaiacum ————— } lignum,
  } gummi.

Robertianum, fol.

moschatum Cicutæ folio. S.

herba moschata.

cortex, S. malicoriū,
S. psidium.

succus { acidus,
          } dulcis.

flore duplici,

Balaustia,

HE'DERA { Arborea } gummi,
  } Bacca.

Helenium, seu Enula campana, R. { Terrestris herba cum floribus.

Hepatica, S. Lichen, fol.

Herba sancti Petri, S. Paralyseos, S. Primula veris, { flores,

Herba sanctæ Mariæ, S. Costus, fol. } fol.

Hermodactylus, R.

Herniaria, seu herba Cancris, fol.

Hieracium, { fol.

Rad.

Hordeum, V. Frumentum.

Horminum, seu Orvala, seu Sclarea { folia,

Hydropiper, seu Perficaria, fol. } semen.

Hyoscyamus, — { folia,

semen.

Radix.

Hypericum ————— } flos

semen.

Hypocistis, V. Cistus.

Hyssopus, folia cum summitatibus.

JA C E A, S. herba Trinitatis, seu Tricolor, fol.

Jalapa, R.

Jasminum,

Jasminum, <i>flos.</i>			
Illecebra, <i>V. Sedum.</i>			
Imperatoria, <i>R.</i>			
Intibum Sativum.	}	Latifolium, <i>sen Endivia vulgaris, fol.</i>	
		Angustifolium, <i>sen Scariola.</i>	
Ipecacuanha, <i>Radix.</i>		Florentina, <i>R.</i>	
Iris	}	nostras, <i>R.</i>	} succus, facula.
Jujubus, <i>fructus.</i>			
Juncus odoratus, <i>sen Schœnanthum</i>			} surculi, flores.
Juniperus	}	Bacca,	
		fungus,	
		lignum,	
KALI, <i>tota planta.</i>		gummi, quod vernix Sandaraca. Arabum dicitur.	
LABDANUM, <i>V. Cistus.</i>	}	Sativa. } folia, semen.	
Lacca, <i>gummi.</i>		Sylvestris, <i>fol.</i>	
Lactuca		Leporis, <i>sen Cicetbita, sen Sonchus, fol.</i>	
Lagopus, <i>fol.</i>			
	}	Unctuosum, <i>sen bonus henricus, fol.</i>	
		Acetosum, <i>V. Acetosa.</i>	
		Hortense, <i>sen Spinacia, fol.</i>	
Lapathum		Sylvestre. } Angustifolium hic Oxylapa- thum. } fol. Rad. semen.	
		Aquaticum. } Latifolium, <i>sen Rhabatbarum Mona- chorum.</i>	
Lappa, <i>V. Bardana.</i>		Fungus, Agaricus dictus.	
Latix		Refina, <i>vulgo Terebentina.</i>	
Lafer, <i>V. Asa.</i>			} mas, flores. fœmina, flore al'o.
Lavendula			
Laureola, <i>folia.</i>	}	Bacca,	
Laurus		cortex radiceis,	
Lens, <i>semen.</i>	}	folia. } gummi, Mastiches dictum.	
Lentiscus		lignum.	
Leucœum, <i>flos.</i>			} fo'. Rad. semen.
Levisticum			
Ligustrum, <i>lignum.</i>	}	album. } flores, Rad.	
Lilium		Convallium, flores,	
Limonia, <i>fructus ex quo</i>			} cortex, semen, succus.
Linaria, <i>fol.</i>			
Lingua avis, <i>V. Fraxinus.</i>			
Linum, <i>semen.</i>			
Eiquidambar, <i>Resina.</i>			
Lotus, <i>fol.</i>			

10 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Lupinus, *semen.*
 Lupulus _____ } *Iuli,*
 Lycium, *sucus concretus.* } *flores,*
 Lyfimachia purpurea spicata, *fol.* } *folia.*

MACER veterum, *cortex lignosus.*
 Macis, nucis moschatæ *cortex interior, vulgo flos.*
 Majorana, *V. Sampſucus.*
 Malabatrum; *V. folium.*

Malva, *rota planta.*
 Mandragora _____ } *cortex radice,*
 Manna, *sucus concretus.* } *folia.*
 Manna Thuris, *sunt mica, seu fragmenta Thuris;*
 Maratrum, *V. fœniculum.*

Marrubium album, *seu Prassium, fol.*
 Marum _____ } *flores,*
 _____ } *folia.*
 Matricaria, seu Parthenium, seu Crispula, } *flor.*
 Mastiches, *gummi resina ex lentisco.* } *fol.*

Meconium, *sucus expressus papaveris.*
 Mechoacanna, *R.*
 Melilotus, *flores cum foliis.*
 Melissa, seu Citrugo, seu Melissophyllum, *fol.*

Melo _____ } *fructus,*
 _____ } *semen.*
 Mentha _____ } *Katarrha, seu Nepeta, fol.*
 _____ } *Crispa, Verticillata, fol.*
 _____ } *Hortensis,*
 _____ } *Agrestis, seu mentastrum.*

Mercurialis _____ } *mas,*
 _____ } *femina,*
 Mespylus, } *fructus,*
 _____ } *officula.*
 Meum, *Radix.*
 Mezereum, *V. Laureola.*

Milium, *semen.*
 Milium solis, seu Lithospermum, *semen.*
 Millefolium, *fol.* } *cortex,*
 Momordica, *R.* } *folia,*
 Morus _____ } *fructus nigrorubescens;*
 _____ } *sucus.*

Moschata, *V. Geranium.*
 Maicus _____ } *Arboreus;*
 _____ } *Marinus, V. Corallina;*
 _____ } *Saxatilis, lichen,*
 _____ } *Terrestis,*
 _____ } *Ufnea cranio hominis*
 _____ } *adharefcens.*

Myrobolanus _____ } *Bellerica*
 _____ } *Chebula,*
 Myrtha, *gummi resina,* } *Citrina,*
 Myrthis, *folia.* } *Emblica,*
 _____ } *Indica.*

CLASSIS PRIMA.

Myrthus { folia;
Bacca myrthilli dicti.

NAPUS { Sativus;
Sylvestris, seu Bunias, } semen,
Rad.

Nardus { Indica, spica,
Celtica, R.

Nasturtium { folia;
semen.

Nepeta, V. Mentha.

Nephriticum, lignum.

Nicotiana, seu Tabacum, seu Petum. fol.

Nigella, semen.

Nummularia, seu hirundinaria, fol.

Nux

Nymphaea { flos,
Rad.

Aquatica, Tribulus Aquaticus,
Cupressi, { cortex
fructus,
iuli,
putamen.

Juglans, { flos, V. Macis.
fructus.

Moschata, { flos, V. Macis.
fructus.

Pontica, seu Avellana.

Vomica, fructus.

Pini, fructus.

OCIMUM, V. Basilicum.

Olea fructus, ex quo succus oleum dictum.

Olibanum, V. Thus.

Ononis, seu Resta bonis, R.

Ophioglossum, fol.

Opium, lacryma.

Opobalsamum, V. Balsamum;

Opopanax, gummi.

Origanum, fol.

Orobum, V. Ervum.

Oryza, V. Frumentum.

Oxylapathum, V. Lapathum.

PALMA-CHRISTI, seu Ricinus, semen.

Palma { fructus Dactyli dicti,
Palmula,
Oleum.

Papaver

Parietaria, seu Helxine,
fol.

Pastinaca { Radix,
semen.

Pentaphyllum, R.

Perfoliata, semen.

album { capita;
lacryma qua opium,
semen,
succus qui meconium.

rubrum, seu
erraticum, { capita,
flores,
semen.

11 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Perfica malus	} flores, folia, fructus, semen.		
Perficaria, V. Hydropiper.			
Perfonata, V. Bardana.			
Petasites, R.	} macedonicum, sem.		
Petrofelinum			
Peucedanum, R.	} nostras	} folia, Rad.	
Phaeolus, semen,			} semen.
Phu, seu Valeriana	} major vera,	} R.	
Pilosella, seu Auricula muris, fol.			} minor.
Pimpinella, seu Sanguisorba, tota planta.			
Pinus,	} nuces Pineae dictae, cortex, folia, Resina.	} Pix, ex tædis ac- centis. Pissa, Pissæon, sem Pix liquida. Zopissa ex navibus derasa. Palimpissa, pix sicca navibus adhi- benda. Pissaphaltos, ex pice & bitumi- ne factuū quid.	
Piper			Leucopiper, album,
			Macropiper, longum,
			Melanopiper, nigrum,
	Hydropiper, seu Perficaria.		
Pisa, semen.	} major latifolia centinervia, fol.	} fol.	
Pistachia, fructus,			} minor angustifolia, S.
Plantago	} quinque nervia	} Rad.	
Pæonia			} fæmina.
Polium, fol. cum floribus,	} mas	} Radix. semen.	
Poligonatum, seu sigillum Salomonis, R.			
Poligonum, V. Centumnodia.			
Polypodium, Radix.			
Polytricum, V. Capillares herbæ.			
Pomus mala.	} Regia, Carpentula	} fructus	
Populus, oculi.			} folia, Radix,
Portum	} semen.		
Portulaca			
Prasium, V. Marrubium.			
Primula veris, V. herba S. Petri	} fol. flos.		
Prunella, V. Consolida.			
Prunus mala, Damascena nigra, fructus.			
Ptyllium, semen.			
Ptarmica	} fol. Radix.		
Pulegium, fol.			
Pulmonaria, fol.			
Pulsatilla, V. Anemone.			
Punica malus, V. Granata.			
Pyrethrum, Rad.			

CLASSIS PRIMA.

13

Pyrola, fol.			
Pyrus mala, fructus.		cortex,	
		folia,	
		fungus,	
		glandes,	
		viscum.	
Q UERCUS			
Quinaquina, cortex.			
Quinque folium, V. Pentaphyllum.			
R ANUNCULUS		folia,	
		Rad.	
Rapa		Rad.	
		semen.	
Raphanus			Rotundus, seu Rad.
			Domesticus, semen.
Resina, succus ex quibusdam arboribus instillans.			Sylvestris, S. Rusticanus, R.
Rhabarbarum		verum, Radix.	
		monachorum, V. Lapathum, R.	
Rhaponticum, R.			
Rhodia, Radix.			
Rhodium, lignum.		Alba, flores,	
		Damascena, fl. fl.	
		Pallida	pediculus,
		Rubra, fol. fl.	Ambera.
Ribes, fructus,			
		succus.	
Rosa			flos qui dicitur Ankos,
			folia,
			lignum.
Rosmarinus			
Ros folis, folia.			
Rubia tinctorum, Rad.		folia,	
Rubus		fructus.	
Ruscus, V. Bruscus.			
Ruta		fol.	
		semen.	
S ABINA, fol.			
Saccharum, V. Arundo.			
Sagapenum, gummi.			
Salix		folia,	
		cortex.	
Salvia		folia,	
		flores.	
		Bacca,	
		cortex interior,	
Sambucus		flores,	
Saunpifucus, V. Majorana.		folia,	
Sandarac, gummi juniperinum.		semen.	
Sanguis Draconis, gummi.			
Sanguisoba, V. Pimpinella.			
Sanicula, fol.			
Santalum			album;
			citrinum;
			rubium.
Santonium, Semen Sanctum, seu Semen contra.			

B iij

14 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

- Saponaria ———— } *Rad.*
                               } *fol.*
 Sarcocolla, *gummi.*
 Sassafras, *lignum.*
 Sassaaparilla, *R.*
 Satureia, *fol.*
 Satyrium, *seu Orchis, seu Cynosorchis, R.*
 Saxifraga, *tota planta.*
 Scabiola, *folia cum floribus.*
 Scammonium, *succus.*
 Scariola, *V. Intibum.*
 Scarlatum, *V. Chermes.*
 Schœnanthum, *V. Juncus odoratus.*
 Scilla, *R.*
 Scolopendrium, *V. Capillares herbæ.*
 Scordium, *fol.*
 Scorzonera ———— } *Radix,*
                               } *fol.*
 Scrophularia, *R.*
 Sebesten, *fructus.*
 Secale, *V. Frumentum.*
 Sedum ———— } *vulgare, fol.*
                               } *minimum, seu vermiculare, seu ille-*
 Senecio, *seu Erigerum minus, fol.* } *cebra, fol.*
 Senna ———— } *folia,*
                               } *folliculi.*
 Serpentaria, *seu Dracunculus minor, R.*
 Serpillum, *fol.*
 Sefami, *semen.*
 Sefeli ———— } *Officinarum, ligustricum, R.*
                               } *Massiliense, seu Siler montanum — Rad.*
 Sideritis, *seu Tetrahit fol.* } *Creticum, semen.* } *semen.*
 Sigillum Salomonis, *V. Polygonatum.*
 Sigillum beatæ Mariæ, *R.*
 Sinapi, *semen.*
 Sifer, *seu sifarum, seu Rapunculus hortensis, R.*
 Smilax aspera, *vide Sassaaparilla.*
 Smirnum, *vide Levisticum.*
 Solanum ———— } *hortense, folia;*
                               } *Bacciferum, vide Alkekengi.*
 Soldanella, *vide Brassica.*
 Sonchus asper *vide, Lactuca leporis, fol.*
 Sophia Chirurgorum, *seu Nasturtium sylvestre, seu Thalictrum, semen.*
 Sorbus, *fructus.*
 Spergula, *V. Apparine.*
 Spica, *V. Nardus.*
 Spina infectoria, *S. Rhamnus, Bacca.*
 Spinachia, *V. Lappathum.*
 Spondylium, *fol.*
 Staphis agria, *semen.*

MUROQUITUM CLASSIS PRIMA 15

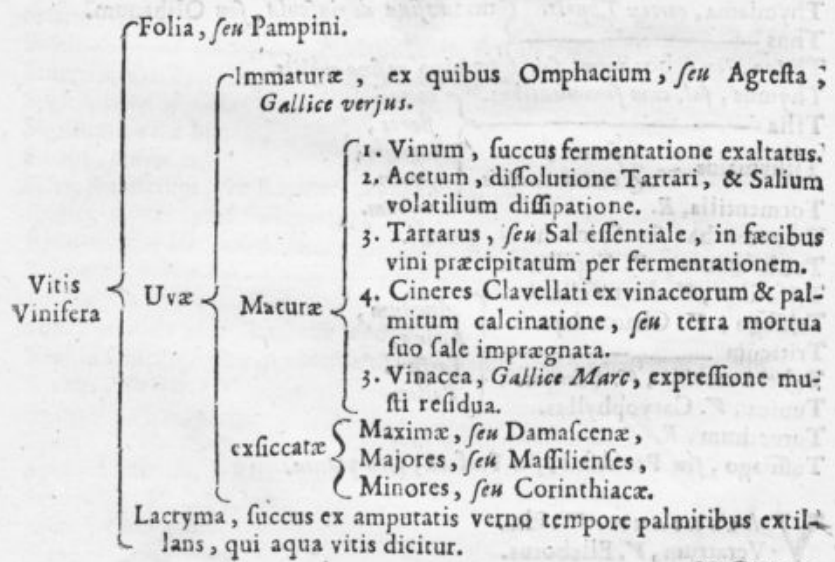
- Stoechas, *flos*;
- Styrax ————— } liquidus myrrha stacte.
                                      } ficcus, styrax calamita officinarum;
- Suber, *cortex*.
- Succisa, seu morsus diaboli ————— } Radix,
  } flor.
Succolata, massa ex fructu Cacao. } folia,
Sumach, seu Rhus, *semen*.
- Symphytum; *V. Consolida*.
- T** ABACUM, *V. Nicotiana*;
- Tacamahaca, *resina gummi*.
- Tamarindus, *fructus*.
- Tamariscus, *tota planta*.
- Tanacetum, seu Athanasia, *fol.*
- Tapfia, *R.*
- Taraxacum, *vide Dens Leonis*.
- Telephium, *V. Fabaria*.
- Tereniabin, *succus*.
- Terebinthus ————— } Chio Cypria veneta dicta.
  } vulgaris, seu resina laricis ex qua pix;
Tetrahit, *S. herba Judaica, fol.* } resina alba & colophonia.
- Teucrium, *fol.*
- Thee, *fol.*
- Thlaspi, *semen*.
- Thymelæa, *vide Mezereum*.
- Thymiama, *cortex Thuris*.
- Thus ————— } mas resina duriuscula, seu Olibanum;
- Thuya, seu arbor vitæ, *fol.* } femina resina mollis,
- Thymus, *fol. cum summitatibus*.
- Tilia ————— } cortex,
  } flores,
Tithymalus — } semen, } lignum,
  } cortex radicis. } semen.
  } viscum.
- Tormentilla, *R.*
- Tragacantha, seu Spina hirci, *gummi*.
- Trichomanes, *V. Capillares*.
- Trifolium, *V. Acetosella*.
- Triffago, *V. Chamædrys*.
- Triticum ————— } Amylum,
  } farina,
Tubera cervina, *V. Fungus*. } farfur,
Tunica, *V. Caryophyllus*. } Pollen.
- Turpeihum, *R.*
- Tussilago, seu Pes-Asini, seu Farfara, *tota planta*.

V ALERIANA, *V. Phu*.
Veratrum, *V. Elleborus*.

16 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

- Verbascum, seu Tapfus barbatus, fol. cum floribus.
 Verbasculum, V. herba Paralyfis.
 Verbena, fol.
 Vermicularis, vide Sedum.
 Vernix, vide Juniperus.
 Veronica, folia.
 Vicia, semen.
 Vinca pervinca, seu Clematis Daphnoïdes, fol.
 Vincetoxicum, seu Hirundinaria, seu Coryledon, vide Asclepias.
Viola	}	Martia	}	semen,
Virga aurea, fol.		Lutea, V. Leucoïum		fol.
Virga pastoris, R.		Tricolor, seu Jacea, fol.		flor.
Viscum				} Corylinum, Quercinum, Tiliacum,
Vitex, vide Agnus castus.				
Vitis alba, vide Bignon.				
Vitis vinifera, infra.				
Ulmaria, seu Regina prati, fol.				
Ulmus, cortex.	}	urens	}	vulgaris foetida, seu Galco-
Umbilicus veneris, S. Cymbalaria, fol.				plis, fol.
Urtica				Romana, semen.
Usnea, vide Muscus.				mortua S. Lamium, fol.

ZEDOARIA, R.
Zingiber, Radix.

SECTIO

SECTIO SECUNDA.
DE REGNO METALLORUM.

*De Gemmis, Lapidibus, Metallis, Mineralibus, & eorum
recrementis, Salibus, Terris & Aquis.*

DE GEMMIS.

AMETHYSTUS,
Chrysolitus,
Granatus,
Hyacinthus,
Onyx,
Opalus, Rubinus;
Saphyrus,
Sardus, Carniolus;
Smaragdus,
Topasius.

DE LAPIDIBUS.

ÆTITES, seu Lapis Aquilæ,
Alabastrites,
Alectorius,
Armenus,
Amianthus;
Calaminaris;
Bezoar, ————— } Orientalis;
Calxarius, unde Calx viva, } Occidentalis.
Catechus,
Crystallus,
Gypsum,
Hæliotropium,
Hæmatites,
Gagates,
Jaspis,
Judaicus,
Lateres vetusti;
Lazulus, Cyanus;
Lyncis;

C

18 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Lodus,
 Magnes,
 Marmor,
 Nephriticus,
 Ophites, Serpentinus,
 Ostiocola,
 Porphyrites,
 Pyrites,
 Pumex,
 Selenites, *ſeu* Specularis,
 Silex,
 Smitis,
 Talcum.

DE METALLIS.

AURUM, *ſeu* Sol,
 Argentum, *ſeu* Luna,
 Æs, cuprum, *ſeu* Venus,
 Argentum vivum, *ſeu* Hydragyros, Mercurius;
 Ferrum, *ſeu* Mars,
 Stannum, *ſeu* Jupiter,
 Plumbum, *ſeu* Saturnus.

DE MINERALIBUS,
eorumque recrementis.

A LUMEN	—	Rupeum, Plumeum, <i>ſeu</i> Amianthus; Sciſſile.
Æs	— { flos, ærugo, squamma.	
Anatron, <i>ſeu</i> fel vitri.		Riſigallum { Citrinum, aureum, flavum, Auripig- mentum. Rubrum, Sandara- cha Græcorum. Album ſimpliciter dictum, <i>ſeu</i> Arſe- nicum cryſtalli- num.
Antimonium, <i>ſeu</i> ſtibium.		
Arſenicum		
Biſmuthum,		
Bitumen,		
Borax, Chryſocola,		
Carbo petræ,		
Chalybs,		
Cinnabaris,		
Cobaltum,		
Calchitis,		
Ceruſa,		
Cadmia	— { nativa metallica, <i>v.</i> Cobaltum. factitia, <i>vide</i> Lap. Calaminaris.	
Diphryges,		

PRIMA CLASSIS.

19

Lithargyrus	}	Auri, seu Chrysitis.	
		Argenti, seu Argyritis.	
Marcastra,	}	nativum	} cinnabaris nativa; ex Cerusa, ex plumbo calcinato, minium vulgare.
Minium		factitium	
Misy,			
Naphtha,			
Nihulum,			
Petrolæum	}	Italicum, colore albo	
		Narbonense, colore nigro.	
Plumbago, seu Molibdena.			} Cyprinum; <i>coralceum</i> Hungaricum, seu Cærul. <i>cyprino simile.</i> Subviride, S. Goel- lariense, <i>ceruleum.</i> Album, <i>factitium</i> Romanum, <i>secum feride viride</i> <i>anglicum hinc simile ad humidius.</i>
Sori,			
Stibium, vide Antimonium.	}	Caballinum,	
Sulphur		Citrinum,	
Tuthia, seu Pompholix.	}	Vivum.	
Vitriolum			

DE SALIBUS.

SAL Ammoniacum,
Commune,
Gemmæ,
Indum,
Nitri,
Aphronitrum, S. Spuma nitri.

DE TERRIS.

ARMENIA,
Argilla,
Alena, seu Tripolis,
Ampefitis,
Cimoliæ,
Creta,
Ochra,
Marga,
Samia,
Sigillata, seu Lemnia, seu Melitea;
Ligniensis,
Silesiaca,
Sirigenſis, &c.

DE MARINIS.

ASPHALTOS, seu Bitumen Judaicum,
Ambra cineritia, seu Ambarum,

C ij

20 COLLECTANEORUM PHARMAGEUTICORUM

Blatta, Bizantia, seu Concha marina,	}	album,
Coralium		nigrum,
Margaritæ, seu uniones,	}	rubrum.
Matris perlae,		album,
Succinum	}	Citrinum Karabe,
Sperma Ceti,		nigrum, gagate.
Spongia,		
Umbilicus Marinus.		

DE AQUIS.

AQUA cisterna,
 Fluvialis,
 Fontana,
 Glacialis,
 Maialis, seu roris maialis, { aluminosa
 Marina, { vitriolata
 Metallica, seu mineralis { salsa
 Nivea, { Borbonica
 Palustris, { Sanreginenfis, &c.
 Pluvialis,
 Putealis,
 Stragnina,
 Tonitrualis.

SECTIO TERTIA.

DE ANIMALIUM FAMILIA.

DE ANIMALIBUS INTEGRIS.

APES,
 Afelli, seu Millepedes,
 Bombyces,
 Bufo,
 Cancræ fluviales,
 Cantharides,
 Catuli,
 Cicadæ,
 Cochinillæ,
 Cochlea,
 Erinaceus,
 Formica,

PRIMA CLASSIS.

21

Gallus,
 Hirundines, & earum pulli,
 Lumbrici ————— } *Intestinorum;*
 Mus, ————— } *Terra.*
 Passer,
 Rana,
 Serpens,
 Sanguifugæ, S. Hirudines.
 Scincus,
 Scorpiones,
 Talpa,
 Vipera,
 Vulpes.

DE PARTIBUS ANIMALIUM.
Adeps, Axungia, Pinguedo.

A GNI,	Eschiæ, Timalli;	
Anatis,	Gallinæ,	
Anseris,	Hominis,	
Anguillæ,	Leonis,	
Apri,	Leporis,	
Ardeæ,	Lucii,	
Canis,	Lupi,	
Caponis,	Muris } <i>domestici;</i>	
Castorei,	Pardi } <i>montani,</i>	
Cati sylvestris,	Porci,	
Ciconiæ,	Serpentis,	
Coturnicis,	Taxi, meli,	
Cuniculi,	Viperæ,	
Cygni,	Ufi,	
Equi,	Vulpis,	
Erinacei,	Vulturis.	
Astragalus, ————— } Leporis,		
	Suis.	
Caro hominis exsiccata, mumia dicta.	} Leporis;	
Cerebrum —————		Passerum.
Chelæ cancerorum,	} Bovinum,	
		Cervinum,
Cor —————		Porcinum,
		Vervecinum;
Cranium humanum violenta morte extinctum.		
Crista galli.		

C iij

22 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Dens	}	Apri,	}	Elephantis, ebur dictum,
		Equi marini,		
Fel	}	Accipitris,	}	Lucii,
		Bovis,		Lupi.
		Caprae,		
		Leporis,		
		Milvi,		
Hepar	}	Lupi,	}	Lutrae,
		Ursi.		Ranarum,
Intestina	}	Lupi,	}	Viperæ,
Mandibulae lucii,		Vulpis.		Agni,
Medulla cruris	}	Agni,	}	Bovis,
		Arietis,		Caprae,
Omentum	}	Vervecis,	}	Cervi,
		Vituli.		Equi,
				Vituli.
Os	}		}	è corde Cervi,
Pelliculae interiores stomachi gallinae.				cruris Bovis,
Priapus	}	Cervi,	}	Sepiae,
		Tauri.		Hominiis.
Pulmo vulpis.	}		}	Bovinum,
Seyum				Cervinum,
Splen, Bovis.	}	Castorei,	}	Equinum,
Testiculi		Equi,		Hircinum,
Talus	}	Cervi,	}	Taurinum,
		Leporis.		Galli,
				Vulpinum,
				Vitulinum.

DE ANIMALIUM EXCREMENTIS,
aliiſque ab iis deſumptis.

ALBUM græcum, ſeu Stercus caninum.

Butyrum { non falitum,
          } falitum.

Calculus è veſicula humana, Ludus dictus.

Caſeus recens { alba,   } Agni,
Cera   } flava,   } Equi,
                  } virginea.   } Hædi,
Coagulum   } Leporis,
                  } Vituli.

MUSEUM PRIMA CLASSIS. 25

Cornu	} Alcis, Bovis, Cervi, Hirci, Rhinocerotis, Unicornu, monocerotis.		
Exuviae serpentis, seu Senectæ, Folliculi Bombycum.			
Ichthiocolla,	} Afininum, Caprinum, muliebre, ovile, vaccinum.	} Butyrum, Caseus, Serum.	
Lac			
Lana succida,			
Lapis	} Bezoar	} Orientalis, Occidentalis.	
			} è capite
	} è felle Bovis, ex oculis Cancerorum, è vesica humana,		
Margaritæ, uniones	} virgineum commune.		
Mel			
Moschus, Muria, Nidus hyrundinum,	} Cancerorum, Lucii piscis.	} Albumen, Germen, Putamen, Testa, Vitellus.	
Ocùli			
Ocypus,	} Formicarum, Gallarum.		
Ova			
Pili Leporis.			
Plumæ Perdicum, Propolis, V. Ocypus, Saliva jejuni hominis.	} Columbæ, Felis, Hirci, Hominis, Leporis, Perdicis, Suis, Tauri, Taxi, Testudinis.	} Anseris, Canis, Capri, Ciconiæ, Columbarum, Equi non castrati, Gallinæ, Hirundinum, hominis, Zibetha oc- cid.	
			} Sanguis
Sericum Bombycum,			
Secundina	} cervina, muliebris.		
Serum lactis,			
Stercus			
Tela Arancarum.			

COLLECTA

34 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

			Blattæ Bizantiæ, <i>feu</i> unguis odo- rati.
			Buccinarum, Cancrorum, Cochlearum, Dentalij, Entalij, marris Perlarum; Mytolorum, Ovorum, Purpuræ, Sepiæ, Umbilici.
Testæ Aquatiliū			
Ungula			Alcis; Asini, Bovis, Equi, Lincis;
Urina	Apri, Capræ, hominis	infantis, adulti.	
Uinea cranii hominis.			

COLLECTA

COLLECTANEORUM
PHARMACEUTICORUM
 CLASSIS SECUNDA.

De præparationibus & correctionibus quorundam
 medicamentorum usualium,

De nuncupatoriis, succedaneis, characteribus,
 ponderibus ac mensuris.

S E C T I O P R I M A.

D E P R Æ P A R A T I O N I B U S.

§. I.

*Adipum seu pinguedinum, axungiarum, medullarum & sepi
 præparatio.*

AD IPS QUIVIS RECENS excisus exemptis venulis ac fibris mul-
 toties aquâ purâ lotus, quæ nec cruenta saniosaque appareat,
 igne lento liquatur, aspersâ identidem aquæ quantitate exi-
 guâ, coletur, colatus recondatur; sed quantum erit possibile,
 utendi tempore præparetur.

Eadem observabis de supradiçtis aliis animalium partibus.

§. II.

Album Græcum seu Rebis canini præparatio.

RECIPE Rebis canis ossibus per aliquot dies nutriti, quantum volueris,
 ævigetur super marmor, cum aquâ Bursæ pastoris, vel Plantaginis
Q. S. formetur postea in Trochiscos.

D

26 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

§. III.

Aloës lotio.

Aloës vel succotrina vel hepatica, si pura nec heterogeneis permixta sit corporibus, lotionis opus non habet; si vero impura, eam spiritu vini dissolvere filtrare & balnei vapore postea exsiccare convenit.

De Aloë succo imprægnatâ per Violarum aut Rosarum infusionem articulo de pilulis dicitur.

§. IV.

Ammoniaci gummi depuratio.

Gummi Ammoniaci quantum volueris superfunde acetum vini, acerrimum, lento igne dissolvatur sæpius materiam spatulâ agitando, donec in lactescentem abeat liquorem, & gummi à facibus sit segregatum, deinceps coletur calide per linteum rarum, idque repetatur, donec à facibus omnino sit expurgatum. Liquorem percolatum evapora ad consistentiam extracti.

Ammoniacum à sordibus puram hac præparatione non indiget, quatenus partes ejus volatiliores, quæ per ebullitionem evanescent, pulverisatione utilius conservantur & adhibentur, exceptis hisce medicamentis & compositionibus; in quibus emplastica consistentia desideratur.

Nonnunquam vino dissolvitur.

Eadem præparatione depurantur vel pulverisantur gummi, resinæ, gummi-resinæ V. G.

Bdellium,
Galbanum,
Opopanax,
Sagapenum, &c.

§. V.

Amyli purificatio.

Amylum in pulverem redactum, ac per incernaculum trajectum, postmodum aquâ purissimâ pluries lotum, siccandum est.

§. VI.

Anacardiorum præparatio.

Anacardia terantur macerenturque in aceto acerrimo diebus sex aut septem, deinde lente exsiccantur.

§. VII.

AQUA MARINA SEU MURIA.

Ex Ioanne Dubois Pharmacopæo Parisiensi.

Aqua marina Parisiis non reperitur propter distantiam, igitur ejus loco muriam nostratam sume. Muria autem varia est acceptio & significatio apud Authores: accipitur enim aliquando pro liquamine piscium conditorum, ut notat Simon Pantensis, qui dicit esse liquamen piscium exenteratorum, quo pro fassamento multi utuntur, cui subscribere videtur Discorides lib. 2. cap. 31. & Constantinus lib. 2. cap. ultimo, qui liquamen piscium conditorum Garon vocant, quod pro muria nonnulli esse volunt. Alia species muria quæ ab Arabibus describitur, est liquor desudans ex farina hordei, dum panis conficitur, ut testatur Azaranius scribente dicto Simone Januensi: præter hæc duo muria genera aliud est, quod fit ex liquamine carnis sale condita, quæ pro muria verius accipitur, quod nonnulli tamen Pharmacopæi inepte pro aqua marina sumendum putant: liquamen enim illud adstringens est, & quando plurimum coquitur, vim acquirit corpora rubeo colore tingendi. Igitur ejus loco aquam accipimus cum sale ad spissitudinem muria coctam, quæ potius eligi debet, ut quæ sit pro scopo olei vulpini. Idcirco prout annotavit Joan. Dubois & confirmavit Margravius in collectaneis chymicis, conficienda erit muria, ex aqua pura & sale communi, addendo salis tantum quanto aqua saturari potest.

§. VIII.

Ari radicum preparatio.

Radices Ari optime mundatæ tesselatimque incisæ macerentur in vino albo 24. horarum spatio, postea exsiccentur. Nonnunquam sine maceratione adhibentur.

§. IX.

Asellorum, seu Millepedum preparatio.

Aselli à sordibus prius mundati vino albo abluantur dein exsiccentur. Leni enim hac præparatione sal eorum volatile minimè deperditur.

§. X.

Bolus Armenia.

Quoniam Bolus Armenia suo sale centrali est imprægnata sicut & alia terræ, convenientius erit ejusdem virtutes potius augere quam

28 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM
manifestè eas deprimere; idcirco rore maiali vel alio liquore conve-
nienti eam irrorare oportet, & ad solem vel lentissimum ignem expo-
nere, ut superflua privetur humiditate: sic aliâ præparatione opus non
habetur, quam ut heterogenis, si quæ sint, manuum operâ liberetur.

§. X I.

Bufoſum, Ranarum præparatio.

Bufoſes vel Ranas in aprico exſiccare conſultum erit, obſervando
tamen ne ſoli diutius quam par ſit exponantur, animalia quippe ni-
mium deſiccata vel combuſta, nihil præter inutilem terram poſt ſe re-
linquunt.

§. X I I.

Butyri præparatio & lotio.

Interdum in mortario plumbeo per multas horas agitatur, piſtillæ
etiam plumbeo. Interdum etiam aquâ Roſarum multoties lavatur, lin-
teo imponitur, ut aqua ebibatur.

§. X I I I.

Calcis ablutio.

Calx viva in catino vel vaſe figulino copioſæ aquæ dulcis affuſione
agitetur, cumque in fundo reſederit, multoties aquâ ſepties vel
octies, pro arbitrio repetatur, factâ ſingulis vicibus per filtrum colatio-
ne: tandem aqua roſacea affundatur, quæ poſt lotionem effundatur;
calx exſiccata ad uſum ſervetur.

Ex prima lotionem fit aqua phagædenica ut ſuo loco dicitur. Ex ſecun-
da vel aliis lavantur ulcera, quia tamen aqua calcis quovis tempore
parari facile poteſt, in ejus compoſitione non eſt immorandum: quo in
caſu major aquæ quantitas lotionem repetitas ſupplebit.

§. X I V.

Cantharidum præparatio.

Cantharides vapore acerrimi aceti enecatæ & exſiccatae ſictili recon-
dantur, pergamenâque chartâ claudantur, demptis prius partibus
inutilibus.

§. X V.

Ceruſæ lotio.

Ceruſa ſuper cribrum inverſum trajecta, aquâ roſacâ pluries lava-
bitur, poſtea formabuntur trochiſci.

§. XVI.

Cochlearum testarum præparatio.

Cochlearum oblongas testas accipe, quæ prope piscinas & lacus creperiuntur, his affunde acetum distillatum, protrahatur infusio per noctem ad extrahendum mucum, quem diligenter abrades, exsiccata postea pulverisa, & cum aquâ cardui benedicti super marmor præpara.

§. XVII.

Coraliorum Assatio.

Indita sartagini ferreæ coralia igni committantur, & versentur donec calore intensiori nativum colorem deponant.

Similiter assentur.

Arabicum gummi,
Ovorum putamina,
Gypsum,
Semina Papaveris,
Portulacæ, & S.

§. XVIII.

Cornu Cervi præparatio.

Modò ustum usurpatur, modò crudum, quod ustio omnino præstat: quando quidem ustione & calcinatione vulgari, vires ipsius sicut & aliorum animalium eorumque partes non parum infringuntur. Crudum itaque in scobem tenuissimam reducitur, deinde in pulverem redigitur.

Laudatur tum in aqua decoctum, tum in gelatinam ebullitione & coctione redactum. Quando tamen animalium eorumque partium pro scopo & intentione Doctoris medici necessaria videbitur ustio, sic procedendum erit.

Cornu-cervi in tenues lamellas dissecti quantum volueris vasi figulino imponitur, deinde in fornace ad albedinem uritur, posteaque pulverisatum super lapidem porphyritem minutissimè aquâ rosacèâ vel aliâ reritur, & in placentulas formatur. Post calcinationem una ex tribus partibus superest. Pari ustione parabuntur, & parari poterunt.

Bufones,	Erinacci,
Canceri fluviales,	Oculi Canceri,
Concharum testæ,	Pili leporis,
Ebur, spodium dictum,	Pilæ marinæ.

Cornu Cervi philosophica præparatio reperitur, pag. in classe quinta.

D iij

30 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

§. XIX.

Cranii hominis preparatio.

Rasuram cranii hominis morte violentâ perempti, ab omni immunditie & pinguedine liberati, q. v. aquæ Liliorum convallium sufficienti quantitate irroretur, ut fiat pasta, quæ exsicceetur, postea pulverifetur & cum S. Q. florum Tiliæ iterum in massam reducatur, idque tertia vice ex aqua florum Pœoniæ repetatur: quarta vero vice ex aqua Cerasorum nigrorum impastetur: tandem siccatus ex arte pulvis servetur.

§. XX.

Dentium Aprî.

Dentium Aprorum in tenuissimas partes divisorum Q. V. impastentur S. Q. aquarum cardui Mariæ, scabiosæ vel alterius ejusdem virtutis, pastam exsiccatam serva ad usum.

Similiter parari poterunt Mandibulæ Lucii.

§. XXI.

Elaterium.

Succus fructus cucumeris agrestis maturi Mariæ balneo digeritur, inspissaturque, servandus in vase vitreo.

§. XXII.

Ellebori utriusque correctio.

Radices Ellebori albi vel nigri demptâ ligneam medullâ triduo in vino Cydoniorum macerentur loco tepido & calente, postea exsiccentur ac reponantur: radices sic maceratæ pomo Cydonio infigantur, quod postea panis pastâ non coctâ involutum, in clibano coquatur ad sufficientiam: peractâ coctione radices exime, sicca, & serva.

§. XXIII.

Esulæ preparatio.

Cortices radicum Esulæ qui industriè præparare intendit; acetum in quo per 24. horas cortices infusi sunt, separet, & effundat.

§. XXIV.

Euphorbii correctio.

Euphorbium ab omni sorde & sæce expurgatum in exiguas partes redigatur, vase vitreo excipiat superaffusâ succi limonum optime

CLASSIS SECUNDA. 31
 depurati quantitate tantâ, quæ Euphorbium tribus vel quatuor digitis excedat. Mariæ balneo fervente simul committantur, donec Euphorbium à succo dissolvi videatur. Tunc per linteum mundam coletur, & iterum eodem balneo reponatur, ut evaporatione omnis succi humiditas dissipetur, Euphorbium in fundo manebit paratum, omnis caloris exuperantis, & venenatæ qualitatis expers.

§. XXV.

Ghitta Jemu correctum, Mindereri.

℞. **G**hitta Jemu, seu Gutta gummi q. v. dissolve in spiritu vitrioli, abstrahatur spiritus, idque ternâ vice repete, residuum exsiccatur lente, ne scilicet nigrescat, sed colorem suum retineat nativum.

§. XXVI.

Hirundinum preparatio.

Hirundines deplumatæ & exenteratæ, cucurbitâ vitreâ leni balnei calore exsiccatæ, pulverisabuntur ad usum.

§. XXVII.

Iccur Lupi.

Vino odorato lotum exsicceetur in forno, & absinthio circumdatum reponatur. Ante exsiccationem pulvere santali citrini conspergatur.

§. XXVIII.

Intestinum Lupi preparatio.

Secundùm longitudinem sectum, ac vino in quo ruta & fœniculum decoctâ fuerint elotum, exsicceetur, rutâque obvolutum servetur.

§. XXIX.

Lacæ preparatio.

℞. **R**adicum Aristolochiæ longæ schœnantiana unam unciam bulliant simul in S. Q. aquæ ad remanentiam libræ unius, cui colatæ injice lacæ immundæ (sincera quippe per se usurpari potest) & parum fractæ uncias quatuor decoquantur moderato igne, dum purior pars supernatet, & quidquid in lacca laudabile est, dissolutum sit, adeo ut aqua sit coloris sanguinei, tunc lacca per inclinationem ab humiditate & sordibus separata coletur, & balnei vel solis calore exsiccata, in trochiscos recondetur ad usum.

32 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

§. XXX.

Lapidum preparatio.

Contunde in mortario aëneo quem volueris ex lapidibus infra nominatis, postea super porphyritem versatili lapide quam minutissime inter lævigandum aquâ convenienti paulatim asperge, ita ut fiat instar pulvis, nec dentibus nec unguibus perceptibilis, sed sicut alkool non persentiat, deinde formentur pastilli.

Blatta Bizantia	—————	cum aqua communi.
Cinnabaris	—————	cum aqua communi.
Chrysolitus	—————	cum A. Rosarum.
Coralia alba	———	} cum A. R.
Coralia rubra	———	
Chrystallus	—————	cum A. Buglossi.
Gfanatus	—————	cum A. R.
Hæmatites	—————	cum A. Plantaginis.
Lapis Armenus	—————	cum A. R.
L. Aquilæ, seu Ætites	—————	cum A. Portulacæ.
L. Calaminaris	—————	cum A. R.
L. Judaicus	—————	cum A. Parietariæ.
L. Lazuli	—————	cum A. Buglossi.
L. Lynçis	—————	cum A. Parietariæ.
L. Magnetis	—————	cum aqua communi.
L. Nephriticus	—————	cum A. Parietariæ.
Margaritæ	———	} cum A. R.
Matris Perle	———	
Oculi Cancræ	—————	cum A. Fragorum.
Ovorum putamina usta	—————	cum A. Parietariæ.
Rubinus,	———	} cum A. Rosarum.
Saphyrus,	———	
Smaragdus	———	
Sardus, seu Carneolus	———	} cum A. Betonicæ.
Succinum album	———	
Succinum citrinum	———	} cum A. R.
Topasius	———	
Tuthia	———	

§. XXXI.

Lapidis calaminaris preparatio.

Lapis calaminaris id est cadmia lapidea araria semel atque iterum in aceto fortissimo extingatur, deinde ter in aqua fontanâ vel aliâ lotâ

CLASSIS SECUNDA.

lorâ super marmor lavigata, cum aquâ Rosarum in pastillos redigatur. 33

§. XXXI.

Lapis Cyani vel Lazuli preparatio.

Lapis eligendus est qui aureis stellulis & velut radiis micat cum cæruleo flavescens, quique prunis multoties ignitus & aqua borraginis vel Buglossi extinctus, colorem non deponit, quod etiamnum peragitur, ut scilicet facultas emetica & purgans quæ ab eo auferenda venit supprimatur superstitere cardiacâ ac roborante. Quandoque etiam subtilissime tritus multoties aquâ fontis lavatur, aquâ per inclinationem effusâ super porphyrite n lapidem in pulverem impalpabilem cum aquâ rosaceâ redigitur in trochiscos.

§. XXXII.

Lapis Pumicis preparatio.

Ignitus extinguitur lacte vaccino, quartâ vice relinquatur quousque infrigidetur absque ulteriori extinctione, postea pulverifetur.

§. XXXIII.

Lauræ, Mezerci correctio. omni hâc tertia vna radice sic corrigenda

Folia & radices macerentur horis 24. in aceto acerrimo, postea in umbra siccentur & adferventur.

§. XXXIV.

Lithargyri lotio.

Lithargyrus tenuissime in mortario lavigetur, aquâ (desuper limpidissimâ effusâ & agitâtâ, donec ea turbida fuerit, hinc in aliud vas conjiciatur, tum alia denuo effundatur, agitetur turbidaque reddita præcedenti adjungatur, idque toties repetetur, donec facies in mortario subsederint, omnisque tenuior substantia cum aqua fuerit educta, quæ quiescere permittatur, ut in fundo remaneat lithargyrus solus ac sincerus: tandem aquâ effusâ colligendus & siccandus.

§. XXXV.

Lumbricorum preparatio.

Lumbrici cum aqua pura toties laventur, donec omnem impuritatem deponant, & terram omnem eructent: postea per horas aliquot in vino albo macerentur.

E

34 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

§. XXXVI.

Mucilaginum extractio, ex Ioan. Dubois Pharm. Paris.

Semina exquisitè eliges, separatimque ponderabis, ac leviter conteres dempro semine psyllii, lini & fœnugræci, quæ non teruntur, nisi aliter à medicis præscribantur, quia absque contritione mucilaginem viscosam etiam cumulate reddunt: radices verò electas, & à terra repurgatas minutim conscindes ac conteres, & per se in fictilibus vasis per 24. horas super ignem lentum aut potius super cineres calidos in sufficienti aquæ tepidæ quantitate macerari permittes, aliquando tamen spatulâ ligneam movendo, ne fictilibus inter macerandum & coquendum adhæreant. Signum autem perfectæ & absolutæ coctionis erit, cum semina & radices maceratæ & coctæ aquam instar albuminis ovi efficiunt, aut paulò plus: deinde coctione peractâ intorquendo per se exprimi debent, quibus postea cum volueris tutò poteris uti.

Proportionem autem eam observabis, ut pro una libra feminum vel radicum accipias libras quatuor vel ad summum libras sex aquæ calidæ.

§. XXXVII.

Oesypi collectio.

R. **L**anas succidas, hoc est nondum purgatas, quæ ex collo & femoribus ovium defatigatarum fuerint detonsæ, fervido & æstuante sole, affundatur aqua fervens pluries & lavetur diligenter, quousque omnem pinguedinem in aquam deposuerint, postea expressâ lanâ seponatur, & aqua illa pinguis & sordida ex vaseculo aliquo diutissime ex alto fundatur & reafundatur, donec spumosa fiat, ac tum spuma finatur subsidere: aquæ innatans pinguedo colligatur, iterumque aqua refundatur, donec spumet, ac subsidens pinguedo auferatur, quod tandiu fiat, donec non amplius appareat spuma, & nulla concresecat super aquam pinguedo. Tum collectam pinguedinem cum spuma in aqua pura manu subigendo lavetur, sordesque immixtæ sæpius aquam renovando auferantur, donec pura efluat, & pinguedo admota linguæ non mordeat, deinde reponatur in fictili denso frigidoque loco.

Oesypum hoc veterum corrupto nomine vocatur hyssopus humida: ejus loco medulla crucis vituli substituitur.

§. XXXVIII.

Pompholygis vel Tuthiæ preparatio.

Pompholix, vel ejus defectu cadmia levigata vulgo Tuthia dicta; & exquisitè pulverisata, linteolo modice raro & mundo excepta

CLASSIS SECUNDA.

35

atque ligata, in vase aquâ limpidâ pleno huc illuc ducitur & agitur, ut ejus tenuior & utilior pars in aquam esuat, crassior vero, impurior & inutilis in linteo remaneat: residere sinitur & repetitur, idque donec in linteo nihil utile remaneat. Pulvis paucâ aquâ rosacâ aspersus cogitur in pastillos usui servandos.

Super porphyritem ut cæteri lapides nonnunquam præparatur, ut dictum est, dicitur Spodium Græcorum ut infra notabitur.

§. XL I.

Pulmo Vulpis.

EXtractâ asperâ arteriâ multoties lotus exquisite siccat, postea absinthio circumdatus reponitur.

§. XL II.

Sanguinis hirci præparatio.

Hircum diebus canicularibus (inquit Helmontius) suspendo cornibus, & crura posteriora ad cornua reflecto, testes abscindo, & recepto inde cruore, exanguem dimitto pro lanione: hic cruor siccat instar vitri difficillimæ triturationis est, atque longissime ab hircino sanguine officinarum diversus, assumptus drachmæ unius pondere confectim sopit & curat pleuritidem absque sectione venæ.

§. XL III.

Sanguinis humani præparatio. Ex Ioan. Dubois Pharm. Parisiensis.

Ancipiat sanguis humanus ex homine scilicet boni habitus beneque temperati, quia tenuior est, in olla fictili bene coctâ & plumbata, vel si mavis vase vitreo excipiat solique, vel furno usque dum siccus evadat exponatur, abjectis partibus ichorosis, qui postea in pulverem tenuissimum reducat. Galenus sanguinis humani loco suillum commendat l. 10. simpl. c. 2. cui sententiæ adstipulatur Avicenna l. 2. tr. c. 610. qui asserit in omni re sanguinem humanum & suillum similem esse.

§. XL IV.

Sarcocolle maceratio.

Per 24. horas in lacte muliebri maceratur sarcocolla, postea siccat, siccata servatur ad usum.

36 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

§. XLV.

Scammonii correctio.

Variis modis præparatur & corrigitur scammonium, horum tres præsertim sunt insignes. Cydoniatus, sulphuratus & glycyrrhizatus. Primus ita parabitur. Indatur scammonium pulverisatum cydonio malo excavato, quod pastâ obductum in furno vel cineribus secundum artem assetur, postea exceptum scammonium usui ferretur: hoc modo paratum vocatur Diacrydorium hoc est lacrymula, & corrupto vocabulo Diagridium & Diagredyatum.

Secundus sic concinnabitur. Scammonii triti q. v. extendatur super chartam bibulam, detineaturque supra prunas sulphure injecto fumantes, continuo spatulâ agitetur & commoveatur, donec scammonium liquefcere videatur; quo diutius enim scammonium fumo sulphuris imbuetis, eo melius præparaveris. Hoc scammonium sulphuratum nominatur.

Tertius modus cum glycyrrhizæ decocto sic conficiatur. Infundatur ampla radicis glycyrrhizæ quantitas in aqua per 24. horas, eaque infusio novâ glycyrrhizæ additione ter repetatur, coctione leni præmissâ. In hoc decocto scammonium pulverisatum sordibusque liberatum ponatur ad decoquendum; lentissimo tamen igne, (cavendo ne aduratur) donec extractum infundo resideat, & exsiccetur.

Ex scammonio magisterium alterum præparationis genus describetur in classe quinta. Tamen scammonium juxta leges electum in pluribus compositionibus cathartidis, correctionibus supra enumeratis non indiget, quandoquidem in illis plurima adhibentur correctiva.

§. XLVI.

Scille præparatio.

R. **S**illam recentem rejectis aridioribus tunicis exterioribus pastâ panis involve, eamque in clibano vel in furno coque, quo usque tenera sit, quod festucâ inditâ explorare licet, exemptam in laminas difseca, quas filo trajice, ita ut una alteram non attingat, locoque sicco appone, ut siccæ evadant.

Notandum ferreum cultrum in hoc negotio non esse adhibendum; sed ligneum aut eburneum aliudve osseum.

§. XLVII.

Seminis contra præparatio.

IN eo consistit, ut probe prius à sordibus mundatum absinthii sanctonici semen, maceretur in succo limonum, post modum liquore MB. evaporato reservetur ad usus.

§. XLVIII.

Spodium.

Spodium ex triplici familia veterum ac recentiorum consensu desumitur.

Spodium quod minerale dicitur, noxium est. Pompholix enim quæ spodii Græcorum nomine intelligitur, internum non est medicamentum. Preparationem consule pag. 34.

Spodium vegetabile non datur, cum nec Tabaxir ad nos ex India, nec cannarum quarundam cineres ex Arabia deferantur, ex quibus tamen suum mendicavit spodium Avicenna.

Spodium tandem est animale, seu spodium ex ebore seu pseudospodium, quando scilicet ebur crematum pro spodio Arabum non ita prudenter succenturiatur: nisi qualitas terrestris & adstringens, quæ post calcinationem sola remanet, desideretur: vel Alkali fixum si detur, quod acidum absorbere queat. Calcinationem vide pag. 29.

§. XLIX.

Spongia preparata.

Immergatur spongia cerâ citrinâ liquefactâ, & prælo fortiter exprimatur; valet ad cauteria. Interdum etiam ad alios usus comburitur.

§. L.

Terebinthina preparationes.

Terebinthina Veneta ut nobis familiarior, ob ejus suppositam acrimoniam à quibusdam aquâ convenienti lavatur, priusquam usurpetur: verum hac lotionem sal ejus balsamicum evanescit, ideoque ab hac operatione abstinendum.

Si Terebinthina in aqua Raphani ad duritiem usque coquatur, formabuntur pilulæ loco frigido servandæ.

Si tandiu coquatur, donec inspissata fuerit, refrigerata resinæ vel colophonix modo friabilis sit & instar vitri dissiliat, in pulverem facile reducetur, qui operationibus Chirurgicis nonnunquam inservit.

Si ducatur in mortario, & vitelli ovi quantitas sufficiens usque ad Terebinthinæ dissolutionem & partium separationem addatur, tunc liquor præscriptus poterit affundi, quæ modò dicitur Terebinthina potabilis, modò digestivum evadet pro vulneribus.

§ 8 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

§. L I.

Ventriculorum Gallinarum.

Pelliculæ interiores ventriculorum gallinarum cum vino albo lotæ siccantur.

§. L I I.

Vesicarum Aprorum.

Vesicæ à pinguedine & membranis optime mundatæ in minutissima fistula incidantur, macerenturque postea in vino rubro per 24. horas, abjecto vino exsiccantur.

§. L I I I.

Ungule Alcis.

Idem sit parandi modus cum humani cranii præparatione vel cum philosophica Cornu. Cervi.

Sunt & alia quædam, eaque complura, quæ hic enumerari non possunt, & quæ pro cujuscumque artificis arbitrio & præparantur & præparata profant.

Horum aliqua ustionem requirunt, ut metalla; nonnulla assationem vel ustionem exigunt, ut mineralia pleraque, alia nutritionem postulant: his sola trituration sufficit: illis infusio noxam adimit, eaque medicamentorum compositionibus idonea reddit: nec defunt quibus depuratio per quietem seu residentiam competit.

Quivis idcirco Pharmacopœus suam dabit operam ut per tyrocinium, Authorum Pharmacologicorum lectionem, Doctorum Medicorum consilium, præparationes quæ fusè non explicantur, feliciter ad vitæ humanæ reparationem & conservationem possit componere.

SECTIO SECUNDA.

Nuncupationum quarundam absolute scriptarum

EXPLANATIO,

Seu de quibusdam nuncupationibus plura uno titulo
comprehendentibus.

Quinque Radices aperientes,	Majores	{ Apii, Asparagi, Fœniculi, Petrofelini, Rufci.
	Minores	{ Capparis, Eryngii, Graminis, Ononidis, Rubix majoris.
Dux Radices		{ Fœniculi, Petrofelini.
Quatuor herbæ emollientes		{ Acanthus, <i>seu</i> Branca ursina, Althæa, <i>seu</i> Bismalva, Malva, viola ~~nigra~~ <i>maritima</i>
		{ Atriplex, Mercurialis, Parietaria, Sicla, <i>seu</i> Beta.
Vel		{ Fabæ, Hordei, Orobi, <i>seu</i> ervi <i>camerarij</i> , Secalis.
Herbæ quinque Capillares		{ Polytrichum, <i>seu</i> Trichomanes, Capillus veneris, Adiantum vulgare, ————— { <i>album</i> · Salvia vitæ, ————— { <i>nigrum</i> · Asplenium, <i>seu</i> Ceterach.

40 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Flores Cordiales	<ul style="list-style-type: none"> <ul style="list-style-type: none"> Frigidi, seu temperati Calidi 	<ul style="list-style-type: none"> Violarum, Rosarum, Buglossi <i>ve'</i> Borraginis. Chamæmeli, Anethi, seu Liliorum, Meliloti. 	
Quinque Fragmenta,		<ul style="list-style-type: none"> Granati, Hyacinthi, Saphyri, Smaragdi, Sardi, seu Carneoli. 	
Quatuor Semina	Frigida	<ul style="list-style-type: none"> majora 	<ul style="list-style-type: none"> Melonum, Citrulli, Cucumeris, Cucurbitæ.
		<ul style="list-style-type: none"> minora 	<ul style="list-style-type: none"> Cichorii, Intibi, seu Endiviæ, Lactucæ, Portulacæ.
	Calida	<ul style="list-style-type: none"> majora 	<ul style="list-style-type: none"> Anisi, Carvi, Cumini, Fœniculi.
		<ul style="list-style-type: none"> minora 	<ul style="list-style-type: none"> Ameos, Amomi, Apii, Dauci.
Quatuor Aquæ Cordiales		<ul style="list-style-type: none"> Buglossi, seu Borraginis, Cichorii, Endiviæ, Scabiosæ. 	
Quatuor Aquæ Pleuriticæ		<ul style="list-style-type: none"> Cardui benedicti, Cardui beatæ Mariæ, Scabiosæ, Taraxaci. 	
Tria Olea stomachica		<ul style="list-style-type: none"> Absinthii, Cydoniorum, Mastiches, 	
Quatuor Unguenta	Calida	<ul style="list-style-type: none"> Aureum, Althææ, Mundificativum, Martiatum. 	
	Frigida	<ul style="list-style-type: none"> Album, Infrigidans Galeni, Populeum, Rosaceum. 	

Quatuor

SECUNDA CLASSIS. 41	
Quatuor unguenta Chirurgis necessaria,	{ Basilicum, Album Rhasis; Apostolorum, Aurcum,
Quatuor species Piperum,	{ Melanopiper, seu Piper nigrum, Macropiper, seu Piper longum, Leucopiper, seu Piper album, Hydropiper, seu Piper aquaticum, seu Perficaria.
Quinque species Miobalanorum	{ Bellericarum, Citrinarum, seu flavarum, Chepularum, seu Cepularum, Emblicarum, Indarum, seu nigrarum.
Tres partes balsami,	{ Carpobalsamum, seu fructus Balsami, Opobalsamum, seu liquor Balsami. Xylobalsamum, seu lignum Balsami.

SECTIO TERTIA.

De Succedaneis seu substitutis & Characteribus.

Indignus Pharmacopœo Parisiensi succedaneorum seu substitutorum usus, quæ Græci *μυροπολῆα*, myropola vulgo quid pro quo nominant, quippe qui ut Deo & hominibus faciat satis, ex omnibus mundi partibus, totis suis viribus & sumptibus simplicia medicamenta quantum in se est comparare debet: quæ si talia non inveniuntur, ea saltem eligantur, quæ in multis non discrepant ab illis modo, sed quibus qualitates eorum augeantur, viribus enim specie & genere consentire ea debent, quæ substituuntur.

Talia sunt in primis.

Acacia,	} pro quibus sumuntur.	Hypocistis,
Carpobalsamum,		Grana Juniperi vel sem. Citri,
Cervi medulla,		Axungia Caprina,
Mumia,		Pissaphaltum,
Nardus indica,		Santalum citrinum,
Opium, <i>verum habemus.</i>		Meconium,
Opobalsamum,		Ol. Nucis mosch. vel Caryophyl.
Schœnanthum,		Juncus odoratus,
Xylo aloës,		Santalum citrinum,
Xylobalsamum.	Surculi Lentisci, vel Terebint.	

F

42 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Quoad characteres Chymicos spectat, eorum delineatio inutilis videtur, quandoquidem in hoc opere nullius sunt usus, quod si tamen eorum aliquis sit sollicitus videat auctores, qui tabulas ea de re excudi curaverunt.

SECTIO QUARTA.

De Mensuris & Ponderibus.

§. I.

Mensuræ.

Mensuræ quibus Parisiis utimur varix sunt. Pinta nominatur prima mensura, quæ est bilibris, constatque unciis triginta duabus liquoris.

Sextarius *vulgò chopine* est unciarum sexdecim.

Hemi-sextarius, seu semi-sextarius, *Gallicè un demi-septier* constat unciis octo.

Acetarium, *Gallicè un poisson ou poisson*, continet uncias quatuor.

§. II.

Pondera.

Libra medica ad normam libræ civilis Parisiensis & publicæ erit unciarum sexdecim, cujus signum & character est. ———— lbj.

Semi-libra est unciarum octo. ———— lb s. zviij.

Quartarius, *Gallicè un quarteron*, continet uncias quatuor. ———— ziiij.

Semi-quartarius, *un demi quarteron*. ———— zj.

Uncia continet drachmas octo. ———— zj.

Drachma constat scrupulis tribus, cujus nota. ———— s̄j.

Scrupulus, pendet grana viginti quatuor. ———— j.

Granum unum, non est granum hordei modice crassum, sed numarium minutum aurifabrorum. ———— g. i.

Quæ ponderibus non præscribuntur, dispensantur vel per

Manipulum, & est quod manu comprehenditur, sic notatur — m.

Pugillum, quantum digitis tribus capi potest. ———— p.

Fasciculum, hoc est quantum brachio plicato perstringitur. ————

Vel distinguatur. ————

Per numerum, ———— n.

Per paria, ———— par.

CLASSIS SECUNDA.

43

Per ana, vel singulorum, _____ ā ā ana.

Per partes æquales. _____ part. æq.

Quantum sufficit vel quantum volueris. _____ q. s. Q. S. q. v.

Vel secundum artem. _____ S. A.

Vel ad pondus omnium. Hoc est tantum ultimi præscripti medicamenti, quantum præcedentia simul pendent.

Quando Medicus liquida per pintas non præscribit sed per libras, Pharmacopœus ut pondus observet, poterit pro libra uti semi pintâ Parisiensi, & pro duabus libris unâ pintâ.

COLLECTANEORUM
PHARMACEUTICORUM
CLASSIS TERTIA.

De Medicamentis compositis internis.

SECTIO PRIMA.

De Aquis, Vinis medicatis, Acetis, Succis
& Decoctis.

ARTICULUS PRIMUS.

AQUÆ OFFICINARUM SIMPLICES STILLATITILÆ.

Aquæ ex floribus.

Aquæ ex foliis.

URANTIORUM, seu	Acetosæ,
Naphæ,	Argentinsæ,
Fabarum,	Artemisæ,
Liliorum alborum,	Betonicæ,
Liliorum convalliû,	Borraginis,
Nymphææ,	Buglossi,
Papaveris erratici,	Cardui benedicti,
Pœoniæ,	Chelidonii,
Rosarum albarum,	Cichorii,
Rosarum pallidarum,	Cochleariæ,
Roris-maiialis,	Endiviæ,
Sambuci,	Euphrasæ,
Tiliæ,	Fœniculi,

CLASSIS TERTIA.

45

Hyssopi,

Lactucæ,

Melissæ,

Menthæ,

Oxytriphylly,

Parietariæ,

Peculi Rosarum,

Plantaginis,

Portulacæ,

Scabiosæ,

Scordii,

Scorzoneræ,

Solani,

Verbenaë,

Ulmariaë.

Aqua ex Fructibus.

Cerasorum nigrorum,

Fragorum,

Halicacabi,

Nucum.

Aqua ex Radicibus.

Cæpæ,

Raphani.

Ex his & aliis Vegetabilium partibus varii sunt destillationum modi, quos articulo primo & sequentibus classis quintæ consulere oportet: non enim omnes eodem modo, & iisdem instrumentis destillandæ sunt.

ARTICULUS SECUNDUS.

DE AQUIS COMPOSITIS.

Aqua Aluminosa Liebaldi.

Ex Codice medicamentario, seu Pharmacopœa Parisiensi.

℞. Succorum depuratorum Plantaginis,
Portulacæ,
Agrestæ,
Aluminis Rupei pulverisati & in succis supra dictis dissoluti, _____ ana libram unam.
Albumina Ovorum, _____ duodecim.

Prius agitata baculo in vas vitreum conjiciantur, & Balneo mariæ destillentur: aqua destillatione elicita insoletur.

Præstantissimum est remedium non solum ad ambusta, sed etiam ad ulcera, & cutis vitia exsiccanda.

Aqua Anti-apoplectica.

℞. Florum Croci, _____ drachmas duas.
Primulæ veris, _____ manipulum unum.
Ponantur in matraccio bene obturato ad macerandum in
Aquæ stillatiæ Cerasorum nigrorum, _____ libris quatuor.
Donec novi & infra scripti flores erumpant: post modum (quantò
F ii)

46 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

citiùs fieri poterit) addatur eadem quantitas sequentium florum.

Tilia,
Pœoniæ,
Liliorum convallium;
Lavendulæ,
Caryophyllorum hortensium;
Salviæ,
Betonicæ,
Roris marini,

Majoranæ cum summitatibus,
Verbenæ.

Digestione factâ igne cinerum destillentur.

Similiter eodem igne destillabuntur sequentia prius trita, contusa,
& macerata.

R̄. Cinamomi,
Cubebæ,
Caryophyllorum,
Nucis moschatæ,
Macis,
Galangæ,
Visci quercini, _____ ana unciam unam.
Rad. Pœoniæ, _____ unciam semissem.
Castorei, _____ drachmas duas.
Spiritus vini, _____ libras quatuor.

Aquæ seorsim elicite confundantur, aromatibus cohobentur, & affundantur, & ab illis secundum artem iteratâ destillatione abstrahantur, postea in pluribus vasibus exacte clausis servantur.

Hæc aqua confert apprimè in periculosis capitis affectibus, miræ enim virtutis est in confortando cerebro & memoriâ, in apoplexiâ, paralyfi, sive intrinsicè ad cochlearia duo exhibeatur, sive membra affecta eâ inungantur.

Aqua Anti-epileptica.

R̄. Spiritus vitrioli,
Vini optimi, _____ ana uncias duodecim
Rasura cranii humani,
Ungulæ Alcis,
Visci quercini circa æquinoctium vernalis, collecti,
Seminis Pœoniæ, _____ ana unciam semissem.
Castorei,
Anacardiorum, _____ ana drachmas tres
Specierum Diambæ completæ, _____ drachmas duas

CLASSIS TERTIA. 47

Contusa & præparata ut decet destillentur igne cinerum in cucurbita, extracto liquori adde

Oleorum stillatitiorum Anisi, _____
Succini, _____ ana scrupulum unum,
Tartari vitriolati, _____ scrupulos quatuor.

In MB par triduum circula, digere & serua.

Ex nomine vires desume, & reuera feliciter usurpatur, si singulis mensibus in declivio lunæ uncia semis cum unciis quatuor aquæ Tiliæ vel Pœoniæ per tres dies hauriatur.

Aqua Anti-nephritica.

℞. Offium Mespilorum, _____
Nucleorum Ceraforum, _____
Pescorum cum seminibus, _____ ana uncias duas.
Radicum Ononidis, _____
Asparagi, _____
Eryngii, _____
Raphani, _____ ana unciam unam.
Seminum Malvæ, _____
Cicerum rubrorum, _____
Mili folis, _____
Saxifragæ, _____
Melonis, _____
Cucurbitæ, _____
Cucumeris, _____
Citrulli, _____ ana unciam semissem.
Baccarum Halicacabi, _____
Cynorhodonis, _____ ana uncias tres.

Contusis omnibus & per octo dies igne arenæ maceratis in

Succi Citri depurati, _____

Vini albi, _____ ana libris quatuor.

Destillentur ad usus.

Lapides renum & vesicæ potenter confringit, inde arenam cunctantemque urinam mire expellit, nec non stranguriam & disuriam solvit, ad unciam unam aut alteram ex arbitrio Medici in liquore convenienti sumpta.

Aqua Hysterica. H. A. Mynsicht.

℞. Baccarum Sambuci exsic. _____ uncias tres.
Rad. Bryoniæ, _____
Dictamni albi, _____
Pœoniæ, _____
Zedoariæ, _____ ana unciam unam.
Visci quercini, _____ drachmas sex.

48 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Cassiæ lignæ,
 Myrrhæ rubræ,
 Cardamomi minoris,
 Croci,
 Castorei veri, _____ ana unciam semissem.
 Semin. Agni casti,
     Cumini,
     Dauci,
     Rutæ, _____ ana drachmas tres.
 Florum pulsatillæ, _____ drachmas duas.
 Incisa & contusa infundantur & per 14. dies macerentur in
 Vini Malvatici, _____ libris sex.
 Postea adde

Aquarum Artemisiæ,
     Matricariæ,
     Pulegii,
     Melissæ,
     Nepetæ, _____ ana libram unam.

Misce & per MB destillentur.

Saluberrima hæc aqua omnes uteri suffocationes etiam desperatas, vel saltem periculosissimas, & gravissima inde nata symptomata curat atque mitigat. Dosis à cochl. ii. ad iii. in ipso paroxismo.

Aqua D. de Bellegarde, seu A. Imperialis.

℞. Turpethi,
     Ligni Aloës,
     Santali citrini, _____ ana uncias duas.
     Galangæ,
     Cubebæ,
     Mastiches,
     Olibani,
     Cinamomi,
     Caryophyllorum,
     Nucis moschatae, _____ ana unciam unam.
     Terebinthinæ, _____ uncias duas.
     Mellis Narbonensis, _____ libras duas.
     Spiritus vini, _____ libras quatuor.

Destillentur omnia ritè prius præparata, ut decet.

Parturientibus, colicis doloribus, nephriticis, urinæ & mensium suppressioni, stomachi imbecillitati auxiliatur.

Aqua Benedicte Quercetani.

℞. Croci Metallorum, _____ unciam unam.
     Cinamomi, _____ unciam semissem.
     Aque

MURRODIT CLASSIS TERTIA.

49

Aquæ Cardui benedicti, _____ libras duas.
 Macerentur per biduum aut triduum, dein præviâ agitatione tranſco-
 lentur.

Easdem vires obtinet, quas crocus metallorum: modò majori doſi ex-
 hibetur.

Aqua Cinamomi. Ex Pharmacop. Pariſienſi.

℞ Cinamomi optimi parum triti, _____ libram ſemiſſem.
 Aquæ Roſarum, vel Meliſſæ, _____
 Vini albi generoſi, _____ ana libram unam.
 Miſceantur & iufundantur ſimul ſuper cineres calidos horis 24. in
 vaſe vitreo rite operculato, ſequenti die deſtillantur per cineres.
 Aqua prius educta, ut pote validior, ſeparetur ab alia.
 Parturientibus præſens eſt auxilium, palpitationibus, & ſtomachi de-
 bilitati ſuccurrit.

Aqua Meliſſæ Magiſtralis.

℞ Vini albi optimi, _____ libras duas.
 Aquæ vitæ, _____ libram ſemiſſem.
 Foliorum Meliſſæ recentium, _____ manipulos ℥x.
 Corticis Citri Sicci,
 Nucis moſchatae,
 Coriandri, _____ ana unciam unam.
 Caryophyllorum,
 Cinamomi, _____ ana unciam ſemiſſem.
 Eliciatuſ aqua ex arte.
 Morbis uterinis & cephalicis maxime convenit.

Aqua omnium florum Georg. Batei.

Fit ex ſtercore vaccino menſe maio collecto, & cum Lucæni ſeu vini
 albi tertiâ parte deſtillato; vel ex ſtercoris vaccini recentis, & lima-
 cum cum teſtis contuſis eadem quantitate, organis deſtillationi idoneis.
 Dicitur hæc aqua Arthritica, & Coſmetica.

Aqua Phagedænia. Pharm. Bruxellens.

℞ Calcis vivæ bene calcinatae, _____ libram ſemiſſem.
 Pone in paropſide vitreata, paulatim ſuperfunde.
 Aquæ Pluvie, _____ libras duas & ſemiſſem.
 Spiritus vini, _____ libram ſemiſſem.
 Digerantur per duos dies ſubinde agitando, deinde ſine calcem ſubſi-

G

50 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

dere, aqua supernatans decanietur in amplum vas vitreum, cui adde

Sublimati corrosivi pulverisati, ————— drachmas duas.

Ex albo mutabitur in flavum, & ad fundum subsidebit.

Nec hæc aqua nisi ex præscripto Medici paranda, cujus ex arbitrio quantitas sublimati augetur poterit.

Aqua Quercetani.

Rj. Menthæ Siccæ, —————
 Rad. Ircos Florentinæ, —————
 Dictamni, ————— ana unciam unam.
 Seminum Agri casti, —————
 Rutæ, —————
 Lactucæ, ————— ana drachmas sex.
 Terebinthinæ Venetæ, ————— uncias quatuor.
 Vini albi, ————— uncias viginti.

Hæc omnia contusa, ut decet, conjiciantur in alembicum, destillenturque ex arte.

Jejuno ventriculo exhibeantur duo cochlearia per aliquot dies, præmissa convenienti seu mercuriali purgatione, ad gonorrhæam fœtidam, virulentam & inveteratam, atque etiam ulcera renum.

Aqua Sperniola Crollii.

Sperma Ranarum seu sperniola colligenda est mense Martio, triduum scirciter antè novi-lunium, sic non fœtet, destillandaque erit *NB.*

Vel in manicâ hyppocraticâ positâ, in cella suspensa longo temporis intervallo dissolvitur, liquor transudat, qui insolendus est.

Hæc aqua abundat occulto volatili alkali, & magis est æstimanda in pluribus affectibus ex peculiari acido genitis; lethalem enim hæmorrhagiam ex utero & aliis partibus, liateo aliquoties madefacto indita feliciter sanat, quatenus sanguinis aciditatem primo absorbet, postea inhibet & arcet; parti podagrâ dolenti applicata dolorem mitigat, quatenus mucorem superat.

Aqua Regina Hungaria, seu Spiritus vini Anthosatus Rondeletii.

Rj. Aquæ vitæ quarto destillatæ, seu Spiritus vini optimi.

Summitatum florum Authos,

Impleatur pars media cucurbitæ vel vitreæ, vel terrea floribus Roris marini recentibus, quibus addatur Spiritus vini q. s. ita ut supereminet duobus digitis; juncturis clausis maceretur per duos vel tres dies, destillenturque postea igne cinerum, ad tertiæ partis Spiritus vini remanentiam.

CLASSIS TERTIA.

Lypothymiâ affectos curat, spiritus vitales recreat, morbis uterinis, apoplecticis, epilepticis succurrit, ad delendas faciei maculas & cicatrices convenit.

Aqua Stiptica Regia.

Dissolve libras viginti quinque vitrioli in s. q. aquæ communis, post dissolutionem per linteum trajice, postea parumper in cacabo bulliant, quo remoto ab igne, affunde sextarium spiritus aceti optimi, ut pars terrestris aceti (falso sulphur nuncupata) præcipitetur, quæ ubi ad fundum vasis præcipitata fuerit, & postquam per duodecim horas quieverit, aquam per inclinationem effunde. Materiæ multoties lotæ, & super cineres exsiccatæ uncias octo in retorta vitrea pone, & affunde Spiritus vitrioli optime dephlegmati vel depurati eandem quantitatem, post destilla gradatim igne cinerum, donec effluant spiritus: refrigeratis & delutatis vasibus, materiam superstitem pulverisâ & repone in matracio, cui iterum affunde Spiritum vini cum sale tartari rectificatum, ita ut superemineat sex digitis, & cooperiatur alembico cæco dicto: juncturis exactissimè clausis, digere per 24. horas, & postquam Spiritus vini rubrum colorem attigerit, calidè filtra per chartam emporeticam; post lentam evaporationem remanebit in fundo vasis pulvis albicans: cui uncia uni misce uncias quatuor aquæ pluvie puræ per paucos dies soli exposita pluries agitata & filtrata, aqua Stiptica evadet, ad omne genus fluxus sanguinis feliciter adhibenda.

Aqua Theriacalis, Crollii aucta.

Rx. Theriacis Andromachi, _____ uncias quinque.
Myrrhæ rubræ, _____ uncias duas.
Camphoræ, _____ drachmas sex.

Mixtis superfunde

Spiritus vini rectificati, _____ libras duas.

Ita ut per MB dissolvi queant, postea adde

Corticis Citri-sicci,

Aurantiorum, _____ ana unciam semissem.

Foliorum Rutæ,

Melissæ,

Scordii, _____ ana manipulum unum.

Distamni Cretici,

Cinamomi,

Angelicæ,

Imperatoris,

Contrayervæ,

Baccarum Lauri;

52 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Crocī, ————— ana unciam semissem.

Succorum Rutæ,

Citri, ————— ana libram unam.

Ponantur in alembico vitreo, macerenturque per diem integrum super cineres calidos, die sequenti fiat destillatio igne cinerum.

Qualitatem omnem venenatam & pestilentem oppugnat & extinguit: syncopæ & omni animi deliquio, sicut vertigini, lethargo, epilepsia, apoplexiæ & paralyfi, tam interius ad unciam unam exhibita, quam exterius superimposita proficit.

Aqua è Typhis Cervinis Schroderi.

Rj. Cornua Cervi novella sanguine adhuc succulenta, in frustula concide, destillaque MB: vel per se, vel cum paucō vino generoso, donec omnis liquor extillarit.

Utilissime parturientibus, sicut & febre malignâ & putridâ laborantibus usurpatur ad unum aut alterum cochleare cum aqua convenienti vel jusculo.

Materia post destillationem remanens, quia omni suo sale volatili non est orbata, ad alios usus maxime in lumbricis infantium quamplurimum prodest.

Aqua vulneraria.

Rj. Foliorum Salviæ,

Artemisiæ,

Contolidæ utriusque, ————— ana manipulos quatuor.

Nicotianæ,

Buguli,

Centaurei min.

Betonica,

Morsus Diaboli,

Momordicæ,

Saniculæ,

Plantaginis utriusque;

Agrimonii,

Verbene,

Filicis,

Absinthii,

Feniculi, —————

ana manipulos duos.

Hyperici,

Telephii, —————

ana manipulum unum.

Radicum Aristolochiæ utriusque,

unciam unam.

Contusæ & contritæ herbæ & radices, per 24. horas macerentur

CLASSIS TERTIA.

33

cum vini albi q. s. igne cinerum destillentur. Sal lege artis præparatum poterit admisceri.

Vulneribus & ulceribus medetur, unde A. d'Arquebuse nomen accipit.

Aqua Ophthalmica, seu Collyrium.

℞ Vini Hispanici veri, _____ libras quatuor.
 Aquarum MB stillatitiarum Rosarum, _____ libras duas.
                                     Chelidonii.
                                     Fœniculi,
                                     Euphrasie,
                                     Rutæ, _____ ana uncias quatuor.
 Tuthiæ præparatæ, _____ uncias tres.
 Caryophyllorum, _____ uncias duas.
 Sacchari Candi, _____ unciam unam.
 Aloës Succotrinæ,
 Macis, _____ ana unciam semissem.
 Camphoræ, _____ scrupulos quatuor.

Insolentur per mensem unum aut alterum, bis in die agitentur, postea in vase vitreo bene operculato serventur ad usum: cuius guttæ aliquot cum triplici quantitate aquæ Rosarum, in sæpius de instillentur, pro ulceribus debilitate & aliis oculorum morbis.

ARTICULUS TERTIUS.

DE VINIS MEDICATIS.

Vinum Absinthites.

℞ Absinthii majoris veri quodammodo exsiccati, q. v. injice in dolium idoneum, ita ut ipsius quarta pars absinthio sit impleta. Superfunde mustum recens, ferveantque unâ per aliquot dies novum mustum subinde affundendo, quo vas maneat semper repletum, ita ut vinum suis facibus exquisitus repurgetur: ebullitione peractâ dolium diligenter obturetur liquorque usui servetur.

Menses movet, ventriculum confortat, appetitum excitat.

Eodem quoque modo paratur vinum
 { de Euphrasia,
 { de Halicacabo,
 { de Salvia, &c.

Quæ tamen parata habere vel non penes Pharmacopœos esto.

54 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Vinum Hippocraticum.

R. Vini albi vel rubri optimi, ——— q. v. vel libras duas.
 Aquæ vitæ, ——— ——— unciâs duas.
 Cinamomi,
 Zingiberis,
 Piperis longi,
 Galangæ, ——— ——— ana grana duodecim.
 Sacchari vel Cassonadæ albissimæ, ——— unciâs duodecim.
 Macerentur per duodecim horas, trajicianturque per manicam hypocratis dictam, usque dum vinum clarum emergat.
 Alii aliter præparant:
 Stomachum recreat ac reficit, digestionem concoctionemque juvat.

Vinum Emeticum Pharm. Parisiensis.

R. Stibii per detonationem ex nitro præparati, unciam unam.
 Infunde per plures dies agitando sæpius cum
 Vini albi optimi, ——— ——— libris duabus.
 Servetur ad usum;
 Hujus vires nomini respondent: insigne enim est purgans humorum biliosorum, quos ejicit per vomitum & secessum, apoplecticis ad unciâs quatuor exhibetur; tum per se, tum cum cathartico convenienti.

ARTICULUS QUARTUS.

De Acetis medicatis, Ex Schrodero.

Variæ sunt species Acetorum, quæ in usum medicum veniunt; vel enim sunt mera aceta, vel quorundam medicamentorum qualitatibus sunt imbuta.

Mera aceta fiunt ex vino, Cerevisia, succo pomorum, pyrorum & similibus: ea tamen quæ fiunt ex vino cunctis præferenda, proindeque quando simpliciter præscribitur acetum, semper vini acetum usurpandum est.

Acetis subjungi possunt Oxycratum & Oxyrhodinum. Oxycratum seu Posca constat parte una aceti & sex aquæ. Oxyrhodinum paratur ex parte aceti rosati, & tribus partibus Olei rosati.

Aceta vegetabilium ex aceto vini optimo infundendo & insolando hac infra scriptâ methodo componantur.

CLASSIS TERTIA. 35

Acetum Rosaceum.

℞ Florum Rosarum rubrarum mundatarum aliquantulum exsiccatum, _____ unciam semissem.
 Aceti vini optimi, _____ libras quatuor.

Ponantur in vase vitreo stricti orificii & optime clauso, insolentur per mensem, fiat colatura ex arbitrio.

Rosæ pallidæ in obsoniis erunt præferendæ.

Ea lege parabuntur aceta tum ad medica- (Aurantiorum,
 menta, tum ad condimenta florum vel fol. { Sambuci,
 { Caryophyllorum,
 { Ruæ, & similia.

Acetum Scilliticum Mesuës.

℞ Scillæ laminas inter corticem & cor medias filo confutas, tanto intervallo ne se contingant, modice siccabis in umbra: postea concisam cultello ligneo libram unam æstivis caloribus insolabis, in aceti vini albi optimi libris octo, in vase stricti orificii bene obturato, postea colabis, acetumque à facibus residendo repurgatum in lagenis diligenter oclulis servabis.

Acetum Scilliticum veterum & recentium consensu & experientia est efficacissimum ad cerebri affectus frigidos & curatu contumaces, epilepsiam, vertiginem: gingivas laxas & putres sanat, dentes obfirmat, humores crassos attenuat, lentos incidit, fluxiles promptosque ad evacuationem reddit & expellit.

Acetum Theriacale ex speciebus, quibus Aqua Theriacalis supra laudata conflatur: urgente scilicet necessitate, (quam Deus avertat) mutato menstruo, debitâ maceratione vel insolatione parabitur.

ARTICULUS QUINTUS.

DE DECOCTIS.

Ptisana communis.

℞ Hordei integri leviter linteo duriore conficati & loti, unc. quatuor.
 Graminis contusi, _____ drachmas duas.
 Coquantur in aquæ q. s. addendo sub finem
 Glycyrrhizæ rasæ & contusæ, _____ q. s.
 Ad gratum saporem, colatura servetur ad usum.

Decoctio Medicina communis.

℞ Hordei à fordibus mundati & loti, _____ pugillum unum.
 Passularum mundatarum, _____

56 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Glycyrrhiæ rasæ, ——— ——— ana unciam semissem.
 Seminis Anisi, ——— ——— drachmas duas

Coque ex arte in aquæ fontanæ q. f. colaturam serua ad usum.

Decoctio Pectoralis.

℞. Hordei à cortice exteriore mundati, ——— partem unam.
 Jubarum,
 Sebesten,
 Dactylorum, ——— ——— ana partes tres.
 Glycyrrhiæ,
 Passularum ab acinis mundatarum, ——— ana unciam semissem.
 Bulliant in aquæ sufficienti quantitate ad medias, colatura seruetur.

Decoctio communis Clysteris. Lugd.

℞. Foliorum Betæ,
 Malvæ,
 Mercurialis,
 Parietariæ,
 Althææ,
 Violarum, ——— ——— ana manipulum unum.
 Seminum Anisi,
 Fœniculi, ——— ——— ana drachmas duas.
 Coque in f. q. Aquæ colaturam serua.

Decoctio Carminativa. Lugd.

℞. Seminum Fœniculi,
 Lini,
 Anisi, ——— ——— ——— ana drachmas tres.
 Florum Chamæmeli,
 Meliloti, ——— ——— ana pugillos tres.
 Coquantur in f. q. Aquæ ad tertiæ partis consumptionem, expressum colatum seruetur.

Decoctio Adstringens.

℞. Hordei integri, ——— ——— pugillum unum.
 Foliorum Tappi barbati,
 Plantaginis,
 Bursæ pastoris,
 Centumnodiæ, ——— ——— ana manipulum unum.
 Florum Rosarum rubrarum, ——— manipulum semissem.
 Fufuris macri, ——— ——— manipulum unum.
 Coque in f. q. Aquæ puræ, & serua.

Potio

CLASSIS TERTIA.

57

Potio Purgans non insuavis.

R Foliorum Sennæ è stipitibus mundatorum, — unciam unam.
 Passularum Damascenarum ab acinis mundatarum, uncias duas.
 Contunde omnia simul in mortario marmoreo, ut fiat pasta. Cujus accipe drachmas sex vel quod volueris & affunde aquæ ferventis uncias duodecim, cochleari misce, & vase clauso macerentur per sex horas, postea liquor per inclinationem effundatur, vel coletur sine expressione, qui ovi albumine clarificetur cum unciis quatuor mannæ albiss. vel quod v. fiat potio, aquâ cinamomi vel naphæ, seu succo mali citri vel Aurantiorum aromatizanda.

Possunt & alia purgantia addi ut Mechoacanna Jalapium ad drachmam unam in quibus vis purgans augetur : quæ quidem saporem non habent ingratum.

ARTICULUS SEXTUS.

DE SUCCIS LIQUIDIS, SUCCIS INSPISSATIS,
& Gelatinis.*Succi liquidi.*

S UCCUS Agrestæ, S. Omphacii,	Oxyacanthæ, S. Berberum,
Aurantiorum,	Olei,
Cerasorum,	Ribesiorum,
Citri,	Rosarum pallidarum,
Cydoniorum,	rubrarum,
Granatorum,	Vini,
Sucus Limonum,	Vitis, seu Lacryma.

Horum plures pro necessitate per annum asservantur, in vasibus vitreis obturatis, prius oleo amygdalino repletis vel ellychnio sulphurato ad orificium vasis apposito, instar vini Rhenani: horum quidam insolatione fermentati vini nomine insigniuntur, & rarissimè usurpantur, ut vinum Granatum: eorum alii evaporatione inspissati, Extracta, Rob & Sapa nominantur: de quibus infra. Reliquos succos condensatos, ut sunt Acaciæ Hypocistidos Liquiritiæ, & S. studio hic omisimus, eò quod à Pharmacopœis Parisiensibus non præparentur, sed ab Emporeis habeantur.

DE SUCCIS INSPISSATIS,
seu de Sapis, seu Rob.*Rob vel Sapa simplex.*

R Vini recenter ex Uvis albis vel rubris generosis & maturis expressi, quantum volueris, coquatur lento igne, donec mellis instar crassescat, & pars una tantum de tribus superfit.

H

58 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Rob Cydoniorum.

℞. Succi Cydoniorum colati & depurati, ——— libras duas.
 Sacchari albillimi, ——— libram unam.
 Coquantur in vase fictili igne lento, donec in gelatinæ consistentiam
 concreverint.

Quando vero succus Cydoniorum ad mellis consistentiam per se inspifatur, tunc Syrupus Imperatoris dicitur.

Eandem Gelatinæ speciem seu Rob ex fructibus quibuscunque, vel cum, vel sine saccharo hac ratione, comparare tibi facile erit; scilicet

Agræstæ,
 Berberum,
 Ceraforum, & S.

DE GELATINIS.

Gelatina Cornu Cervi.

℞. Rasuræ Cornu Cervi, ——— libram unam.
 Coquatur in vase fictili in aquæ libris octo vel q. s. ad consumptionem mediæ partis. Colaturâ expressâ clarificetur cum ovorum albuminibus, sacchari libra una, vini albi generosi uncis octo, succo unius Citri, & cinamomi crassiusculæ contriti drachma unâ, trajiciatur per manicam, fiat postea gelatina.

Gelatina Carnium.

Sume Caponem aut gallinam, & partem unam cruris vituli, *Gallie*
Sune roüelle de veau, pones in vase terreo plumbato ad decoquendum cum quatuordecim aut octodecim libris aquæ, dum ad mediam partem reducantur, & caro ab ossibus separetur: tum jus omne per rudiorum telam transmittes, quod postquam tantisper quieverit, rudiculâ & afflatu spumam & adipem supernatantem quantum fieri poterit eximes & ejicies, postea cum quatuor albuminibus ovorum, & duabus libris vini albi quam maxime agitabis, in qua omnia simul cum ebullire incipient, tres libras sacchari albi cum semi-uncia cinamomi utcunque contriti, & croci ad pisi exigui quantitatem, (si placuerit) conjicies: quo tempore clarificatio peracta fuerit, & statim per manicam trajiciendam transmittes gelatinam, in vasa ad id parata, quæ ad summum adimplebis, quia jus illud dum pristino frigori restituitur, imminuitur aliquantulum. Notandum tamen quod statim atque clarificatum est jus, non amplius ignem requiri, nisi ut calor dum transcolatur, non imminuatur: qui quidem ignis coctionis tempore debet esse perspicue lucens.

SECTIO SECUNDA.

*De Condituris seu Conservis, Saccharatis; & Mellinis
compositionibus.*

ARTICULUS PRIMUS.

De Conservis & Saccharatis.

- C**onserva flor. Aurantiorum,
 Bertonica,
 Borraginis,
 Buglossi,
 Calendulae,
 Caryophyllorum,
 Liliorum convallium,
 Nymphaeae,
 Papaveris rubri,
 Pedis Cati,
 Paeoniae,
 Perficorum,
 Rosarum.
 Roris marini,
 Salviae,
 Tussilaginis,
 Violarum.
- Conserva herbar. Absinthii,
 Apii,
- Conserva fructus Cynorrhodonis,
 Conserva Rad. Althaeae,
 Eryngii,
 Satyrii,
 Symphyti.

Ex his omnibus supradictis, & aliis fiunt conservae tum molles, tum siccae cum duplici quantitate Sacchari albissimi, modò pulverisati, modo ad consistentiam debitam cocti. Notandum tamen non omnia similiter misceri. Quaedam enim prius incidi volunt, contundi, leviter coqui, & per setaceum trajici: quaedam vero nec incidi, nec contundi, nec coqui: quaedam sola maceratione. Quâ in re facillè quivis artifex hac solâ praeomnitione errorem omnem vitabit; vel poterit adire

Bellarios, apud quos saccharata inveniuntur, & apud quos etiam mos

H ij

60 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

est fructus nonnullos (ut cucumerum) muniâ conditos, asservare.

Conserva Rosarum rubrarum mollis seu liquida.

R Florum Rosarum rubrarum nondum perfecte explicatarum & exungulatarum, _____ unciâs quatuor.

NB calore adeo macerentur, ut omnino contrahantur, conterantur postea in mortario marmoreo pistillo ligneo usque ad putrilaginem, quibus affunde Syrupi ex tinctura Rosarum sine acidis parati calentis, & ad consistentiam solidiorem cocti, _____ unciâs octo.

Misceantur exactè, & insolentur usque dum pars superior in crustam abeat.

Conserva Rosarum rubrarum sicca.

R Sacchari albissimi, _____ libram unam.

Aquæ Rosarum fragrantis, _____ unciâs semissem.
Coquantur ad solidam consistentiam: deinde ab igne sepositis immisce.

Florum Rosarum rubrarum ab unguibus mundatarum & tenuissime pulveratarum, _____ unciâs unam.

Fiant tabellæ in morsellis vel rotulis, oblongis.

Solent aliqui pulveri Rosarum ad coloris gratiam conciliandam, addere vel spiritum vitrioli aut sulphuris, succum Limonum, vel Omphacii; sed perperam, in pharmacopoliis enim parata servari debent pura & sincera, non adulterata.

Conserva Rosarum cephalica & cardiaca est, caput enim, ut & reliqua viscera roborat, ipsorumque æstum mitigat, & fluxiones sistit.

Saccharum Rosatum Tabellatum.

R Sacchari albissimi, _____ libram unam.

Aquæ Rosarum exquisitæ, _____ libram semissem.

Coquantur ad consistentiam, quæ vulgo à soufflé nominatur, & post debitam coctionem effundantur supra marmor.

Interdum peractâ illa coctione in pulverem subtiliorem reduci potest, in gratiam eorum, quibus lac medetur.

Manus Christi perlata, seu Diamargaritum simplex.

C Uique libræ sacchari ad consistentiam cocti adde

Margaritarum præparatarum, _____ unciâs semissem;

Projiciantur supra marmor, & formentur Tabellæ.

CLASSIS TERTIA.

61

Viribus dejectis, febribus ardentibus & deliriis medetur.

Tabella Alexiteria.

℞. Specierum completarum Diarhodonis, ——— drachmas duas.
Diamargiriti frigidi,
Conf. de Hyacintho, ana drac. unam.

Aquarum Naphæ,
Rosarum, ——— ——— ana uncias quatuor.
Sacchari albissimi, ——— ——— ——— uncias octo.

Coque & fac Tabellas vel morfellos.

Infitum calorem senibus, imbecillis ac frigidis naturis suscitant, spiritus vitales recreant.

Tabella de Althæa. Ph. Amstelr.

℞. Pulpæ radicum Althææ in lacte dulci ad mollitiem coctarum, ——— ——— ——— ——— uncias quatuor.
Sacchari albissimi aqua Rosarum soluti & cocti, libram unam.

Fiant tabellæ.

Tussim sedant, faucium asperitatem leniunt.

Tabella de Chalybe.

℞. Croci martis ex sulphure soluti, & super porphyritem lapidem in alkool redacti, ——— ——— ——— ——— unciam semissem.
Cinamomi pulverisati, ——— ——— ——— ——— drachmas duas.
Sacchari aquâ Artemisiæ soluti & cocti, — — — — uncias sex.

Fiant morfelli.

Uteri affectibus summopere profant, hujus enim immunditiam expurgant, menses moram trahentes ejiciunt.

Saccharum Penidium.

PAratur ex Saccharo ad lentum ignem in aqua hordei excorticati soluto, & albuminibus ovorum diligenter concussis semel atque iterum inter bulliendum depurato. Mox per pannum colatur, rursusque igni admotum lentè bullire sinitur, donec in magnas attollatur bullas, factoque ex arte periculo baculo in aquam frigidam immerso, vel dentibus masticatum non adhæreat. Dein in tabulam marmoream oleo amygdalino inunctam (subsidentibus priùs extra ignem bullis) effunditur, ubi promanantes ejus extremitates toties versus medium reagentur, donec resinæ laricæ instar lentescat. Tum demum alicubi ad unicum suspenditur, celeriterque manibus amylo conspersis in fila tenuiora, crassiora, breviora, aut longiora diu distrahitur, distractumque pro libitu (ut indurescat) tabulæ ad id paratæ, imponitur.

H iij

62 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Omnibus pectoris, & pulmonum morbis utilissimum.

Si Saccharum ad penidiorum consistentiam coctum manibus non tractetur, & guttis aliquot tincturæ croci irroretur, saccharum hordeatum nominetur.

Notabis quod in compositionibus quas clarificare convenit, loco sacchari Cassonadâ uti poteris, modo sit alba & sincera, quam unâ cum decocto clarificabis: clarificatur autem cum ovi albumine vel pluribus habitâ ratione liquoris clarificandi, hinc & inde agitatis, donec totum in spumam abeat, ut retiformi suâ substantiâ irretiat particulas crassiores, deinde cum aquæ fontanæ vel alterius satis amplâ quantitate, vel cum decocto convenienti ad scopum, coctioni committitur ad debitam usque, vel Syrupi vel Electuarii consistentiam.

Præstantissimum illud est saccharum, quod durum solidum & mutuo metarum allisu sonorum, leve, dulcissimum, candidissimum, & nivis more scintillans atque cohærens, quale Parmense est, quod minimum continet spumæ atque recrementi, in metas pyramidum æmulas coactum.

Apoge somniantes illos, qui saccharum ob ejus calorem metuentes, falsis ita necessarij usum proscribunt: verum enimvero an ignorant, quod Prothæi instar innumeras induat formas & virtutes? Purgat enim cum Rosis pallidis, adstringit cum rubris, refrigerat cum floribus Nymphææ aut Violarum, somnum conciliat cum Papavere albo, instaurat vires cum speciebus aromaticis, vulnera consolidat, solvitur in embammatis, cogitur in orbiculas, digeritur in panes, pinsitur in placentas, tornatur in crustula, fingitur in castella, in aviculas, & in omnium rerum simulachra, coquitur, aspergitur, duratur, incrustatur, uno verbo artistæ operâ in gratiam delicatiorum & infirmorum, maximâ cum voluptate & utilitate, modis omnibus inservit.

ARTICULUS SECUNDUS.

DE MELLITIS COMPOSITIONIBUS.

Mellis Despumatio.

Rj. Mellis optimi odori scilicet flavi coloris, acerrimi dulcissimique & inter crassissimum atque tenuissimum mediocris, quodque spumæ parum egerit; quantum volueris: vel per se, vel cum aquæ fontanæ paucissimâ humiditate dissolvatur; spuma supernatans cochleari deradendo auferatur. Hac autem præparatione spiritus animales & vegetales, qui in melle continentur, conservantur, qui longâ ebullitione & cocturâ dissipantur.

Hydromel simplex & Vinosum.

Mellis libra una cum aquæ fontis libris octo tandiu decoquatur, (despumando scilicet) donec ovum recens impositum supernatare queat: si insoleatur, vel in hypocausto spatii unius mensis apponatur vinosum evadet, & dicetur.

Oxymel simplex & Scilliticum.

R℥ Mellis despumati, & ad crassam consistentiam debite cocti, — q. v.
 Dissolvatur super cineres calidos in vase fictili,
 Aceti vini albi optimi, vel stillatitii, vel scillitici, — q. S.
 Ut agitando sine coctione redigatur in consistentiam syrupi liquidiusculi.

De viribus oxymelitis scillitici ad acetum remittimus: nobis in difficili respiratione imprimis usui esse solet, asthmaticis ut plurimum confert.

Mel Anthosatum.

R℥. Florum Roris-marini, — — — — — libram unam.
 Mellis boni, — — — — — libras tres.
 Misce in olla vitrea aut vitreata, oris non valde patuli: insola, & serva ad futuros usus, post colaturam & coctionem debitam.
 Colicos & uterinos dolores mitigat, ob id additur enematis, crudam enim in intestinis, ac circa mesenterium pituitam concoquit.

Mel Cucumerinum.

R℥ Fructuum Cucumerum agrestium maturorum per taleolas sectorum, — — — — — libram unam.
 Mellis optimi, — — — — — libras tres.
 Procedatur ut supra.
 Violenter purgat, menses movet, & secundinas expellit.

Mel Mercuriale.

R℥ Succi despumati mercurialis, — — — — — ana libras quatuor.
 Mellis optimi, — — — — —
 Misceantur, elixentur, despumentur, & veluti in concretionem reducuntur.
 Pro clysteribus frequens est usus, alvum leniter subducit, biliosos & aqueos humores evacuat, uterum quoque ab impuritatibus vindicat.

64. COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Mel Nenupharinum.

R̄. Florum Nymphaeae recentium, — — — — — libram unam.
 Mellis optimi mediae aetatis, — — — — — libras quatuor.
 Misce & reconde in vase fictili oris angusti, insola & serva, usus
 tempore percola, & coque, si nimis dilutum.
 Insigniter refrigerat, viscerum aestus mitigat, veneris motus cohibet.

Mel Rosatum colatum.

R̄. Florum Rosarum rubrarum recentium mundatarum, libr. unam.
 Mellis nimis nec recentis nec veteris, — — — — — libras duas.
 Macerentur per unum aut alterum mensem, quo elapso infundantur
 in s. q. aquae fontanae purae ac calentis per 24. horas, postea
 cum albumine ovi leni ebullitione facta per pannum colentur & cla-
 rificentur, deinde percoquantur ad consistentiam syrupi liqui-
 dioris.
 Ventriculum roborat, detergit, putredini oris, gingivarum, ton-
 sillarumque inflammationibus adversatur; ulcera & vulnera placat &
 mundificat, humores crudos in intestinis contentos concoquit.

Mel Violatum.

Eolem parabitur modo quo Nenupharinum, eoque utimur in cly-
 steribus ad leniendam, subducendam & alterandam alvum, maxime
 acute febricitantibus.

Vel **R̄.** Florum violarum recentium integrorum, — — — — — libram unam.
 Macera 24. horarum spatio in aquae calentis, — — — — — libris quatuor vel q. S.
 Cola exprimendo, deinde adde aequalem florum quantitatem & ma-
 cera: expresso adde

Mellis optimi recentis, — — — — — libras quatuor.
 Simul coquantur despumando, & donec syrupi crassitudinem acqui-
 serint.

SECTIO

SECTIO TERTIA.

De Syrupis.

ARTICULUS PRIMUS.

De Syrupis à Succis fructuum.

R Succis Agrestæ, seu Omphacii per subsidentiam vel insolationem deputati, semisextarium, seu — — — — — uncias octo.
 Sacchari albillimi pulverisati, — — — — — uncias sexdecim.
 Misceantur exacte in vase fictili, lentissimo igne, vel MB coquantur ad Sacchari usque dissolutionem perfectam, & consistentiam debitam.

Eadem lege parabuntur syrupi

Berberum,
 Cerasorum,
 Citri,
 Cydoniorum,
 Granatorum,
 Limonum,
 Mororum,
 Ribesiorum, & similibus.

Defectu Mariæ balnei vasa conficiendis syrupis acidis convenientia sint figulina, vitreata, lapidea: nusquam ænea vel cuprea.

Syrupus Agrestæ ventriculum roborat, cholerae morbo medetur, intemperiem calidam ventriculi, febres biliosas & sitim extinguit, venenis resistit.

Syrupus Berberum refrigerat & modice attenuat, febribus malignis confert. immoderatam sitim compescit, adversus biliosa ventris profusiva est salutaris.

Syrupus Cerasorum, sitim pariter extinguit, appetitum instaurat, bilis ferociam domat.

Syrupus Citri refrigerat, internis incendiis summopere conducit: putredinem arceat, lumbricos enecat, cor & stomachum reficit. Hujus vires conveniunt cum syrupis de limonibus, de corticibus Citri: dicitur etiam syrupus de acetositate citri; idcirco cum apud nos in eadem quantitate & pretio habeantur, in officinis prædictus syrupus citri solus parabitur.

Syrupus Cydoniorum languidas ventriculi vires recreat, nutritionis instrumenta roborat, coëtricem facultatem juvat, nauseam & vomitum sistit.

66 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Syrupus Granatorum refrigerat & humectat, nauseam & vomitum biliosum reprimat, atque in febribus biliosis & malignis plurimum auxilii affert.

Syrupus Mororum sive per se in cochleari, sive cum aliquo liquore optime convenit omnibus morbis oris, dentium, gingivarum, gutturis & vulvæ.

Syrupus Ribesiorum incendio febrili salutaris existit, sitim sedat & acidi sui jucunditate viscera recreat.

ARTICULUS SECUNDUS.

De Syrupis & succis Plantarum.

Plures sunt syrapi cum succi depurati & sacchari æquali proportione, sive ex herbis, sive ex radicibus: Qui quidem qualitates, & virtutes possident, quas trahunt ex iisdem vegetabilibus ex quibus eruntur & componuntur. Usuales sunt

Caulium rubrarum,
Fumariæ,
Millefolii,
Napi,
Nicotianæ,
Portulacæ, & similia.

ARTICULUS TERTIUS.

DE SYRUPIS ALTERANTIBUS.

Syrupus de Absinthio Mesuë.

℞. Absinthii vulgaris, — — — libram semissem.
Rosarum rubrarum, — — — — uncias duas.
Nard. Ind. seu Cinamomi, — — — drachmas tres.
Vini albi optimi,
Succi Cydoniorum, — — — ana libras duas & semissem.
Macerentur simul horis 24. super cineres calidos, deinde coquantur ad medias, colatura clarificetur cum

Cassonadæ albissimæ, — — — — libris duabus.

Coquatur in syrupum.

Ventriculum, jecur, & alia nutritionis instrumenta roborat, appetitum excitat, datur in albo & pituitoso mensium fluore.

Syrupus Acetosus simplex seu Acetatus.

Rx. Sacchari ad consistentiam tabulati cocti q. v. seu — libras duas,
Ab igne removeantur: addatur & misceatur secundum artem prout
major aut minor aciditas desideratur.

Aceti vini albi acerrimi, vel stillatitii, — — — q. f.
ut sine ebullitione, aut coctione fiat syrupus.

Biliois magis quam atrabiliis convenit, pituitam incidit, obstructa
aperit, movet urinam, pestiferæ putredini obstitit.

Syrupus de Althæa, seu de Ibisco. Pharm. Paris.

Rx. Radicum Althææ, — — — — — uncias duas.
Raphani domestici,
Sylvestris,

Fœniculi,
Asparagi,
Petroselinii,
Eryngii,
Bardanæ,

Contusarum & repurgatarum à medullis;

Cicerum rubrorum, — — — — — ana unciam unam.

Saxifragæ totius,

Folior. Betonicæ,

Pimpinellæ,

Plantaginis,

Helxines,

Summ. Althææ, — — — — — ana manipulum unum.

Fruct. Halicacabi, — — — — — — n. triginta.

Sem. Urticæ,

Melonum,

Cucumeris,

Cucurbitæ,

Citrulli,

Lithospermi. — — — — — ana drachmas tres.

Glycyrrhizæ rasæ & contusæ, — — — — — unciam unam.

Coquantur in libris decem aquæ purissimæ, dum sex aut septem su-
persint, quibus permisce,

Sacchari optimi vel Cassonadæ albissimæ, — libras quinque.
Clarifica, & coque dum justa sit Syrupi consistentia.

Ardorem urinæ demulcet, ac citra manifestum calorem crassam ob-
struentemque pituitam, nec non viscidam purulentamque renum saniam,
& arenulas blande expurgat.

68 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM
Vices suplebit syruporum de Radicibus, & de Raphano fernelii.

Syrupus Artemisise fernelii.

℞. Artemisise, ————— manipulum unum,
Radicum Iridis nostratis,
Helenii,
Rubiae,
Paeoniae,
Libistici,
Foeniculi, ————— ana drachmas duas;
Herbarū Pulegii,
Origani,
Calaminthae,
Nepetae,
Melissophylli,
Sabinae,
Sampsuchi,
Hyslopi,
Prassii albi,
Chamaedryos,
Chamaepityos,
Hyperici,
Parthenii,
Betonicae, ————— ana manipulum semissem.
Semin. Anisi,
Petroselinii,
Foeniculi,
Ocimi,
Dauci cretici,
Rutae,
Nigellae, ————— ana drachmam unam & semissem.
Contusa macerentur horis 24. in hydromelitis, — — libris quatuor.
Coquantur ad libras duas semis. & cum
Cassonade albissima, ————— libris duabus semis.
Clarificentur & percoquantur in syrupum conditum
Cinamomi, ————— uncia semis.
Spicae nardi, seu fantali citrini, — — drachma una & semis.
Suppressos aut parcius fluentes menses potenter movet, uteri strangu-
latus & subversiones sedat.

Syrupus Antihæcticus, seu de Testudinibus
Lazarii Riverii Med. Reg.

Rj. Testudinum nemoralium aut fluviatilium in fuisa dissecta-
 rum, ————— libras duas.
 Cancrorum fluviatilium vivorum & contractorum, lib. unam & s.
 Limacum vino lotorum & per medium sectorum, manip. duos.
 Seminum Melonis,
 Cucumeris,
 Citrulli,
 Cucurbitæ, ————— ana unciam unam.
 Succorum Veronicæ,
 Melonis, ————— ana libram unam.
 Nicotianæ, ————— libras duas.
 vini albi, ————— libras sex, seu q. s.
 Uvarum Corinthiacarum,
 Passularum exacinarum, ————— ana unciam unam.

Ponantur omnia in magno matratio bene obturato, & sinantur dige-
 ri per duos dies, postea distillantur ex cineribus: ex liquore destil-
 lato, &

Sacchari Candi, ————— libris quatuor.

Fiat syrupus, cujus sumatur uncia una pro dosi longe à pastu bis aut
 ter in die. Adde usus tempore

Lactis Sulphuris,
 Perlarum, ————— ana guttas septem.

Lac Perlarum fit terendo eas super marmor in alcohol, irrorando aquâ
 Rosarum paulatim, deinde dissolvendo cum succo Limonum. Dissolu-
 tio fervetur.

Febre hæcticâ laborantibus, phthificis, emaciatis convenientissimus,
 modo per multum temporis spatium ad cochleare unum aut alterum
 utatur æger.

Syrupus Capillarum,

Rj. Capilli veneris recentis, ————— manipulos quatuor.
 Aquæ calentis, ————— q. s.

Macerentur tepide per horas sex aut septem in fictili vase, postea ci-
 tra ferverefactionem colentur: colaturæ adde

Cassonadæ albissimæ, ————— libras duas.

Clarificentur unâ, fiatque ex arte in syrupi modum, qui aquâ Naphæ
 vel Rosarum guttis aliquot irroretur.

Præstat ad Thoracis affectiones calidas, pleuritidique incipienti est
 idoneus.

70 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Syrupus Caryophyllorum, seu de Tunica. Pharm. Lugd.

Rj. Florum Caryophyllorum hortensium rubrorum exungulato-
rum, _____ libram unam.
Tota die ferveſiant cum libris tribus aquæ: poſt macerationem 24. ho-
rarum, cola, in expreſſione infunde
Eamdem florum quantitatem, colaturâ factâ diſſolve leniſſimo igne.
Sacchari albiſſimi & pulverati, _____ libras quatuor.
Fiat ſyrupus.
Ad præcipuos cordis affectus efficax, tremorem ac ſyncopen fugat; fe-
brium malignarum noxas diſcutit: variolis & morbillis conducit.

Syrupus Coraliorum. H. A. Mynſicht.

Rj. Tincturæ Roſarum rubrarum cum aqua è ſucco Cichorii cum to-
ta planta deſtillatione & rubini inſtar extractæ, — uncias decem.
Salis Coraliorum rubrorum, _____ unciam ſemiſſem.
Mixtis, ſolutis, & filtratis adde
Sacchari albiſſimi, _____ libram unam.
Succi depurati, Berberum,
Ribefiorum, _____ ana uncias quatuor.
Denuo miſce & fiat lege artis debitæ conſiſtentiæ Syrupus.
In dyſenteriâ, lienteriâ, diarrhæâ Cœliacâ paſſione, fluxu-hepatico,
gonorrhœâ, fluore uterino arcanum eſt, fœtum in utero roborat, con-
ſervat, & ab abortu prohibet.

Syrupus Dyſentericus Pariſienſ. Medicorum.

Rj. Rhabarbari minutim incifi, _____ drachmas duas.
Cinamomi, _____ ſcrupulum unum.
Infunde in aquæ Roſarum ſtillatitiæ, _____ libra una.
Infunde pariter in aquæ ſtillatitiæ Plantaginis, _____ libra una.
Florum Roſarum rubrarum, _____ unciam ſemiſſem.
Macerentur ſeparatim per 24. horarum ſpatium, quibus adde
Succi Berberum depurati, _____ libram unam.
Poſtea miſceantur: colaturæ per reſidentiam claræ, addatur
Sacchari Candi albiſſimi, _____ libras duas vel q. ſ.
Coquatur in ſyrupum ut opus eſt.
Lienteriæ & dyſenteriæ medetur.

Syrupus de Eryfimo Lobelii.

R/ Eryfimi totius recentis, — — — — — manipulos sex.
 Radicum Helenii,
 Tuſſilaginis ſucco adhuc prægnantium,
 Glycyrrhizæ, — — — — — ana uncias duas.
 Herbar. Borraginis,
 Cichorii,
 Capilli veneris, — — — — — ana manipulum unum ſemiſſem.
 Florum—Violarum,
 Borraginis,
 Bugloſſi,
 Anthos,
 Stæchados vel Betonicæ, — — — — — ana manipulum ſemiſſem.
 Seminis Aniſi, — — — — — drachmas ſex.
 Paſſularum mundatarum, — — — — — uncias duas.
 Inciſis & contuſis fiat omnium decoctio ſecundum artem in
 Aquæ hordei,
 Hydromelitis, — — — — — ana libris quatuor.
 Succu Irionis, — — — — — unciis ſex.
 Ad remanentiam librarum trium, in expreſſo liquore diſſolvantur
 & clarificentur
 Caſſonadæ albæ, — — — — — libræ duæ
 Fiat lege artis ſyrupus legitimæ conſiſtentiæ.
 Inprimis in raucedine commendatur, mucilaginem enim pulmonum
 incidit & educit.

Syrupus de byſſopo Meſ.

R/ Hyſſopi mediocriter ficci,
 Radicum Apii,
 Fœniculi,
 Glycyrrhizæ, — — — — — ana drachmas decem.
 Hordei mundati, — — — — — unciam ſemiſſem.
 Seminum Malvæ,
 Cydoniorum,
 Tragacanthi, — — — — — ana drachmas tres.
 Capillorum veneris, — — — — — drachmas ſex.
 Jujubas,
 Sebeſten, — — — — — ana numero triginta.
 Uvarum Paſſarum ab acinis mundatarum, — — — — — unciam ſemiſſem.
 Ficus ficcas,
 Daſtylos pingues, — — — — — ana n. decem.

72 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Coquantur in aquæ q. sufficienti, in colatura dissolve, & clarifica

Cassonadæ albiſſimæ vel sacchari, ————— libras duas.

In syrupum ex arte percoquantur.

Utitur eo in morbis thoracis invalescentibus, ex frigida crassa & lenta materia natis, ubi attenuatione, deterſione, & expurgatione majore opus est: asthmaticos & tussiculosos juvat, obſtructiones aperit, hypochondriorum dolori, ac renum calculis utilis.

Syrupus Injubinus Meſuë.

R Jujubas, ——— ——— ——— ——— n. sexaginta.
Hordei mundati à cortice exteriori,

Glycyrrhizæ rasæ & contusæ,

Capilli veneris, ——— ——— ——— ana unciam unam.

Violarum,

Seminum Malvæ, ——— ——— ana drachmas quinque.

Cydoniorum,

Papaveris albi,

Melonis,

Lactucæ,

Gummi Tragacanthi, ——— ——— ana drachmas tres.

Coquantur ex arte in aquæ q. s. expressum clarificatum, & colatum cum

Sacchari albi vel Cassonadæ, ——— ——— libris duabus.

Coquatur ad justam syrupi consisteniam.

Ad tussim siccam, arteriæ asperitatem, omnesque thoracis affectus, à fluxionibus calidis ortum habentes, accommodatur.

Syrupus de Kermes.

EX agro Montepessulano ad nos deportatur
Cor & facultates omnes vitales roborat.

Syrupus Mercurialis.

R Succorum optime depuratorum Mercurialis, — libras quatuor.
Buglossi,

Borraginis, — ana libram unam.

Vini albi, ——— ——— ——— libram semissem.

Radicum Gentianæ,

Ireos nostratis, ——— ——— ana uncias duas.

Fiat infusio super cineres calidos per 24. horarum spatium, postea decoquantur & clarificentur cum

Cassodopæ,

Mellis

MURCORUM CLASSIS TERTIA. 73

Mellis Narbonensis, ————— ana libris duabus.
Ad syrapi consistentiam, cui ab igne remoto, & aliquantulum refrigerato admisceantur, cochleare movendo.

Oleorum stillatitiorum Cinamomi,
Caryophyllorum, ana guttæ quatuor.
Podagricis familiaris est sub titulo syrapi de longa vita : ad cochleare unum aut alterum detur, jejuno ventriculo.

Syrupus Nymphææ.

R Florum Nymphææ alborum mundatorum, id est virescente ac herbaceâ, nec non flavâ parte rejectâ, ————— libras duas.
Infunde per 24. horas in aquæ purissimæ tepentis, lib. duodecim.
Sub finem excalescant, donec ebullire videantur, expressione facta, novi flores eadem quantitate similiter per diem naturalem in eadem aquâ seu decocto infundantur, abjecto prius infusorum florum magmate, in expresso colato & clarificato, tantumdem sacchari albißimi addatur & coquatur in justam syrapi crassitiem.

Insigniter refrigerat, somnum conciliat, viscerum æstus mitigat, veteris insomnia cohibet, semen immodice fluens restringit, sitim temperat, ac februm ardores compefcit.

Syrupus Papaveris erratici.

R Infusionis florum Papaveris erratici bis iteratæ & cum albumine ovi clarificatæ, ————— libras duas.
Sacchari optimi eandem quantitatem.

Coquantur simul in syrupum, addendo sub finem pro unaquaque libra syrapi.

Aquæ Rosarum fragrantis, ————— uncias duas.
Pleuritidi incipienti, peripneumonix, pulmonis fluxionibus calidis, tenuibus & acribus, usus ejus frequentior est : somnum conciliat.

Syrupus de Papavere, seu Diacodium. Pharm. Parisiens.

R Capitum magnitudine mediocrium papaveris albi & nigri statim post flores decisos, ————— ana libram unam.

Macerentur per diem naturalem in aquæ purissimæ, lib. duodecim. v. q. f.

Leviter postea calefiant per 24. horarum spatium, quo tempore ipsorum succus mediocriter exprimendus est, in quo infunde parem capitum papaveris utriusque quantitatem, similiter exprime, cola atque clarifica cum albuminibus & testis ovorum, per manicam mundam : factâ & iteratâ colatione usque ad perfectam clarificationem, coquatur in syrupum cum

K

74 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Sacchari optimi, ———— libris quinque.
Somnum conciliat, tum propriis viribus refrigerando nimirum & humectando, tum accidentario, sedatâ videlicet tussi, quæ insomnium parit; dysenterix, fluoribus sanguinis & mensium medetur.

Syrupus de Pedo-Cati. I. Gonerii Pharmacop. Parisiensis.

R Summitatum floridarum & recentium Æluropi, libram unam.
Infunde per noctem & diem in aquæ calentis, lib. quinque aut q. f.
Deinde bulliant lento igne. In colatura ad libras quatuor adde

Sacchari, ———— libras tres.

Coquantur ex arte in Syrupum.

Pulmonis vulnera sanat, & ulcera impedit: exhibeturque potissimum iis quibus à capite aut aliis partibus in thoracem fit defluxio, & quibus pulmones pituitoso humore multo infarciuntur. Expectoracionem promovet.

Syrupus de Pomis simplex.

R Succi Pomorum acido-dulcium fragrantium Renetiorum imprimis, vel curtispendulorum mense Octobri vel Novembri expressi & clarificati, ———— libram unam.
Sacchari optimi, ———— libras duas.
Coquantur in syrupum.

Syrupus alius de Pomis. Pharm. Paris.

R Pomorum redolentium acido-dulcium per talleolas dissectorum, & à pelliculâ atque semine repurgatorum,
Sacchari optimi pulverati, ———— ana libras quatuor vel q. v.
Panno mundo involvantur, talleolis pomorum sibi invicem superstratis, singulisque ordinibus superinjecto sacchari polline. Pannus autem suspensus in frigido & humido loco reponatur, ibique relinquatur, supposito vase excipiente syrupum clarum sensim per interjectum pannum defluentem spatium unius vel alterius diei.

Qui quidem syrupus ut præter unum aut alterum mensem viribus integris servari possit, coquendus erit ad consistentiam.

Syncopen & cordis palpitationem sedat: omnibus cordis affectibus ab atra bile natis succurrit, febribus biliosis auxiliatur, lætitiâ inducit.

Syrupus Regius seu Iulapium Alexandrinum.

R. Aquæ Rosarum fragrantissimæ, ——— libram unam.
 Sacchari albillimi, ——— ——— libras duas.
 Dissolvantur simul, simplicique ista dissolutione citra coctionem fiat syrupus liquidior, seu Julep.

Si quando vero in rem præsentem parare libeat, pro dosi una aut altera.

R. Aquæ Rosaceæ, ——— ——— ——— uncias octo.
 Sacchari albi, ——— ——— unciam unam & semiss.
 Coquantur unâ leni ebullitione, fiatque Julep.
 Spiritus vitales recreat, eosdemque reparat.

Syrupus de Rosis siccis. Pharm. Paris.

R. Rosarum rubrarum arefactarum in umbra libram semissem macera horis 24. in aquæ fluvialis tepentis, ——— libris quatuor.
 Sequenti die parem, Rosarum quantitatem in eadem aquâ macera, atque etiam tertio. In expresso dissolve

Sacchari optimi, ——— ——— ——— libras duas.

Percoquantur in syrupum.

In omni alvi fluore utilis: cœliacos, lientericos, ac dysentericos juvat: partes internas roborat.

Syrupus de Tussilagine.

Infusio, colatura & coctio eadem erit sicut in syrupo de Pedecati.

Tussi, pleuritidi, peripneumonix ac phthisi salutaris, necnon catarrhis falsis, & acribus perquam idoneus est.

Syrupus Violatus. Pharm. Londin. Bruxell.

R. Florum violarum recentium mundatorum, ——— libram unam.
 Aquæ fontanæ ferventis, ——— ——— libras duas.

Arcte claude in ollâ terreâ novâ &, infunde per totam noctem super cineres calidos, dein in panno albo & novo exprime per prælum: in expresso dissolve ad Balnei calorem & coque

Sacchari purissimi in pollinem redacti, ——— libras quatuor.

Spuma emergens auferatur, posteaque ubi refrigerit in lagenis vel aliis vasculis oris angusti, asservetur, quæ saccharo pulverato ritè obturanda sunt.

Vires. In febrium æstibus biliosis, acutisque morbis, viscerum inflam-

76 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

mationibus ac siti inexplebili, commendatur: ex violarum recentium diluto confectus syrupus, merito inter polychrestos censendus est: unde alyum nonnihil emolliendo bilis acrimoniam retundit: refrigerat enim & humectat.

Syrupus de Viperis.

℞ Viperas recens mactatas, & per partes sectas, numero duodecim.
 Santali citrini, _____ — ana uncias duas.
 Cinamomi, _____ —
 Chinæ, _____ —
 Saffaparillæ, _____ — ana unciam unam.
 Cardamomi minoris, _____ —
 Nucis moschatæ, _____ —
 Ligni-aloës, _____ — ana drachmas duas.

Contrita & contusa omnia macerentur MB. per viginti quatuor horas, in

Aquæ fontanæ, _____ — libris quatuor.

Quibus postea affunde

Vini albi optimi,

Aquæ Naphæ, _____ — ana libras duas.

Post levem ebullitionem, & clarificationem, fiat colatura, in qua dissolve

Sacchari candi, _____ — libras quatuor aut q. s.

Coquantur ad debitam consistentiam syrupi, qui postquam refrixerit, aromatizetur

Tincturæ Ambari, _____ — unciâ unâ.

Fiat Syrupus.

Vires hujus syrupi conveniunt cum pulvere, trochiscis & salibus Theriacalibus.

Putredini resistit & venenis: unde conducit in peste, febribus malignis, & stomachi imbecillitatibus: Subvenit icterico, & hydropi medetur: Sudores provocat: circulationem sanguinis movet, ejusque massam ab impuritatibus solvit, ad unciam unam.

ARTICULUS QUARTUS.

DE SYRUPIS LAXATIVIS.

*Syrupus de Cichorio. Simplex.**Ex Fernelio Renodeo & Pharm. Paris.*

R Hordei integri à fordibus repurgati, — unciâs quatuor.
 Radicum Apii,
 Alparagi,
 Fœniculi, — — — — — ana unciâs duas.
 Foliorum Intybi latifolii, seu Endiviæ fativæ,
 Intybi angustifolii, seu scariolæ,
 Cichorii erratici,
 Taraxaci, — — — — — ana manipulos duos.
 Lactucæ domesticæ,
 Lactucæ sylvestris quæ spinas in dorso foliorum habet,
 Lactucæ Leporis, seu Cicerbitæ, seu Sonchi Leporis,
 Hepaticæ, seu Lichenis,
 Fumaricæ,
 Lupuli,
 Adianti albi, seu Capilli veneris,
 Adianti nigri, seu Polytrici.
 Adianti vulgaris, seu Dryopteris, vel Filiculæ,
 Asplenii, seu Scolopendrij, vulgò Ceterach,
 Glycyrrhizæ rasæ recentis contusæ,
 Baccarum Halicacabi,
 Cuscutæ, — — — — — ana drachmas sex.
 Coquantur ex arte in libris quatuordecim aquæ aut quantum sufficit,
 ad tertiæ partis consumptionem: in colato librarum quinque dissolve,
 clarifica, & coque in syrupi consistentiam.
 Sacchari optimi vel Cassonadæ albissimæ, — libras sex.

Syrupus de Cichorio compositus cum Rhabarbaro.

R Præscripti decocti residuum seu — — — — — libras quinque.
 In quibus infunde per 24. horarum spatium in vase fictili vitrato
 cooperto.
 Rhabarbari minutim effracti, — unciâs duas & semissem.
 Santali citrini,
 Cinamomi, — — — — — ana drachmam unam.
 Deinde leviter bulliant, colentur, exprimanturque fortiter: & cum libris
 K iij

78 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

quinque prioris syrupi simplicis (qui ultra syrupi consistentiam coquendus est) permisceantur, & iterum lento igne redigantur in syrupum.

Quod superest syrupi Cichorii simplicis serva ad usum. Qui menses & urinam ciet, viscerum quoque obstructions tollit.

Syrupus de Rheo compositus eximiis pollet dotibus, jecoris enim, lienis & renum obstructions aperit, cor & viscera roborat, pueris & gravidis sine noxa bilem movet, febribus ardentibus & dysentericis medetur.

Syrupus Elleboratus major Quercetani.

R_x. Radicum Ellebori nigri & electi, ——— unciam unam semissem:
 Polypodii quercini,
 Seminis Carthami, ——— ——— ana uncias duas.
 Visci — Quercini,
 Corylini, ——— ——— ana unciam unam.
 Turbith gummosi,
 Agarici trochiscati,
 Alari, ——— ——— ——— ana drachmas sex.
 Seminum Pœoniæ,
 Anisi,
 Citri,
 Cardui benedicti,
 Acetosæ, ——— ——— ana unciam semissem,
 Dictamn. Cretensis,
 Florum Tiliæ arboris,
 Calendulæ,
 Centaurei minoris,
 Hyperici, ——— ——— ana pugillos duos.
 Violarum,
 Buglossi,
 Nymphææ, ——— ana pugillum unum & semissem.

Macerentur in f. q. oxymelitis scillitici & aquæ fumaricæ, idque in vase vitrato optime clauso ad ignem MB. per duos dies ad minimum: dein fortiter exprimantur & clarificentur, in libris duabus hujus colaturæ, macera deinceps, & digere ad eundemmet ignem per quatuor dies.

Radices Ellebori nigri veri & electi, ——— unciam unam.
 Folliculorum Sennæ, ——— ——— uncias tres.
 Macis,
 Caryophyllorum,
 Cinamomi, ——— ——— ana drachmam unam.

Denuo fortiter exprimantur, & per unum aut alterum diem in eodemmet MB. quam optime purificentur, ut artis est, semel aut bis in die ad minimum, fæces quas in fundo vitri subsidere percipies rejicien-

MURRODITU CLASSIS TERTIA. 79

do, & quod purius est denuo purificando, idque iterando, donec materia nullas amplius feces deponat ad fundum vasis. His peractis adde

Sacchari violati, _____ q. S.
& coquantur in syrupum addendo sub finem coctionis

Rhabarbari seorsum in succo Rosarum pallid. macerati & expressi, _____ unciam unam & semissim.

Misce fiat syrupus mediocriter coctus, cujus dosis ad uncias duas per se exhibeatur, vel cum aqua Liliorum convallium, superaddendo portioni guttas aliquot spiritus Vitrioli.

Sive sint infantes aut feminae, sive juvenes aut senes, obæsi aut macri, sive cujuscunque temperamenti homines tutus est usus. Idemmet auxilium apoplecticis, paralyticis & melancholicis aliisque id genus morbis, validas etiam fixasque radices habentibus summe conducit.

Syrupus Emeticus.

℞ Vitri Antimonii, _____ drachmas sex.
Succi Cydoniorum per subsidentiam depurati, lib. unam & sem.

Cucurbitâ vitreâ excepta per 24. horarum spatium macerentur igne lento, filtratus liquor cum

Sacchari optimi, _____ libra una seu q. s.

Calidiorè cinerum calore coquantur in syrupum.

Ab effectibus sortitur nomen: ventriculum ab humoribus crassis sursum liberat, aliquando etiam per inferiora purgat: apoplexiæ succurrit.

Syrupus è floribus mali Persicæ.

℞ Florum Persicorum recentium leviter contusorum libram unam; macerentur in s. q. aquæ limpidæ per duodecim horas, tumque bulliant & exprimantur fortiter: eadem novorum florum quantitas per totidem tempus infundatur, idque ter aut quater, (si florum superpetat ubertas) repetatur: tandem, expressione forti factâ: pro quaque libra infusionis addatur cassonadæ eadem quantitas & clarificetur, & coquatur in syrupum ad usum.

Aquas & bilem purgat, vermes enecat.

Syrupus ex infusione Rosarum pallidarum.

Edem paratur modo, quo syrupus de floribus persicis.
Frustra (inquit Doctissimus Fernelius) quidam tum violaceo tum Rosaceo syrupo conficiendo violarum & Rosarum macerationem nonies renovant, quum unâ & alterâ, tertiâve, ad summum quartâ infusione nihilo inefficaciores futuri sint.

80 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Syrupus à succo Rosarum pallidarum.

℞. Succo Rosarum pallidarum depurati.
 Cassonadæ albæ, ——— ——— ——— æquale pondus.
 Clarificentur albumine Ovi, & coquantur ad syrapi perfecti-
 nem.

Syrupus Rosatus cum Senna & Agarico.

℞. Foliorum Orientalium mundatorum, ——— uncias quatuor.
 Agarici electi rapati, ——— ——— ——— uncias duas.
 Zingiberis,
 Anisi, ——— ——— ——— ana unciam semissim.
 Succo Rosarum pallidarum depurati, ——— libras octo.
 Infundantur tepide horis 24. in vase fictili cooperto, deinde leviter
 bulliant, colentur, & exprimantur, liquor ovi albumine cum
 Cassonadæ albissimæ, ——— ——— libris quatuor.
 Clarificetur & coquatur in syrupum.
 Syrupus Rosarum pallidarum simplex serofos humores purgat, ventri-
 culum corroborat, febribus pestilentibus convenit, vermes necat. Ex
 Rhabarbaro compositus, bilem : Agarico, pituitam : sennâ, melancho-
 liam evacuat.

Syrupus de Pomis laxativis Regis Saporis.

℞. Succorum depuratorum Pomorum dulcium redolentium, lib. tres
 Borriginis
 Buglossi, ——— ana libras duas.
 Folliculorum Sennæ, ——— ——— uncias quatuor.
 Seminum Anisi,
 Fœniculi, ——— ——— ana unciam semissim.
 Caryophyllorum,
 Croci panno lineo ligati, ——— ana drachmam unam.
 Cassonadæ albæ, ——— ——— libras quatuor.
 Fiat Syrupus secundum artem.
 Habeatur etiam hujus syrapi pars aliqua sine croco.
 Eo utimur ad effectus melancholicos, maniam, humores adustos, mor-
 bos cutaneos, lepram, scabiem, &c.

Syrupus

CLASSIS TERTIA. 31

Syrupus de Pomis compositus.

D. M. Francisci Blondel Medici Parisiensis.

℞. Radicum Oxylapathi, ———— ———— uncias quatuor.
 Polypodii, ———— ———— uncias duas.
 Ononidis,
 Brusci,
 Fœniculi,
 Bardanæ,
 Pœoniæ maris, ———— ana unciam unam.
 Purgatæ cute integrâ & exenteratæ, si quæ nervum intus habeant,
 comminuatæ, & in pila marmorea contusæ, biduo macerentur, in
 Aquæ fluvialis tepidæ, ———— ———— libris quinque vel q. s.
 Fiat exinde coctio ad tertias, postea adde
 Fol. Eupatorii,
 Agrimonii,
 Epithymi,
 Fumariz,
 Melissæ, ———— ———— ana manipulum unum.
 Flor. Anthos,
 Stœchados, ———— ana drachmam unam & semissem.
 Colaturæ prælo expressæ, & per inclinationem effusæ, adde
 Succis depuratis Pomorum redolentium, ———— libras quatuor.
 Borraginis,
 Buglossi, ———— ———— ana libras duas.
 Foliorum Orientalium mundatorum, ———— libram unam.
 Sem. Cumini,
 Fœniculi, ———— ———— ana drachmas sex.
 Cinamomi, ———— ———— drachmas duas.
 Santali citrini, ———— ———— drachmam unam.
 Post macerationem 24. horarum, levem ebullitionem, & clarifica-
 tionem, cum
 Sacchari vel Cassonadæ, ———— libris quinque.
 Coquantur in syrupum.
 Obstructiones contumaces & inveteratas tollit: humores omnes ad-
 ustos & melancholicos leniter evacuat: affectus hypochondriacos ute-
 rinos & mesentericos curat, ad uncias duas.

82. COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Syrupus de Rhamno solutivo, vulgo de spina insectoria.

R̄. Succī depurati fructuum Rhamni maturorum, — libras duas.
Sacchari optimi, ————— libras quatuor.
Coquantur in Syrupum.
Hydropicis convenit, serofos humores à juncturis potenter detrahit, & purgat.

Syrupus de Scammonio. Georg. Batei.

R̄. Diagrydii, vel Scammonii optimi pulverisati, drachmas sex.
Uvarum passarum exacinarum, —————
Sacchari albi pulverisati, ————— ana uncias octo.
Spiritus Vini, ————— libras duas.
Coque lento igne adustulando, ad consumptionem dimidiæ partis.
Fiat colatura.
Biliofis & hydropicis maxime conducit.

SECTIO QUARTA.

*De Opiatis, Antidotis, Confectionibus, Electuariis,
& Hieris.*

ARTICULUS TERTIUS.

DE OPIATIS ET CONFECTIOIBUS CARDIACIS.

Diasatyrium. Pharm. Bruxellens.

R/ Radicum Satyrii Cynorchidis, ——— uncias octo-
Eryngii,
Pastinacæ fativæ,

Recentium mundatarum & à parte callosa separatarum, ana unc. tres.
Incidantur minutim, & coquantur in f. q. succi Cydoniorum recentium ad ipsarum mollitiem, pari modo ac si conditi deberent; quibus è succo exemptis ac minutim contusis, interimque servatis, addantur residuo liquori, seu succo, in quo radices ad mollitiem coctæ fuerunt,

Sacchari Canarici albi, ——— libras duas & semiss.

Coquantur denuo ad syrapi crassioris consistentiam, in fine adjiciendo prædictas coctas radices, quousque illarum attracta humiditas unâ vel alterâ ebullitione exhalet; & postquam refrixerint superaddantur

Pulpæ Nucum Indicarum conditarum,

Zingiberis Sinensis conditi,

Pistaciorum decorticatorum incisorum, ana unc. quatuor.

Cerebella Passerum, ——— numero sex.

Pulveris Caryophyllorum,

Piperis longi, ——— ana drachmæ tres.

Cardamomi minoris,

Nucis moschatæ, ——— ana uncia una.

Boleti Cervini,

Pryapi Cervi rapati,

Lumborum Scincorum,

Seminum Linguae Avis,

Urticæ,

Erucae, ——— ana uncia semis.

Magisterii Perlarum,

Coraliorum, ——— ana drachma una.

Mofchi, ——— scrupulorum duos

Lij

§4 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Ambari, _____ scrupulus unus;

Fiat Electuarium lege artis.

Consumptos & emaciatos reficit, semen auget, venerem languidam excitat.

Diascordium hier. Fracastorei. Pharm. Amstelr.

R_x. Foliorum Scordii siccatorum,
 Rosarum rubrarum, _____ ana unciam unam.
 Boli Armeniae veterae, _____ uncias duas.
 Rad. Bistortae,
 Gentianae,
 Tormentillae,
 Cassiae lignae,
 Cinamomi,
 Dictamni Cretici.
 Sem. Acetosae,
 Syracis Calamitae,
 Galbani,
 Gummi Arabici vermiculati, _____ ana unciam semissimam;
 Opii preparati,
 Zingiberis,
 Piperis longi, _____ ana drachmas duas.
 Mellis Rosati colati, ad consistentiam cocti, _____ libras tres.
 Vini generosi Canar. _____ q. s.

Fiat secundum artem Opiata, quae saepius agitetur, ut consistentia laudabilior evadat.

Feliciter utimur in iis quibus Theriaca locum non habet, praesertim in cephalalgia, dysenteria, morbis contagiosis.

*Confectio Alxermes.**Ex Pharm. Blesens. Amstelr. Hagienf.*

R_x Syrupi granorum Kermes Montepessulo delati exquisiti, libr. duas.
 Calcfacto adde
 Pulv. Ligni Aloës, vel Santali citrini,
 Cinamomi, _____ ana scrupulos sex.
 Ambari Cineritii,
 Lapidis Lazuli preparati,
 Margaritarum preparatarum, _____ ana drachmas duas.
 Foliorum Auri, _____ drachmam unam.
 Moschi, _____ scrupulum unum.

Misce, fiat confectio secundum artem: cujus portio aliqua sine Moscho & Ambaro servari debet.

§ Cor, vitalesque partes valide roborat, ob id syncopen & cordis palpitas

CLASSIS TERTIA.

tationem expellit, cerebro quoque ac animali facultati languidæ eximie succurrit, melancholicis, mæstis ac tristibus datur.

Confectio de Hyacintho, Iouberti. Pharmacop. Parisensis.

℞. Hyacinthorum,
 Coralii rubri,
 Terræ Lemniæ veræ,
 Boli Armeniæ præparatæ, ————— ana unciam semissem.
 Santali citrini, ————— drachmas duas.
                   rubri,
 Granorum infectiorum,
 Radicis Tormentillæ,
           Diptamni, seu Fraxinellæ albæ,
 Folior. Diētamni Cretici,
 Myrrhæ,
 Rosarum rubrarum,
 Cornu cervi non usti,
 Rasuræ Eboris,
 Seminum Citri mundatæ,
           Cardui benedicti,
           Acetosæ,
           Portulacæ, ————— ana drachmam unam.
 Saphyrorum,
 Smaragdorum,
 Lapidis Topazii,
 Margaritarum,
 Bractæolarum auri, ————— ana scrupulos duos.
 Croci, ————— scrupulum unum.
 Moschi,
 Ambari cineritii, ————— ana gr. quinque.
 Syrupi Limonum ad consistentiâ Electuarii cocti, lib. duas vel q. s.

Fiat Electuarium, cujus pars quædam sine odoramentis in officinis seruetur.

Valet ad pestis curationem, ad virium tutelam, morbillis & vario-
 lis præfens est auxilium. Cor & spiritus vitales recreat: vomitum com-
 pescit.

36 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Misbridatum Damocratis.

R Myrrhæ,
 Croci,
 Agarici,
 Zingiberis,
 Cinamomi,
 Nardi Indicæ,
 Thuris masculi,
 Seminis Thlaspeos, ————— ana drachmas decem;
                   Seseleos,
 Opobalsami veri, vel olei Nucis myristicæ,
 Schœnanthi, vel ejusdem junci,
 Stœchados arabicæ,
 Costi arabici,
 Galbani,
 Terebinthinæ,
 Piperis longi,
 Castorei,
 Succu hypocistidis,
 Styracis calamitæ,
 Opopanacis,
 Foliu Indici, seu Malabatri, ————— ana unciam unam;
 Cassiæ lignæ,
 Polii montani,
 Piperis albi,
 Scordii,
 Seminis Dauci,
 Carpobalsami, vel Cubebarum,
 Trochiscorum Cypheos,
 Bdellii, ————— ana drachmas septem;
 Nardi celticæ,
 Sem. Petroselinii macedonici,
 Gummi Arabici,
 Opii,
 Cardamomi minoris,
 Sem. Fœniculi,
 Rad. Gentianæ,
 Rosarum rubrarum,
 Dictamni cretici, ————— ana drachmas quinque;
 Seminis Anisi,
 Rad. Acori veri officinarum,
 Aristolochiæ rotundæ,
 Phu, seu Rad. Valerianæ majoris,

CLASSIS TERTIA. 87

Sagapeni, — — — — — ana drachmas tres.
 Mci,
 Acaciæ,
 Lumborum Scinci,
 Comarum Hyperici, — — — — — ana drachmas duas & semissem.
 Vini Hispanici, — — — — — q. s.
 Mellis optimi Narbonensis triplum seu libras septem cum unciis

quatuor & drachmis duabus.

Notabis primò, quod species quæ hanc opiatam constituunt, debent unâ eâdemque operâ misceri, in subtilissimum pulverem conteri, & per cribrum setaceum trajici.

Notabis 2°. dictas species constare unciis triginta octo cum drachmis sex ponderis Galenici & Parisiensis, quam componant libram non puro?

Notabis 3°. quod triplum mellis, si pondus Parisiense spectes, erit septem librarum cum unciis quatuor & drachmis duabus, ut jam notatum est.

Notabis 4°. quod mel in hac Antidoto, sicut & in aliis confectionibus & electuariis in quibus desideratur, debet dissolvi vel cum vino Hispanico, vel cum alio liquore, in parva quantitate: spumâ detractâ ponderatur: postea miscetur cum speciebus pulveratis secundum artem.

Theriaca magna Andromachi Senioris.

Rx. Trochiscorum Scilliticorum, — — — — — uncias sex.
 Vel eorum loco pulpæ Scillæ recentis uncias quatuor,
 Trochiscorum Theriacalium, seu viperinorum,
 Vel horum loco pulveris Viperini rite præparati,
 Magmatis Hedycroï,
 Piperis longi,
 Opii præparati, — — — — — ana uncias tres.
 Opobalsami, seu olei Nucis moschatae expressi,
 Agarici,
 Cinamomi,
 Ireos florentinæ,
 Rosarum rubrarum exungularum,
 Scordii cretici, vel nostratis,
 Seminis Buniados, seu Napi sylvestris,
 Succi Glycyrrhizæ, — — — — — ana unciam unam & semissem
 Calaminthæ montanæ,
 Cassiæ lignæ veræ,
 Foliorum Dictamni cretici,
 Costi,
 Croci,
 Myrrhæ,

18 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Nardi Indicæ,
Rad. Pentaphylli,
Zingiberis,
Rhapontici veri,
Verticillorum Præfii albi,
Stæchados Arabicæ,
Schœnanthos,
Sem. Petroselinæ Macedonicæ,
Piperis albi,
Piperis nigri,
Thuris masculi,
Terebinthinæ Chiæ, — ana drachmas sex;
Rad. Gentianæ,
Acori veri,
Meu Athamantici,
Valerianæ,
Nardi celticæ,
Chamæpityos,
Climædryos,
Malabatri,
Comarum Hypocrici;
Poli montani,
Amomi racemosi, seu sem. Citri excorticati;
Carpobalsami, vel Cubebarum,
Cardamomi minoris,
Sem. Ammeos,
Thlaspeos,
Anisi,
Fœniculi,
Seseli Maffiliensis;
Succi Hypocistidos,
Acaciæ,
Styracis calamitæ,
Gummi Arabici,
Sagapeni,
Terræ Lemniæ &
Calchitidis, — ana drachmas quatuor;
Rad. Aristolochiæ tenuis,
Comarum Centaurii minoris,
Dauci cretici,
Opopanacis,
Galbani,
Gastorei,
Bituminis Judaici, — ana drachmas duas;
Mellis

CLASSIS TERTIA.

89

Mellis Narbonensis, triplum.
 Vini Hispanici veri, q. s.

Misce fiat Antidotus ex arte multoties agitanda, & reponenda ad usum.

Non pigebit, Amice lector, huc repetere, & observare ea, quæ dicta sunt in Mithridatica antidoto: nimirum in Theriacali compositione uncias esse quinquaginta septem cum drachmis sex pulveris, cujus triplex mellis quantitas est centum septuaginta trium unciarum cum drachmis duabus: ad quamcunque libram seu civilem nostram Parisiensem, sive Galenicam reducere volueris, nihil ad rem, modo habeamus centum septuaginta tres uncias cum drachmis sex mellis, ad consistentiam debitam cocti.

Solemnes ac nobilissimæ hæc duæ Antidoti, Mithridatum scilicet & Theriaca ex selectissimis à Deo O. M. creatis alexipharmacis concinnatæ, ad plurimum morborum curationem & sanitatis tutelam commendabiles, maxime profunt; sive à capite ortum habeant, sive ab intestinis, sive à ventriculo. In venenatorum plagis, venenatis morbis, pestilentibus, contagiosis: in rigore febris mirum in modum conveniunt, lumbricorum omne genus expellunt: quantum fieri potest jejuno ventriculo exhibeantur. Animalibus summum & excellens utrumque est remedium, atque præsidium.

Utriusque Antidoti pulveris pars quædam aliquando separatim servetur, melle pro libitu condienda.

Orvietanum Friderici Hoffmanni.

℞. Rad. Vincetoxici,
 Zedoariæ,
 Carlinæ,
 Angelicæ,
 Petasitidis,
 Valerianæ,
 Dictamni albi;
 Enulæ campanæ,
 Chelidonii, ————— ana drachmas tres.
 Fol. Dictamni cretici,
 Scordii,
 Rutæ, ————— ana manipulos tres.
 Myrrhæ electæ,
 Croci,
 Cinamomi,
 Caryophyllorum, ————— ana unciam semissem.
 Opii correcti, ————— drachmas tres.
 Olei stillatitii Succini,
 Citri, ————— ana drachmam unam & semissem.
 Sulphuris electi,

M

90 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Terræ sigillatæ, ——— ——— ana unciam unam.
 Salis volatilis viperarum, ——— ——— drachmas sex.
 Pulveris viperarum, ——— ——— uncias duas.
 Extracti Juniperini, ——— ——— q. s.

Misce, pone ad fermentationem vase clauso per aliquot menses.

Non exiguæ virtutis (ut commendat Hoffmannus) est hæc Antidorus ,
 tum in febribus malignis , tum in sumptis venenis , in convulsionibus
 usque ferocientibus compescendis.

Philonium Romanum N. Salern. Ph. Lugdun.

R̄. Piperis albi, ——— ——— ana drachmas quinque.
 Seminis hyoscyami albi, ——— ——— drachmas tres.
 Cinamomi, ——— ——— drachmas duas & semissem.
 Opii, ——— ——— drachmas duas & semissem.
 Castorei, ——— ———
 Myrrhæ, ——— ———
 Seminum Apii, ——— ——— drachmam unam.
 Dauci Cretici, ——— ———
 Fœniculi, ——— ———
 Petroselinæ Macedonici, ana scrup. duos gr. quinque.

Pyrethri, ——— ———
 Spicæ nardi, ——— ———
 Zedoariæ, ——— ——— ana gr. quindecim.
 Croci, ——— ——— scrupulum semissem.
 Mellis despumati triplum, seu ——— ——— uncias octo.

Misce, fiat opiata secundum artem usui observanda.

Datur pleuriticis, tabidis : somnum conciliat, est enim Laudanum
 parvulorum, sanguinem & hæmorrhagiam sistit, in colicis affectibus pri-
 mas tenet, eique affectui adhibebat Galenus.

Opiata Salomonis Iouberti.

R̄. Corticis Citri saccharo conditi, ——— ——— uncias octo.
 Conserv. Rosarum rubrarum, ——— ———
 Acetosæ, ——— ——— ana uncias duas.
 Buglossi, ——— ———
 Helenii, ——— ——— ana unciam unam.
 Anthos, ——— ———
 Mithridatii, ——— ——— ana drachmas sex.
 Seminum contra vermes præparatorum,
 Citri, ——— ——— ana unciam semissem.
 Cinamomi, ——— ———

CLASSIS TERTIA.

91

Caryophyllorum, ————— ana drachmas duas.
 Rad. Diptamni albi,
 Seminis Cardui benedicti,
 Corticis Citri ficci, ————— ana drachmam unam & semissem.
 Ligni Aloës,
 Cardamomi,
 Macis,
 Rad. Gentianæ,
 Rasuræ cornu Cervi, ————— ana drachmam unam.
 Grana Juniperi in aceto Scillitico per noctem infusa & exsic-
 cata, ————— numero viginti sex.
 Syrupi Acetositis Citri, ————— q. s.

Misce fiat opiata.

Contagiosis & pestilentibus morbis convenit, partes quæ principatum tenent roborat, vermes enecat, vomitus compescit.

ARTICULUS SECUNDUS.

DE ELECTUARIIS ET CONFECTIONIBUS
laxativis mollibus.

Benedicta laxativa N. Salern. ex Fernelio.

℞ Turbith optimi,
 Corticis rad. Esulæ præparatæ, ————— ana drachmas decem.
 Diacrydii,
 Hermodactylorum,
 Rosarum rubrarum, ————— ana drachmas quinque.
 Caryophyllorum,
 Spicæ nardi,
 Zingiberis,
 Croci,
 Sem. Saxifragæ,
 Amomi,
 Apii,
 Petroselini,
 Carvi Cretici,
 Fœniculi,
 Asparagi,
 Rusci vulgo Brusci,
 Milii Solis, seu Lithospermi,
 Cardamomi majoris,
 Macropiperis, seu Piperis longi,
 Macis,

M ij

92 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Galangæ tenuioris, _____
 Salis gemmei, _____ ana drachmam unam.
 Mellis despumati & cocti, _____ uncias viginti quatuor.

Fiat Electuarium molle usui reponendum, & sæpius agitandum, ut debitam Electuarii acquirat consistentiam.

Humores pituitosos ad articulos potissimum decumbentes elicit, colicis prodest, ad quorum dolores enemata plurimum expetuntur: à renibus quoque & vesica purgat; sed in calida causa ab ejus usu abstinendum.

Catholicum seu Lenitivum pro Clysteribus.

℞. Fol. Malvæ, _____
 Althææ, _____
 Mercurialis, _____
 Parietariæ, _____
 Violar. m, _____
 Senecionis, _____ ana manipulos octo.
 Flor. Chamomillæ, _____
 Meliloti, _____ ana manipulos quatuor.
 Sem. Anisi, _____
 Fœniculi, _____ ana uncias quatuor.

Bulliant in f. q. aquæ: in media parte colaturæ despuma, & coque ad syrupi crassioris consistentiam

Mellis communis, _____ quadraginta libras.

Deinde dissolve

Pulpæ Prunorum damascenorum nigrorum altera decocti parte coctorum, _____ libras octo.

Cassia, _____ libras duas.

Pulveris Sennæ, _____ libras quatuor.

Anisi,

Fœniculi, _____ ana libras duas.

Polypodii,

Glycyrrhizæ, _____ ana libram unam.

Fiat Electuarium seu opiata pro clysteribus.

Ad alvum leniter subducendam inservit ad uncias duas: emollit, flatu discutit.

Electuarium Diacatholicum.

Seu Confectio universalis Rhabarbaro duplicata.

℞. Polypodii querni contusi, _____ libram unam.
 Seminis fœniculi, _____ uncias quatuor.
 Coque diu in aqua sufficienti, in parte una colaturæ infunde per 24. hōas super cineres calidos

CLASSIS TERTIA.

93

Rhei minutim effracti, — — — — — uncias duas.
 Cinamomi,
 Santali citrini, — — — — — ana drachmas duas.
 In parte altera colaturæ dissolve, & cola
 Cassonadæ optimæ, — — — — — libras octo.
 Coque in syrupum & amplius, adjiciendo sub finem expressum Rhei
 infusi; igne lento & benigno calore iterum fiat coctio ad syrupi cras-
 sioris consistentiam, ab igne remoto dissolve, & misce
 Pulpæ Cassiæ, &
 Tamatindorum sine humiditate trajectæ,
 Pulveris Sennæ mundatæ, — — — — — ana uncias octo.
 Rhabbarbari electi,
 Polypodii querni mundati,
 Florum seu seminum violarum mundatorum,
 Seminum Anisi, — — — — — ana uncias quatuor.
 quatuor frigidorum majorum, — — — — — unciam unam.
 Glycyrrhizæ rasæ, — — — — — unciam semissem.

Componere Electuarium lege artis.

Electuarium istud acutis & peracutis morbis confert, jecinorosis, lie-
 nosis, arthriticis, tertianis, quotidianis febribus adversatur, universos
 corporis humores blandè & innocue educit, multiplicique usu dysen-
 tericis auxiliatur.

Electuarium Lenitivum. Pharm. Parisiensis.

℞. Hordei decorticati,
 Radicis Polypodii querni contusæ,
 Passularum enucleatarum, — — — — — ana uncias duas.
 Jujubas,
 Sebesten,
 Pruna, — — — — — ana numero viginti.
 Tamarindorum, — — — — — uncias duas.
 Foliorum Adianti, — — — — — manipulum unum.
 Mercurialis, — — — — — manipulos duos.
 Florum Violarum recentium, — — — — — manipulos quatuor.
 Aut horum loco
 Seminis Violarum, — — — — — unciam unam.
 Glycyrrhizæ rasæ & contusæ, — — — — — unciam unam.
 Fiat decoctio in aquæ libris duodecim, dum septem supersint adden-
 do sub finem
 Foliorum Orientalium mundatorum, — — — — — uncias duas.
 Seminis fœniculi dulcis, — — — — — drachmas duas.
 Colato librarum quatuor adde
 Cassonadæ optimæ, — — — — — uncias triginta sex.

M ij

94 COLLECTANEORUM PHARMAGEUTICORUM.

Coque in syrupum, in quo dissolve

Pulpæ Prunorum cum parte una decoctionis coctorum,
Tamarindorum sine decocto trajectorum,
Cassie sine decocto pariter trajectæ, ana uncias sex.
Pulveris Sennæ mundatæ, ————— uncias quinque.
Seminis Anisi, ————— drachmas duas & semissem.

Misce fiat Electuarium.

Febribus ex humorum putredine natis, & pleuritidi medetur, alvum lubricam reddit, & utramque bilem innoxie subducit, pectoris ac renum morbis confert.

Diaprunum simplex, D. N. Alexand.

℞ Violarum recenter ficcarum, ————— unciam semissem.
Fiat decoctio in s. q. aquæ: in colatura coque in syrupi crassitudinem.
Sacchari, ————— libras duas.

Deinde Dissolve

Pulpæ Prunorum Damascenorum, nigrorum, maturorum, coctorum,
& trajectorum *libram unam*

Cassie sine humiditate trajectæ,

Tamarindorum etiam sine humiditate traj. ana unc. unam;

Puly. Santalorum citrini,
rubri,

Spodii ex ebore,

Rosarum rubrarum;

Violarum,

Semin. Portulacæ,

Intybi, seu Seriolæ,

Oxyacanthæ,

Succi Glycyrrhizæ,

G. Tragacanthi, ————— ana drachmas duas.

Sem. quatuor frigid. majorum, ————— ana drachmam unam.

Fiat Electuarium usui necessario.

Diaprunum Compositum seu Solutivum.

℞ Diapruni simplicis superscripti adhuc calentis, uncias duodecim.
Cui adde

Scammonii Diagrydiati laxigati, ————— unciam semissem.

Exquisite misceantur, pistillo ligneo agitando, & fiat Electuarium
de prunis solutivum.

Diaprunum simplex ventrem emollit, ac alvum lubricam reddit.

Diagrydiatum seu Diaprunum laxativum commendatur ad omnem
febrium affectum, & præsertim ad morbos ex bile procreatos, quod
ad unciam semissem exhiberi poterit, quatenus Scammonii grana duo-
decim in ea continentur.

Electuarium Diaphanicum. Mesues, Amstelr.

℞ Dactylorum fulvorum externâ cute & nucleis osseis repurgatorum
in aceto triduo maceratorum & per setaceum tractorum

_____ uncias duodecim.

Turbith albissimi, _____ uncias quatuor.

Amygdalarum dulcium excorticatarum, _____ uncias tres.

Scammonii præparati, _____ unciam unam & semissem.

Cipamomi,

Foliorum Rutæ siccorum,

Galangæ tenuioris,

Ligni Aloës,

Macis,

Piperis longi,

Zingiberis,

Seminum Anisi,

Dauci,

Fœniculi, _____ ana drachmas duas.

Mellis soluti, despumati, & cocti, _____ uncias viginti quatuor.

Probe omnia trita & trajecta excipiantur in electuarium.

Leniter bilem, ac pituitam lentam scilicet ac crudam purgat, ob id
succurrit febribus complexis & diuturnis, doloribus ventriculi, uteri &
intestinatorum, atque etiam intemperiei harum partium frigida.

Confectio Hamech major. Mesues Lugd.

℞ Passularum mundatarum, _____ libram semissem.

Pruna dulcia nucleis detractis, _____ n. sexaginta.

Myrobalanorum Citrinarum,

Chebularum,

Indarum, _____ ana uncias duas.

Polypodii querni incisi & contusi, _____ drachmas octodecim.

Seminis Anisi,

Fœniculi, _____ ana drachmas sex.

Foliorum Absinthii vulgaris,

Sennæ Orientalis,

Summitatum Thymi, _____ ana unciam unam.

Fiat omnium decoctio mediocris, ex ollâ fictili vitreatâ, operculatâ
stricti orificii, in

Seri lactis Caprilli vel Vaccini probe defæcati, lib. novem vel q. f.

Remotâ ab igne, digestionem committantur supra cineres calentes per
horas 24. materiam ex intervallis agitando. Scorsim autem

96 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM.

℞. Agarici,
Colochyntidis minutim incisæ, ana drachmas octodecim.
Epithymi,
Rhabarbari electi taleolatim incisi, — ana uncias duas.
Seminis Violarum, — drachmas quindecim.
Rosarum rubrarum, — drachmas sex.

Fiat omnium infusio ex ollâ conveniente ad calorem blandum cinerum per horas viginti quatuor, in

Seri lactis caprilli vel vaccini defæcati, — libras tres.
Succi fumaris depurati, — libram unam.

Postridie fac ut decoctum primum denuo ebulliat materiam subinde agitando: tum coletur, & exprimatur valide: expressio in infusionem secundo loco descriptam, quæ interim calefacta fuerit; sitque jam in procinctu ad bulliendum, effundatur tota: sicque simul permixtæ detineantur in eodem calore per horam unam aut alteram, & post levem ebullitionem colentur, & exprimantur fortiter: materiæ seu liquori per inclinationem & residuum abstracto, adde

Cassonadæ optimæ, — libram unam & semissem.

Coquatur simul in syrupsu seu extracti consistentiam cui sensim permisceantur

Pupæ Tamarindorum per se trajectorum, — uncias quinque.

Cassia sine decocto etiam extractæ, — uncias quatuor.

Mannæ Calabrini, — uncias duas.

Porro ubi parum refrigerint, adjice demum pulverem sequentem subtilissime tritum

Scammonii, — unciam unam & semissem.

Myrabolanorum citrinarum,

Chobularum,

Indarum, —

unciam semissem.

Bellericarum,

Embliearum,

Rhabarbari optimi,

Seminum Fumaris,

ana drachmas tres.

Anisi,

Spicæ Nardi,

ana drachmas duas.

Misce fiat Electuarium ut artis est.

Utramque bilem pituitamque salsam purgat, ob id affectibus inde natis, Impertigini, Scabiei, Elephantiasi, Lepre, Cancro exedenti, adultis humoribus & melancholicis, morbo demum venereo optime conducit.

Electuarium

CLASSIS TERTIA.

97

Electuarium de Psyllio Mes.

R. Succorum depuratorum Buglossi,
 Borraginis,
 Endiviæ,
 Apii, _____ ana libras duas.
 Fumariæ, _____ uncias tres.

Misce, & per diem in his macera
 Foliorum Sennæ, _____ unciam unam.
 Anisi,
 Asari,
 Cuscutæ, _____ ana unciam semissem.
 Adianti albi, _____ manipulum unum.
 Spicæ nardi, _____ drachmas duas.

Semel & simul ferveant omnia, quibus præterea adde
 Violarum viridium vel siccarum, _____ uncias tres.
 Epithymi, _____ uncias duas.

Parum denuo bulliant, postea colentur, colaturæ adde, & macera
 per 24. horas
 Seminis Psyllii integri, _____ uncias tres.

Sæpe sæpius agitetur mixtura, post exprime totam mucilaginem, in
 qua coque igne lento ad syrupi crassitiem
 Sacchari vel Cassonadæ, _____ libras tres.

Tum injice pulverem sequentem
 Diagyridii, _____ uncias tres.
 Rosarum rubrarum, _____ unciam unam.
 Rhei optimi,
 Glycyrrhizæ,
 Spodii ex Ebore, _____ ana unciam semissem.
 Sem. Oxyacanthæ, _____ drachmas duas.
 Portulacæ,
 Citrulli,
 Anisi,
 Papaveris albi,
 Tragacanthi,
 Mastiches, _____ ana drachmam unam.

Fiat Electuarium secundum artem.

Febribus solutu contumacibus, acutis & ardentibus, cephalalgæ, ver-
 tiginis à bilis vapore nascenti, ictero & intemperiei calidæ hepatis con-
 fert, utramque bilem purgat ad unciam semissem.

N

98 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM .

Opiata mesenterica laxativa. Parisiens. Medicorum.

℞. Aquilæ albæ, ——— ana drachmas duas.
 Diaphoretici mineralis, ———
 Diagyridii,
 Salis Absinthii,
 Tamarasci, ——— ana drachmas tres.
 Martis,
 G. Ammoniaci aceto Scillitico præparati, ——— ana unciam semissem.
 Foliorum Orientalium mundatorum, ——— drachmas sex.
 Fiat pulvis qui excipitur Ammoniaco supradicto & syrup. Regis Saporis q. s. ad consistentiam debitam opiatae.
 Infarctus & schyrros hepatis, lienis, mesenterii cum successu purgando aperit, & resolvit, ad drachmas tres.

ARTICULUS TERTIUS.

DE ELECTUARIIS LAXATIVIS SOLIDIS.

Electuarium Diacarthami Arn. Villanovani Pharm. Amstel.

℞. Medullæ seminum Carthami,
 Turbith gummosi, ——— ana unciam unam.
 Hermodactylorum,
 Scammonii præparati,
 Glycyrrhizæ rasæ, ——— ana unciam semissem.
 Zingiberis,
 Cinamomi, ——— ana drachmas duas.
 Mannæ,
 Mellis Rosacei, ——— ana unciam unam.
 Sacchari albi aquâ soluti, ——— libram unam.
 Fiant Tabellæ ponderis drachmarum trium vel unciz semissis pro dosi.
 Pituitam, serososque humores atque etiam bilem, è distantissimis evocat : capitis, nervorum, articulorumque doloribus peculiariter auxiliatur.

Electuarium de Citro solutivum. Pharm. Paris.

℞. Zingiberis, ——— drachmam semissem.
 Anisi,
 Santali citrini, ——— ana scrupulum unum.
 Rhei electi, ——— drachmas duas & semissem.

CLASSIS TERTIA.

99

Corticis Citri conditi,
 Conservæ florum Violarum,
                     Buglossi,
 Pulver. Diatragacanthi frigidi recens parati,
 Scammonii crudi, _____ ana unciam semissem.
 Turpethi, _____ drachmas quinque.
 Folior. Sennæ, _____ drachmas sex.
 Sacchari optimi aqua Buglossi soluti, & ex arte cocti, unc. decem.

Fiat Electuarium solidum in tabellas ponderis drachmarum trium, vel quatuor pro, dosi.

Cirra noxam ab articulis utramque bilem & pituitam eliminat, ventriculum & reliqua viscera purgando roborat, flatus discutit, tertianis febribus confert.

Electuarium de succo Rosarum. N. Alexand.

Pharm. Amstelr. Gandav.

R Succi Rosarum pallidarum depurati,
 Sacchari albi, _____ ana libram unam.
 Diagrydii,
 Santali citrini, _____ ana unciam unam & semissem.
                     rubri, _____ drachmas sex.
 Spodii ex Ebore, _____ drachmas tres.
 Caphuræ, _____ scrupulum unum.

Thecnice fiant tabellæ.

Bilem flavam purgat sine molestia, ad morbos articularum à calidis humoribus ortos, & ad febres tertianas datur.

Tabella contra Vermes laxativa.

R Corticis citri sicci pulverisati, _____ drachmam unam.
 Mercurii dulcificati, _____ drachmas tres.
 Scammonii Glycyrrhizati, _____ unciam semissem.
 Sacchari albi pulverisati, _____ uncias octo.

Misce & excipe cum albumine ovi aqua Rosarum vel naphæ agitatæ, q. s. compone tabellas sumendas mane jejuno ventriculo, pondo drachmæ semis pro infantibus, & drachmæ unius pro adultis.

A titulo virtus ita innotescit, ut ulteriori explicatione non indigeat.

N ij

ARTICULUS QUARTUS.

DE HIERIS.

Hiera picra simplex Galeni.

R Cinamomi selecti,
 Xylobalsami vel Macis,
 Alari,
 Spicæ Indicæ,
 Croci,
 Mastiches, _____ ana drachmas sex.
 Aloës non lotæ, drachmas centum seu unc. duodecim & sem.
 Mellis, _____ libras tres & uncias quatuor.

Contra Ilicos putresque humores in ventriculi Intestinorumque tuni-
 cis caspitantes; mulieribus etiam, quæ non probe purgantur, sicut &
 iis qui vermes in intestinis habent, exhibeatur hæc confectio.

Hiera Diacolocynthidos Pachtii. Pharmacop. Parisiensis.

R Stæchados Arabicæ,
 Marrubii, seu Prassii albi,
 Chamædrysos,
 Agarici,
 Colocynthidos, _____ ana drachmas decem.
 Scammonii,
 Ellebori nigri, _____ ana drachmas sex.
 Castorei, _____ drachmas tres.
 Opopanacis,
 Sagapeni,
 Seminis Petroselinæ,
 Aristolochiæ rotundæ
 Piperis albi, _____ ana drachmas quinque.
 Cinamomi,
 Spicæ Nardi,
 Myrrhæ,
 Polii,
 Croci, _____ ana drachmas quatuor.
 Mellis optimi despumati & cocti, lib. duas cum unciis duodecim

Fiat ex arte pulvis & mixtura.

Onnibus capitis morbis, soporiferis, epilepticis, apoplecticis feliciter
 subvenit. Menses movet, vermes necat.

Utraque ad unciam unam feliciter in enematis: aliquando cum pane
 azimo ad unciam semissem interius usurpari potest.

S E C T I O Q U I N T A .

De Pilulis.

Pilula de Agarico Mesuës.

R Turbith optimi, ———— drachmas quinque.
 Pulveris Hieræ picræ simplicis, ———— drachmas quatuor.
 Agarici albißimi, ———— — drachmas tres.
 Colocynthidis &
 Sarcocollæ, ———— ana drachmas duas.
 Rad. Ireos,
 Præßii albi,
 Myrrhæ, ———— ana drachmam unam.

Cum Oinomelite compone massam.

Thoracem à pituita crassa purgant, ob id antiquæ tussi & asthmati, aliisque thoracis vitiis, à crassis & pituitosis humoribus ortis auxiliantur. à scrupulo ad quatuor possunt exhiberi.

Pilula de Aloë insuccata. Bruxell.

R Aloës focotrinæ pulverisatæ, ———— libram unam vel q. v.
 Reponatur in paropside figulina vitreata, superaffunde succi Rosarum pallidarum depurati vel Violarum libras duas, ut fiat instar pultis solidioris, tum in sole vel super cineres calidos exsiccentur, & hoc tertio iteretur. Massa in vesica bubula olei Amygdalarum dulcium oblinita reseruetur ad usum.

Adstrictam alvum solvunt, humorum putredinem arcent, ventriculi cruditates absumunt.

Pilula Angelica.

R Succorum depuratorum Cichorii,
 Borraginis,
 Buglossi,
 Fumariæ,
 Lupuli, ———— ana uncias quatuor.
 Rosarum pallidarum, — libram unam.

In his ad solem per tres dies affunde, & macera

Rhei electi minutim eff acti, ———— unciam unam.
 Santali citrini, ———— drachmas duas.

N ii j

702 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Postea fiat colatura, in qua dissolve

Aloës optime pulverisatæ, _____ libras duas:

Insolentur per dies Caniculares quotidie spatulâ ligncâ movendo, donec massæ pilularum consistentiâ acquirant.

Ad capitis dolores, ad ventriculi coctionem juvandam, & alvum leniter subducendam mirum in modum conveniunt : ad scrupulum unum.

Pilule Auræ N. Alexand.

℞. Stœchadis Arabicæ,
Aloës socotrinæ, seu optimæ,
Diagrydii seu scammonii præparati, — ana drachmas quinque;
Rosarum rubrarum,
Seminum Apii,
Anisi &
Fœniculi, — ana drachmam unam & semissem;
Pulveris Hieræ picræ,
Crocii,
Colocynthis, — ana drachmam unam.

Cum Syrupo ex decoctione stœchadis formetur massa.

Caput expurgant, sensusque omnes præcipue oculos, hisque aciem restitunt, flatus ventriculi & intestinorum dissolvunt, ac citra molestiam alvum dejiciunt.

Pilule Ruffi seu communes.

℞. Aloës electæ, _____ uncias duas;
Myrrhæ optimæ, _____ unciam unam.
Crocii, _____ unciam semissem.

Cum oinomelite optimo, fiat massa mollis.

Menstruo & consistentiâ ab Elixirio proprietatis Paracelsi differunt.

Stomachum à sordibus vindicant, pestis arcent contagia, qua ratione humores corpusque à putredine liberant.

Pilule sine quibus esse nolo. N. Salern.

℞. Aloës optimæ, _____ drachmas quatuor decim.
Scammonii, _____ drachmas sex cum semisse.
Myrobalanorum Bellericarum,
Citrinarum,
Chebularum,
Emblicarum,
Indarum,
Rhabarbari electi,

Mastiches,
 Abinthii vulgaris,
 Rosarum rubratum,
 Sem. vel florum violarum,
 Sennæ mundatæ,
 Agarici trochiscati,
 Seminis Cuscutæ, _____ ana drachmam unam.

Cum syrupo ex succo forniculi concinnato forma massam.

Efficacissimæ sunt hæc pilulæ ad purgandos omnes humores partium superiorum, quo nomine suffusionibus, oculorum caliginibus, ac visui conferunt, aurium dolorem sanant, iliacos denique juvant. Dosis erit drachma una.

Si quis Mercurium cum Terebinthina extinctum addiderit, mercuriales poterunt nominari, & vice infra descriptarum substitui.

Pilula Mercuriales.

℞. Turbith gummosi,
 Hermodactylorum,
 Aloës Socotrinæ,
 Scammonii præparati,
 Mercurii crudi, _____ ana unciam semissem.
 Agarici trochiscati,
 Trochiscorum Alhaudal, _____ ana drachmas duas.
 Pulveris Diamargariti frigidi, _____ drachmam unam.
 Confectionis Akermes, _____ drachmas duas.

Cum Terebinthinæ Venetæ q. s. ad extinctionem mercurii & mixturam, concilietur massa pilularum.

Ad omnes morbos ex venere ortos, maxime conferunt, à scrupulo uno ad quatuor habitâ ratione temperamenti, ætatis & s.

Pilula stomachicæ . seu ante cibum. Mes.

℞. Aloës lucidæ, _____ drachmas sex.
 Mastiches,
 Rosarum rubrarum, _____ ana drachmas duas.

Cum syrupo Abinthite compone massam.

Ventriculum firmant, coctionem juvant, appetitumque excitant, humores noxios in eo contentos evacuando.

SECTIO SEXTA.

De Trochiscis.

ARTICULUS PRIMUS.

DE TROCHISCIS LAXATIVIS.

Trochisci de Agarico. Pharm. Paris.

R Agarici comminuti ferri albi laminâ tenui curvatâ foraminibus multis exasperatâ, postea per incerniculum transmissi, _____ unciâs duas.
Salis Gemmei, _____ drachmam unam.

Macerentur cum vino albo generoso medicato, & fiant trochisci, qui siccati pulverentur, & denuo eodem vino excipiantur, & in trochiscos redigantur. Vinum autem medicatum parabitur in hunc modum.

R Zingiberis parum triti, _____ unciam semissem.
Infunde in unciis octo vini albi generosi per 24. horarum spatium in vase oris angusti rite obturati.

Agaricus hac ratione ab adhærentibus multis inutilibus particulis liberatus, utiliori titulo usurpatur, & viribus augetur.

Agaricus sic præparatus confert antiquis capitis doloribus, viscerum obstructionibus à crassâ tenui & pituitosa materia, mulierum matrices expurgat.

Trochisci de Colocynthide, vulgò Alhandal.

R Pulpæ Colocynthidos albæ, levis & à seminibus repurgatæ, _____ unciâs quatuor vel q. v.
Incidatur forcipe ut decet, postea manibus cum olei Amygdalarum dulcium q. s. fricetur, dein teratur in mortario, donec in pulverem tenuissimum redigatur, qui excipiatur sufficiente quantitate mucilaginis gummi Tragacanthi, vel Arabici aqua Rosarum extractæ, fermentur Trochisci parvi qui in umbra siccati, rursus in tenuissimum pollinem reducantur, & cum eadem mucilagine fiant rursus trochisci, qui siccati tertio pulverentur, & similiter in trochiscos redigantur usui servandos.

Pituitam

Pituitam & humores crassos glutinosos è profundis longeque distantibus juncturis extrahunt, quo nomine in cephalalgia, hemicrania, apoplexia, epilepsia, vertigini, morbis ischiadicis, articularibus usurpantur, & ad grana decem utiliter possunt exhiberi.

Ulus noster huc usque obtinuit, ut in singulis compositis Pharmaceuticis colocynthidem desiderantibus, pro cruda colocynthide, Trochiscos hos Alhandal dictos curiose elaboratos substituamus.

ARTICULUS SECUNDUS.

DE TROCHISCIS ALTERANTIBUS.

Trochisci albi Rhasis.

R Cerusæ Venetæ præparatæ, ———— drachmas decem.
 Sarcocollæ crassioris præparatæ, ———— drachmas tres.
 Amyli,
 Gummi Arabici,
 Tragacanthi, ———— ana drachmam unam.
 Caphuræ, ———— drachmam semissem.

Singula per se trita & mixta lacte muliebri excipiantur, & formentur trochisci parvi, qui siccari reponantur usui.

Uendi tempore admiscebitur opium, pro Medici prudentia.

Plurimis ægritudinibus conveniunt: inflammationem & dolorem temperant, fluxionem sistunt: tum oculorum, collyriis; tum vesicæ, injectionibus: modo scrupulus, unus uncis quatuor liquoris convenientis misceantur.

Trochisci de Caphura N. Myrepsi.

R Caphuræ, ———— drachmam semissem.
 Croci, ———— drachmas duas.
 Amyli præparati, ———— drachmas tres.
 Rosarum rubrarum,
 Gummi Arabici,
 Tragacanthi,
 Spodii, ———— ana unciam semissem.
 Seminis Portulacæ,
 Glycyrrhizæ rasæ, ———— ana unciam unam.

Cum mucilage seminis Psylli ex aqua Rosarum extracta fiant pastilli, qui in umbra siccari, ferventur.

Ad febres ardentes & sanguinis fluorem, ventriculi & hepatis intemperiem calidam, ad sitim & icterum utiliter adhibentur.

O

Trochisci de Capparibus Mesue.

Rx. Corticis radicum Capparis,
 Seminis Agni casti, *scilicet* Viticis, — ana drachmas sex.
 G. Ammoniaci electi, — unciam semissem.
 Seminum Nigellæ,
 Nasturtii,
 Calaminthes montanæ,
 A. ori veri,
 Follorum Rutæ,
 Scolopendrii,
 Cyperi,
 Aristolochiæ rotundæ,
 Amygdalarum amararum à cortice mundatarum, ana drac. duas.
 Cum succo Eupatorii ad mellaginem inspissati, fiant ex arte Trochisci.
 Lienis & hepatis obstructions, flatus hypochondriacos solvunt, lienis præcipue duritiem emolliunt.

Trochisci Gordonii.

Rx. Seminum Citrulli,
 Cucumeris,
 Cucurbitæ,
 Melonis,
 Papaveris albi,
 Malvæ,
 Gossipii *vulgo* Bombacis,
 Portulacæ,
 Cotoneorum &
 Myrthillorum,
 Gummi Arabici,
 Tragacanthi,
 Nucleorū Pineorum mundatarum,
 Pistaciorum,
 Sacchari Penidii,
 ChrySTALLINI,
 Glycyrrhizæ,
 Hordei mundati,
 Amygdalarum dulcium mundatarum, — ana drachmas duas.
 Boli Armeniæ,
 Sanguinis Draconis,
 Spodii Arabum,

Rosarum rubrarum,

Myrrhæ, ————— ana unciam semissem.

Mucilage seminis Psyllii excipiantur, fingantur pastilli, & reponantur usui.

Utriusque sexus renum exulcerationes sanant, sanguinis mictum inhibent, diabete & gonorrhœa conferunt, ac stranguriam levant: vitis quoque pulmonum medentur, vel in lacte, vel hydromelite simplici, ad drachmas duas.

Trochisci de Karabe Mes.

℞. Succini, id est Karabe, ————— ana unciam unam.
 Cornu Cervi usti,
 Gummi Arabici,
 Tragacanthi,
 Laccæ præparatæ,
 Acaciæ veræ,
 Hypocistidis,
 Balauftiorum,
 Mistiches,
 Coralli rubri,
 Sem. Papaveris albi, ————— ana scrupulos octo.
 Thuris,
 Croci,
 Opii præparati, ————— ana scrupulos duos.

Cum mucilage seminis Psyllii in aqua plantaginis extracta, fiant ex arte trochisci in umbra siccandi.

Sanguinem undequaque emanantem sistunt ac supprimunt.

Trochisci de Myrrha. Pharm. Paris.

℞. Myrrhæ optimæ, ————— unciam semissem.
 Lupinorum tenuissime tritorum, ————— drachmas tres.
 Foliorum Rutæ,
 Mentastri,
 Pulegii,
 Radicis Rubiæ tinctorum,
 Seminis Petroselinæ Macedonici,
 Assæ fœtida,
 Sagapeni,
 Opopanacis, ————— ana drachmas duas.

Cum succo Artemisiæ liquentur gummi, coquantur ad consistentiam debitam & formentur Trochisci.

Menses, partum & secundinas movent, excitant & purgant.

O ij

ARTICULUS SECUNDUS.

DE TROCHISCIS ANTIDOTARIIS.

Trochisci Viperini. D. Andromachi.

Coque cum sale paucò & aquâ (Anetho si libuerit pro dignitate auro is) vipers cum jecoribus & cordibus, prius detractâ cute, exemptis interaneis & adipe, abjectis capitibus & caudis, donec caro ab ossibus vel spinis separari queat: postea pone in alëmbico vitreo suo capitulo munito, MB. calore humiditatem evapora usque ad spissitudinem seu gelatinam quandam (aquâ quæ prodit studiose seorsim asservatâ) carnem illam humidam tere in mortario marmoreo pistillo ligneo, addendo sensim eam medullæ panis triticeî purissimi biscoctæ, trix quantitatem, quæ sufficere possit ad massam tenacem efficiendam, ita ut nulla viperinæ carnis particula non confusa & permixta appareat. Formentur postmodum Trochisci artistæ sigillo notandi, qui inungantur Opobalsamo, vel oleo Nucis moschæ per expressionem elicitò: siccentur postea super cribrum inversum, in loco libero ventoque perflabili, sæpe eos vertendo, donec probe exsiccati fuerint. Deinde in pyxidem vitream aut figulinam vitreatam bene obturatam reponantur. Horum virtus durat per annum integrum, tamen longe melius fuerit postquam eos confeceris, Theriacam adornare.

Aqua prolecta seorsim seruetur: vel cum liquore qui prodit ex distillatione salis volatilis miscetur ad usus.

Caput cum cauda, cute & interaneis exsiccatum pro extractione salis volatilis; adeps fusus pro emplastro de Ranis separatim serventur.

Cutaneis morbis, viperarum & aliorum animalium venenatorum morbis, morbis contagiosis, pestilentialibus, malignis, variolis, morbillis conveniunt: Elephantiacos juvant. Iteratis vicibus vel in jusculis vel in liquore convenienti, scrupulus unus salubriter exhiberi potest.

Trochisci de Scilla D. Andromachi.

Rj. Scillæ assatæ, ———— unciâs duodecim.
Farinæ Orobi albi, ———— unciâs octo.

Forma Trochiscos, qui in umbra siccati pro Theriacæ confectiõne reserventur.

Si ad furnum Scillæ Orobi pastâ involutæ ad coquendum reponantur, & laminæ ab omni sordè & pasta mundatæ per cribrum setaceum trajiciantur, nec soli exsiccandæ exponantur, majorem atque Theriacali confectiõni necessariam vim, obtinebunt.

Magma Hedycroi. D. Andromachi.

℞. Mastiches, ————— serupulum unum.
 Mari,
 Amaraci,
 Aspalathi,
 Alari, ————— ana serupulos duos.
 Scœnanthi,
 Calami aromatici, *vel* Acori veri,
 Costi,
 Phu pontici, *vel* rad. Valerianæ majoris,
 Xylobalsami,
 Opopalsami,
 Cinamomi, ————— ana drachmam unam.
 Myrrhæ electæ,
 Foliî Indi, *sen* Malabatri,
 Croci,
 Spicæ, Nardi,
 Cassiæ lignæ, ————— ana drachmas duas.
 Amomi *vel* Galangæ, ————— unciam semissem.
 Cum Opopalsamo & vino Hispanico pulvis excipiatur, fingantur
 postea Trochisci.

Trochisci Cyphœos Damocratis.

℞. Uvæ passæ pinguisimæ à cortice tenui, & ab acinis probe re-
 purgatæ,
 Terebinthinæ puræ, ana serupulos octo cum granis octodecim.
 Myrrhæ optimæ & selectæ,
 Scœnanthos, ————— ana serupulos duos cum novem granis.
 Cinamomi, ————— grana sexdecim.
 Calami aromatici, — serupulum unum cum gr. septemdecim.
 Bdellii lacrymæ,
 Spicæ nardi,
 Cassiæ lignæ aromaticæ,
 Cyperi,
 Baccarum Juniperi pinguium, ————— ana grana duodecim.
 Aspalathi, ————— grana undecim.
 Croci optimi, ————— grana quatuor.
 Cum Uvis & Terebinthina supra notatis, & paucò vino si opus sit,
 ferma massam.
 Quod ut fiat utilius & commodius, hi Trochisci dispensentur quando
 O iij

176 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

conficietur Mithridatium, quo tempore species enumeratæ cum Mithridaticis erunt miscendæ & conterendæ, absque eo quod in trochiscos conformentur. observandum hoc etiam erit de Magmate Hedycroi, & de Trochiscis de Scilla supra scriptis: asservatio enim horum quatuor supradictorum trochiscorum inutilis foret post Theriaces & Mithridatii confectiōnem, cum nobis aliis usibus haud inserviant.

ARTICULUS TERTIUS.

DE TROCHISCIS BECHICIS.

Trochisci Bechici albi.

R Sacchari albillimi pulverati, ——— libras quinque.
 Amyli præparati, ——— libram unam.
 Ireos florentinæ, ——— unciam unam.
 Glycyrrhizæ rasæ, ——— uncias tres.
 Ambari &
 Moschi, ——— grana quatuor.

Ex albuminibus ovorum cum aquâ Naphæ agitatis fiat massa solidior, ex qua fastigiantur particule in parvos cylindros, rotulas, morsellos, pyramides vel alias figuras ad usum.

Pro varia ægrotantis necessitudine Trochiscos alios Doctor Medicus præscribet; quorum etiam omittere poteris odorama.

Succus glycyrrhizæ gummatæ Blesensium.

R Gummi Arabici crassiuscule pulverati, ——— libras sex.
 Cassonadæ, ——— libras tres.
 Glycyrrhizæ siccæ & contusæ, ——— libras duas.

Sic progredere. Glycyrrhiza sicca contusa infundatur frigide per 24. horas in xxx. libris aquæ fontanæ, colaturam divide in tres partes: in quarum duabus solves igne lento gummi, trajiciesque propter fordes per cribrum setaceum. Postea accipies & pones mediam partem illius quæ est gummata super ignem in lebetæ seu cacabo æneo, & affundes identidem libram unam decoctionis gummatæ, & totidem decoctionis superstitis de glycyrrhiza, & sic progredere adeo ut invicem commisceantur, & coquantur, addendo sub finem Cassonadam in parte alterâ decoctionis gummatæ dissolutam & trajectam: iterum appones ad ignem carbonum, ut facile & sensim coquantur, sæpe sæpius agitando ne urantur, vel in grumos abeant; quod ne contingat ab igne removeantur per aliquot temporis spatium: postea iterum ad ignem repone ad debi-

MURGO CLASSIS TERTIA. III

eam coctionem, quam explorabis, si massa prius frigesfacta tabulis & manibus oleo Amygdalino inunctis instar Emplastri non adhæreat: quo facto in catinum eam calide injice, & reponere usque ad diem sequentem, postea pelliculam supernatantem (quæ spuma est) auferes, & huc & illuc partem aliquam massæ volves & expandes facillime ad modum bacillorum, modo tabula & manus (ut dictum est,) oleo amygdalarum sint illinitæ: aëri calido & sicco denique expones, contrectabis & convolves quotidie, usque ad perfectam siccitatem. Isti autem bacilli debent esse plani, longi, extensissimi, pellucidi, & nigricantes.

Tussi siccæ à materia acri & calida profectæ conferunt, guttur ac fauces leniunt, difficilesque excreationes promovent.

Pro libitu in ore contineritur.

SECTIO SEPTIMA.

De Pulveribus seu de Speciebus.

ARTICULUS PRIMUS.

De Pulveribus simplicibus.

UT præsto sint artifici, in parvâ quantitate, & in vasibus vitreis ritè coopertis separatim extabunt in officinis pulveres sequentes.

Æruginis,
 Anisi,
 Arabici gummi,
 Aristolochiæ,
 Betonica,
 Cerusæ,
 Croci,
 Ellebori albi,
 Glycyrrhizæ,
 Jalapii,
 Ireos,
 Liliorum convallium,
 Lithargyri,
 Mastiches,
 Piperis, — { albi,
                   { nigri.
 Rhabarbari,
 Scammonii,
 Sennæ,
 Staphidis agriæ,
 Tabaci,
 Thuris,
 Tragacanthi,

(23/23)
 (27/27)

ARTICULUS

ARTICULUS SECUNDUS:

DE PULVERIBUS SEU SPECIEBUS

Alterantibus & Atomaticis.

Pulvis Diaireos simplex, Præpositi.

℞. Iridis Florentinæ, ————— unciam semissem.
 Pulveris Diatragacanthi frigidi,
 Sacchari crystallini, ————— utriusque drachmas duas.
 Fiat pulvis usui reponendus vel excipiendus sacchari albissimi q. s.
 aquâ Tussilaginis vel Scabiosæ soluti & cocti in tabellas.
 Ad omnem in fauces destillationem, idque initio nondum invalescente impetu feliciter adhibetur.

Diamargaritum frigidum, Paris.

℞. Margaritarum electarum, ————— drachmas tres.
 Santali Citrini, ————— drachmas duas.
 rubri,
 Semin. Endiviæ,
 Portulacæ,
 Papaveris albi,
 Citri mundati,
 Florum Rosarum rubrarum ab unguibus expurgatarum,
 Nymphææ,
 Buglossi,
 Borraginis,
 Violarum,
 Rasuræ Eboris,
 Cornu Cervi,
 Baccar. Myrti,
 Ligni Aloës, ————— ana drachmam unam.
 Radicū Tormentillæ,
 Diptamni,
 Tunicis,
 Scabiosæ,
 Coralii albi &
 rubri,
 Terræ Lemniæ, ————— ana drachmam semissem.
 Ambari, ————— grana sex.
 Moschi, ————— grana duo.
 P

114 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Fiat omnium pulvis, & misce: cujus media pars sine moscho & ambaro, sicut in aliis sequentibus speciebus separatim servabitur, tum ad usum mulierum, quæ uterinis suffocationibus sunt obnoxæ, tum etiam propter delicatiores qui non ferunt odorum suavitatem & fragrantiam. Caphura propter ingratum saporem, & quatuor semina majora propter visciditatem hic datâ operâ omittuntur, sicut & in aliis speciebus in quibus desiderantur, ne corrumpant, & corrumpantur. Iis enim utendi dumtaxat tempore permisceri possunt.

Omnem virium prostrationem impedit, asthmaticos, tabidos, longo morbo extenuatos, & imbecillitate languentes reficit.

Pulverum cordialium drachma una in potionibus cardiacis feliciter exhibetur. In speciminibus vero nostris, uncia semis sacchari albissimi aquâ Rosarum soluti & cocti unciis sex excipitur, ad tabellas efformandas.

Pulvis Diambre. Mes.

℞. Cinamomi, ——— ——— ——— drachmas quatuor.
 Doronici seu Angelicæ,
 Macis,
 Caryophyllorum,
 Nucis moschatæ,
 Folia Indi seu Malabatti,
 Galangæ tenuioris, ——— ——— ana drachmas tres.
 Santali citrini,
 Ligni Aloës,
 Piperis longi, ——— ——— ——— ana drachmas duas.
 Zingiberis, ——— ——— drachmam unam & semissem.
 Cardamomi majoris,
 minoris, ——— ——— ana drachmam unam.
 Ambari grisei, ——— ——— scrupulos quatuor.
 Moschi, ——— ——— drachmam semissem.

Fiat omnium pulvis, cujus tamen portio servetur sine moscho & ambaro.

Ad omnem corporis imbecillitatem & noxam à frigida causa efficax est, viscera omnia calefacit & roborat, vertiginem amovet, cerebri humiditates absumit.

Pulvis Sternutatorius seu Cephalicus.

℞. Majoranæ,
 Rad Pæoniæ, ——— ——— ——— ana unciam unam.
 Foliorum Betonicæ, ——— ——— uncias duas.
 Florum Liliorum convallium,
 Dracunculi pratensis,
 Radicis Pyretri, ——— ——— ana unciam semissem.

Fiat Pulvis.

A denominatione virtus cognoscitur.

Pulvis Diarbodon Abbatis. N. Præpositi.

℞. Rosarum rubrarum ab unguib. mundatarum, drachmas undecim.
 Santali citrini, _____
       rubri, _____ drachmas duas & semissem.
 Gummi Tragacanthi,
       Arabici,
 Cinamomi,
 Spodii ex Ebore, _____ ana scrupulos duos.
 Afari,
 Mastiches,
 Cardamomi,
 Succu Glycyrrhizæ,
 Croci,
 Xyloaloes,
 Caryophyllorum,
 Rhabarbari vel potius Rhapontici,
 Sem. Anisi,
       Fœniculi,
       Basiliconis,
       Berberis,
       Scariolæ,
       Portulacæ,
 Papaveris albi, _____ ana scrupulum unum.
 Margaritarum,
 Ossis è corde Cervi, _____ ana scrupulum semissem.
 Moschi, _____ grana sex.
 Ambari cineritii, _____ grana octo.

Ex arte fiat pulvis, cujus portio, ut jam notatum est, sine moscho & ambaro fervetur.

Ventriculum & jecur roborat, appetitum excitat, flatu discutit, ructus cedit, habitum temperat & suaviorem reddit, coctionem juvat.

Pulvis Dia-Santalum. Pharm. Paris.

℞. Santali citrini, _____ drachmas sex.
       rubri, _____
 Rosarum rubrarum ab unguibus expurgatarum, ana drac. tres
 Rhei electi,
 Eboris usti, seu Spodii,
 Succu glycyrrhizæ,

P ij

Seminum Portulacæ,

Intybi, ——— ——— ana drachmas duas.

Fiat omnium Pulvis.

Intemperiem jecoris calidam corrigit, ejusque obstructionem levat, icteritiam sanat.

Pulvis Diatragacanthi frigidi. N. Alexand.

℞. Penidiorum, ——— ——— ——— uncias tres.
Gummi Tragacanthi albissimi, ——— ——— uncias duas.
Arabici, ——— ——— drachmas decem.

Amyli præpar.

Semin. Papaveris albi, ——— ——— drachmas tres.

Glycyrrhizæ radice & minutim incisæ, ——— drachmas duas.

Fiat omnium pulvis in vase angusti oris reponendus & servandus.

Hujus pulveris usus frequens est in omnibus pectoris & pulmonum noxiis à calida & sicca causa, tussiculosis ab intemperie calida opem fert.

Pulvis contra Vermes.

℞. Seminis contra vermes mundati & præparati, — libram semissem.
Rasuræ cornu Cervi,
Corallinæ, ——— ——— ana uncias quatuor.
Seminum Citri, ——— ——— uncias duas.
Caulium,
Portulacæ, ——— ——— ana unciam unam.

Fiat ex arte pulvis.

Nomini vires feliciter respondent, modo drachma una in lacte vel vino albo, jejuno ventriculo sumatur.

Pulvis à Chelis compositus. Londinens.

℞. Margaritarum,
Oculorum Cancri,
Coralii rubri,
Succini albissimi,
Cornu cervini,
Lapidis Bezoardici Orientalis, ——— ana unciam semissem.
Pulveris ex apicibus nigris chelarum cancrorum ad pondus omnium :

Fiat ex his omnibus rite & secundum leges supra enumeratas & philosophice præparatas pulvis subtilissimus, vel qui gelatinâ à viperarum spoliis extracta excipi poterit: vel inde poma parva efformari, caute siccanda, & in usum asservanda.

CLASSIS TERTIA. 117

Ad variolas, morbillos, morbos epidemicos, pestem, venena, mirabilis & singularis est, ad drachmam unam potest usurpari: quo in casu sudores mover.

Pulvis Sperniolæ compositus Crollii.

℞. Myrrhæ, _____ ana uncias duas.
 Thuris masculi, _____ drachmam semissem.
 Croci, _____ drachmas tres.
 Camphoræ, _____

Tere omnia & misce, imbibe postea aquâ stillatitiâ sperniolæ, id est spermatis Ranarum vigesies vel trigesies, ita tamen ut sponte exsiccentur, postea ad usus suos servandus est, & conterendus.

In omnibus hæmorrhagiis: sive à vulnere, sive à naribus, utero, pulmone sanguis fluat, summum est remedium, cum aquâ propriâ exhibendum; ad grana quinque.

Pulvis Viperinus.

℞. Viperarum recentium summo vere captarum nec diu postquam captæ sunt asservatarum numero quantum volueris: quarum abscissis caudâ & capite spoliisque detractis, interanea, cor & hepar ab ipsis exime, corpora cum corde & hepate in umbra siccentur, forcipibusque minutim incisa, in mortario æneo subtiliter pulverentur, & servantur ad usum,

Longe à cibo hic pulvis usurpatur, sive in vino, sive in alio liquore cardiaco: commode tamen in electuariis vel bolis miscetur vel in liquore hauritur ad drachmam semissem. Easdem tamen obtinet vires & uberiores quas Trochisci viperini supra celebrai.

In Trochiscos facile potest reduci cum pauca mucilagine gummi Arabici vel tragacanthi aquâ suâ propriâ stillatitiâ, vel vino albo generoso extractâ.

ARTICULUS TERTIUS.

DE PULVERIBUS LAXATIVIS.

Pulvis Cornachinus, Comitum Vvarovicensis: Londin.

℞ Scammonii sulphurati, _____ uncias duas.
 Antimonii diaphoretici, _____ unciam unam.
 Crystallorum Tartari, _____ unciam semissem.

Fiat mixtura, quæ si mole parva sit, virtute tamen existit maxima: humores enim omnes noxios blande educit, febrilem inprimis fomittem expurgando.

118 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM
Cito tuto & jucunde operatur ad drachmam ~~unam~~ & semissem.

Species Diacarthami.

Compositionem viresque ex Electuario desume.

Pulvis Hiera simplicis.

R. Specierum Electuarii de hiera simplici supra descriptarum alteram partem, quam reservabis in vase vitreo stricti orificii optime operculato; & ex qua pro re nata, modo confectio, modo pilularum concinnabuntur, cum debita mellis quantitate.

• COLLECTANEOBUM
 PHARMACEUTICORUM
 CLASSIS QUARTA.

De Medicamentis compositis externis.

SECTIO PRIMA.

De Oleis.

LEA in Pharmacopoliis servanda sunt,
 Sponte nascentia,
 Vcl } Per expressionem elicitā,
 Infusione & coctione medicata,
 Destillatione extracta.

ARTICULUS PRIMUS.

Olea Sponte nascentia sunt,
 Petroleum,
 Balsamellæum seu Opobalsamum optimum.
 Orientale scilicet, aut ejus loco Peruvianum rubrum & album: Judæicum, Tolutanum, è Mecha verum.
 Liquor oleosus Terebinthi,
 Laricis.

ARTICULUS SECUNDUS.

De Oleis per expressionem elicitis.

Oleum simpliciter dictum, est oleum olivarum : quod tripliciter consideratur in officinis.

Omphacinum, ex olivis immaturis expressum.

Virgineum, ex olivis tritis nondum torculari commissis. *

Complectum, è maturis olivis torcularis compressu extractum.

Amurca sunt sordes olei, quæ præcedunt, nam quæ sequuntur faeces vocantur.

Oleum Amygdalarum dulcium.

Ex tempore ita parandum est. *R.* Amygdalarum dulcium siccarum integrarum non rancidarum quantum volueris, plurimum & celeriter tere in mortario lapideo, cum pistillo ligneo, in offas collige, deinde sacculo cannabino, stamine vel cilicio è seta equina contexto conclusas, sensim & ex intervallis torculari exprimito in oleum clarissimum & dulcissimum, omnium optimum, atque omnis alienæ qualitatis expers.

Asperitatem gutturis & pulmonis lenit, injectum confert ardori vulturæ & vesicæ &c.

Eodem etiam modo sub prælo eliciatur, & conficiatur.

Oleum Amygdalarum amararum,

Avellanarum,

Balaninum, seu Behen,

Cannabis,

Hyoscyami,

Laurinum, ex Delphinatu advehitur.

Lini,

Mali Armenii, è nucleis quod Chrysomelinum,

Nucis Juglandis, seu Caryinum,

Palmarum, quod ex India & Guinea,

Papaveris albi,

Perficorum nucleorum,

Quatuor feminum frigidorum majorum,

Sesaminum.

Oleum è Vitellis Ovarum.

R. Ova recentia quot volēs, elixentur donec penitus induerint, vitellos duros exine, & comminutos in sartagine igne mediocri assa, pistillo ligneo assilue movendo donec rubescant, & pinguedinem quandam emittant & exudent: tunc calentes in sacculum pilis contextum

um conjiciantur, & calenti prælo committatur, ut oleum effluat, usui reponendum.

Cutis fæditatem ex ambustis & variolis inustam aufert; aurium, dentium, sedisque doloribus convenit, Rhagadibus utile, fissuras manuum, pedum & ani sanat; ulcerum & vulnerum cum Terebinthina mixtum digestivi nomine suppurationem & curationem promovet.

ARTICULUS TERTIUS.

DE OLEIS INFUSIONE ET COCTIONE medicatis.

*De Oleis simplicibus.**Oleum Rosatum.*

R Olei Olivarum recentis & clari, — libras sex vel q. v.
Rosarum pallidarum recentium apertarum & contusarum,
rubrarum itidem contusarum,

Succi vel aquæ infusionis aut decoctionis aliorum florum Rosarum rubrarum, — ana libram unam.

Excipiantur vase idoneo obturato & macerentur ad solem vel in loco calido per tres aut quatuor dies: deinde coquantur leniter, & fortiter exprimuntur. Expressis & abjectis Rosis novæ infundantur, per totidem dies & leniter coquantur ad humidi aqosi consumptionem, donec prunis inspersum non amplius oleum strepat.

Novum paratur singulis annis, nec in plures servetur.

Per infusionem eadem methodo parentur.

Oleum Absinthii latifolii ex summitatibus,
Anethinum ex foliis & summitatibus virentibus,
Chamæmelinum ex floribus,
Keyrinum ex floribus,
Liliorum alborum ex floribus abjecto luteo,
Meliloti ex floribus,
Menthæ ex foliis,
Myrthinum ex foliis,
Nenupharinum ex floribus albis abjecto luteo,
Rutaceum ex foliis,
Solani ex foliis & Baccis cum oleo rosato,
Violaceum ex floribus recentibus.

Oleum Rosatum lenit dolorem, noxas quascunque sedat, inflammationes extinguit, totius corporis capitis præcipue & meningum cerebri, doloribus & vulncribus confert.

Q

122 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Abſinthii oleum , ventriculum corroborat , vermes necat.

Oleum Anethinum tumores crudos concoquit , flatus diſcutit , aperit poros , uteri duritiem emollit , rigorem febrilem acceſſionis initio illi- tum evincit.

Chamaemelinum calefacit & moderatè reſolvit , dolores ſedat à cau- ſa frigida , fluxiones cohibet , nervos corroborat : idem eſto de Meli- loto iudicium.

Keyrinum , nervorum juncturarumque dolores arthriticos levat , ſto- macho , pectori , veſicæ ac renibus confert , menſes provocat , ſuffocationi- que medetur.

Hyperici , eſſentiæ eſt tenuis , unde ad omnes dolores ex frigore contractos adhibetur , articulorum doloribus ſalubre remedium , nervorum puncturis & vulneribus efficax , vulnera enim glutinat.

Liliorum oleum dicitur Crininum Lilinum ac ſuſinum , reſol- vit , digerit & concoquit , dolores à frigore thoracis , ventriculi , coli , uteri , renum , veſicæ ac nervoſarum partium ſedat , lenit , & mitigat.

Menthae ventriculo imbecillo & refrigerato adhibetur , nauſeam & vomitum ſiſtit , appetentiam excitat , & concoctionem pro- vocat.

Myrthinum eaſdem vires poſſidet quas oleum myrthillorum , adſtrin- git enim , corroborat , viſcerum laxitatem corrigit.

Nenupharinum vires habet olei violati , refrigerat tamea magis , cephalalgiam ex februm incendio indeque enarum delirium papave- rino mixtum mitigat , inſomnia abigit , urinæ ardori , intemperiei ca- lidæ renum eorumque ulceri & veſicæ commodum , illitum ac in- jectum , gonorrhæam arceat , & tentiginem propellit genitalibus il- litum.

Proſtat linclæon ex foliis Ruta recentis , in oleo feminis lini ex- preſſo paratum , quod ſingulare eſt adverſus lienis ſchirros & duritiem , tumores enim emollit clyſteribus injectum , colicum dolorem ſedat , oleum ſimplex Rutaceum vitreum phlegma ejicit.

Solani oleum paratum ſemper habebitur pro unguento Diapom- pholygos.

Violaceum ſedat inflammationes , pleuriticis auxiliatur aſperitatem pulmonis ac thoracis lenit , phreniticis ac vigilibus fronti ac temporibus impoſitum , ſonnum conciliat.

CLASSIS QUARTA.

123

De Oleis Compositis.

Oleum de Capparibus, Mesf.

℞. Gemmarum Capparum, seu florum nondum expansorum conditorum, ————— uncias quatuor.
 Corticum radicum Capparum, ————— unciam unam.
     Tamarisci,
 Seminis Agni casti,
 Cyperi,
 Foliorum Tamarisci,
     Asplenii seu Scolopendrii, ————— ana drachmas duas.
     Rutæ, ————— drachmam unam.
 Aceti,
 Vini albi odori, ————— ana uncias duas.
 Olei maturi olivarum, ————— libram unam.

Parum trita & incisa macerentur per quindecim dies, postmodum coquantur ad consumptionem vini & aceti. Percolatum oleum ad usum reponatur.

Extenuando detergendoque duritiem omnem, proprieque lienis obstructionem solvit, ejusque dolorem omnemque affectum lenit.

Oleum Melinum seu Cydoniorum. Pharm. Paris.

℞. Cydoniorum immaturorum extremâ lanugine detersâ, rejectis tantum seminibus, ferramento segmentis quibusdam exasperato deraforum,
 Succi corundem, ————— ana libram semissem.
 Olei, ————— libras tres.

Misce in vase vitrato & super cineres calidos diebus quindecim infunde, dein vase operculato coque ad consumptionem: expressis cydoniis, par Cydoniorum & succi corundem quantitas infundatur, coquantur, & coletur, colatum recondatur.

Melinum à Dioscoride dicitur: stringit & refrigerat, ad ventriculi & jecoris imbecillitates utile, lenteria Diarrihæ medetur, ventrem ac nervos laxos cogendo roborat, vomitum compefcit.

Qij

124 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Oleum Lumbricorum. Pharm. Amstelr.

℞ Lumbricorum terrestrium præparatorum, — libram semissem,
 Vini albi, — unciis quatuor.
 Olei veteris clari, — libras duas.
 Coquantur simul in vase duplici dum vinum consumptum sit, & lum-
 bryci contabuerint, percolatum fervetur ad usum.
 Nervis robur addit, juncturarum doloribus utile.

Oleum Catellorum. Londinens.

℞. Olei Olivarum, — libras quatuor.
 Catellos nuper natos, — numero duos.
 Vermium terrestrium præparat. — libram unam.
 Integris catellis in vino albo suffocatis, & in oleo coctis ad ossium
 compaginis dissolutionem, injiciantur vermes, & paulo post expri-
 mantur. Deinde cum
 Terebinthinæ Cypricæ, — unciis tribus.
 Spiritus Vini, — uncia una.
 Perficiatur oleum secundum artem
 Membra contracta sanat, Ischiadicis & arthriticis dolores com-
 pescit.

Oleum Scorpionum.

EX Provincia asportatur, & valet ad renum & vesicæ morbos, lum-
 bis, pubi & perinæo illitum.
 Aliud datur compositum, de quo videatur Mathiolus.

Oleum de Euphorbio.

℞. Euphorbii, — unciam unam.
 Dissolvatur lento igne in
 Olei Keyrini vel Anethini;
 Vini odoriferi, — ana unciis decem.
 Coquantur ad humiditatis consumptionem.
 Ad ægrotudines nervorum ex frigore, & dolores eorum, junctura-
 rum, hepatis, & splenis valet.

|| *Oleum Nardinum Mesue. Fernel.*

Rj Nardi Indicæ incisæ & contusæ, — — — drachmas tres.
 Vini, &
 Aquæ Rosacæ, — — — ana drachmas duas & semiss.
 Olei dulcis, — — — unciæ tres.

In vase clauso macera, post octo dies cola : infusionem iterum repe-
 te, coque, & cola.

Cerebri & nervorum affectus frigidos sanat, aurium dolores mitigat,
 paralyticis summum est remedium.

Oleum Nardinum pro unguento Martiato, & oleum de Euphorbio
 pro emplastro Diabotano ex tempore parabuntur, habita ratione quan-
 titatis utriusque.

SECTIO SECUNDA.

De Ceratis.

Ceratum album refrigerans Galeni.

R Ceræ albæ in frustula divisa, ——— ——— unciâs quatuor.
 Olei Rosati, vel communis, ——— ——— libram unam.
 Liqueantur ambo, simul mixta in vase duplici, post modum refrigerentur. Cerato refrigerato affunde paulatim & subigendo atque percutiendo commisce tantum aquæ frigidissimæ, quantum in se dum cum ea emollitur, accipere possit.

Ex tempore aceti exigua quantitas poterit affundi, & cum eo agitari.

Valet ad febres acutas; & ad inflammationes ex urinâ; erysipelata, omnemque calidiorem intemperiem est efficax.

Non debet hoc ceratum eo usque super partem affectam manere, dum manifeste incaleat: sed subinde assiduè mutari.

Ceratum Santalinum, Mesuës.

R Olei Rosati, ——— ——— ——— libram unam.
 Ceræ albæ, ——— ——— unciâs triginta.
 Pulveris Rosarum,
 Santali citrini, ——— ana unciâ unam & semissem.
 rubri, ——— ——— drachmas decem.
 Boli Armeniæ, ——— ——— drachmas septem.
 Spodii seu Eboris usti, ——— unciâ semissem.
 Caphuræ, ——— ——— drachmas duas.

Redigantur omnia in Ceratum.

Phlegmonas & calidas intemperies ventriculi, hepatis, aliarumque partium emendat.

SECTIO TERTIA.

De Balsamis.

De Balsamis inunctoriis seu unguentariis.

Balsamum Arcaei.

R. Pinguedinis Castrati, seu vervecis, _____ uncias duas.
 Suillæ, _____ unciam unam.
 Gummi Elemi,
 Terebinthiæ claræ, _____ ana unciam unam & semissem.
 Olei Hyperici, _____ uncias duas.
 Vini rubri, _____ libram unam.

Liquefiant ad ignem, humiditate consumptâ trajiciantur. Fiat Balsamum.

Vulnera & plagas consolidat, fracturis ossium, luxationibus, & contusis nervis medetur.

Balsamum vulnerarium Metensium. Schrod.

R. Olei Olivarum,
 Seminis Lini purissimi, vel nucum sine igne expressi, _____ ana libram semissem,
 Laurini, _____ unciam unam.
 Baccarum Juniperi stillaritiæ, _____ unciam semissem.
 Caryophyllorum pariter stillatitiæ, — drachmam unam.
 Aloës Socotriæ, _____ drachmas duas.
 Terebinthiæ Venetæ, _____ uncias duas.
 Viridis Aëris, _____ drachmas tres.
 Vitrioli albi, _____ drachmam unam & semissem.

Pulverifanda pulverentur & coquantur simul igne lento, dum oleum acquirat virorem,

Fiat balsamum.

Brevi admodum tempore curat vulnera, eorumque symptomata, inprimis vero syphoniam arceat, morsuum venenatorum malitiam corrigit.

Balsamum Saturni.

R. Aceti destillati sale Saturni imprægnati,
 Olei Rosati, ——— ——— ——— ana p. æq.
 Acetum guttatim super oleum affunde, & simul continuò ducantur
 in mortario plumbeo, donec unguenti spissitudinem acquirant.
 Confert inflammationibus, ambustis, & Erysipelati.

ARTICULUS SECUNDUS.

De Balsamis odoriferis.

R. Cerae albæ depuratæ drachmas duas, olei stillatitii v. g. Caryo-
 phyllorum guttas quatuor, aut q.v. misce diligenter & serua usui.
 Depuratio autem Cerae fit per spiritum vini inprimis tartarifatum, cujus
 beneficio color & odor deperduntur, remanente corpore albo. Quoniam
 autem oleum nucis moschatæ propter soliditatem & consistentiam pri-
 mas partes tenet, aliud corpus quo oleum incorporetur, substitui vix
 potest, ad quod tamen accedunt Cera alba (ut dictum est) medulla
 vituli, vel Cervi lota, vel manna.

Corpori balsamico additur pro Doctoris arbitrio, & ægroti dispositio-
 ne Ambarum, vel Moschus, Zibertha, Balsamum Peruvianum & simile.

Ex Magisteriis plantarum cum suo oleo essentiali parari poterunt bal-
 sama in hunc modum. *R.* Extracti Absinthii drachmam semissem salis
 Absinthii grana sex, olei stillatitii ejusdem plantæ q. s. ad consistentiam.

Balsama usitatiora sunt

Angelicæ,
 Anisi,
 Aurantiorum,
 Citri,
 Caryophyllorum
 Cinamomi,
 Majoranæ,
 Lavendulæ,
 Macis,
 Nucis moschatæ,
 Roris marini,
 Rosarum &c.

SECTIO

SECTIO QUARTA.

De Unguentis.

Unguentum Aegyptiacum, Mesues.

R. Mellis communis, — — — unciâs quatuordecim.
 Aceti fortis, — — — unciâs septem.
 Æruginis Æris subtilissime pulverisatæ, — unciâs quinque.
 Coquantur simul super ignem ad legitimam crassitiem, & reponantur
 usui.
 Ulceribus, vulneribus, fistulis malignis & putridis detergendis valide
 profert.

Unguentum album, Rhafis.

R. Cerusæ albæ in pulverem tenuissimum redactæ, — unciâs sex.
 Olei Rosati vel communis, — — — unciâs octodecim.
 Ceræ albæ, — — — unciâs quatuor.
 Fiat unguentum ad usus necessarios recondendum.
 Albumina Ovorum, acetum & Caphura nonnunquam addantur, prout
 Medico videbitur.
 Adversus ulcera, scabiem, adustionem, & excoriationem valet.

Unguentum Apostolorum Avicennæ, Augustan.

R. Olei communis, — — — unciâs viginti quatuor.
 Lithargyri subtil. triti, — — — unciâs duas.
 Aceti fortis, — — — unciâs sex.
 Coquantur invicem continuo spatulâ agitando ferè, usque ad con-
 sumptionem aceti, quibus adde
 Terebinthinæ,
 Resinæ, — — — ana unciâs duas.
 Ceræ flavæ, — — — unciâs sex.
 Simul liquatis, misceantur colata & cocta ad pultis formam, *misc.*
 Gummi galbani puri, — — — drachmas sex.
 Opopanacis, — — — unciam semissim.
 Ammoniâci, — — — drachmas quatuordecim.
 Quibus adhuc calentibus non tamen ferventibus adjice
 Pulv. Aristolochiæ longæ vel rotundæ,
 Myrrhæ,

R

COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Thuris albi, _____
 Bdellii, _____ ana drachmas sex.
 Æruginis, _____ unciam unam & semissem.

Thecnice paratur, adeo ut omnia & singula optime & invicem unita sint. Vulnere & ulcera difficilia & lordida; sinus & fistulas emendat, & detergit, carnem restaurat, & plagas sanat.

Unguentum Aureum, Mes.

℞. Olei communis, _____ libras duas.
 Cerae flavæ, _____ unciæ sex.
 Terebinthinæ claræ, _____ unciæ duas.
 Resinæ,
 Colophoninæ, _____ ana unciam unam & semissem.
 Pulveris Thuris,
 Mastiches, _____ ana unciam unam.
 Croci, _____ drachmam unam.

Misce, fiat unguentum ex arte.

Ad vulnera turò & salubriter glutinanda, præsertim in corporibus mollioribus convenit.

Unguentum Basilicum minus, Mes.

℞. Cerae flavæ,
 Picis navalis,
 Resinæ puræ, _____ ana libram semissem.
 Olei veteris, _____ libras duas.

Unguentum confice, more solito.

Suo calore suppurationem provocat, unde suppurativum cognominatur.

Unguentum Dialthææ, Lond.

℞. Radicum Althææ recentium & contusarum, — libras duas.
 Seminum Lini,
 Fœnugræci, _____ ana libram unam.

Macerentur per 24. horas in aquæ tepentis, — libris quatuor, seu q. s.

Dein leniter coquantur, & exprimatur mucilago, cujus recipe, lib. duas.

Olei communis, _____ libras quatuor.

Bulliant simul, donec pars aquosa mucilaginis sit absumpta, tum adde

Cerae citrinæ, _____ libram unam.
 Resinæ, _____ libram semissem.
 Terebinthinæ, _____ unciæ duas.

CLASSIS QUARTA.

131

Percoquantur in unguenti consistentiam, dein colentur.

Ad emolliendum, calefaciendum, pectoris & lateris dolorem à frigore contractum felicissime adhibetur: viscerum duritiem discutit; ad nervorum dolorem, stomachi inflationes valet.

Unguentum Diapompholygos. N. Alexand.

℞. Olei solani supra scripti, ——— ——— unciās viginti.
 Ceræ albæ, ——— ——— unciās quinque.
 Cerusæ loræ, ——— ——— unciās quatuor.
 Plumbi usti loti,
 Tuthæ præparatæ, ——— ——— ana unciās duas.
 Thuris puri, ——— ——— unciām unam.

Ex arte paretur unguentum usui reponendum.

Ad exsiccaanda ulcera sordida convenit, cava implet, maligna ad cicatricem perducit.

Unguentum ad Hamorrhoidas.

℞. Unguenti Populei,
 Nutriti, ——— ——— ana unciās tres.
 Vitellos ovorum, ——— ——— n. III
 Croci, ——— ——— drachmam unam & semissem.
 Opii, ——— ——— drachmam semissem.

Misce, fiat lege artis unguentum.

Ex nomine vires intellige, & ex usu fructum percipe.

Unguentum Martiatum magnum Fernelii.

℞. Ceræ albæ, ——— ——— libram unam.
 Olei, ——— ——— libras quatuor.
 Fol. Roris-marini,
 Lauri, ——— ——— ana unciās quatuor.
 Tamarisci, ——— ——— unciās tres.
 Rutæ, ——— ——— unciās tres & semissem.
 Ebuli,
 Sabinæ,
 Balsamitæ,
 Ocimi,
 Salviæ,
 Polii,
 Calaminthes,
 Artemisiæ,

R ij

COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Fol. Helenii,
 Betonica,
 Acanthi,
 Spargulæ,
 Anemones,
 Pimpinellæ,
 Agrimonii,
 Abſinthii,
 Paralyſeos, ſeu primivæ veris,
 Sanctæ Mariæ ſeu Coſti horteniſis,
 Sambuci,
 Sempervivi majoris,
 Semperv. min. ſeu Craſſulæ,
 Miſſefolii,
 Chamædyos,
 Quinque nerviæ,
 Centaurei minoris,
 Fragariæ,
 Quinque folii,
 Tetraſis, — — ana uncias duas cum drachmis duabus;
 Menthaſtri, ſeu Mentæ agreſtis,
 Mentæ fativæ,
 Oxylapathi,
 Polytrici,
 Cardiobotani,
 Periclymeni,
 Maratti,
 Moſchatæ, S. Geranii moſchati,
 Trifolii acetofi,
 Scolopendrii,
 Criſpulæ, ſeu Bupthalmi,
 Caphura, ſeu Abrotani, — — ana drachmas duas;
 Radicis Althææ,
 Seminis Cumini, — — ana unciam unam & ſemiſſem.
 Urticæ,
 Violarum,
 Papaveris nigri, — — ana drachmas duas;
 Fœnugræci, — — — — — drachmas ſex.
 Myrrhæ, — — — — — unciam unam & ſemiſſem.
 Matricis, — — — — — unciam ſemiſſem.
 Thuris,
 Styracis,
 Medullæ Cervinæ, — — — — — ana drachmas duas;
 Butyri, — — — — — drachmas quinque.

CLASSIS QUARTA.

133

Adipis Ursini,
Gallinacci, ——— ——— ana unciam semissem.
Olei nardini, ——— ——— unciam unam.

Ad debitam unguenti consistentiam cuncta redigantur.

Unguentum martiatum, cerebri, nervorum, articularumque frigidis affectibus, tremori, convulsioni, paralyfi, arthritidi imprimis est utile: præduris tumoribus lienis præsertim emolliendis efficax.

Unguentum mundificativum de Apio.

Ioan. Dubois Pharmacopæi Paris.

℞. Rad. Symphyti maj, ——— ——— uncias quinque.
Rubæ maj,
Fol. Absinthii vulg.
Solani hortensis,
Portulacæ sativæ,
Caprifolii,
Millefolii,
Poligoni maris,
Plantaginis,
Sempervivi maj.
Sempervivi min.
Beronicæ,
Veibenæ, ——— ——— ana manipulos tres.
Apii, ——— ——— manip. quinque.
Pimpinellæ,
Galioptis, seu Urticæ fœtidæ,
Pilosellæ,
Chelidonii, ——— ——— ana manipulum unum & semissem.
Rostris porcini,
Symphyti petræi, ——— ——— ana manipulos duos.
Flor. Hyperici,
Summ. Centaurei min. ——— ——— ana manipulum unum & semissem.
Pistentur radices & herbæ bulliant una cum
Succi Peris, ——— ——— ——— ——— libris duabus.
Olei communis veteris, ——— ——— ——— ——— libris novem.
Ad consumptionem humiditatis herbarum & succi, tunc colentur;
colaturæ adde
Ceræ citrinæ, ——— ——— ——— ——— libras duas.
Seps Caprini,
Resinæ puræ, ——— ——— ——— ——— uncias duodecim.
Terebinthinæ communis, ——— ——— ——— ——— uncias novem.
Misce, fiat unguentum ut artis est.

R iij

134 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Ad ulcera detergenda maxime prodest.

Unguentum ad Mammarum fissuras.

℞.	Myrrhæ,	_____	_____	unciam unam & semissem.
	Thuris,	_____	_____	unciam unam.
	Lithargyri auri,	_____	_____	uncias tres.
	Olei Rosati,	_____	_____	uncias decem.
	Ceræ flavæ,	_____	_____	uncias quatuor.
	Mellis Narbonensis,	_____	—	uncias tres.

Componere unguentum.

Nutricibus levamen est gratissimum.

Unguentum ad Mammarum duritiem. Nosocomii Parisiensis.

℞.	Olei communis,	_____	_____	libram unam.
	Ceræ albæ,	_____	_____	
	Axungie porcine,	_____	_____	
	Butyri in sulfure recentis,	_____	_____	
	Sepi castrati,	_____	_____	
	Lithargyri auri,	_____	—	ana libram semissem.
	Seminis Cumini pulverati,	—	_____	uncias quatuor.

Misceantur omnia donec colorem rubro-nigricantem acquirerint ad unguenti consistentiam.

Lac in mammis concretum resolvit, & suppurationem arceat.

Unguentum Neapolitanum.

℞.	Axungie porcine veteris non fetidæ,	—	_____	libram unam.
	Terebenthinæ communis,	_____	_____	uncias quatuor.
	Argenti vivi,	—	_____	uncias duas.

Misce diligenter & studiose.

Scabiei, Morphæ, aliisque cutis vitiiis maxime confert juncturis admotum. Animalia sordida, necat. Chirurgis potissime utile, ratione quorum duplicatur triplicaturve mercurius.

Unguentum Nutritum vel Tripharmacum Mesue.

℞.	Lithargyri auræ tenuissime triti q. v. seu	—	_____	libram semissem.
	Olei Rosati,	_____	_____	
	Aceti,	_____	_____	

Utriusque quantum Lithargyrus in mortario agitatus ebibere poterit, ut hæc tria per modum nutritionis sine coctione, ad consisten-

tiam linimenti aut unguenti perveniant, quæ coctione ulteriori emplastrum tripharmacum audiunt.

Pomatum.

R̄. Radicis Ireos florentinæ, ——— unciam unam.
 Binjoini,
 Styracis, ——— ana unciam semissem.
 Caryophyllorum, ——— drachmas duas,
 Crassiuseule omnia trita sacculo lineo includantur, lentoque igne coquantur cum
 Axungia porci mundata, lotæ & fusæ, — libris duabus.
Adde. Poma reneria fragrantia incisa, ——— numero sex.
 Aquæ Rosarum, ——— uncias octo.
 Naphæ, ——— uncias duas.

Post lentam humiditatis evaporationem sine expressione fiat colatura, quam in mortario marmoreo pistillo ligneo multum diuque agitabis, donec ad summum albescat: recondes reservesque pro usu.

Ad narium, labiorum, manuum & aliarum corporis partium cicatrices, & has præsertim quæ ex variolis oriuntur, commendatur.

Vnguentum Populeum. N. Alexand.

R̄. Oculorum, seu gemmarum Populi nigre contusarum, ——— libram unam & semissem.
 Axungia porci recentis & præparata, ——— libras duas.
 Macerentur simul ad maium usque mensem, quo tempore.

R̄. Foliorum Papaveris nigri,
 Mandragoræ vel hujus penuriâ Sambuci,
 Hyoscyami,
 Solani,
 Semperviivi majoris, seu Sedi,
 Minoris, seu Vermicularis,
 Lactuce,
 Bardanæ,
 Violarum,
 Umbilici veneris,
 Cymarum Rubi tenerrimarum, — ana uncias tres.

Herbæ tuxæ misceantur & macerentur per aliquot dies cum oculis populi & axungia supra lentum ignem movendo cum pistillo singulis diebus, postea ferviant & bulliant ad humiditatis ferme consumptionem, tum exprimantur torculari; expressum unguentum ab humiditate

136 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

herbarum residuâ separatam & liberatam, usui reponatur.

Febrientibus ac dolentibus capite propter calorem temporibus inunctum prodest, hæmorrhoidibus auxiliatur, lac in mammis dissipat.

Unguentum Rosatum, Mesues.

R Axungia porcina recentis lota & fusa, q. v.
Rosarum rubrarum & pallidarum recentium mundatarum & contusarum ana quantum axungia capere potest: macerentur per aliquot dies soli exposita, postea ferveant & exprimantur, expresso colato tantumdem Rosarum cum succo earumdem reponantur, macerentur & coquantur donec unguentum ex artificis industria colorem carneum acquisierit, & maxima humiditatis pars consumpta fuerit: colaturâ factâ & refrigeratâ humiditas superflua separetur, referveturque postea unguentum in vase ad usum.

Calorem immoderatum extinguit, phlegmonas omnes, erysipelata & herpes sedat, renum ardoribus, hæmorrhoidum ac aliarum partium inflammationi est salubre.

Unguentum rubrum exsicicans Pharm. Parisensf.

R Olei Rosati, ——— libram unam.
Cerae albæ, ——— uncias quinque.
Simul liquatis & ab igne remotis insperge pulverem sequentem.
Lapidis Calaminaris præparati,
Boli communis, ——— ana uncias quatuor.
Lithargyri auri,
Ceruse, ——— ana uncias tres.
Caphura, ——— drachmam unam.

Hæc omnia tandiu pistillo ligneo agita, dum unguenti consistentiam acquirant.

Ad scabiem humidam ex pituita putri & falsa commendatur, eam enim exsiccat & compefcit.

Unguentum de Styrace, Nosocomii Parisensf.

R Olei Nucum optimi, ——— uncias quinque.
Gummi Elemi,
Cerae novæ, ——— ana uncias tres cum drachmis tribus.
Colophonie, ——— uncias septem & semissem.
Omnibus fufis adde
Styracis liquidi & nitidi, uncias tres cum drachmis tribus.
Fiat unguentum.

Contra

CLASSIS QUARTA.

137

Contra gangrenam, & ad contusiones feliciter usurpatur in Nosocomio Parisiensi.]

Unguentum de Tutbia.

Rj. Butyri maialis recentis rite præparati, ——— unciæ octo.
Tuthiæ præparatæ, ——— unciam unam.
Æruginis pulverifatæ, ——— scrupulum unum.

Misce.

Ad oculorum affectiones, fluxiones scilicet, inflammationes confert.

SECTIO QUINTA.

*De Emplastris.**Emplastrum de Betonica seu de Gratia Dei.*

℞ Succor. Betonicæ,
 Plantaginis,
 Apii, _____ ana libram unam.
 Herbar. Betonicæ,
 Pimpinellæ,
 Verbenæ, _____ ana manipulum unum.
 Cera flavæ,
 Picis albæ Burgundiacæ,
 Resinæ Pini,
 Terebinthinæ, _____ ana libram semissem.
 Mastiches, _____ unciam unam.

Ex arte coque ad succorum consumptionem, cola, & mastichem pulveratam postea permisce.

Ad vulnera & ulcera mire efficax est, inflammationem sedat, agglutinat & ad cicatricem perducit: peculiari dote caput roborat, ejusque doloribus ac vulneribus prodest.

Emplastrum de Cerusa.

℞ Olei clari, _____ libras duas.
 Ceræ, _____ libram unam & semissem.
 Ceræ albæ, _____ uncias quatuor.

Dicitur etiam emplastrum album, & sola coctione & consistentiâ ab unguento albo differt. Quidam aquæ aliquid addunt, ut eò facilius albedo emplastri in coctione servetur.

Cutis exulcerationes sanat, pravis complexionibus à caliditate salis provenientibus convenit.

Emplastrum de Cerusa usta.

Cerusa & oleum Rosatum partibus æqualibus coquantur secundum Artem (cavendo ab effervescencia) usque dum nigricantem calorem acquirerint, addendo per vices aceti rosacei paululum, & sub finem ceram.

Easdem vires obtinet quas emplastrum de cerusa superius descriptum;

magis tamen est desiccativum & solo fere colore ab eo differt.

Emplastrum de Cicuta.

℞. Gummi Ammoniaci q. v. seu libram unam : dissolve, trajice & coque in quantitate non exigua succi Cicutæ recentis non depurati, cui adde ceræ flavæ uncias quatuor, exacte misceantur & decoquantur ad emplastri consistentiam.

Quidam addunt folia Cicutæ contrita ad manipulum unum aut alterum.

Lienem obstructum aperit, ejusque duritiem emollit.

Emplastrum pro dentium dolore.

℞. Nucum Cupressi,
Rosarum rubrarum,
Mastiches,
Terræ sigillatæ,
Sem. Nasturtii torrefacti, _____ ana drachmas tres.

Macerentur per 24. horas in aceto rosaceo.

Postea siccantur, fiat omnium pulvis cum

Opii pulverisati, _____ uncia una.

Qui excipiat & misceatur cum

Picis navalis,

Colophonizæ, _____ ana drachmis duabus.

Oleorum Papaveris albi,

Hyoscyami, _____ ana uncia una.

Ceræ flavæ, _____ unciis quatuor cum semiss.

Terebinthinæ, _____ uncia semisse.

Secundum artem conficiatur emplastrum.

Vires nomini respondent.

Emplastrum Diabotanium

M. Fr. Blondel Medici Paris.

℞. Radicum & foliorum recentium Petasitidis,
Cicutæ,
Chamapityos,
Levistici,
Valerianæ majoris,
Angelicæ hortensis,
Enulæ campanæ,
Raphani rusticani,
Sij

140 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Rad. & fol. Cucumeris sylvestris,
 Scrophulariæ,
 Illecebræ,
 Chelidonii majoris,
 Gratiolæ, ————— ana unciam unam & semissem.

Purgata, comminuta, in mortario lapideo contusa & quadriduo separatim macerata in

Succorum Chelidonii majoris,
 Cicuta, —————
 Hormini, ————— ana libris duabus aut q. s.

Singulis diebus semel atque iterum agitando ad dissolutionem usque, coquantur omnia, fortique prælo expressa, iterum lento igni admoveantur coquenda ad extracti crassiusculi consistentiam spatulâ lignâ assidue movendo ne adurantur: dein seorsim coquantur temperato igne ad molliusculam emplastri consistentiam.

Lithargyri auri pulverisati, ————— libræ duæ.
 Oleorum de Lumbricis, ————— libræ tres.
 de Euphorbio,
 Succi illecebræ, ————— ana libra semiss.

Quibus sub finem coctionis pones superius extractum, & ab igne remotis adde postea

Ceræ flavæ liquatæ,
 Picis albæ nitidæ, ————— ana uncias novem.
 Terebinthinæ Venetæ,
 Styracis liquidi repurgati, ————— ana uncias duas.
 Olei de Lateribus, ————— unciam unam & semissem.

Ignis semoto secundum artem adjice

Gummi Galbani,
 Opopanacis,
 Sagapeni,
 Ammoniaci, ————— ana unciam unam & semissem.

In aceto Scillitico dissolutorum & coctorum: postea adhuc calente emplastro, & sæpius agitato, adeo ut nec inquinet, nec adhæreat manibus, miscebis

Puly. Bituminis Judaici, ————— uncias quatuor.
 Tacamahacæ, ————— uncias duas.
 Olibani,
 Mastiches,
 Bdellii,
 Baccarum Lauri,
 Sulphuris vivi, ————— ana unciam unam & semissem.
 Capituræ in f. q. olei Caryophyllorum solutæ,
 Foliorum Pistaciorum virentium in umbra siccatorum,
 Fimi Columbini,

CLASSIS QUARTA.

141

Iridis florentinæ,
 Cyclaminis,
 Sigilli beatæ Mariæ,
 Alari,
 Ranunculi tuberosi,
 Coronæ Imperialis,
 Serpentariæ,
 Ellebori albi,
 Aristolochiæ Clematidis,
     longæ,
     rotundæ,
 Semin. Pœoniæ maris,
     Angelicæ,
 Vel ejus defectu,
     Staphidis agtiæ,
     Nasturtii,
     Cumini, — ana drachmam unam & semissem.

Calentibus omnibus studiose pulverisatis, permixtis, assidue ac fortiter usque dum refrixerint agitatis, compones emplastrum secundum artem, & ad debitam consistentiam.

Digerit & maturat quascumque materias, quæ à frigore, & quæ sunt solutu contumaces, schrophulas, nodos & ulcera dura & callosa: tumores scirrhusos mesenterii, lienis, aliorumque viscerum potissime resolvit.

Emplastrum Diachylon simplex. Pharm. Parisens.

R. Mucilaginis radicis Althææ,
     femin. Lini,
     Fœnugræci, — ana libram unam.
 Lithargyri auri plumbo, fordibus, & scoria purgati, atque lævissime triti, — libram unam & semissem.
 Olei communis veteris & clari, — libras tres.
 Coquantur, & ubi refrixerint formentur magdalæ alba papyro involvendæ & servandæ.

Emplastrum Diachylon Ireatum.

R. Massæ emplastri albi & adhuc calentis, — libram unam.
 Radicis Ireos illyricæ tritæ, — unciam unam.
 Misce.

S iij

Diachylon magnum. Pharmacop. Parisiensis.

Rj. Lithargyri puri, triti, & creti,
 Oleorum Chamamelini,
           Anethini, _____ ana libram unam;
 Mucilaginum Ficum pinguium,
           Uvarum passiarum,
           Ichthyocolæ,
           Seminis Lini,
                   Fœnugræci,
 Succorum Ireos,
           Scillæ,
 Oesypi, _____ ana drachmas duodecim cum semisse.
 Terebinthinæ, _____ uncias tres.
 Resinæ pini,
 Cerae flavæ, _____ ana uncias duas.
 Coque assidue movendo, ita ut mixtura in emplastri coeat crassitudinem.

Emplastrum Diachylon cum Gummi.

Fiet, si mediæ parti hujus massæ addantur
 Gummi Bdellii,
           Sagapeni,
           Ammoniâci,
           Galbani, _____ ana uncia una;

Prius tamen aceto dissolvi debent, colari & coqui ad mellis crassitiem, ut dictum est, & cum his Terebinthinæ media portio in hunc finem asservato, misceri.

Habita ratione diversarum rerum quæ variis modis & gradatim constituunt illud emplastri genus, possumus definire quod ultimo descriptum, efficacius est cæteris.

Ad omnium corporis partium durities resolvendas scirrhus hepatis & lienis discutiendos confert; ventriculi collectiones & furunculi reliquias dissipat ac emollit, strumas quoque ac inveteratos abscessus dissolvit.

Emplastrum Divinum Præpositi.

R̄.	Galbani,	_____	_____	drachmas decem.
	Ammoniaci,	_____	_____	uncias tres cum drachmis tribus.
	Opopanacis,	_____	_____	unciam unam.
	Lithargyri,	_____	_____	libram unam & semissem.
	Ceræ novæ,	_____	_____	uncias octo.
	Olei Olivarum,	_____	_____	libram unam & semissem.
	Olibani,	_____	_____	drachmas novem.
	Myrrhæ,	_____	_____	drachmas decem.
	Aristolochiæ longæ,	_____	_____	
	Viridis Æris,	_____	_____	ana unciam unam.
	Bdellii,	_____	_____	uncias duas.
	Magnetis,	_____	_____	uncias quatuor.

Misce suo ordine ut decet, perficiaturque emplastrum.

Ad maligna ulcera confert, eorum saniem ac putredinem detergit, & absumit, novam carnem profert, resolvit durities, apostematibus frigidis aptum.

Emplastrum manus Dei.

R̄.	Olei communis,	_____	_____	libras duas.
	Lithargyri auri,	_____	_____	libram unam.
	Ceræ citrinæ,	_____	_____	libram semissem.
	Terebinthinæ Venetæ,	_____	_____	uncias quatuor.
	Galbani,	_____	_____	
	Opopanacis,	_____	_____	
	Ammoniaci,	_____	_____	
	Sagapeni,	_____	_____	
	Myrrhæ,	_____	_____	
	Olibani,	_____	_____	
	Mastiches,	_____	_____	ana uncias duas.
	Olei Laurini,	_____	_____	unciam unam & semissem.
	Lapidis Calaminaris,	_____	_____	
	Magnetis,	_____	_____	
	Aristolochiæ longæ,	_____	_____	
	rotundæ,	_____	_____	ana unciam unam.

Ad debitam emplastrum formam cuncta redigantur.

Præter virtutes emplastro Divino proprias, partes à materia ulceratas sanat.

Emplastrum Paracelsi.

R̄.	Olei communis,	_____	_____	libras duas.
	Lithargyri auri,	_____	_____	libram unam.
	Ceræ flavæ,	_____	_____	libram semissem.
	Terebinthinæ claræ,	_____	_____	uncias quatuor.
	Gummi Ammoniacy,			
	Elemi,	_____	_____	ana uncias duas.
	Bdellii,			
	Opopanacy &			
	Galbani,	_____	_____	ana unciam unam.
	Olei Laurini,	_____	_____	unciam unam & semissem.
	Pulveris Radicis Aristolochiæ rotundæ,			
	Lapidis Calaminarij,			
	Mastiches,			
	Myrrhæ,			
	Thuris &			
	Aloës,	_____	_____	ana unciam unam.

Ex arte fiat emplastrum.

Vulnera & ulcera maligna & curatu difficillima sanat.

UNico titulo & unica descriptione inseritur emplastrum sequens, ut scilicet vires & indicationes eorum trium supradictorum quorum nomine & medicamenti gaudet, abunde suppleat, & ut illis seorsim supra descriptis (in gratiam plebis) quisque carere possit.

Manus Dei seu Emplastrum Divinum Paracelsi.

R̄.	Olei communis,	_____	_____	libras duas.
	Lithargyri auri,	_____	_____	libram unam.
	Ceræ citrinæ,	_____	_____	libram semissem.
	Terebinthinæ,	_____	_____	uncias quatuor.
	Gummi Ammoniacy,			
	Galbani,	_____	_____	ana uncias tres.
	Opopanacy,			
	Elemi,			
	Sagapeni,	_____	_____	ana uncias duas.
	Olei Laurini,	_____	_____	unciam unam & semissem.
	Pulver. Myrrhæ,			
	Bdellii,	_____	_____	uncias duas.
	Mastiches,			
	Olibani,			
	Aloës,			
	Aristolochiæ rotundæ,			
	longæ,			

Æruginis

MUSEO CLASSIS QUARTA: 1100 145

Æruginis,
 Lapidis Calaminaris, ——— ——— ana unciam unam.
 Magnetis ——— ——— uncias quatuor.
 Fiat mixtura.

Emplastrum Regium ad Herniam.

℞. Picis nigrae, ——— ——— uncias tres.
 Terebinthinae Venetae, ——— ——— ana unciam unam.
 Cerae flavae, ——— ——— ana unciam unam.
 Rad. Consolidae majoris exsiccatæ,
 Mastiches, ——— ——— ana unciam semissem.
 Labdani, ——— ——— drachmas tres.
 Hypocistidos,
 Terræ sigillatæ, ——— ——— ana drachmam unam.
 Nuces Cupressi, ——— ——— numero tres.

Pulverifata & fusa, ut decet, misceantur, & formentur magdaleæ.
 Solemne est ad Enterocœlem, & intestinorum ramicem, Peritonæi
 enim partes nimium laxas constringit & corroborat, modo iteretur
 singulis decem diebus, & cum ligaculo ferreo compressum detineatur.

Hoc emplastrum poterit supplere vices emplastri de Mastiche, & vice
 versa.

Emplastrum Ioannis Andreae à Cruce.

℞. Gummi Pini, ——— ——— uncias duodecim
 Elemi, ——— ——— uncias quatuor.
 Olei Laurini,
 Terebinthinae Venetae, ——— ——— ana uncias duas.

Gummi in lebere dissolutis addantur oleum & terebinthina, quibus
 mixtis & liquefactis bulliant usque dum emplastrum lucidum & cla-
 rum eveniat, postea per linteum forte trajiciantur. Massa fervetur ad
 usum.

Peculiari dote inservit ad pulmonum & thoracis vulnera.

Emplastrum de Linamento Rambaudi.

℞. Linamenti minutim incisi & trajecti, ——— libram semissem.
 Olei communis, ——— ——— libras duas.
 Bulliant simul, postea addatur, & coquatur cum
 Cerae, ——— ——— libra una
 Ad consistentiam debitam, quibus adjiciantur
 Cerae citrinae, ——— ——— libra semis,
 Olibani subtilissime triti, ——— ——— uncia quatuor.

Fiat emplastrum usui in magdaleas condendum.

Ulceribus antiquis, malignis & fordidis convenientissimum.

T

Emplastrum Magneticum Angeli Sale.

℞. Gummi Ammoniacy,
 Sagapeni, ——— ana unciam unam & semissem.
 Galbani, ———
 Cerae,
 Terebinthinæ Larignæ, ana uncias duas cum drachmis duabus.
 Magnetis Arsenicalis, ——— unciam unam & semissem.
 Terræ Vitrioli lotæ, ——— unciam semissem.
 Olei succini, ——— unciam unam.

Fiat emplastrum secundum artem.

Magnes Arsenicalis.

℞. Antimonii crudi,
 Sulphuris flavi,
 Arsenici crystallini, ——— ana uncias duas.
 Pulverentur omnia subtiliter, & in vase vitreo in arenam calentem imponantur, donec colliquecant, & refrigerata indurentur.
 Anthracibus pestilentibus applicatum illico maturat, rumpit, & venenum ad se rapit; certissimum etiam est præsidium contra scrophulas.

Emplastrum de Mastiche. Ph. Lond.

℞. Mastiches, ——— ——— ——— uncias tres.
 Boli Armeniæ,
 Scobis Eboris,
 Baccarum Myrthillorum, ——— ana unciam semissem.
 Rosarum rubrarum, ——— ——— drachmas sex.
 Terebinthinæ,
 Colophoniæ,
 Tacamahacæ,
 Labdani, ——— ——— ana uncias duas.
 Cere flave, ——— ——— libram semissem.
 Olei Myrthini, ——— ——— uncias quatuor.

Omnia in mortario patum calido ignaviter versando, exquisite miscantur, ita ut fiat emplastrum, S. A.

Vomitum compefcit, ventriculum corroborat, ejusque ardorem mitigat, uteri procidentis succurrit.

CLASSIS QUARTA: 147

Emplastrum de Meliloto Bened. Textoris.

℞. Nardi Indicæ,
 Chamæmeli,
 Rad. Cyperi,
 Althææ,
 Croci, ————— ana unciam semissem.
 Fenugræci,
 Iridis,
 Myrrhæ &
 Ammoniâ puri, ————— ana unciam unam.
 Meliloti, ————— drachmas vinginti quinque.
 Terebinthinæ claræ, ————— uncias sex cum drachmis duabus.
 Cerae flavæ, ————— uncias duodecim cum semisse.
 Olei Chamæmelini ————— uncias tres aut q. s.

Emplastrum thecnice paretur.

Omnem duritiem stomachi, hepatis, ventriculi, lienis & aliorum viscerum emollit, flatus discutit & resolvit.

Emplastrum de Minio. Ioan. de Vigo.

℞. Oleorum Rosati, ————— libram semissem.
 Myrrhini,
 Unguenti Populei, ————— ana uncias quatuor.
 Pinguedinis Gallinæ, ————— uncias duas.
 Porcinæ, ————— uncias septem.
 Sepi castrati,
 Vaccini, ————— ana uncias sex.
 Lithargyri Auri,
 Argenti,
 Ceruse lotæ, ————— ana uncias quatuor.
 Minii, ————— uncias quatuor.
 Terebinthinæ ————— drachmas decem.
 Cerae albæ paululum, aut quantum sufficit,

Conficiatur emplastrum.

Valet ad ulcera mala, maligna & antiqua difficillimæ curationis sananda.

Emplastrum de Mucilaginibus Bened. Textoris.

R̄. Mucilaginum Rad. Althææ,
 Lini,
 Fœnugræci,
 Ficum, _____ ana uncias quatuor,
 Terebinthinæ, _____ uncias tres.
 Oleorum Chamameli &
 Liliorum,
 Resinæ Pini,
 Medullæ cruris Vituli aut Bovis,
 Butyri recentis infusæ, _____ ana uncias duas.
 Cerae citrinæ, _____ uncias viginti.
 Fiat emplastrum in magdaleas.
 Mollit, coquit & maturat, durisque tumoribus confert.

Emplastrum Oxycroceum, N. Alexandr.

R̄. Cerae citrinæ,
 Picis Burgundiæ,
 Colophonæ, _____ ana libram semissem.
 Liquefiant simul lento igne, & ab igne subductis
 Immisce diligenter,
 Terebinthinæ, _____ uncias duas,
 Gummi Ammoniaci,
 Galbani,
 Postea insperge sequentia minutissime pulverata,
 Croci,
 Myrrhæ,
 Thuris,
 Mastiches, _____ ana unciam unam & semissem.
 Fiat secundum artem emplastrum.
 Ad contusa ossa, nervos, & ad dolores omnes ex contusione ortos
 conducit.

CLASSIS QUARTA:

149

Emplastrum Palmeum, vulgo Diapalma.

Rx. Lithargyri auri,
 Olei communis veteris, ——— ana libras tres.
 Axungjæ suillæ albæ, ——— ——— libras duas.

Misce, fiat emplastrum assidue versandum, donec justam crassitudinem conquirat: tum in magdaleas reducetur massa.

Vitrioli vel Chalcitidis in aqua solutæ uncia quatuor in medio coctionis poterunt addi: tunc emplastrum Diachalciteos Galeni nomine appelletur.

Vulneribus ac ulceribus malignis, antiquis & novis auxiliatur: usta, rupta & contusa sanat.

Emplastrum de Ranis. Ioan. de Vigo.

Rx. Foliorum Matricariæ,
 Chamæmeli,
 Meliloti,
 Florum Stæchados,
 Schœnanthi, ——— ana manipulum unum.

Fiat decoctio in sufficiente quantitate aquæ fontanæ, cui adde
 Vini rubri optimi, ——— ——— libras duas.

Succorum Ebuli,
 Enulæ campanæ, ——— ana uncias duas.

Ranas viventes aquaticas, ——— ——— numero sex,
 Lumbricorum vino lotorum, ——— uncias tres & semissem.

Infundantur omnia per 24. horas, dein bulliant & coquantur ad tertiam partis consumptionem, fiat colatura; in qua iterum coquantur ad emplastri consistentiam, & ad aquei humoris consumptionem.

Lithargyri auri pulverisati,
 Pinguedinis Porcinæ,
 Vitulinæ, ——— ana libra una.

Oleorum Anethi,
 Chamæmeli,
 Liliorum, ——— ana uncia duæ.

Addendo sub finem

Pinguedinis Viperarum, ——— uncias duas & semissem,
 Oleorum de Spica, ——— ——— uncias duas.

Laurini, ——— unciam unam & semissem.
 Terebinthinæ claræ, ——— ——— uncias duas.

Styracis liquidi, ——— unciam unam & semissem.
 Cera flavæ, ——— ——— libram unam aut q. s.

Pulveris Thuris masculi, ——— drachmas decem.

T iij

350 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Pulveris Euphorbii, ——— ——— drachmas quindecim;

Croci,

Myrihæ, ——— ana drachmam unam;

Quibus eo ordine mixtis baculo ligneo versatis, unitis & refrigeratis fiant magdalæ.

Emplastrum de Ranis cum Mercurio.

Rx. Mediam partem dicti emplastrici adde Hydrargyri cum s. q. Terebinthinae extincti, ——— uncias duas. Ex arte permisceantur, subigantur, & in formam emplastri reducuntur. Ubi vero emplastrum validius exposcitur, dosis hydrargyri augeri solet ad duplum, vel etiam quadruplum.

Valet in dissipandis artuum doloribus, homoplatarum coxendicumque à lue venereâ inveteratâ obortis, virulentiam luis sub madoris specie extrahit. Altera pars quæ sine mercurio paratur, doloribus à frigore confert.

Emplastrum Sticticum, Crollii.

Rx. Minii,
Calaminaris,
Lithargyri Auri,
Argentii, ——— ——— ana libram semissem.
Oleorum Lini,
Olivarum, ——— ana libram unam & semissem.
Laurini, ——— ——— libram semissem.
Cerae &
Colophonie, ——— ——— ana libram unam.
Vernicis,
Terebinthinae, ——— ——— ana libram semissem.
Gummi Opopanacis,
Galbani,
Serapini,
Ammoniacy,
Bdellii, ——— ——— ana uncias quatuor.
Camphoræ,
Karabe citrini,
Olibani,
Myrrhæ Alexandrinæ,
Aloës hepaticæ,
Aristolochiæ longæ,
rotundæ,
Coraliorum alborum,
rubrorum,

CLASSIS QUARTA. 356

Marris perlarum,
 Sanguinis Draconis,
 Tertæ medicatæ strigenfis,
 Vitrioli albi, ————— ana unciam unam.
 Mumia,
 Magnetis,
 Hæmatites, ————— ana unciam unam & semiffem.
 Florum Antimonii,
 Croci Martis, ————— ana drachmas duas.

Ex arte præparata mifceantur, & coquantur ad emplaftri confiften-
 tiam.

Contra inveterata ulcera, nec non recentia vulnera ufurpatur; ferrum, li-
 gnum, plumbum & alia quæque è vulneribus fine dolore extrahit: contra
 cancerum, fiftulam, fcrophulas, ignem perficum: nervis truncatis aut contufis
 optimum eft remedium. Vires fuas fervat integras per annos quinquaginta.

Emplaftrum de Sapone.

R̄. Olei Olivarum, ————— libram unam.
 Minii,
 Cerufa, ————— ana libram femiffem.

Coquantur ad mellaginem, poftea addantur.

Saponis Genuenfis in tenues particulas incifi, uncia quatuor.

Post diffolutionem coquantur iterum ad debitam emplaftri confiften-
 tiam, poftea mifceatur

Terebinthina, ————— uncia una aut q. f.

Conficiatur fecundum artem.

Potentiffime refolvit: doloribus capitis, menfium & fecundina-
 rum retentioni (partibus fcilicet laborantibus admotum) fuccurrit: per-
 niunculos curat.

Sparadrap, vulgò Tela Gualteri.

R̄. Maffæ Emplaftri Palmei,
 Diachil. fimplicis, ————— ana libram unam.
 Pulveris Ireos florentina, ————— uncias quatuor.

Mifce omnia, & calido adhuc emplafthro immergatur tela, jam vetu-
 ftate attrita, & utrinque imbuta retrahatur, extendatur, perpoliatur &
 reponatur ufui.

Cinnabaris vel minium, vel odormenta, fi vifum fit, addantur.

Fonticulis & ulceribus infervit.

132 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Emplastrum Vesicatorium.

℞. Piperis longi, ———— drachmas duas.
 Euphorbii, ————
 Seminis Sinapi, ———— ana unciam semissem.
 Cantharidarum, ———— unciās quatuor.
 Picis navalis,
 Cera citrina,
 Resina,
 Terebinthina, ———— ana uncias tres.
 Misce lege artis.
 Vires ex nomine desume.

COLLECTANEORUM
 PHARMACEUSICORUM
 CLASSIS QUINTA ET ULTIMA.
 DE CHYMIA.

SECTIO PRIMA.

De Preparationibus ad Chymiam generatim pertinentibus.

ARTICULUS PRIMUS.

De Destillatione in genere.

DESTILLATIO est halituum è re exhalabili per calorem attenuatorum sublatorumque, in liquorem collectio; seu, destillatio est partium humidarum vel oleosarum in halitus fumoive, vi ignis extenuatarum atque elevatorum extractio. Triplici modo ex consensu omnium Chymicorum instituitur, per ascensum, per descensum, & ad latus. Multiplex autem ac diversa in liquoribus qui destillantur deprehenditur substantia, quæ quidem diversitas provenit à variâ connexionione & dispositione partium, unde variis titulis venit insignianda.

V

COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Aquosa, sub nomine phlegmatis,
 Spirituosa, quæ nomine mercurii intelligitur,
 Oleaginosa, sub nomine sulphuris,
 Salina, sub notione salis volatilæ, vel fixi, vel ex utroque mixti.

De quibus suo loco, sicut & de diversitate lutorum, vasium, alembicorum & ignis (qui in omni destillatione nunquam intermitendus est) quorum omnium usus demonstratur melius, quam describitur: & quia per diversas operationes aqua seu phlegma, spiritus, sal, & oleum sæpe eliciuntur ex triplici regno, de iis agendo & operando secundum artem suam singula dividet & separabit industrius Artista Galeno-Chymicus.

Nihilo tamen minus generatim notandum est, quod quemadmodum plantæ, verbi gratiâ, variam habent naturam, hoc est, diversam partium texturam, sic ad illarum analysim investigandam, non eadem operâ nec iisdem instrumentis sunt destillandæ: quædam enim oleum, aliæ sal essentielle: paucæ sal volatile, quamplurimæ sal fixum, nonnullæ sæculas suppeditant: sicut & hæc sunt lignosæ, illæ resinosæ, & tandem cæteræ spirituosæ dignoscuntur atque distinguuntur.

Itaque herbæ, ut acetosa, Buglossum, & similes quæ multâ humiditate scatent, primo erunt colligendæ, vel antequam semen in quibusdam appareat, vel debitam altitudinem nanciscantur, quia tunc sale suo essentiali plurimum turgent: deinde debent per se destillari sine ullâ vel paucâ humoris additione, modo sint contusæ, idque in campanis stanneis: vel earum succi expressi destillari poterunt in balneo conveniente, calore moderato, ne empyreuma contrahant: post modum vasibus chartâ foraminulis pertusâ obturatis debent infolari, præsertim eæ quæ frigidæ sunt. Qui ad medias extraheret, modo plantæ sufficienti aquæ quantitate fuerint imbutæ, is sane vegetabilium virtute frueretur: aqua enim seu phlegma vegetabilis, ob suum pondus nativum, non ita facile elevatur, cum partibus volatilibus sit orbatum.

Sicciores vero herbæ & radices recentes (exsiccatæ enim minoris sunt momenti, quia pars tenuior expiravit) optime mundatæ, incidantur, contundantur, & affusâ aquâ fervidâ macerentur per tres circiter aut quatuor dies, destillenturque per vesicam cum suo refrigeratorio, donec saporis mutatio virtutem ex materia destillata exhaustam testetur, & tandem oleum, si quod extillarit, secundum artem separetur. Vesica debet esse ænea, stanno undique incrustata, capitellum præstat esse æneum, stanno pariter incrustatum, quod quandoque ob vetustatem exeditur, idcirco cum per cupreum alembicum fluit aqua, ejusque acidum quandoque abradit de cupro quasdam atomos, quæ sensim aquæ commiscuntur, & naturam ejus quodammodo pervertunt, studio Artistæ hoc præcavendum erit.

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 155

Flores quia plerique odoriferi, & magnâ fragrantia sunt præditi, quidam contundi non debent, ne tali confusione gratus eorum odor qui consistit in sale & sulphure volatili, in quo virtus plantæ consistit, avolet: sed affundatur aqua fontis vel menstruum aliud conveniens, ut superemineat ad digitum unum aut alterum, deinde in vase clauso secundum artem per MB destillentur. Aqua ex anno præcedenti residua in omnibus destillationibus cohobatione menstruum suppeditabit aliis omnibus præferendum.

Aromata non exacte conterantur, quia sal eorum volatile, in quo virtus consistit, ut plurimum avolaret, oleumque tardius sese manifestaret.

Aquam destillatione elicita per aliquot dies soli expositam exquisiti odoris & virtutis habebis; si verò vinum album pro menstruo adhibueris, non opus est insolatione, hac etenim operatione spiritum ardentem facilius tibi comparabis: verum enim verò flamma quæ concipitur, potius ex spiritu vini quam ex spiritu vegetabilis oritur.

Vas quod materiam destillandam continet igni subducendum est, finisque destillationi imponendus, antequam fæces omni humore defraudatæ sint: tunc enim maximam spirituum & virium plantarum partem continent; aliàs cavendum est ne ulteriori destillatione evanidæ fiant, & empyreuma contrahant.

Tempus digestionis variat, estque in aliis longius, in aliis brevius: recentes enim herbæ ac molliores, brevior; sicciore verò atque duriores, longiore tempore opus habent; sic etiã subtiliores, remissiori, scilicet per MB vel W; & è contra quæ crassiorum sunt partium, intensiori ignis operâ nimirum per arenam vel per vesicam sunt destillandæ. Per retortam destillantur mineralia, ut sal marinum, vitriolum, animalium etiã partes, ut cornu cervi, sanguis humanus, &c. Sal volatile oleo crasso & fetido adeo immersum est, ut nonnisi extremâ ignis torturâ eliciatur.

Materia post destillationem superflua & residua & fortiter expressa comburitur, ex cinere fit lixivium, ex quo lege artis sal fixum extrahitur, quod seorsum in vase vitreo bene obturato servatur, vel cum suo extracto, vel cum aquâ stillatitiâ ejusdem nominis miscetur, ad drachmas duas pro duabus libris aquæ, quod fiet nonnunquam ut ejus scilicet vires augeantur atque conserventur.

Aquæ stillatitiæ simplicium, virtutes in se continent, ex quibus fuerit ante destillationem desumptæ.

ARTICULUS SECUNDUS.

*De peculiari Vegetabilium Destillatione.**Destillatio Plantæ odorifera, v. g. Melissæ, Mentha, &c.*

+ sic extractum non paratur
R. Foliorum Melissæ adhuc succo turgentis quantum placuerit, contunde in mortario, pone in ollâ terreâ coopertâ ad maccrandum cum aquâ fluviali, vel cum vino albo, vel cum decocto forti ex eisdem foliis confecto, & quod melius cum aquâ Melissæ anni præcedentis residuâ : fiat postea destillatio igne secundi gradus, in alembico æneo cum suo refrigeratorio stanno obducto, & addito suo recipiente & juncturis clausis. Quando extillavit maxima humiditatis pars, vasis refrigeratis & delutatis, materiam in fundo alembici supersitem exprime fortiter, humiditatem lento igne absorbi finas, in vase terreo usque ad mellaginem; sic extractum comparabis. Ex materia crassiore & terrestri incineratâ sal fixum habebis.

Destillatio Plantæ non odorate, v. g. Acetosæ, Scabiosæ.

Pone in cucurbitâ æneâ folia Acetosæ contusa, &c. affunde aquæ fontanæ vel aliud menstruum, ut dictum est, usque dum supereminet ad aliquot digitorum altitudinem, ne comburantur folia in fundo vasis : appone recipiens capitello, mediam liquoris partem extrahe aut paulo plus. Ex materiâ remanente fac extractum, & sal si placuerit.

Destillatio Plantarum succulentarum, v. g. Portulacæ, Lactucæ, Sempervivi, &c.

Exprime succum, & in vase vitreo igne cinerum destilla; vel herbæ contusæ cum paucâ vel nullâ humiditate destillentur MB. Aqua extracta insoletur. Sal fixum habebitur in parvâ quantitate.

Destillatio Radicum Aromaticarum, v. g. Imperatoricæ Angelicæ, &c.

Inde cucurbitæ vitreæ libras duas radicum contusarum Angelicæ, v. g. & affunde, si placuerit, aquæ Melissæ, vel vini albi q. s. ita ut menstruum materiam superet ad aliquot digitos, & tertia vasis pars sit vacua : digerantur per duos vel tres dies, & adhibito recipiente cum capitello vitreo & lutato, destilla igne cinerum, usque dum nihil saporis vel odoris percipiatur. Aqua ad usum separatim ab oleo (si

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 157

quod exillari) servabitur : de materia superflua fac extractum , & sal si opus tibi sit.

*Destillatio Seminum & Baccarum ,
v. g. Anisi feniculi Juniperi , &c.*

R. Seminis Anisi libram unam , vel quantum volueris , redigatur in pulverem crassum , indaturque urceo cuidam terreo angusti orificii , eique addatur vel falis vel cinerum clavellatorum pulverisatum vel tartari uncia semis , vel q. s. & vase leniter clauso in loco tepido per plures dies maceretur : tum fiat destillatio per vesicam cum suo refrigeratorio , prodibit aqua , cui innabit oleum , quæ à se invicem separabuntur , vel per tritorium vel per separatorium , subtractâ aquâ descendet oleum , quod seorsim servari debet. Aquam facibus seu materiae denuo reafunde & destilla , idque toties donec nihil olei amplius prodeat , subsidente capite mortuo : aquam prius elicitam ut vere spirituosam servabis ab aliâ.

Destillatio fructuum , v. g. Cerasorum , Fragorum , &c.

Cerasa nigra contusa in fimo equino (si volueris) per aliquot dies ad macerandum pone , postea in alembico vitreo destilla.

ARTICULUS TERTIUS.

De Elixiriis & Essentiis.

Elixir in officinis est liquor spirituosus viribus eximiis præditus infusionis & macerationis ope imprægnatus ; hinc convenit ut plurimum cum tincturis : in hoc tamen differunt , quod tincturæ nonnunquam ex unico mixto fiant , & elixiria ex pluribus ad usus internos tantummodò destinatis , aquæ spirituosæ & spiritus ex vegetabilibus mineralibus & animalibus menstrua suppeditant elixiriis extrahendis.

Elixir Proprietatis , Paracelsi.

R. Pulv. Myrrhæ ,
Aloes hepaticæ ,
Croci, ——— ——— ana uncias quatuor , vel q. v.
spiritu sulphuris per campanam destillato , humectatis & maceratis affunde spiritus vini alcoholizati eam quantitatem quæ supereminet ad duos digitos , digere per plures dies , tincturam extrahere , decantare serva.

V iij

158 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

A putredine conservat, ciet sudorem, in stomachi cruditatibus atque inde appetitui imminuto confert, morbis malignis, contagiosis, uterinis, hypochondriacisque proficuum est, ad scrupulum semissem per plures dies in jusculo vel liquore convenienti.

Consistentiâ & menstruo à pilulis Ruffi differt.

Elixir vite seu Elixir Ambari.

℞. Ambari grisei, ————— drachmas tres.
Molchi, ————— drachmam unam.
Sacchari candi, ————— uncias duas.
Succini albissimi, ————— uncias quatuor.

Hæc omnia subtiliter & separatim pulverisata & mixta, pone in matratio longioris colli, quibus injice

Spiritus ardentis baccarum Juniperi vel olei stillatitii eorumdem ————— libram unam.

Appone Alembicum cœcum ejusdem structuræ, & pone ad dissolvendum & digerendum in fimo equino. Post quatuor aut quinque dies effunde per inclinationem materiam adhuc calidam, & filtra per linteum densum spiritu vini prius imprægnatum: materiam superstitentem serva ad suffitus & odorama: liquorem repone in matratio, cui adde

Balsami veri Peruviani ————— uncias quatuor.

Juncturis exacte clausis circula per totidem dies, postea in vasibus propriis & exacte clausis serva.

Panaceam Philosophicam, aurum potabile longe superat, Balsamum enim est vitæ, cum senectutem arceat, putredini obsitat, spiritus vitales recreet, modò ad guttas sex & amplius in jusculo vel alio liquore per aliquod temporis spatium fumatur.

Essentia Anti-hysterica Jac. le Mort.

℞. Castorei optimi,
Assæ fœtidæ, ————— ana unciam semissem.
Oleorum stillat. succini, ————— drachmam unam.
Rutæ, ————— scrupulum unum
Sabinæ, ————— drachmam semissem
Camphoræ scrupulum unum.

Spiritus vini optime rectificati, ————— uncias decem.

Digerantur leniter simul, dein destillentur; sæcibus reasfunde spiritum abstractum addendo uncias duas spiritus cornu cervi cum sale volatili permixti, destilla denuo ad medias. Spiritus destillatus usui servetur.

Summum est antihystericum, antiparalyticum, & antiepilepticum: sudores egregiè movet in peste, in febris malignis, apoplexiâ: podagricos dolores discutit, fœtum expellit ad drachmam semissem exhibetur in paroxysmo.

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 159

ARTICULUS QUARTUS.

De Extractis.

REi essentia vi liquoris alicujus è corpore crassiore separata, & ad consistentiam melle solidiorem, per evaporationem inspissata, extractum nominatur. Quod cã lege instituitur ut brevi compendio minorique mole unius vel plurium medicamentorum sincerior pars continetur. Chymia enim operã & labore purum ab impuro, utile ab inutili, homogœneum ab heterogœneo, uno verbo purissima quæque separantur à suis excrementis, & quisquiliis, seu impuris partibus, quibus miscentur, ut hoc essentia vel extracti nomine, vel alio quovis titulo parata, in usu medico sint efficacissima.

Liquor, cujus beneficio fiunt extracta, menstruum dici solet, quod varium occurrit pro varietate materiae extrahendæ. Extractionis methodum huc referamus.

Recipe materiae ex qua extractam parare libet quantum volueris, para ad infusionem crassiuscule pulverisando scilicet, incidendo, radendo &c. Hic affunde menstruum, ex. gratia, spiritum vini, acetum destillatum, hydromel vinosum, aquam æquinoctii verni destillatam, rorem maialem &c. ut supereminet digitis duobus vel pluribus: repone ad macerandum MB. cineris, fimi &c. filtra & decanta, idque toties repete donec menstruum nullum amplius retineat colorem; tincturas omnes confunde, & abstrahè lento igne vel MB, donec materia in fundo maneat, & ad debitam consistentiam reducatur.

Extracta suppeditare potest animalium familia, ex felle nimirum, ossibus, cornibus, partibusque carnosis mediante spiritu vini.

Quibusdam extractis præferuntur tincturæ. Sic mineralium extracta plerumque tincturæ nomen retinent.

Pro variâ partium vegetabilium structurâ diversa dantur extrahendi formulae.

Radicum succulentarum, herbarum, florum, fructuum extracta frequentia sunt, quorundam succi, Rob. seu sapa dicti extractorum loco asservari debent: crebriora fiunt ex purgantibus extracta, quam ex alterantibus.

Aromata & resinosa spiritus vini beneficio promptius obediunt ad extractiones parandas.

Lignorum, radicum siccarum, & corticum Jalapii v g Guaiaci, & S. extractum sic parabitur. R. rasura Guaiaci, q. v. affunde spiritum vini optimum, digere vitro clauso igne cinerum diebus aliquot, ut rubescat: dein exprime fortissime, ut eliciatur liquor spissus, rubicundus & oleaginosus, pluries tincturas repetendo, hinc fiat abstractio spiritus vini, vel per evaporationem, vel per distillationem, donec materia in fundo maneat

160 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

in consistentiam mellis, bulliendoque bullas emittat, non secus ac mel ipsum: tunc habebis extractum servandum. Si labor ulterius protrahi desideretur, nullâ factâ abstractione, aqua frigida in calentes tincturas effundatur, materia coagulabitur statim inftar gummi rubicundi; quod modo resina, modo magisterium dicitur, sæpius lavandum.

Resinarum siccarum extractio nonnisi depuratio est, firque in spiritu vini optimo: resinae autem solutæ vel inspissantur, vel affusâ aquâ (quâ sulphurea spiritus vini natura omnis debilitatur) titulo magisterii donantur, ut resina scammonii.

Gummi nonnulla titulo quoque magisterii decorantur, tamen in vino vel aceto dissolvi, transmitti ac coqui postulant, ut notatum est in classe secunda, pag. 26. præsertim ea quæ ferulacea & viscosa sunt.

Spiritus vini qui hisce operationibus inservit, per distillationem extractus, ad alias ejusdem nominis operationes iterum potest adhiberi.

Melius est extractum simpliciter sine correctivis conficere: quod si opus sit pro intentione medici oleum aliquod conveniens stillatitium marmacis v.g. Anisi & S. admisceatur. Ex materia superflua & crassiore sal lege artis elicietur, & miscabitur cum extracto pro libitu.

Quod ad menstruum attinet, illud sane sedulum & peritum Pharmacopœum requirit, qui unicuique rei quod ipsi affine & homogeneum est adhibere tenetur, ut liquor sese facilius insinuet, & ex eo partem illam optimam & necessariam extrahere possit: non enim quivis liquor cuius extractioni convenit, sed certus certæ, sulphureus sulphuræ, salinus salinæ: etenim menstruum vel est aqueum, vel sulphureum & spirituosum, vel salinum, vel ex his omnibus mixtum: menstruo aqueo plerumque solvuntur mixta rarioris texturæ, ut sunt partes animalium, saccharum, folia, & quædam salina corpora: sulphurea oleo & pinguibus: spirituosâ spiritibus, corpora salina ex regno metallorum, menstruis salinis, uti sunt spiritus acidi, solvuntur.

Tincturarum, extractorum, essentiarum, magisteriorum & resinarum quanquam non ita mediocri sit inter ea relatio, & ex eisdem menstruis fere conficiantur, in multis tamen differunt.

Primò quod tincturæ sint extractiones sine abstracto menstruo, adeo ut si tincturæ lente inspissentur ad consistentiam mellis, extractum dicantur. Deinde cum exactissima rei analysis beneficio extractionis vel distillationis peragatur, fit ut illa pars balsamica à crassiore corpore purgata, essentia per excellentiam appelletur, quia cum essentia sit fons & radix omnium proprietatum entis, destillata, tincturæ, extracta & similia relative dicuntur essentia: unde spiritus, olea stillatitia & salia essentialia quæ sunt tartarus vegetabilium, absolute & simpliciter essentia nominantur.

Extractum

Extractum Panchimagogum Crollii.

R̄. Pulpæ colocynthidos, ————— drachmas sex.
 Agarici, ————— unciam semissem.
 Ellebori nigri,
 Specierum Diarhodonis Abbatis, ————— ana unciam unam.

Extrahe secundum artem cum q. s. spiritus vini vel aquæ rosæ Maïalis stillatitiæ decantatos liquores inspissa leni calore MB ad consistentiam mellis liquidiorē, addendo post modum & miscendo

Magisterii scammonii pulverisati, ————— unciam semissem.

Extracti aloës, ————— unciam unam.

Fiat extractum justæ consistentiæ. Quod si majorem medicamenti molem adaugere non vereatis, Diarhodonis species utpote aromaticas in substantiæ admiscere poteris. Medicamenti catholici seu universalis vires æmulatur, omnes enim in universum humores extrahit : dosis ad gr. 20. in forma pilulari.

Ex massa pilularum sine quibus, tincturis pluribus & extractionibus juxta regulas superius descriptas celebratis, catholicum extractum aliud comparari potest, quod huic virtute non cedit.

ARTICULUS QUINTUS.

De Tincturis.

Tinctura dicitur quando menstruum colorem, odorem, saporem, omnes denique mixti qualitates præcedente digestionē & absque sedimento in se continet : differt tinctura à magisteriis, quod hæc sunt separationes per præcipitationem : ab extractis, quia ut dictum est, menstruum mediante aliquo ignis gradu, per evaporationem dissipatur.

Menstruum autem singula mixta suum habent proprium. In vegetabilibus tamen spiritus vini utpote convenientior, & magis analogus primas tenet, separat enim & separatas mixti partes conservat (abjectis inutilibus) ad medici scopum necessarias.

Modus extrahendi talis esse debet, absinthium v. g. bene mundatum & in mortario marmoreo contusum, maceretur igne cinerum in cucurbitâ bene obturatâ & clausâ cum spiritu vini ad eminentiam trium aut quatuor digitorum, per sex vel octo dies, sæpius materiam agitando, liquor à facibus remanentibus detractus, servabitur in vase studiose operculato.

Notabis obiter quod etiam si plerique per spiritum vini tincturas vegetabilium non resinorum extrahere soleant, nihilominus tamen Chymici non pauci, nec minoris litteraturæ, eas cum aquâ eorundem vegetabilium spirituosâ cedere non debere, forte non male judicant.

ARTICULUS SEXTUS.

De Spiritibus.

EA quæ destillatione parantur, destillata appellantur: quæ vel formam aquæ vel olei referunt: de oleo dicitur articulo sequenti. Quæ aquæ naturam retinent, duplicia sunt; vel enim ad naturam aquæ propius accedunt, & aquæ simpliciter appellantur, vel spirituosæ plane sunt, quæ scilicet spirituosiss partibus abundant, & tunc spiritus nominantur.

Spiritus suppeditant mineralia, vegetabilia, & alia. Hic tantum agitur de spiritibus vegetabilium, prout ab aquis phlegmaticis differunt per ultiores macerationes, & rectificationes: quâ operatione spiritus ab aquis segregantur: colore à tincturis distinguuntur, & ab oleis quam maxime differunt, quandoquidem quod flammam concipit, non spiritus est, sed oleum: ut patet in spiritu terebinthinæ & spiritu vini, qui improprie spiritus dicuntur, & tamen olei ætherei naturam redolent.

In destillatione spirituum inflammabilium vasa quo altiora eo meliora, ut spiritus illi subtiles à phlegmate faciliori negotio possint separari: acidorum vero spirituum quo depressiora, eo meliora.

Vegetabilium spiritus sic parabis. ℞. Absinthii vulgaris contusi & contriti q. v. perfundatur aquâ simplici calente, addito sale communi vel cerevisiâ (si ita visum fuerit) pro fermentatione. Vase diligenter obturato, ne ingrediatur ær, & fœtorem rei putrefaciendæ vel macerandæ impertiat, super omnia fugiendum, & ne spiritus exhalent: sic macerationem accelerabis, & materiam à fœtore liberabis: fiat digestio in cellâ vinariâ per dies quindecim vel donec acidiusculum & vinosum spiret odorem, tum per vesicam destilla usque ad totalem fere siccitatem, cavendo tamen ab ustione; aquam prolektam novo absinthio mundato & contuso ut antea affunde, & destilla iterum, donec spiritum absinthii fortem nanciscaris, qui olei quidpiam continebit, per filtrum separandum.

Pari præparatione fiunt spiritus
Cochleariæ
Melissæ
Rosarum, &c.

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 163

ARTICULUS SEPTIMUS.

De Oleis Stillatitiis.

Non inutiliter de oleis stillatitiis & essentialibus huc monendum occurrit. Jam enim diximus triplicem esse destillationis modum, quo oleum ex triplici familia elicitur per ascensum, per descensum & ad latus.

Per ascensum extrahitur oleum, quando cum aqua & spiritu oleum evahitur, quod postea separandum est, ut in destillatione Anisi, Juniperi, &c. evenit.

Alterum destillationis est genus, quod per descensum vocant, ubi scilicet liquor ex resolutis halitibus collectus, non sursum fertur, neque ad latus, sed infra tendit, atque in vas suppositum destillat: quod patebit in descriptione olei de caryophyllis aromaticis.

Tertium destillationis genus ad latus venit, quando scilicet halitus & spiritus non sursum rectâ in alembicum ascendunt, sed per latus atque oblique in recipiens tendunt. Vas per quod hæc destillatio peragitur seu vitreum seu terreum, retortam vocant. Sed recipiens amplissimum requiritur, ne spiritus luta permeent & vasa disrumpant. Hoc labore eliciuntur olea de Vitriolo, Karabe, Buxo, & s. quod quidam olei genus factorem redolet non exiguum.

De pluribus dictum est supra, de quibusdam sigillatim tractabitur suis propriis articulis, ut non opus sit ea modo enumerare; satis superque erit Pharmacopœo, si ex arte & studiose ea separet, sive per tritorium, sive per gossypium, sive per chartam bibulam, in qua oleum remanet, & à liquore seu spiritu segregatur.

Caveant autem Pharmacopœi ne olea expressa pretiosiora à mercato-ribus coemant, sed propriâ industriâ ipsimet conficiant, sive exprimant: etenim ista raro pura sunt, sed ut plurimum adulterata divenduntur.

Pari modo extrahatur oleum ex

Seminib.	Anisi,	Aromat. Cinamomi,
	Carvi,	Caryophyllorum
	Cumini,	Lavendulæ, & s.
	Fœniculi, & s.	
Lignis	Sassafras,	Baccis Juniperi & s.
	Rhodii, & s.	

ARTICULUS OCTAVUS.

De Salibus.

Sal tripliciter distinguendum est ac discriminandum : aliud enim est sal minerale seu fossile : ut sal gemmæ, quo quidam utuntur in cibariis ; aliud est marinum, quo nos in esculentis utimur, cujus præparationes vide suo loco. Tertium denique est sal artificiale, seu chymicum, ut sal Absinthii, Beticæ & f. Salium porro chymicorum magna datur differentia : quædam enim eorum volatilia sunt, quæ instar spirituum levi ignis calore concitata sublimia petunt : quædam fixa per calcinationem & omnimodam (Vulcani violentiâ) mixtorum destructionem parari solita : quædam demum essentialia ex succis vegetabilium educi nata, mediæ quasi naturæ inter utraque, volatilia scilicet & fixa.

Hæc separatim examinanda sunt ; sed prius id notandum est, quod sal duobus modis consideratur in officinis nostris. Primo quatenus est mixtum, quando scilicet partibus fixis & terrestribus constat, & est sal commune, quod si ad naturam æream & volatiliorem accedat, sal ammoniacum nominatur, quando naturæ fusilis seu aquæ particeps est, sal petræ, seu sal nitrum dicitur, & sic de cæteris. Secundo examinatur quatenus est principium quod per minutissimas plantæ partes dispersum, cum aliis duobus activis principiis sulphure nimirum & mercurio delitescit & latitat, & quod ab iisdem principiis, operationibus nostris, incineratione nimirum & artificioso lixivio distinguitur & separatur. Divinum illud munus secundum Homerum rebus omnibus inesse, illudque arte chymica separari posse certissimum post Aristotelem experientia laborque satis comprobatur : illud autem sulphureum & pretiosum naturæ balsamum est, quo omnia vigent, animantur, reviviscunt & efflorescunt.

De Salibus Volatilibus.

Animalia præ cæteris vegetabilibus nimirum & mineralibus uberiores salis volatilis præbent abundantiam & quantitatem ; animalia combusta mera sunt alkalia fixa, combustionem enim virtutem sibi propriam & essentialiam quodammodo, ne dicam omnino, deponunt.

Quod unicuique metallo & minerali proprium & officinale sit, dicitur peculiariter suo articulo. Aliter enim ex vitriolo, aliter ex marte, aliter ex sulphure & f. sal extrahitur.

In plantis nomine salis volatilis intelligimus partem mixti volatilioris, quæ duobus modis distillationis elicitur, per ascensum & ad latus. Quod per ascensum exiguum admodum est, præsertim ex herbis

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 165

succulentis, ut portulaca sempervivo, eruitur; quandoquidem ab eis nonnihil salis fixi possit expectari, & partes omnes vegetabilium non æqualiter respondent labori. Ad latus vero eodem extrahitur modo, quo illud quod ex animalibus, sed cum hac differentia, quod cum sit fetidum, ita etiam summopere penetrans, & facile ab aëris aciditate dissolubile, quod valde præcavendum est.

De Salibus fixis.

INter vegetabilia sale fixo luxuriat kali, quod ad nos sub nomine soda asportatur. Cætera vegetabilia tantam salis copiam non suppeditant, ut jam notatum est: lotionibus, filtrationibus, coagulationibusque iteratis præmissâ incineratione salia dealbantur. Sed quod ignis violentiâ & sulphuris admixtione efficitur album, virtutem sibi propriam non retinet, quoniam non purum alienoque corpori est permixtum. Ut nativas igitur integrasque quantum fieri poterit, possideat vires: tantummodo sufficet solutio cum filtratione & coagulatione.

Communis tamen salium conficiendorum modus huc est referendus. Recipe herbas non omnino siccas quasunque volueris cum stipitibus v. g. Absinthii, Centaurei minoris, & s. Incende sub camino ut redigantur in cineres, agitando illas interdum forcipe, pone in vase convenienti, illisque affunde aquæ ferventis quantum satis, sæpius recenti reassusâ, donec cuticula quædam appareat, pone in cellâ ad crystallisandum, crystallos exime, liquor residuus effundatur, & iterum evaporetur ad siccitatem usque, remanebit sal fixum dictum, quod lotionibus & cæteris operationibus supra enumeratis ad albedinem reduces: crystallos interea exsiccentur. Quod si ulteriorem albedinem obtinere cupias, exime hoc sal, & in crucibulo ignito super carbones accensos pone, vel cum sulphure fortiter reverbera usque ad albedinem, refrigeratum solve in aquâ & evapora igne lento ad siccitatem, & habebis sal albissimum.

Salia lixivialia ignis violentiâ plantæ naturam & virtutem retinent exiguam, generatim tamen salia omnia ad medicaminum tincturas extrahendas inserviunt, diaphoreticis & diureticis cum utilitate admiscuntur.

Putrida ligna & rariaria licet summo studio in cineres redigas, ex illis tamen sal non elicies, sal quippe eorum humiditate est dissolutum.

Salia officinalia sint ex omnibus plantis, præsertim

Absinthio,

Artemisia,

Argentina,

Carduo benedicto,

Centaureo minori,

166 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Junipero ,
 Ruta ,
 Scorzonerâ ,
 Cichorio ,
 Tamarisco , & f.

De Salibus essentialibus.

R Plantæ cujusvis recentis & succulentæ acetosæ verbi gratia amplam foliorum quantitatem , contunde in mortario ligneo vel lapideo, deinde affusâ aquâ fontanâ satis copiose , coque ad medietatis consumptionem , decoctum coletur fortiter exprimendo , albumine ovi clarificetur & filtretur : colatura iterum coquatur , donec pellicula in summitate concrefcere incipiat , reponatur in vase fictili loco frigido saltem per octiduum , ut in crystallos concrefcatur in modum salis gemmæ , quod effuso decocto colligatur & siccat. Decoctum residuum iterum ponatur in arenâ ad evaporandum , & postea in cellâ ad crystallifandum ad usum.

Sal essentialiale cum ex nullâ aliâ substantiâ componatur , principium elementale vere & recte nominari debet : essentialiam etenim & radicalem plantæ virtutem possidet , & crasin sui concreti refert. Tartarus dicitur , licet tartarus simpliciter de vino intelligatur.

ARTICULUS NONUS.

De Magisteriis.

Species est chymica , seu pulvis chymicus , qui ex solutione factus , & liquoris alicujus affusione præcipitatus , residet : illudque vel siccum seu album , ut magisterium perlarum ; vel resinofum ut magisterium scammonii ; accurate tamen loquendo magisterium vocatur , ubi nonnihil menstrui cum essentiali extractâ conjunctum manet.

Hac ratione sic præparata calces evadunt , compositæ ex certis quibusdam salibus corrosivis : non solum inutiles & nullius efficaciam , sed & rejiciendæ ut alienâ corrosivâque qualitate imprægnatæ , quod patet in dissolutione Coralliorum , adeo ut etiam si pluries repetatur eorum edulcoratio , falsa tamen acida à pulvere magisterii vix separari possint.

Magisteria fiunt ex triplici regno , quorum menstruum nunc habetur aqua fortis , aqua regia , spiritus nitri , aluminis , venetis , vitrioli , aceti ; nunc spiritus vini qui cum resinosis oleosis ac sulphureis vegetabilium partibus sit magis analogus , extractum potius quàm magisterium constituit : quo in casu vegetabilia speciatim à mineralibus distinguuntur , in eo quod liquor qui dissolvit , & liquor qui præcipitat omnis

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 167

falsedinis & corrosionis sint expertes, quod in ipsa resina jalapii vel scammonii patet, quorum dissolvens est spiritus vini, & præcipitans est lymphæ pura.

Cum itaque mineralium & animalium magisteria nullius sint prorsus virtutis, & nullas habeant vires, illis potius præferenda sunt nude præparata, sic dens apri nudè præparatus in pleuritide præferendus magisterio: cranium humanum nudè paratum in epilepsia præferendum magisterio è cranio humano; quia quæ sunt antea dissoluta, non amplius indigent dissolutione, nec possunt dissolvi à menstruo solutivo ventriculi, ideoque ventriculi morbis non ita convenientia.

Magisteriorum ergo descriptionem non eo animo huc retulimus, ut cuiquam eam imitandam proponere velimus; sed tantummodo ut in Collectaneis nostris nihil eorum quæ communiter traduntur, desiderari videatur.

Ex mineralibus sic parabitur magisterium. Materiam, ex quâ magisterium est, tere aut comminue crassiuscule, huic affunde liquorem convenientem acidum vel similem ut solvatur, solutio autem præcipitetur affuso alio liquore, cujus vi solventis vis obtunditur, pulvis præcipitatus abluatur aquâ communi pluries, ut edulcoretur, & postea exsiccet ad usus.

Ex herbis & floribus v. g. caryophyllis, ruta &c. nonnunquam fiunt magisteria, quæ concinnantur in hunc modum. ꝛ. foliorum rutæ q. v. bulliant in s. q. aquæ oleo tartari per deliquium imprægnatæ: colaturâ factâ affundatur q. s. dissolutionis aluminis in aquâ pluviali factæ, ut materia præcipitetur in formam pultis viridis vel alterius coloris, quam aqua communi prius lotam cum suâ propriâ aquâ stillatitiâ toties lavabis, quoties nihil sentiat & percipiatur falsedinis vel acridinis dissolventium.

ARTICULUS DECIMUS.

De Præcipitatione & Sublimatione.

Communi jamptidem adagio circumfertur, contraria juxta se invicem posita magis elucescere; idcirco de præcipitatione & sublimatione paucis hinc dicturus, ambas illas operationes tantopere oppositas comprehendere lubet.

1. Præcipitatio est separatio particularum alicujus objecti soluti, quæ ad fundum descendunt, & formam calcis, vel pulveris, vel resinæ retinent. Sublimatio è contra est separatio particularum quæ ad latera vasis ascendunt, non ut liquores quemadmodum in destillatione, sed ad modum florum.

2. Sublimatio ignis beneficio & operâ semper perficitur: præcipitatio absque igne.

168 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

3. Præcipitatio fere semper cum alterius additamento absolvitur. Sublimatio extra additamentum exceptis quibusdam mineralibus.

4. In præcipitatione particulæ solutæ ab admixtione præcipitantis plerumque cum violentia ad fundum detruduntur : in sublimatione vero flores benigno ignis calore elevati superna petunt.

5. Præcipitatio vulgo in mineralium familia locum obtinet , raro in vegetabilibus & animalibus. Sublimatio triplicem poposcit familiam.

6. In præcipitatione pulveres præcipitati lotionibus egent , ut acrimoniam quam à menstruo solvente contraxerant, deperdant. Salia vel flores non item.

7. In præcipitatione corpora soluta nativas qualitates pro parte mutant , & alias pro ratione menstrui adjuncti acquirunt , ut patet ex coraliis. In sublimatione innatæ corporum sublimandorum qualitates augentur , deteguntur.

8. In præcipitatione quantitas augetur & qualitas imminuitur. In sublimatione è contra quantitas imminuitur & qualitas augetur.

Ex his & aliis quamplurimis operationum contrariarum discrepantiis, quas hic recensere superfluum foret , utriusque natura & operandi modus facile cuivis innotescet, nec difficile erit advertere quam viribus languida sint ista præcipitata magisteria vulgo nuncupata, ut superius annuimus ; è contra vero quam utilis & necessaria sit sublimatio , quippe hujus operâ & beneficio purum ab impuro , volatile à fixo , occultæ prius ac implicatæ medicamentorum vires , expeditissime deteguntur , & felicissime in apertum explicantur.

Utriusque operationis conficiendæ methodum consule ex propriis cujusque locis infra describendis.

ARTICULUS UNDECIMUS.

De Fæculis.

Fæculæ Gersæ, seu Cerussæ nihil aliud sunt, quàm pulveres subtiles farinacci, exiguæ virtutis & efficacæ, tartareæ cujusdam qualitatis.

Radices Bryoniæ q. v. abradantur cultello succusque prælo exprimitur. Hunc in vâsculis nullatenus commotis vel agitatis reponere, post paucas horas fæcula albissima instar amyli subsidebit, quæ ab aquâ turbidâ supernatante , & per inclinationem separatâ desiccetur in umbra , in vitreis vâsculis servanda.

Ita præparantur radices Ari.

Gersæ seu serpentariæ,

Iridis,

Tritici Amylum dicti.

Dixi fæculas exiguæ esse virtutis & efficacæ : residuum enim illud quod

in

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 169

in fundo subsidet, nihil aliud est nisi terra mortua : quoniam salia volatilia, particulae volatiles, & spirituosae in inspissatione & exsiccatione succi evanescunt, id in faecula Bryoniae inprimis patet, eo quod quando inspissata est in faeculam, paucis operatur.

De crocis, floribus, regulis, similibusque aliis operationibus quae ad supra-dictas referri non debent, suis locis explicabuntur.

S E C T I O   S E C U N D A.

De Operationibus ad Chymiam speciatim pertinentibus.

ARTICULUS PRIMUS.

De Metallis & Mineralibus.

§. I.

*De Auro, seu de Sole.**Aurum sclopetans seu fulminans.*

Recipe Auri laminati, & in frustula redacti. q. v. solve digerendo in aquâ regiâ, solutioni affunde guttatim sufficientem quantitatem olei Tartari per deliquium, donec solutio clara & alba evadat, sic præcipitabitur sol instar limi: sole ex omni parte præcipitato, elue falsedines aquâ communi, calcemque solis, calore hypocausti lenissimo exsiccâ, ve sponte suâ exsiccari permitte; aliter flammam conciperet, nec sine adstantium periculo.

Ad grana quatuor vel sex exhibetur ad sudores ciendos.

Stomachicum Poterii.

Reguli Antimonii martiati unciam unam, Auri drachmam unam, pulverifatis affunde nitri q. s. & calcina: postea nitrum ablue, & pulverem ulteriùs per se calcina.

Dosis ad gr. xxx cum vehiculis appropriatis.

Quamvis stomachum præcipuè respiciat hoc medicamentum, plurimis tamen aliis quoque morbis mederi, prudentem medicum latere nequit.

De Tinctura Auri non habeo quod dicam, cum illius tot extent in autoribus passim descriptiones, & cum nullus sit pseudo-Chymicus cui quasi secretum non sit tincturæ suæ ab auro extrahendæ methodus,

§. II.

*De Argento seu Luna.**Lapis Infernalis.*

Dissolvatur Argenti depuratione sive decupellatione, ut dicunt, preparati pars una super arenam cum spiritus nitri tribus partibus, quarum duæ evaporentur: injice postea materiam in crucibulum calidum & amplum propter ebullitionem, & committatur igni lento, quousque condensetur, & ad olei spissitudinem deveniat ad aucto igne; materiam postea projicies in vas ad id paratum (conum fusorium dictum, quod artista lingotiere vocat) aliquatenus calidum & pinguedine oblitum: materia frigore condensata, in alio vase erit conservanda, modo ritè obturetur. Cauticum est perpetuum.

§. III.

*De Ferro seu de Marte.**Chalybis Scobis vel Scoriae Preparatio.*

Chalybis limatura diù aquâ abluatur, & exsicceetur; deinde cum succo limonum maceretur, additis quibusdam spiritus aciduli sulphuris guttulis: iteratâ maceratione in pulverem tenuissimum redigatur, super porphyritem, & ad usum servetur.

Purgatio Martis, unde Chalybs.

R Martis in lamellas vel virgulas (digiti majoris crassitudine) redacti partem unam, carbonum salicis vel fagi pulverifatorum, rasuræ cornu vel ungulæ bovis ana q. v. stratifica, ac in vase clauso igni committe furni anemii fortissimo, horis quatuor aut sex, in aquam frigidam projice, quamquidem chalybem loco ferri præstat recipere.

Calcinatio Martis, unde crocus.

Crocus est subtilior & leviq̃ pars Martis in pulverem croceum vel rubrum redacta: cujus duplex est genus, aperiens scilicet & adstringens.

Crocus Martis Aperiens.

Laminis Martis seu chalybis ignitis, adeo ut omnino scintillent, admove magdaleas sulphuris, sic liquefcit Mars instar ceræ, deciditque granulatim in aquam frigidam suppositam. Maximus requiritur calor, ut succedat operatio, adeoque prestat officinam fabrilem adire.

Vel limaturæ pars una, sulphuris pulverisati partes tres bene inter se miscantur, ponanturque in crucibulo, sulphur accendatur continuo spatulâ ferreâ movendo, ita enim per deflagrationem sulphuris calcinatur Mars in pulverem rubicundum. Vel

Pone limaturam chalybis puram in vase terreo non plumbato, expone ad pluviam, vel quod melius ad rorem maïalem, donec in pastam redigatur, in umbriâ sicetur, tunc rubigine induetur, quam excipe. Pone iterum ad pluviam vel rorem, ut in eandem massam & ferruginem redigatur. Hunc laborem pluries repete, demum pulverisa, serva.

Virtutem habet referandi, aperiendi & attenuandi, ad scrupulos duos, modo in subtilissimum pulverem redigatur, in opiata.

Crocus Martis Adstringens.

R Croci Martis aperientis cum sulphure calcinati, q. v. in olla candente reverberii igne per sex horas calcinetur, donec levissimus ac rubicundissimus fiat.

In Diarrhæa, dysenteria, aliisque fluxibus coërcendis eo utimur à quindecim granis ad drachmam unam.

Tinctura Martis.

R Limaturæ chalybis per abluionem purificatæ libram semissem; Tartari albi pulverisati libras duas, misce exactè, & inde ollæ ferreæ valdè capaci, addendo aquæ pluvialis purissimæ libras viginti quatuor aut q. s. observando ollam ultra medietatem non esse replendam (alioquin materia quæ bulliendo intumescit & attollitur, majori ex parte parietes ollæ transiret.) Bulliant omnia per integrum diem, addendo per intervalla aquam ferventem, quæ in defectu præcedentis debet esse ad manum, materiam semper agitando, quæ semper albicans apparebit: post duodecim horarum ebullitionem, quod crassius est subsidabit: subtilius vero supernabit nigricantem præ se ferens colorem, decanta, quod clarum erit, filtretur, & in eadem ollâ ferreâ evaporetur, lento igne ad consistentiam syrupi liquidioris.

Præstantissimum est remedium pro obstructionibus in cachexia, hydrope, retentione menstruorum, aliisque morbis ab oppilationibus ortum ducentibus. Exhibetur à drachmâ unâ ad unciam semissem, & ultra, in jusculo & aliis liquoribus, præmissis remediis universalibus.

Sal seu Vitriolum Martis.

R Limaturæ chalybis purissimæ libram unam, projice in matratium amplum, cui superfundantur spiritus vitrioli rectificati libræ duæ, cum triplici aquæ fontanæ quantitate: digerantur super cineres calidos per duos dies, dum effervescere desinant, & purior martis pars sit dissoluta: liquor filtratus (rejectis fæcibus) evaporetur ultra dimidium, vel quousque pelliculam in summitate contrahat, sic in frigido concreverint crystalli subvirides, postea exsiccentur: remanens liquor ad ignem similiter apponatur, postea decantetur, evaporetur, crystallifetur & servetur usui.

Minori dosi, vim habet majorem quam variæ croci martis sperientis species. Ad grana 20. exhibetur. Deobstruens est summum, cachexiæ mulierum conducit.

§. IIII.

De Mercurio, seu Argento vivo, s. Hydrargyro.

Mercurius censetur optimus & sincerus, qui per retortam igne forti propulsus, nihil recrementi relinquit, idque per se, vel addito sale tartari vel calcis.

Qui etiam in cochleari argenteo evaporationi super prunas expositus, maculam cochleari imprimit flavam aut albicantem, non nigram aut fuscam.

Qui præterea per corium vel pannum transcolatur, fæcibus crassis in corio remanentibus.

Qui denique cum aceto, vel sale, vel aquâ calcis, vel spiritu vini pluries lavatur.

Cinnabaris Offinarum Artificialis.

R. Sulphuris communis uncias quatuor, huic liquefacto affunde mercurii vivi libram unam, spatulâ lignæ agitando, ita incorporetur donec mercurius à sulphure consumptus videatur, nec amplius conspici possit. Massam refrigeratam tere super marmor, atque sublima ex sublimatorio lutato, igne primo leni, dein auctiori &c. primò ascendet fumus citrinus paulatim rubescens, quando itaque fumus nigro rubescens ascendere incipiet, adauge ignem violentissimum per horas quatuor vel quinque, & sublimabitur cinnabaris, adhærescetque lateribus sublimatorii, quam exime, rejectis fæcibus in fundo & capitello residuis, per triturationem rubicundior evadet: & eâ utuntur pictores sub nomine, *vermeillon*.

*Cinnabaris in Mercurium vivum reductio
seu revivificatio.*

R. Cinnabaris nostræ artificialis libram unam, pulverisa & misce exacte cum calcis vivæ pulverisatæ libris tribus; pone in retortâ terræ vel vitreâ lutatâ, dummodo tertia pars sit vacua, remaneant per viginti quatuor horas, postea apposito recipiente aquâ semipleno, ignis sat fortis gradatim utgeatur, sicque guttatim descendet mercurius. Refrigeratis omnibus aqua supernatans effundatur, mercurius in collo retortæ hærens concutiendo ejiciatur. Sordes quibus scaterere potest cum aqua elue, & linteo sicco humiditas, quæ effundi nequit, abstergetur.

Mercurius sublimatus corrosivus.

R. Mercurii crudi q. p. dissolve in f. q. aquæ fortis generosæ, vel spiritus nitri. Post dissolutionem leni igne menstruum ad siccitatem pulveris auferto: cum hoc misce æqualem quantitatem salis communis decrepitati: sublimato simul igne fortiori, quo usque mercurius instar sublimati appareat in phialâ: sic obtinebis sublimatum corrosivum.

Mercurius dulcis, sublimatus vulgaris,

Draco mitigatus, seu Aquila alba.

PUlvērīsa in mortario marmoreo cum pistillo ligneo uncias sexdecim mercurii sublimati corrosivi, deinde misce exactè mercurii purificati uncias duodecim, donec mercurius vivus ampliùs conspici nequeat. Hinc sublimato calore arenæ in phialâ unâ vel pluribus, ita ut duæ partes sine vacuæ, eorumque orificia chartulâ ita obturentur, ut paululum dehiscant. Sublimabitur totus fere mercurius, adhærescetque lateribus phialæ, remanentibus in fundo sæcibus, quas unâ cum nigricante materiâ collo phialæ adhærescente rejice; hinc sublima denuò, idque vice tertiâ, si purum inspidumque secundâ sublimatione non obtinueris.

Humores omnes noxios sine perturbatione blande expurgat, in conservâ vel opiatâ ad scrupulum unum vel drachmam semissem vermes enecat, unde infantibus exhiberi poterit, sed in minori dosi.

Fæces cum materiâ illâ nigricante in pomatis miscentur pro scabie, vel aliis cutaneis morbis.

Mercurius præcipitatus diversi coloris.

R Mercurii vivi uncias quinque, aquæ fortis vel spiritus nitri uncias decem; misce, fiat solutio ad calorem mediocrem. Solutio-
nem hanc divide in quinque partes.

Præcipitatus Albus.

Primæ solutionis parti affunde muriam, vel spiritum salis Ammoniaci, præcipitabitur mercurius albi coloris, & sæpius aquâ communi edulcorandus. Mercurius cosmeticus dicitur, & manna mercurii.

Vel solve mercurium sublimatum in aquâ sale Ammoniaco imprægnatâ, qui postea præcipitabitur oleo tartari per deliquium, lotionem pluries factâ siccabitur.

Furfuribus, lentiginibus, & cæteris vitiiis cutis succurrit, si pro unciâ unâ unguenti pomati, vel olei convenientis drachma una vel altera miscetur.

Præcipitatus carnei coloris.

Si secundæ parti urinam recentem hominis sani depuratamque affundas, illico præcipitabitur pulvis carnei & rosacei coloris, postea edulcorandus.

Præcipitatus Ruber.

Tertiam partem impone igni in vase terreo, ad siccitatem evapora, donec rubicunda & splendens appareat massa. Vel si huic dictæ parti oleum tartari per deliquium affundas, rubrum colorem acquirat. Præcipitatum absolute vocatur in officinis.

Præcipitatus Coralinus, seu Arcanum Coralinum.

R Præcipitati rubri suprascripti quantum placuerit, huic affunde eandem quantitatem spiritus nitri, digerantur simul & evaporentur. Eandem iterum spiritus nitri quantitatem pulveri superfunde, digere & evapora, ut antea. Pulveri huic affunde acetum destillatum ad eminentiam quatuor digitorum, digerantur simul per duos dies, dein evaporetur acetum ad siccitatem usque. Ultimò spiritum vini valde rectificatum adde ad supereminentiam trium digitorum. Digerantur & postea destillentur ad siccitatem in arenâ. Spiritum abstractum facibus affunde, & denuò extrahe, donec spiritus vini acidum acquirat saporem. Deinde recentem spiritum vini affunde facibus, & abstrahe denuò: pulvis hic usui servetur sub nomine auri horizontalis. Eo labore dulcem comparabis præ-

176 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM
cipitatum corrosionis expertem.

Præcipitatus Viridis.

Viridis præcipitatus evadet, si unciam semissem veneris separatim aquâ forti solutâ in quartâ parte residuâ miscueris, deinde evaporare permiseris.

Præcipitatus Luteus.

Solutionis superioris quintæ parti affunde olei tartari per deliquium quantitatem sufficientem, donec effervescentia cesset, tunc præcipitatus evadet lutei coloris, qui turpethum minerale dicitur.

Præcipitatus Luteus alter seu Turpethum Minerale.

R. Mercurii ex cinnabari revivificati uncias quatuor, olei sulphuris aut vitrioli uncias sexdecim, misceantur, retortæ vitreæ impo-
nantur, & macerentur super cineres calidos per 24. horas; quibus elap-
sis inclinato rostro aptetur recipiens: aucto paulatim igne, primò pro-
dibit copia phlegmatis, quia corpus mercurii retinet spiritum acidum
ut vitrioli aut sulphuris; augeatur ignis, donec portio acidi sulphuris
aut vitrioli subsequatur relicto mercurio: refrigerato vase invenies mas-
sam albam, quam in mortario vitreo pulverifabis, superaffundendo
magnam quantitatem aquæ calentis, & derepente albus mutabitur in
flavum: hunc pulverem variis lotionibus aquæ tepidæ edulcorabis, tan-
dem exsiccabis, exponendo in phiala igni arenæ tertii gradus per 24.
horas, & usui repones. Eisdem vires obtinet, quas præcedens viridis.

Præcipitatus Griseus.

R. Turpethum minerale aquâ rosarum lotum & ficcatum, imbibe cum
pyrcæno seu alcool vini, & (add. camph. in pyrcæno sol. ana)
igne pyrcænum abstrahe secundum artem.

Præcipitata generatim per vomitum & per secessum purgant, salivationem
inducunt, carnem absumunt, ulcera, furfures, & lentigiões tollunt:
cum cautelâ in usum adhibeantur. Ratione tamem præcipitationis dif-
ferunt in viribus. Sic albus duplo fortior est luteo, ruber duplo est for-
tior albo, præcipitatus albus insuper est cosmeticus, ruber raro inter-
ni est usus, nisi sub titulo arcani coralini, cujus vires conveniunt cum
turpetho minerali, per inferiora enim & superiora purgat, magnumque
arcanum apud Paracelsum Grollium, & alios ejusdem nominis autores
æstimatur. Pro hydrope, morbo venereo, podagrâ, scabië, ulceribus,
cancro,

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 177

canero, leprâ, febrî quartanâ & ſ. ad grana quinque cum conservâ adhibetur.

Panacea Mercurialis Regia.

R. Quantum placuerit cinnabaris, contunde in mortario marmoreo cum pistillo vitreo, misce cum æquali pondere limaturæ ferri. Inde retortæ exactè lutatæ, ita ut hoc mixto adimpleatur retorta, pollicis unius spatio vacuo relicto, collocetur in fornace reverberii, & collo retortæ recipiens aquâ plenum lutetur, ignem subter accende, sed per gradus ut retorta pariter gradatim calefiat. Hoc modo cinnabaris omnis in mercurium vivum destillabitur. Hinc delutatis vasibus & aquâ recipientis rejectâ, mercurium siccum sæpius per linteum album transmittite, deinde per corium bis & ter trajice, indeque matratio vitreo cum sale optimè purificato & aceto destillato, per horam agita, & iterum agita, postea totum liquorem per inclinationem effunde, idque ter repete.

Mercurium purificatum & siccatum, ut supra præscriptum est, pone in retortâ vitreâ cum æquali quantitate spiritus nitri rectificati, & applicato recipiente destilla ad siccitatem, igne scilicet arenæ, sic mercurius sub specie salis in fundo retortæ remanebit cum fixioribus nitri spiritibus.

Mercurium hac ratione fixatum pondera, & pulverisâ cum æquali pondere vitrioli ad albedinem calcinati, æqualique quantitate salis decrepitati, mixturam pone in cucurbita vel matratio in arena, si in cucurbita sit humilis & capitello munita, fiat ignis sublimationis gradatim propulsus, usquedum tota mercurii substantia in materiam crystallinam collo & lateribus cucurbitæ adhærescentem coagulatamque sublimetur. Totam hanc materiam crystallinam exime, vase virgâ ferreâ prius candenti resecto, super porphiritem reduc in pulverem cum æquali pondere salis puri siccatiq; & mediâ vitrioli ad rubiginem calcinati quantitate. Hinc fiat sublimatio ut prius, quâ peractâ iterum pulverisetur crystallina materia cum æquali pondere novi salis purificati, sublimato ut supra; hanc sublimationem quinquies repetendo, & habebis mercurium septies sublimatum, bis duntaxat cum vitriolo & sale, & quinquies cum sale solo: demum octavâ vice solus pulverisetur, sublimetur, exsiccetur & servetur in vitro optime clauso.

Secunda Operatio.

Accipe tertiam partem sublimati superioris, si sit libra una dicti sublimati, accipe reguli antimonii uncias octo, terantur in pulverem & misceantur probè, inde retortæ cui excipulum applicetur, destilla igne arenæ gradibus observatis. Substantia regulinâ cum salibus fixis, sub formam butyri primo prodibit, postea mercurius vivus anti-

178 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

monii beneficio à salibus acidis vindicatus purus effluet. Hinc per corium quater transmittes, & cum linteis mundis exsiccabis, ut vitro bene obturato fervetur.

Tertia Operatio.

R̄. Sublimati superstitis uncias duodecim, tere in mortario marmoreo cum pistillo vitreo pulverisato, ut par est, adde mercurii ex alterâ parte sublimati, revivificati vicibus iteratis uncias octo, contunde misceque simul ad totalem mercurii extinctionem, ita ut ne atomus mercurii superfit viva: omnia probe mixta pone in matratio ad ignem arenæ per decem vel duodecim horas, sic totus mercurius in forma materiæ compactæ & crystallinæ ascendet. Hanc refrigerato vase ruptoque à farinâ volatili separa, separatam per se trituro, indeque iterum matratio seu vasi sublimatorio, ut ascendat mercurius ut prius, hancque sublimationem ad novem vices reitera, semper à facibus in fundo vasis derelictis, & lenissimo pulvere sejungendo separandoque.

Quarta Operatio.

R̄. Sublimatum superius descriptum, super porphyritem cum lapide vetustati per multum temporis in pollinem tenuissimum redige, pone in vase vitreo amplioris colli, affunde spiritum vini alcoolisatum & aromatizatum cum cinamomo, maci, caryophyllis, corticibus exterioribus citri, ambaro denique, ad eminentiam trium digitorum, agita fortiter omnia simul, dein spiritum vini per inclinationem decanta, & per infundibulum vitreum inde matratio, materiam superstitem ulterius pulverisa ut dictum est, iterumque affunde spiritum vini aromatizatum ut prius, hoc reiterando donec tota materia in atomos evadat, & cum spiritu vini inter decantandum abeat, quo peracto materiam obturamento suo vitreo cooperiatur, reponatur in arena, & per tres septimanas in calore moderatissimo sinatur, deinde totam mixturam bene agitaram effunde in humilem cucurbitam. Hinc applicato capitello cum suo recipiente, omnibusque lutatis, destillato igne moderato & leni. Sic prodibit spiritus vini ad similes operationes servandus: in fundo cucurbitæ remanebit panacea mercurialis optime præparata, quam in vase exactè clauso servabis.

Valet in omnibus morbis venereis cujuscunque generis & naturæ sint, rheumatismo, vermibus, partium obstructionibus, omnibusque cutis morbis est sanguinem enim verè purificat.

Modus utendi talis esse debet. Accipe panaceam, & in mortario vitreo cum suo pistillo cum s. q. gummi tragacanthi in aquâ rosarum dissoluti in massam redige; pastam hanc in pilulas diversæ molis configurato, ita ta-

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 179

men ut maxima non excedat pondus granorum quatuor frumenti : cujus dosis erit à granis sex ad scrupulos duos.

Panácea Viverfalis.

Fiat sublimatum corrosivum modo solito, sublimando ter dumtaxat aut quater, usurpandum novum sal & vitriolum recens unaquaque vice.

Nota Pharmacopœum debere propriis manibus hanc facere præparationem, ne ab aliis facta lucri causâ, cum partibus arsenicalibus adulteretur.

Accipe igitur hujus sublimati libras tres, reguli antimonii purissimi libram unam, seorsim in pulverem redigantur, dein misceantur, & indantur retortæ proportionatæ, cui recipiens applicarum lutetur. Hinc ignis beneficio prodibit ut solet butyrum antimonii, quod ter rectificari debet, mutatis semper vasibus.

Ponderetur butyrum hoc olei consistentiam habens, cui adjunges duplum pondus crystalli tartari purissimi, quam ipse præparaveris, quoniam cremor tartari sæpe cum calce miscetur, in pulverem redige, cumque butyro antimonii in pastam formato in matratio vitreo longioris colli, affunde pluries aquæ destillatæ quadruplam materiæ quantitatem, matratiæ obturamento suo occlusum in arerâ calidâ collocato, ignem per gradus augeto ad ebullitionem materiæ, quem continuabis per horas octo : dein reiteratis vicibus olei tartari per deliquium beneque filtrati cum crystalli tartari eadem quantitate instillabis. Omnia sic mixta calide filtrabis, poneque in cucurbitâ vitreâ, vel in vase terreo ut evaporentur ad siccitatem usquè, agitando semper sub finem materiam, ne sal in fundo comburatur. Sal siccum in pluribus catinis vitreis fere plenis aëri nocturno in locis subterraneis expones, quousque sal solvatur in oleum vel liquorem oleosum, quem optime filtrabis, & in vitro per vitrum obturato, servabis ad usum.

Vires. Remedium est universale, noxios quosvis humores in primis viis stabulantes, ventriculo & intestinis adhærescentes sursum deorsumque perblande expurgat. Hinc apoplexiam, lethargum, hydropem, febres cujuscunque generis & nominis, similesque morbos feliciter fugat. Dosis ad guttas quindecim, vel triginta vel quadraginta pro adultis & aliis ætatibus, juxta medici prudentiam. Datur in liquore quovis, usurpando post jusculum pingue calidumque, quod repetatur, ut facilius operatio succedat.

§. V.

*De Stanno seu de Iove.**Calcinatio Stanni.*

STannum purum nec alieno corpore permixtum, vase terreo non plumbato positum igne nudo liquefiat, & tandiu spatulâ ferreâ agitetur, donec ignis violentiâ in pulverem redigatur, qui calx jovis appellatur.

Sal Iovis.

EX calce supradictâ parabitur sal, eo quo inferiùs dicetur modo de sale saturni.

Desiccativum est, & in pomatis usurparur contra impetigines, & cutis vitia.

Antihæcticum Poterii.

R. Reguli antimonii præparati (ut dicitur infra) partes duas, stanni puri partem unam, fluant simul, ubi refrigerata erunt, comminuantur in pulverem tenuem, his affunde nitri purissimi ad pondus omnium, exactè inter se conterantur, & detonentur per vices, in crucibulo candenti, ut artis est. Omnia ubi calcinata erunt ex crucibulo, quod confringes, desumito massam in pollinem subtilem conterito, eique aquam calentem affundito, & cum pistillo agitato: ita enim lactescet aqua, quam leviter decanta, novam dein massæ superstiti affunde, & procede ut prius, hocque continua quousque nulli grumi sordescere nullæ remaneant. Lactem vero liquorem quieto loco reponè, & à cineribus defende. Ita enim pulvis candidissimus præcipitabitur ad fundum supernatante aquâ quæ in sese combibit sales nitrosos: pulverem sæpius lava, quousque totalis nitri acrimonia ablata sit: exsicca & usui serva.

Pulvis hic exhibetur in febre hæcticâ, ut & in hydrope cum Rob sambuci. In ulceribus malignis inveteratis scorbuticis, quæ neque per decoctâ, neque per benigniora medicamenta Galenica curari possunt. In quibusdam operatur per vomitum, in aliis per secessum, per urinas, per sudores, in cæteris per omnia corporis emunctoria.

Methodus utendi hæc esto. Ascende à gr. 4. vel 5. eousque donec æger nauseam præsentiat, tum paululum de dosi remitte, & eo tenore singulis diebus procede.

¶ Si quis vomitum suspectam habeat, satius erit antihæcticum conficere ex æqualibus partibus stanni & reguli, cum salis nitri triplici parte detonare & persequi, ut dictum est, quia hac præparatione humores acres obrunduntur, & acidum corruptivum absorbetur.

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 181

§. VI.

*De Plumbo seu Saturno.**Calcinatio seu ustio.*

Eodem modo comburitur sicut *zs*, quod tunc est plumbum ustum officinarum: modo ramen sequentia calcinari potest. Plumbum nullâ peregrinâ additione liquefactum in crucibulo, rudiculâ ferreâ tandiu hinc inde commove agitaque, donec omnino in calcem cineream conversum sit, ulteriori ablutione non indigens, nisi requiratur. Si urgeatur ignis fiet pulvis rubicundissimus, qui vulgo in officinis minium dicitur, nihilque aliud est quàm calx saturni reverberata. In reverberatione cave ne iterum fluat, alioquin in plumbum de novo convertetur.

Sal Saturni, seu saccharum Saturni.

R Cerusa pulverisatâ libram unam vel q. v., inde cucurbitâ vitreâ vel terreâ non plumbatâ, ac affunde aceti destillati ad eminentiam aliquot digitorum transversorum, post effervescentiam digere per duos vel tres dies in arenâ calidâ, tum decanta, & iterum affunde eandem aceti destillati quantitatem, & super arenam digere: hæc operatio tandiu repetatur, donec acetum dulce non amplius fiat. Liquores omnes confusos lento igne ad pelliculâ apparentiam evapora, in cellâ ponatur, & crysalli observentur & separentur à liquore, qui iterum lento igne evaporetur ac reponatur in cella ad crysallificandum, donec totum sal extraxeris, quod per solem vel alium calorem exsiccatum in vase vitreo serva.

Mira præstat in ulceribus corrosivis malignis, ambustis inflammationibus, erysipelatibus, rubedine oculorum; libidinem arceat ad scrupulum femissim.

Acetum plumbo imprægnatum, acetum Saturni nominatur, quod affusione aquæ communis lactescit, & sub titulo lactis virginalis usurpatur. Ex eodem etiam nutritum seu ballamum Saturni conficitur, ut dictum est.

Magisterium Saturni.

Solutioni Saturni instilla olei Tartari per deliq. guttas aliquot, donec pulvis præcipitetur, agitâtâ materiâ filtretur per chartam bibulam, & remanebit pulvis, qui multoties aquâ communi lotus, exsicceatur.

Intra corpus sumptum frigiditate suâ libidinem extinguit, exterius vero cum pomatis mixtum ad faciem dealbandam, ut Bismuthum maximè prodesse creditur.

Z iij

§. VII.

*De Cupro seu de Venere.**Cementatio seu Æs ustum.*

Cuprum seu Venus varias subit calcinationes. Apud Montepessulanos, stratificatione laminarum cupri cum uvis aut racemis uvarum flos æris comparatur, ad operationes Galeno-chymicas magis idoneus. Parisiis stratificatur cum sulphure hoc modo.

R Lamellarum veneris q. s. fiat in crucibulo cum pulvere sulphuris stratum supra stratum, ita ut primum & ultimum stratum, sit ex pulvere. Repone crucibulum ad ignem circularem, donec sulphur sit absumptum incendio. Si primâ vice in mortario non facilè pulveriscentur, repetatur stratificatio semel atque iterum, donec in pulverem redigi possint. Hic pulvis tunc est subniger, si paulò diutiùs continetur ignis, evadet flavus: si per horas quinque aut sex urgeatur ignis, fiet pulvis croceus qui æs ustum dicitur, sicut minium de plumbo.

Tinctura Veneris cum crystallis.

R Viridis æris q. v. solve in f. q. aceti destillati, ita ut emineat duobus vel tribus digitis. Stent in arena per duos vel tres dies ad digerendum, effundatur liquor cærulei coloris. Pone in cellâ ad crystallas comparandas, quas separatim serva. Residua materiae novum menstruum affunde toties, donec nihil coloris ampliùs retineat, quæ tinctura Veneris dicitur.

Spiritus Veneris.

R Crystallorum Veneris supra descriptarum q. v. pone in retortâ vitreâ, ad destillandum, in recipiens capacissimum, cujus tamen tertia pars non impleatur. Hinc firma & luto firmiter annecte, ignis gradatim instituatur. Liquor primo albus inspidusque prodibit, cui spiritus volatiles cum nebulis succedent. Urgeatur ignis, donec nihil ampliùs ascendat: refrigeratis & delutatis vasibus, spiritus prolectus effundatur in cucurbitam longioris colli, ut destilletur ad siccitatem, rectificeturque igne moderato, ne quid flavi & rubei ascendat.

Spiritus Veneris ad guttas octo præstantissimum est medicamentum in apoplexiâ, paralyfi, epilepsiâ, aliisque capitis affectibus. Perlarum & coralliorum dissolutioni potenter intervir.

§. VIII.

De Stibio seu Antimonio.

Antimonium variis nominibus insignitur; dicitur lupus, quod scilicet omnia metalla præter solem absumat; Prothæus, quod omnes colores Vulcani beneficio induat; Radix metallorum, quod omnibus metallis adjacet; Saturnus Philosophorum à devorando &c. : quid mirum si varias subeat præparaciones?

Vitrum Antimonii.

Antimonium pulverisatum calcinetur in vase figulino amplo ac lato non vitrato, continuò materiam rudiculâ movendo, ne concresecat, quod si id præter spem evenerit, denuò pulverisare oportet: deducendus est hic labor, ignisque augendus, vel in tantum, ut vas paulatim ignescat, materiaque cinereum seu griseum acquirat colorem, nec fumum (à quo diligenter cavendum) amplius emittat; calx illa in crucibulo rectè & satis fusa, quod immisso stylo ferreo experiri licet, effundatur in tabulam lapideam vel pelvim æneam, ut in vitrum abeat: Vitrum si adhuc nigrum aut opacum fuerit, iteranda est fusio, donec pellucidum ac hyacinthinum colorem nanciscatur.

- Fusionem ut promoveas, boracem ad unciam semissem pro singula libra addas.

Crocus Metallorum.

R Antimonii electi, nitri puri ana q. v. sigillatim trita, atque exactè mixta, ferro candente vel prunâ injectâ inflammentur in crucibulo vel mortario ferreo, ut fiat detonatio. Quâ factâ remanebit materia, crocus metallorum (seu potiùs propter colorem hepatis haud dissimilem) hepar antimonii dicta, quæ aquâ calidâ pluries lota, à foribus & scoriis purgata inservit ad multos usus. Plurimi non abluunt.

Regulus Antimonii.

R Antimonii libram unam, Tartari uncias duodecim, nitri uncias sex, omnia per se subtilissimè pulverisata, & trita misceantur; in crucibulum forte igni impositum per vices, & successive ingerantur ut fluant, superjiciendo stiriam unam aut alteram nitri, ut eò magis à scoriis separetur, & instar argenti purus evadat; liquefactis omnibus effundatur materia in conum fusorium vel matratium calens sebo illitum, concutiendo sæpiùs, ut ad fundum regulus possit descendere, qui postmodum à scoriis regulinis distis, quæ in superiori parte hærent, segregetur.

134 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Regulus Antimonii Martialis.

R Parvulorum clavorum uncias octo, pone in crucibulo fatis amplo, carbonibus accensis bene ignito; quando clavi fuerint ad rubedinem igniti, injice libram unam Antimonii in pulverem redacti, claudatur crucibulum tegulâ: si lubeat, addantur (ut brevius materia fluat) salis nitri uncia tres: post detonationem & fusionem perfectam tum clavorum, tum Antimonii, projice in mortarium vel conum, & procede ut supra. Hic labor scoriis exacte segregatis cum unciis duabus vel tribus Antimonii pulverisati bis iteretur. Tunc stella apparebit facilius, & comparabitur.

Ex regulo Antimonii præsertim Martiali ab artificibus funduntur schyphi vel pilulæ perpetuæ dictæ, propterea quod per longum temporis spatium vim suam emeticam reservent: pilulæ illæ devorantur, quæ per alvum dejectæ colliguntur & iterum exhibentur.

Schyphorum & pilularum præcipuus usus est in castris aliisque locis, ubi medicamentorum est penuria.

Vitri, croci, reguli utriusque grana duo vel sex per inferiora & superiora purgant. Ex eis syrupus & vinum conficiuntur. Hoc ad uncias quatuor, prior ad uncias duas exhibetur.

Sulphur auratum Antimonii.

E Facibus seu scoriis reguli Antimonii sulphur auratum extrahi potest, in fatis largâ copiâ, si aqua communis ei superfundatur, & simul coquatur per semi horam. Tum decoctum filtretur: filtratum cum aceto præcipitetur: præcipitatum edulcoretur & exsicceetur. Vel ex lotionibus supradictarum præparationum, procedendo ut supra, aliud comparatur.

Ad vomitum excitandum ad gr. sex exhibetur.

Diaphoreticum Minerale.

R Antimonii crudi recte pulverisati libram semissem, salis nitri purissimi quoque pulverisati libram unam & semissem misce simul, & per vices mixtura in crucibulum ardens injiciatur: sic materia detonabitur, in albamque massam commutabitur, quæ post aliquot temporis spatium in aquam calidam injecta, adeo moveatur & agitur, ut dissolutâ materiâ aqua lactescat, à pulvere subtiliori stibii perturbata, aquam per residuum clarum effunde, & recentem superfunde, eodem modo agitando donec nullum amplius aqua obtineat saporem: materia postea in trochiscos reducta exsicceetur.

Diaphoreticum illud infringit acidum, putredini resistit, sudorem movet: ad drachmam semissem exhibetur sive in liquore convenienti, sive in opiatis.

Flores

Flores Antimonii.

R Antimonii, salis Ammoniaca ana : pulveriscentur & misceantur exactè, sublimenturque per arenam in cucurbitâ terreâ cum suo capitulo vitreo (sufficit alembicus sine ollis) ut attollentur flores rubri quos aquâ calidâ edulcorare convenit. Variis ignis gradibus, flores colorem facillè variant: qui (quidquid eveniat) lotionibus semper indigent.

Vomitum movent satis violentum. Horum usu maniaci, melancholici, quartanarii curantur ad gr. sex.

Butyrum Antimonii cum Cinnabari.

R Mercurii sublimati corrosivi, antimonii crudi, ana: optimè pulverisata & mixta indantur retortæ colli brevis, & paulò latioris ad medias: instituat postea destillatio in arenâ: primò lento igne, donec butyrum ascendere incipiat, tunc augeatur ignis per horas quatuor aut quinque, sic prodibit in recipientem primò liquor oleosus, qui butyrum liquidum antimonii nominatur; alius postea liquor succedet qui ad modum ceræ in recipiente coagulabitur, quod tunc butyrum seu oleum glaciale antimonii dicitur. Si collo retortæ inhæreat, cum carbone sive prunâ candente collum retortæ calefieri debet, ut butyrum liquefactum in recipientem cadere possit. Ultimò augeatur adeo ignis supra & infra, ut retorta fere candeat per tres horas, & habebis cinnabarim antimonii, quam ex collo retortæ collige. Hæc tria separatim & studiose serva.

Ex butyro priùs rectificato modo sequenti fit mercurius vitæ & Bezoardicum minerale.

Rectificatio butyri Antimonii.

R Butyri Antimonii q. v. imponatur retortæ vitreæ, & per gradus destilletur, donec omne fere butyrum candidum & clarum ascenderit, quod serva.

Butyrum Antimonii causticum est insigne; est enim valde corrosivum, quia copioso acido olei vitrioli, & salis communis est imbibitum.

Cinnabaris optimum est remedium contra lucem veneream & apoplexiam, per sudores pellit ad gr. 15. in aliquâ convenienti conservâ.

*Pulvis Emeticus, seu Mercurius vite,
seu Aquila alba, Emetica & purgans.*

R Olei glacialis Antimonii supra scripti mediam partem, vasi terreo in quo libræ duæ aquæ tepidæ insunt, inde; & præcipitabitur pulvis albus instar nivis; aqua enim spiritus corrosivos qui partem regulinam Antimonii dissolutam conservabant, adeo imbecilles reddit, ut corpus relinquere cogantur. Præcipitatione peractâ pulvis commoveatur, & residere sinatur, ut supernatans aqua per inclinationem in vasculum effundatur, quam seorsim serva, quia prima hæc lotio in se continet omnes spiritus salinos, qui antea uniebantur cum Antimonio. Hæc aqua quamdam aciditatem pergratam retinet ob quam spiritus philosophicus appellatur. Hic deinde pulvis abluatur & edulcoretur, siccetur, & servetur.

Per vomitum & secessum purgat in febribus intermittentibus, in lue venerea, in obstructionibus pertinacissimis commodè exhibetur, ad gr. 10.

Bezoar Minerale.

R Alteram partem olei glacialis Antimonii, injice in matrarium satis amplum, cui affunde guttatim æquale pondus optimi spiritus nitri, cavendo à noxiis vaporibus. His additis mixtis & dissolutione peractâ, igne arenæ usque ad siccitatem evapora: affunde iterum pulveri in matrario jam siccato, eandem spiritus nitri quantitatem, fac iterum evaporare usque ad materiæ siccitatem, quod tertidè repetes. In fundo cucurbitæ reperies materiam albam siccam & friabilem, quam in pulverem redactam diligenter servabis.

Ut Bezoar animale, sudores movet, ad scrupulum unum.

Tinctura Antimonii.

R Antimonii salis Tartari ana, contundantur crassiuscule, & ponantur in crucibulo ardenti, fluant simul per horam unam aut paulo plus. Dein refrigeratis omnibus pulverisetur materia, pulverisatæ superfundatur alcool vini purissimum ad eminentiam duorum digitorum, digerantur simul per dies aliquot, donec spiritus vini colore rubro tingatur, tunc clarum à facibus separetur, ad usum.

Tinctura Antimonii est cardiaca, omnibus obstructionibus, uterinis, hypochondriacis, febribusque convenit, sudores movet: dosis est guttarum viginti.

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 187

§. IX.

De Calce & Lapidibus.

Calcis ablutio nem invenies in classe secunda de præparationibus paginâ 18.

Lapis Causticus, seu Septicus.

R. Calcis vivæ libram unam, cinerum clavellatorum libras duas miscantur & infundantur in libris decem lixivii ex cineribus corticis fabarum parati, subinde baculo tota mixtura agitur, postea coletur, ter quaterve dum aqua clara evaserit, quæ æneo vase excepta coquatur igne luculento ad aquæ consumptionem, non tamen ad perfectam lentoris exsiccationem. Tum ex massa sicut cauteria multa multiplicisque magnitudinis, quæ in vase vitreo oris angustii diligenter operculato ad futuros usus asserventur.

Lapis Medicamentosus, Crollii.

R. Vitrioli viridis _____ libram unam.
 Albi _____ libram semissem.
 Aluminis _____ libram unam semissem.
 Anatron, id est fellis vitri,
 Salis communis _____ ana uncias tres
 Tartari,
 Absinthii,
 Artemisia,
 Cichorii,
 Persicariæ,
 Plantaginis, _____ ana unciam semissem.

Ponantur in ollâ novâ vitreatâ, affunde modicum aceti rosacci, coque igne carbonum lento, sæpius agitando, ubi incipit spissescere, adde

Cerusæ Venetæ, _____ libram semissem.
 Boli Armeniæ _____ uncias quatuor.

Diligenter miscantur omnia, donec igne mediocri in lapidis duritiem massa concreverit, quæ postmodum fractâ ollâ eximenda, & ad suos usus asservanda.

Si myrrham videlicet & thus addere volueris, instituaturn coctio lenta ne comburentur, & vis illorum igne evanescat.

Virtutes varias habet, quarum hæ præcipuæ sunt: ulcera scilicet & inflammationes tollit, desiccet: curat erysipelata, scabiem, tineam, ser-

A a ij

188 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

pignes, ambusta, ani ficus.

Modus utendi is erit, uncia una dissolvatur in libra una aquæ pluvialis vel fluvialis, non fontanæ, post filtrationem utere tum lavando, tum linteolum imponendo, ac imbuendo.

Lapis aquarum mineralium emulus.

R. Limaturæ chalybis subtilioris partem unam, Tartari albi partes duas, inter se misceantur, ponantur in cucurbitâ affundendo aquæ vitæ q. l. radiis solaribus, vel balneo maris usque ad siccitatē macerentur, idque toties reperatur quousque omnia inter se unita & exquisitè dissoluta in globulos magnitudinis minoris ovi efformari possint servandos ad usum. Quorum unus in aquæ fluvialis pintis duabus dissolutus & filtratus exhibetur singulis diebus jejuno ventriculo, vice aliarum aquarum mineralium exoticarum pro cacoëticis, hydropicis, ictericisque morbis.

Oleum Philosophorum, seu de Lateribus, Mesue.

Lateres ex terrâ rubente multum antiquatos in frustra comminutos, carbonibus non fumantibus accende, donec igniti rubeant. Tunc concha oleo toris marini vel antiquo claro plena extingue, & quod fieri potest oleo imbue: sicca per se in casulis, post minutissime tere, & vasi per sublimationem vel retortam destillandum trade, luto Chymistarum, capitello applicato committe, carbonibus in fornace accensis, coque, donec oleum destillet in phialam vitream naso imo capitelli agglutinatum, quam exactè obstructam reconde, & serva. Quando autem antiquius, tanto valentius.

Oleum Philosophorum, quod oleum sapientiæ & perfecti magisteri, benedictum, divinum, & sanctum quidam vocarunt, veterum omnium consensus est efficacissimum: mirum enim in modum penetrat: epilepsiæ, paralyti, vertigini, oblivioni medetur: lienis, renum, vesicæ, uteri, nervorum, articulorum omnium & reliquarum partium nervosarum doloribus frigidis omnino confert.

Oleum Philosophorum duplex est, naturale. quod minerale marinum ex insulis & scopis fluit, naphtha dictum: quod subalbidum optimum, subrufum, medium, subnigrum & crassum pessimum. Aliud artificiale de quo supra.

§. X.

*De Sale communi.**Calcinatio Salis.*

SAl calore irritatum crepitare solet, quare operæ præcipuum erit ad ignem suave terreo non plumbato operculato apponere, donec non amplius crepet, quod tunc decrepitatum sal dicitur.

Spiritus Salis.

R. Salis communis exsiccati & pulverati libras duas, impasta vel malaxa cum argillæ figulinæ bolive libris quinque vel ultra. Forma orbiculos, quos ad duritiem exsiccatos, impone retortæ terree, vix ad medietatem implendæ. Jungatur recipiens satis capax, lutatis vasibus, servatisque ignis gradibus, instituaturn destillatio: phlegmate egresso, & separato, augeatur ignis, donec spiritus albi prodierint. Post 24. horas operatione peractâ vasibus refrigeratis & delutatis, liquor reponatur in vase exacte clauso.

Impastatur sal ne fluat, aliter enim si fluxerit, spiritus non ascendet.

Diureticus est & lithonripticus, mucilaginem tartaream potenter resolvit, extinguit sitim, hujus dosis est à quatuor guttis ad quindecim & amplius in liquore convenienti ad gratam usque aciditatem: in febribus ardentibus prodest.

Spiritus salis dulcificatus.

Spiritus salis & vini optimi ana: misce & circula per plures dies: vel si pluries per retortam destillentur, unientur quodammodo.

Ob mitigatam ejus acrimoniam facilius exhiberi poterit, ad guttas duodecim.

§. X I.

De Sale Nitri.

Nitrum quando simpliciter præscribitur, nihil aliud intelligi solet quam nitrum sine calcinatione, sed aquæ communis solutione, filtratione & evaporatione usque ad pelliculam, ac demum in loco frigido crystallisatione purificatum.

Vim habet putredini resistendi, sitim ac æstum compefcendi, tartaream saburram incidendi, coagulatos sanguinis grumos resolvendi, dolores mitigandi, urinas ciendi, id quod etiam lapidi prunellæ adscribitur.

Aa iij

Lapis Prunella, seu Crystallum minerale.

R. Nitri purissimi q. v. fundatur in crucibulo, cui injice aliquid sulphuris puri, & quod melius florum sulphuris, quod ubi deflagaverit, iterum aliquid sulphuris immitte, quibus incendio consumptis, nitrum instar aquæ fluidum effundatur in pulvum æneam calefactam, & ubi concreverit, servetur in vase probe obturato ne subeat aër, cujus appulsu quodammodo dissolvitur: dosis est drachmæ unius in libra semisse liquoris.

Nota Pharmacopœum debere hanc præparatiouem, & alias omnes propriis manibus perficere: pharmaca enim quæ circumforanei divendunt, plerumque adulterantur, uti præsertim in crystallo minerali evenit, cui loco nitri purissimi turpis lucrû causâ alumen substituunt.

Sal Polycrestum.

R. Nitri purissimi, sulphuris communis, ana: terantur separatim & misceantur. Hæc massa per vices ingeratur in crucibulum carbonibus ignitum, comburaturque donec pulvis griseus remaneat. Tunc pulverem solve in aqua ferventi, filtra per chartam, & evapora ad siccitatem, remanebit sal albissimum: quod si per sex horas urgeatur ignis, rubeus color obtinebitur.

Insigne est deobstruens in febribus intermittentibus, si misceatur potui ordinario habitâ ratione ægrotum.

Spiritus Nitri.

R. Nitri mediocriter depurati (gallicè *du bouffage*) partem unam, argillæ vel boli partes tres, misce & procede eo, quo modo in spiritu salis. Tamen post vapores albos rubri ascendunt in receptaculum vitreum amplissimum, cujus orificium accuratè respondeat collo retortæ, & cujus junctura claudatur peculiari luto, quod sapientiæ dicitur.

Spiritus nitri subtilissimus est ac valde penetrans inter omnes spiritus acidos minerales, hinc potenter attenuat & resolvit. Sudores & urinas movet. Dosis à guttis sex ad scrupulum unum.

Inservit dissolutioni metallorum.

Spiritus nitri dulcis.

IN matrarium amplum injice spiritus nitri & vini optimi ana, cavendo à vaporibus, qui per matrarii juncturas evaporantur tempore ebullitionis, quâ peractâ liquor clarus seu limpidus subsidebit exactè servandus.

Ne hæticis, hysterics, flatulentisque doloribus auxiliatur usque ad guttas octo in liquore convenienti.

Aqua Caustica, sive Aquæ fortes.

R. Vitrioli exsiccati, salis nitri & argilla ana, pone materiam prius separatim pulverisatam, deinde mixtam, in retortâ terreâ lorica-tâ, cujus tertia pars sit vacua, destilla igne aperto per gradus, cujus recipiens sit capacissimum. Est operatio duodecim horarum.

Est menstruum peculiare, & maxime frequens apud Chymicos pro solutione Lunæ, Martis, Veneris, & Mercurii, diciturque ab Aurifabris aqua separatoria.

Aqua Regia.

Pulverisâ salis Ammoniaci uncias quatuor, misce cum sexdecim unciis spiritus nitri vel aquæ fortis superius descriptæ. Stent in matraccio fatis amplo, & pone igni arenæ, donec sal sit dissolutum, cavendo à vaporibus, repone in vase bene obturato. Vel

℞. Nitri partes duas, salis gemmei totidem, boli communis triplum, destillentur secundum artem. Hæc aqua Stygia, vel Chrysolea Basilii dicitur, regia nominatur, quia regem metallorum, solem scilicet dissolvit, sicut & alia corpora metallica, quæ aqua fortis attingere nunquam solet.

Aqua secunda.

EA servabitur in officinis pharmaceuticis quæ fit ex aqua forti priori, postquam Aurifabrorum operibus inservit: ita ut ignava jam reddita, colorem cyaneum acquisierit. Quæ cum in usus medicos revocatur, portionem aquæ plantaginis aut alterius convenientis admittit.

§. XI.

*De Sale Ammoniaci.**Purificatio seu Crystallisatio salis Ammoniaci.*

Quia aliquando fatis nitidum non apparet, solvitur in aqua, & post evaporationem aliqualem in cella ponitur ad crystallisandum.

Spiritus salis Ammoniaci.

R. Salis Ammoniaci uncias octo, calcis vivæ uncias viginti quatuor, pulveriscentur, misceantur & destillentur juncturis probe munitis lento igne per retortam, cujus recipiens sit capax, augeatur ignis, & post tres aut quatuor horas, spiritus elicetus in vitro exactissimè clau-

191 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

so refervetur, cavendo à vaporibus. Vel

Spiritus salis Ammoniaci

Cum floribus & sale fixo.

R Salis Ammoniaci, salis Tartari vel cinerum clavellatorum ana uncias octo, tere utrumque seorsim, misce & injice in cucurbitam vitream, affundendo aquæ pluvialis uncias quatuor, alembicum adde quamprimum cum suo receptaculo, vesicâ juncturis exactè munitis, ponatur in arena, & igne lentissimo spiritus eliciatur. Destillatione peractâ augeatur ignis ad tertium gradum per duas horas, sublimabuntur tunc flores albi cum pluma colligendi, separatim in vase exactissimè clauso servandi, ne dissolvantur.

Materia in cucurbita superstes dissolvatur in f. q. aquæ, filtretur, evaporeturque ad siccitatem: optimum in febribus intermittentibus remedium ad gr. 30.

Spiritus in aqua Melissæ vel aliâ stillatitiâ ad drachmam semissem solutus, insignem habet vim excitandi apoplecticos, soporosos, epilepticos, hystericos & hypochondriacos: circulationem sanguinis promovet, fermenta acida temperat & destruit.

§. XII.

De Vitriolo.

Vitriolum album vomitivum, seu Gilla Theophrasti.

Solve vitriolum album in aquâ, filtra & evapora, donec quasi crusta supernatans appareat, postea pone in loco frigido ut concresecant crystalli, quas posthabitis facibus, quæ subsident, exime. Aquam evaporare finas, reponasque ut antea. Hic labor tertio iteretur, coagulando scilicet & evaporando. Ultimo procedatur cum aquâ rosarum. Crystalli tandem leni calore exsiccati redigantur in pulverem album, cujus drachma una exhibeatur in juscule, vel alio liquore ad excitandum vomitum.

Spiritus vitrioli.

R Vitrioli ad albedinem calcinati q. v. vel libras sex, injiciantur retortæ accuratè lutatæ, modo tertia pars sit vacua: hinc aptetur recipiens amplum commissuris bene clausis: accendatur ignis gradatim, post tres fere horas phlegma stillare incipiet, hinc ignis paulatim augeatur per horas circiter septem, albi spiritus ad uncias quatuor exhibunt ad
asthmaticos

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 195

asthmaticos convenientes ; deinde mutato recipiente & aucto igne media pars destillabit, spiritus acidus vitrioli dictus, oleum improprie dictum, est pars vitrioli acidior quæ remanet in cucurbitâ.

Spiritus vitrioli valet ad extinguendos ardores febriles, refrigerat & adstringit, ad aciditatem in julapiis miscetur. Oleum potentius adstringit: estque præstantissimum catharticum, inducit enim escharam : spiritus sistit sanguinis profluvium, pro menstruo inservit multis operationibus chymicis. Oleum externè tantum adhibetur.

Spiritus vitrioli dulcis evadit vel per destillationem vel per circulationem, ut in fate communi.

Ros vitrioli, Angeli Sale.

Pone vitrioli quantum volueris, in cucurbitâ vitreâ, ad medietatem imple, & ad quartum MB balneum, destilla donec omnis humiditas destillationi apta profluxerit. Exemptum rorem in vase vitreo optimè obturato serva.

Valet adversus arduos capitis dolores jejuno stomacho, adustionem sanguinis mitigat, omnia viscera corroborat, cerebrum superfluo calore & siccitate debilitatum confirmat ; humidum enim radicale reparat.

Ad drachmas duas potest exhiberi.

Calcinatio vitrioli.

IN crucibulo non plumbato vitriolum viride calcinatur ad albedinem, si urgeatur ignis, rubrum evadit, quod colchotar dicitur, quodque aqua communi toties abluitur donec omnis faldedo & acrimonia prorsus absorpta fuerit, deinde exsicceetur. Ad hæmorrhagiam convenit.

Sal vitrioli.

DUæ vel tres libræ colchotaris bulliant in libris decem vel s. q. aquæ per duodecim horas, & filtrentur. Super materiam residuam projice novam aquam, filtratum liquorem misce & evapora : restabit sal ad eodem usum, quos Gilla scilicet ad 30. grana.

§. XIII.

*De Alumine.**Aluminis ustio.*

R. Aluminis rupei q. v. indatur vasi figulino non vitrato, vel super patellam ferream, & igne circumquaque accenso aduratur, donec amplius non spumescat, sed albissimum levissimumque evadat. Tale etiam reperitur post destillationem quæ fit ex retortâ, observatis observandis in vitriolo.

Utilissimum est in vulnerum excrecentiis carnosis consumendis, in putredine arcenda.

Ex Alumine spiritus extrahitur,

§. XIV.

*De Sulphure,**Flos Sulphuris.*

R. Sulphuris contusi q. v. impone cucurbitæ terræ vel vice unâ vel per vices & paulatim, sublima igne moderato in arena ex cucurbitâ terræ, cui alembicus vitreus sine luto imponatur, ut hic vel alius auferri, ac post exemptos flores iterum & quamprimum (ne accendatur) reponi possit.

Calefaciunt & siccant, sunt diaphoretici & sudoriferi, imo & alexipharmaci. Medentur vulneribus renum & pulmonum. Dosis est scrupuli, &c.

Dosis est scrupuli unius ad drachmam semissem, cum opiata, vel conserva.

Lac seu Magisterium Sulphuris.

R. Florum sulphuris uncias tres, salis tartari uncias sex, misce & affunde aquæ ferventis q. s. ut commisceantur, donec aqua coquendo rubra evadat. Aquam filtra calidè & affunde acetum destillarum ut præcipitetur, & colorem lacteum acquirat, multoties aquâ recentâ lavandum, & lento igne siccandum. Quod modò magisterium, aliis cremor, aliis butyrum, & lac sulphuris dicitur.

Vires easdem obtinet cum floribus sulphuris, at multò fortiores. Exsiccat enim ferositates, & ichores thoracis, unde utile asthmaticis, phthificis, catharrois, tussi inveteratæ.

Sal Sulphuris.

Pone uncias quatuor salis polychrestii superiùs descripti & pulverisati in matrario super arenam, affunde spiritus sulphuris uncias duas: misce exactissimè, lentoque igne evaporetur humiditas.

Optimum est præsidium in obstructionibus, purgat per inferiora: febricitantibus ad drachmas duas in libris duabus aquæ dissolutas exhibetur, & cum drachmâ semisse in jusculeo sitim extinguit.

Balsamum Sulphuris.

R. Florum sulphuris uncias duas, olei stillatitii Terebinthinæ, uncias quatuor. Digerantur in vase vitreo in arena, donec solvatur sulphur, & spiritus Terebinthinæ evadat rubicundus. Decanta, & conserva à fecibus subsidentibus.

Ad ulcera pulmonum convenit in luteo ovi dissolutum. Balsamum

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 195

hoc vocatur balsamum sulphuris Terebinthinatum, sicut Anisatum quando cum Aniso conficitur.

Spiritus Sulphuris per campanam.

HAbendum est vas vitreum vel terreum latum paropsidis vel patinæ instar, è cuius medio surgat meta, suprâ quam concha vel crucibulum statuatur sulphure plenum, desuper campana vitrea aliquatenus madefacta suspendatur, quâ distantia ne flamma illam attingat: sic fumus ex sulphure accenso ascendens, in campana condensabitur, condensatusque ex campanæ oris in suppositam patinam decidet: absumpto sulphure novum substituatur. Si conclave fuerit clausum, locusque ac tempus humidum, major olei seu spiritus quantitas colligitur.

Preparatio compendiosior spiritus Sulphuris.

ACcipe magnum & rotundum vas latum, & ex terra confectum ad eorum modum in quibus butyrum asportatur, quod possit continere decem & amplius aquæ pintas, cum suo operculo ejusdem terræ. In illud infundes duas vel tres libras aquæ ex fonte desumptæ, in cuius medio collocabis vas terreum oblongum inversum, cuius media aut tertia pars supra aquam emineat. Postea miscebis quatuor libras sulphuris pulverisati, & uncias quatuor nitri pulverisati, de qua mixtione implebis tigillum, quod semper impones vasi inverso, & appones super materiam dictam, equisoleam ardentem, materies ignem concipiet statim, & cooperies eo momento vas illud magnum, ita ut vapor condenseretur in aqua, cum exitum non reperiat: deinde cum animadvertes contactu operculum refrigerescere, inde conjicies ferrum non amplius sulphur attingere, vase aperto in tigillo novam materiam affundes cum alterâ equisaliâ ardente ad id paratâ, operi iterum vas & sic procede quotusque totam materiam consumpseris. Vasis refrigeratis tigillum cum vase inverso retrahes, postea liquorem filtrabis ejusque humiditatem consumi curabis, usquedum liquor acidissimus & opacus sentiatur.

Alia preparatio salis & spiritus Sulphuris.

R. Cereæ flavæ libram semissem, dissolvatur in amplo vase terreo propter ebullitionem, cui adde sulphuris pulverisati libram unam, bulliant simul donec baculo immerso color rubeus, fuscus seu purpureus appareat: vase extra ignem posito, injice magnam aquæ quantitatem, ita ut cerâ supernatante sulphur præcipitetur in massam, quæ ubi refrixerit, po-

B b ij

196 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

stea in pulverem reducetur, & aëri per quinque aut sex dies exponetur, quotidie movendo & agitando.

Postea accipe uncias duas sulphuris supra preparati, & uncias quatuor nitri puri & pulverisati, inter se misceantur, & cum unciis tribus aquæ vel urinæ destillatæ in retortâ optimè lutatâ amplo recipiente, igne gradatim adhibito destillabuntur spiritus multicolores. Vaporibus nigris apparentibus in aliâ retortâ eadem dosis materiæ supra dictæ substituatur, sic progrediendo ad finem usque materiæ. Massa in retortis contenta prius pulverisata in alembico ponatur, aqua seu spiritus elicitus cohobabitur supra massam; qui iterum destillabitur usquedum acidus persentiat, restabit in retortâ sal in vitreo vase clauso optimè servandum.

In variis febrium generibus summæ utilitatis est. Humoribus putredini resistit, eorumque prohibet incendium, vitiosos corrigit, phlegma consumit, per urinas & poros cutaneos operatur. Eisdem fere cum spiritu vitrioli vires possidet, nisi quod non tam adstringens & gravior etiam gustui sit. Insuper pulmonis & thoracis affectibus convenit quàm maximè. Dosis ad guttas sex.

§. X V.

De Succino, seu de Karabe.

Tinctura Succini cum magisterio, Helmontii.

R̄. Succini quantum placuerit, floribus salis Ammoniaci partem dimidiam, exacte inter se conterantur & misceantur. His affunde alcool vini ad eminentiam trium vel quatuor digitorum transversorum, stent in digestionem quousque spiritus vini flavo-rubicundam extraxerit tincturam, quam decanta, repete & usui serva.

Si aquam ex fonte desumptam affundas, precipitabitur in fundo pulvis sub nomine magisterii.

Tinctura hæc exhibetur ad guttas 30. summo cum successu in colico dolore ex acri, austero & pituitoso humore oriundo, insuper in obstructionibus mensium medicamen est summe efficax, ut in surditate, catharris ad aures allabentibus, & morbis cephalicis.

Oleum, & sal volatile Succini.

R̄. Succini crassiusculè triti q. v. seu lib. 2. aut lib. 3. (possunt & silices contusi addi) destilla per retortam vitream vel terream igne gradato & cautè adhibito, exstillabit primo phlegma, postea oleum subtilius, tandem crassius, sal volatile parietibus adhærescet. Hæc singula seorsim accipe: oleum à spiritu per tritorium separa. Quod si candidissimum velis, cum pluvia rectificata, modo juncturæ sint ex arte lutatæ:

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 197

erassum vero in fundo cucurbitæ remanebit, quod rectificari iterum poterit cum arena mixtum ac postea destillari.

Harum omnium præparationum vires insignes sunt in passione hysterica, in Suppressione mensium & urinarum, in epilepsia, paralyfi, lethargo, omnibusque affectibus uteri & capitis.

Simili operatione destillabitur Gagates, & c.

§. XVI.

*De Coraliis.**Solutio Coraliorum.*

R Coraliorum rubrorum exactè contusorum q. v. pone in matraccio, & in iis affunde aceti destillati ad quatuor digitorum eminentiam: post effervescentiam repone in digestionem super arenam, sæpius agitando, post duos dies per inclinationem separa liquorem, idque repete donec totum Coralium sit dissolutum, milce liquores.

Sal Coraliorum.

Pone partem unam dissolutionis supradictæ in arenâ in vase terreo vel vitreo ut evaporetur, pulvis albus remanebit in vase reponendus, cujus dosis ad grava ʒ. erit, vel amplius.

Magisterium Coraliorum.

Insillitur in partem alteram solutionis supradictæ olei tartari per deliquium q. f. præcipitabitur pulvis instar coaguli sæpius cum aqua edulcorandus, & siccandus.

Ut Magisterium à sale in paucis differt, ita nec viribus nec dosi.

Sic præparabuntur solutio, Magisteria, & salia.

Coraliorum rubrorum.

Margaritarum,

Marrisperlarum,

Oculorum cancri & c.

Tinctura Coraliorum A. Mynsicht.

Coraliorum tinctura duplici modo potest fieri, vel per corrosiva ut conservatum in supradictis præparationibus: vel cum aqua aut spiritu mellis: verum solutio prior est potius destructio quam virtutum conservatio, cum coralia & lapides ejusdem generis sic præparata, quasi terra

Bb iij

198 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

mortua & spiritibus corrosivis saturata effœta evadant. Hac posteriori methodo per spiritum mellis sic poterunt præparari.

R̄. Spiritum mellis funde super fragmenta coraliiorum rubrorum, extrahe tincturam, & repete, donec corpus album & quasi mortuum remanserit. Extractions omnes mixtas extrahe, & residuam essentiam rei solutæ, & non menstrui solventis denuo spiritu vini rectificatissimo extrahe, usque dum tincturam rubicundissimam sanguinis instar acceperis, quam in formâ olei alkoolisatam ad medietatem evocato, tanquam veram & genuinam coraliiorum, & nequaquam mellis tincturam ad usum retinere poteris.

Dosis à guttis sex ad scrupulum unum in vehiculis convenientibus & morbos præcipuè respicientibus.

Coraliorum præsertim tubeorum usus in prætio habetur: cor & spiritus vitales confortant, sanguinem purificant, sistunt fluxus quoscunque narium scilicet, pulmonum, alvi, uteri & hæmorrhoidum; visum recreant in Collyriis. Exsiccant, adstringunt & refrigerant.

§. X V I I.

De Ambaro, seu Ambra grisea.

Tinctura.

R̄. Drachmas duas Ambari cineritii & sicci, solve uncis quatuor spiritus vini: digere per aliquot dies igne cinerum vel fimo equino: per inclinationem in aliud vas decanta, & vase optime obturato serva.

Maximum confortativum, & ad generationem optimum est remedium. Datur ad guttas quindecim in vino Hispanico vel alio liquore.

Moschus & Zibetha poterunt admisceri in gratiam eorum quibus odores non obsunt, vel qui odoribus delectantur.

ARTICULUS SECUNDUS.

De Vegetalibus.

§. I.

*De Aloë.**Tinctura Aloës.*

R Aloës locotrinæ pulverisatæ q. v. superfundatur spiritus vini q. s. ad eminentiam duorum vel trium digitorum, digerantur simul per plures dies, donec colore rubicundo spiritus tingatur, spiritus tinctus à facibus effundatur, idque repetatur, usque ad dissolutionem Aloës: tinctura deinde clara per inclinationem effusa, vase stricti orificii servetur ad usum.

Præter vim purgantem, menses & hæmorrhoidas protitat, ventriculorum roborat, vermes enecat (umbilico illita) arcet putredinem: vulneraria est insignis.

Extractum Aloës.

*Cum spiritu vini, & aquâ Cichorii stillatitiâ extrahitur; vel alias præparaciones, quas subit, vide pag. 26. & 101.

§. II.

*De Ammoniaco Gummi.**Destillatio.*

Pone libram unam gummi Ammoniâci in retortâ terreâ vel vitreâ lutatâ, ita ut duæ partes remaneant vacuæ: destilla per ignem reverberii cum amplo recipiente, aqua guttatim destillabitur: quâ rejectâ, iterum appone recipiens commissuris exacte junctis, igne fortiori conti-

100 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

nuctur destillatio, usque dum nihil amplius appareat. Ab oleo crasso & nigro, spiritum per tritorium vel chartam bibulam separa, quem in Alembico vitreo igne arenæ rectificata, ut tota humiditas destilletur.

Spiritus remedium est egregium contra pestem & alios morbos contagiosos & malignos: oleum conducit in morbis uterinis, paralyfi, &c. Eadem observabis in destillatione.

Galbani.

Sagapeni. & f.

§. III.

De Aniso.

Oleum Anisi.

DUobus modis extrahitur oleum, per expressionem scilicet, vel per destillationem. De hac dictum est articulo secundo de destillatione seminum pag. 157. modo aquæ ferventis quantitas sufficiens addatur, quæ eo loci non fuit præscripta. De expressione nunc venit dicendum.

Semina Anisi optimè contusa, & cribro imposita, vapore balnei calentis adeo humectentur, ut oleum appareat; hæc statim & quamprimum linteo forti & calido inclusa, prælo subjecta committantur, & fortiter exprimantur.

Diureticum, thoracicum, stomachicum, ac carminativum est egregium.

§. IV.

De Binjoino.

Flores Binjoini.

R. Binjoini crassiusculè pulverati q. v. injiciatur ollæ terreæ superposito Alembico chartaceo ad pyramidis formam fabricato, & igne leni fiat sublimatio singula semi horâ mutato Alembico, si ignis intensior fuerit. Flores cum plumaceolo amoveantur. Sic flores elegantissimi ad instar sericeæ albicantis colliguntur. Postea vitro inclusi servantur. Signum absoluta sublimationis est, si charta oleo tanquam madefacta apparere incipiat.

Proficuum est remedium ad asthma, & omnes pulmonum & thoracis affectus ad grana quinque.

Tinctura Binjoini.

Binjoinum solve in spiritu vini spatio horæ unius, calore mediocri adhibito, solutioni adde aquam, & præcipitabitur lactescens Binjoin.

Solvitur aliquando Binjoin cum styrace, per spiritum vini, ex quorum mixtione, & aquæ affusione lac virginale odoratissimum prodit.

Solutio hæc quam tincturam nonnulli vocant, faciem manusque abstergit, terfas ac nitidas reddit.

§. V.

*De Caryophyllis.**Destillatio.*

Modus extrahendi vel destillandi oleum ex Caryophyllis aromaticis per ascensum, expositus est articulo de oleis. Per descensum sic labor suscipiendus est.

Accipe plures scyphos quos cooperies telâ, & eam alligabis, adeo ut tamen in eâ insit cavitas, in quâ appones Caryophyllos in pulverem redactos, pone super illam telam Caryophyllis repletam, aliud vas ex terra vel cupro. v. g. *le bassin d'une balance*, quo cooperies exactè illos scyphos, & super illud dictum vas cineres calidos appones, qui Caryophyllos calefacient, & expriment in scyphos, primo phlegma & spiritum, postea oleum album & clarum: (aliter enim rubrum evadet, si ignis augeatur) ignis continetur per vices pulverem agitando, dum nil amplius descendat. Per chartam vel tritorium oleum à phlegmate separa. Quod in vase bene obturato servabis: & ad guttas tres vel quatuor exhibebis.

Si quid addas opii cum oleo excellentissimum odontalgicum, sicut antiparalyticum sine opio habebis.

§. VI.

*De Fuligine.**Destillatio.*

R Fuliginis nigerrimæ ac pinguissimæ, qualis ex combustionem lignorum colligitur in caminis seu præfurnis q. v. hac reple retortam terream lutatam, destilla ignis aperti gradibus successive adhibitis in receptaculum capacissimum, ut prodeant cum phlegmate spiritus acidi &

Cc

202 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

albicantes, ac oleum flavum, ultimoque rubeum. Spiritum cum oleo aliquandiu digere in matraccio longioris colli cum suo alembico & recipiente, destilla: sal volatile primo prodibit, quod statim eximetur & servabitur in vase duplici; spiritus vero & oleum cum particulâ salis dissoluti postea stillabuntur, remanente in fundo matraccii olei parte crassiore.

Insigne est excitativum in lethargo, epilepsiâ, apoplexiâ, atque in extremis vitæ positis. Ex capite mortuo sal extrahitur more solito, quod cum aceto applicatum ad canceri curationem commendatur.

§. VII.

*De Guaiaco.**Oleum & spiritus.*

Rj. Rasuræ ligni Guaiaci q. v. indatur retortæ, cujus tertia pars sit vacua, adhibeaturque recipiens amplum ad destillandum igne reverberii, primo lento igne, quo tempore phlegma exhibit, quod separabitur ut inutile, postea lutato recipiente ignis augeatur sensim procedendo ad ultimum usque ignis gradum, donec nihil amplius exstillet, & recipiens clarescat. Omnibus refrigeratis recipiens amove oleum nigrum & fœtidum ab aquâ primò, deinde per tritorium seu infundibulum separetur. Postea oleum infundatur in chartâ emporeticâ madefactâ, ut extillet quidquid aquæ ipsi conjunctum adhuc fuerit, illa autem aqua vel liquor vel spiritus ex cucurbitâ vitreâ per se semel destillandus est, sic purus & limpidus evadet.

Spiritus Guaiaci putredini resistit, sudorem ac urinam largiter promovet, peculiariter ac specificè curat luum veneream. Vim habet margaritas coralliaque solvendi. Oleum dolorem dentium mitigat, fœtum mortuum ac vivum expellit, ad guttas sex.

Sal sed paucum extrahitur incineratione.

Extractum gummosum & resinofum legis arte paratur.

Parantur & sic destillantur Buxus,
Sassafras, & s.

§. VIII.

*De Jalapio.**Tinctura, Resina, seu Magisterium.*

R Jalapii contusi libram unam vel q. v. cui affundantur libræ tres spiritus vini, stent in digestionem calore leni, die uno vel altero. Spiritus vini per filtrum separetur, aliusque reafundatur, qui labor tandiu continuetur, quandiu spiritus vini non coloretur, & ejus viribus sit fatiatus. Misce tincturas, quarum partem aliquam servabis in vase exactè clauso, alteram pones in vase terreo & amplo, cui affundes tantam aquæ puræ & claræ copiam, ut spiritus vini vis infringatur, & in fundo vasis præcipitetur picis instar resinosa jalapii substantia.

Liquor in cucurbitâ apponatur ad extrahendum spiritum vini ad alias & easdem operationes destinandum. Resina multoties lavetur aquâ nitidâ (ne præsentiat spiritus vini odorem) postea super papyrum exsiccatetur ad usum.

Cum luteo ovi dissoluta exhibetur in potionibus ad scrupulum semissem.

Eodem labore fiunt resinæ seu magisteria Agarici,
Mechoacanæ,
Scammonii,
Turpethi, &c.

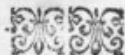
§. IX.

De Myrrha.

Impone myrrham pulverisatam albumini adhuc calido ovi cocti, & re-
pone in cella ad liquefcendum, vel mixtam cum eodem albumine re-
pone super tabulam vitream, ut liquefcatur, destilletque in vitæ suppositum.

Abstergit maculas cutis, stigmataque ex lue venercâ contracta.

Tinctura præparatur ut tinctura aloës, quæ cum hac aliquando miscetur, in injectione gangrænam curat, adprovocandum partum & menstrua utilis, paralyli & apoplexiæ succurrit.

§. X.

*De Nuce Juglandæ.**Aqua, Sal, Oleum & Extractum.*

R̄. Julos Nucis juglandis, seu florum Nucum juglandium q. v. irroren-
tur q. s. aquæ decoctionis aliorum julorum, destillenturque per
vesicam cum suo refrigeratorio ad mediam partem & amplius. Hæc aqua
cohobetur suprâ primas Nuces immaturas, destilleturque secundò, idque
tertiò repetatur suprâ alias Nuces post Festum sancti Joannis collectas.
Aqua servabitur.

Ex residentiâ triplicis illius materiæ post destillationem remanentis,
colatâ, clarificatâ & expressâ parabitur extractum, si placuerit.

Ex magmate sal elicietur extracto admiscendum vel separatim servan-
dum, quod obstructiones amover ad scrupulum alterum.

Aqua est sudorifica, febribus malignis, pestilentialibus, intermitten-
tibus, variolis auxiliatur, stomachum corroborat, flatu discutit, ad un-
cias sex vel septem. Extractum easdem vires possidet, sed majores.

Oleum expressione separatur, ut dictum est.

§. XI.

*De Nuce Moschata.**Oleum.*

NUces Moschatae vel Indicae radulâ attritæ, aut concisæ, & diligen-
ter contusæ, vapore balnei adeo humectentur, ut oleum appareat,
quod quamprimùm torculari exprimendum venit, si linteo forti & calido
priùs inclusæ committantur.

Oleum ventriculo inunctum, frigidâ & humidâ intemperie laboranti
conducit, & mirè corroborat, deglutitum moderatè calefacit, venæ
excitat, ad grana decem potest exhiberi.

Easdem fere virtutes macer obtinet, & eodem modo exprimitur.

§. XII.

*De Opio.**Extractum, seu Laudanum.*

Primò extrahitur rore Maiali, postea spiritu vini, donec opium tincturam neget, menstrua junguntur & abstrahuntur.

Est anodinum, narcoticum & somniferum, aufert dolores, conducitque in pluribus affectibus: à semigrano ad tria & amplius sumitur.

Laudanum liquidum, seu essentia Opii.

R. Opii unciam unam, salis Tartari uncias duas, hisce superfunde spiritus vini uncias octo, vel q. s., digerantur simul per dies dein tinctura clara effundatur: materia iterum affunde totidem spiritus vini, digerantur, quandoque agitando: his peractis filtrentur solutiones, & ad usus medicos serventur.

In mixturis permiscetur loco Laudani opiati ad cochleare semis. Anodinum & sudoriferum est.

Tot sunt Laudani descriptiones, quot in Chymia artifices.

§. XIII.

De Papyro.

Papyrus alba in globulos collecta destilletur ex retortâ terreâ satis validâ igne reverberii, per horas 10. applicato recipiente vitreo amplissimo, cujus orificium accuratè quadret ad collum retortæ. Ignis regatur per gradus donec vapores albi appareant. Refrigeratis & delutatis vasibus per chartam emporeticam separetur ab oleo fœtidissimo pro aurium tinnitu & surditate. Spiritus igne arenæ iterum destilletur, cujus dosis erit ad guttas 20. in liquore convenienti.

§. XIV.

De Quinaquina.

Cortex dicitur Peruvianus qui in pulverem redactus subtilissimum, quasdam subit præparaciones tincturæ scilicet, extracti, salis, opiæ & vini: quæ variant pro natura morbi, & medici prudentiâ.

*unica et melior
pro navalis est
pulverisatio.*

§. XV.

De Rhabarbaro.

Rhabarbarum anima hepatis communiter nuncupatum, propterea quod ejus tonum restaurare credatur, inter purgantia usitata non ultimum locum occupat: benignè enim evacuat corpus, roborat & adstringit, conducitque multum in fluxibus alvi dysentericis & lientericis. Cæterum vis purgans Rhei consistit in spirituosis & volatilibus partibus quæ nimîa coctione exhalant; ideoque ne decoctum aut extractum Rhei effœra & languida fiant, cautè præcavendum erit; idcirco in substantia præsertim sumatur ad scrupulum unum ante prandium.

Extractum parabitur ex Rheo contuso, iteratis aquæ cichorii stillatiæ tincturis, fortiter expressis. Datur ad scrupulos duos.

§. XVI.

De Rosæ.

Quamvis Rosæ in multis Pharmaciæ nostræ Galenicæ operationibus ita fuerint utiliter adhibitæ, aliquid tamen ex ipsâ Rosâ dicendum superest.

Aqua stillatiæ & Spiritus.

Contere Rosas pallidas flore simplici tempore sereno & matutino quantum fieri potest collectas, ne qualitate alienâ sint imprægnatæ: pone in cucurbitâ, dum tertia pars sit vacua MB vel W ad destillandum, ut dictum est, idque repete dum sufficientem aquæ Rosacæ quantitatem obtinueris.

Vel in vase (Rosario dicto) sine humiditate contusæ destillentur Rosæ, observato ignis gradu ne comburantur: restabit massa sicca in formam torundam, ad dolores capitis. Eundem laborem repetere sæpius poteris.

Vel faciliori & uberiori successu destillentur per vesicam cupream stanno obductam, cum suo capite vel refrigeratorio igne carbonum observato, & aquâ refrigerii vel dolii sæpius mutatâ aut agitâ, modò Rosæ aliquâ priùs humiditate ad eminentiam duorum vel trium digitorum sint maceratæ; destillatio fiat ad duas liquoris partes.

Eadem destillatio instituat de Rosis albis ad oculorum morbos. Vel in exiguâ quantitate habebis aquam per descensum, si observaveris ea, quæ dicta sunt de Caryophyllis.

Spiritum fragrantem & odoratum adipisceris, observatis legibus ad

extractonem spirituum enumeratis.

Spiritum ardentiorē & inflammabilem obtinebis, si Rosas contusas addas vini eandem quantitatem.

Felicitus cohobatione super novas Rosas succedet operatio.

Altero tandem modo Rosae destillari poterunt. Accipe viginti vel triginta libras Rosarum, contunde in mortario, ita ut formetur pasta vel massa, quam pones comprimendo & stratificando cum pauca quantitate salis communis in vase terreo fictili & oblongo, usquedum repleatur vas, quod postea cooperies, & luto seu subere coeā liquatā imprægnato obduces, ne aëre Rosae alterentur: stent in fermentatione per duos vel tres menses: postea vase aperto materiam extractam, atque in cucurbitâ repositam MB destillabis, spiritus qui prodibit prior, supra residuam materiam per vices erit cohobandus, donec nihil supersit.

Aqua & spiritus cephalicam & cardiacam virtutem habent. Usurpantur præcipuè ad refocillandos agros, miscentur potionibus cardiacis.

Extractam ex materiâ post hanc vel illam destillationem residuâ, conficies lege artis, modò adustionem non redolet.

Sal labori compensando par non erit.

Tinctura Rosarum.

R. Florum Rosarum rubrarum siccarum unciam semissem aquae fontanae ferventis libras duas, spiritus vitrioli aut sulphuris drachmam semissem vel q. s. ad gratam aciditatem, infundantur per sex horas, colaturæ adde sacchari albisimi uncias quatuor vel q. s. ad saporem.

Refrigerat, siccatur & adstringit. Conducit in compescendo vomitum, in sistenda diarrhæa aliisque profluviis.

§. XVII.

De Senna.

Etti Senna inter usitatissima purgantia primas teneat partes, tormina tamen excitare solet, ob mucilaginem quamdam viscidam, quam in se continet, quæ Doctorum experientiam excitavit: idcirco varia correctiva invenerunt, tum ad infusionem tum ad extractionem necessaria, ut sal Tartari, oleum Anisi, caryophyllorum, aquam stillatiam endiviæ, cichorii, spiritum vini, & s. Quæ omnia non arident adeo, ut decoctum Glycyrrhizæ.

Extractum igitur paratur ex foliis Sennæ mundatis & non contusis cum decocto Glycyrrhizæ ad mellaginem reductum.

Convenit morbis hypochondriacis, melancholicis, scorbuticis, & ad evacuandos humores qui continentur in ventriculo & intestinis ad scrupulos duos, vel in bolo, vel in dissolutione: leniter enim & blande purgat.

§. X V I I I.

*De Tabaco.**Aqua.*

IN cucurbita vitrea pone uncias octo foliorum Tabaci in plures partes divisorum cum eadem quantitate phlegmatis vitrioli, per 24. horas digere, idque igne cinerum, postea destilla.

Potentissimum est vomitorium ad drachmas sex.

Sal fixum est sudoriferum.

§. X I X.

*De Terebenthina.**Spiritus & Oleum.*

Ry. Terebenthinae libras duas, vel quod volueris, inde cucurbitae terreae vel vitreae humiliori, impone alembicum, & destilla per cineres vel arenam: prodibit primo, praeter phlegma acidulum, oleum album, quod spiritus nomine vulgo donatur, postea flavum & ultimo rubrum, quod fortiori igne erit extrahendum. Haec omnia separatim serva. Oleum album commode & securius ab empyreumate extrahi potest in cucurbita & capitello vitreis.

Alii addunt aquae duplum vel triplum, & post destillationem separant: alii per retortam destillant.

Materia post destillationem residua colophonia dicitur, & maxime conducit in emplastris ad exsiccanda & consolidanda vulnera.

Spiritus calefacit, attenuat, urinam ciet, tartaream mucilaginem resolvit. Hinc confert in tussi aliisque pulmonum affectibus tartareis. In calculo renum & vesicae, in stranguria, gonorrhoea virulentâ, ulceribus penis ex lue venerea: ad duodecim guttas exhibetur.

Oleum album eadem obtinet vires. Flavum rubrum balsamum est pro vulneribus.

Mastiche Olibanum & alia ejusdem naturae sic destillantur.

Alias Terebinthinae praeparationes, lege pagina 37.

De

§. XX.

*De Vino ejusque partibus.**Aqua vitæ.*

Vinum destilletur per vesicam, donec pars optima abstrahatur, & hæc flammam non amplius concipiat.

Spiritus Vini.

Fiat destillatio aquæ vitæ vulgaris in cucurbitâ vitreâ altiori, igne vaporis, quod prodit in recipiens spiritus vini dicatur: si subtilior adhuc desideretur: recipe spiritum jam destillatum, & cohoba, destilla iterum ad dimidias, quem laborem pluries repetere poteris, si animus sit. Sic habebitur spiritus omnium simplicissimus, qui nomen ακool merebitur, & pulveri pyrio impositus in cochleari argenteo flammam concipiet. Per aliud vas serpentinum dictum faciliori compendio labor perficietur: per anfractus etenim illos subtilissimus spiritus solus ascendit, phlegma verò in fundo subsidet.

Apud Chymicos menstruum est celebre pro extrahendis tincturis ex omni regno. Calefacit & siccat.

Spiritus vini Anisatus.

R. Anisi contusi ————— uncias quatuor.
Spiritus vini ————— libras duas.

Macerentur per octiduum in cucurbitâ, spiritus eliciatur secundum artem, qui supra eandem materiam cohobari poterit.

Ita etiam fiat spiritus fœniculi.

Cor recreat, calorem nativum languentem excitat, flatus discutit, urinam movet.

Spiritus vini Anisofatus.

Vide paginam 50. sub nomine aquæ Reginae Hungariæ.

Spiritus vini Camphoratus.

Fiat dissolvendo Camphoram in spiritu vini, qui ad guttas decem apoplexiæ, dentium dolori, sicut & morbis uterinis medetur.

Spiritus vini Tartarificatus.

Tartari albi crudi pulverisati uncia quatuor, salis Tartari uncia duæ spiritus vini super alkali rectificati uncia viginti, destillentur simul

D d

210 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

post digestionem horarum duodecim. Bis spiritum super fæces cohobando, & si lubet super novas materias rectificetur.

Potentissimus est in doloribus podagricis, arthriticis, ictero, paralyfi & obstructionibus.

Purificatio Tartari, unde Cremor & Crystalli.

R̄. Tartari vini albissimi pulverisati q. p. bulliat in s. q. aquæ puræ in vase terreo vel cupreo stanno obducto, donec dissolutus fuerit in aqua. Tum coletur per pannum densum vel manicam: colatura exponatur frigori, sic concreset in superficie cuticula, quæ cremor tartari dicitur. In fundo vero & circa latera concreset in crystallos tartarus. Effunde aquam in supradictum vas post ebullitionem, repone in cellâ & repete usque ad totius aquæ consumptionem, & crystallisationem. Crystallos soli expositas & exsiccatas serva.

Sunt qui cuticulam supernatantem seorsim colligunt nomine cremoris tartari, & crystallos etiam seorsim. Verum enimvero cum utrumque ejusdem sit naturæ & virtutis, distinctionem hanc parvi momenti autumo.

Crassos tartareosque humores in prima regione stabulantes attenuat, incidit: itaque commode adhibetur in omnibus obstructionibus ad drachmam unam.

Sal & oleum Tartari.

R̄. Tartari albi crudi pulverisati q. p. include chartæ bibulæ quæ mæd fiat aquâ: tum repone ad ignem apertum à quo undequaque circumdetur: relinquetur sic per horas aliquot, & postmodum tartarus in unam massam confluisse videbitur, quæ in aquâ purâ dissoluta, posteaque filtrata evaporetur ad siccitatem. Dosis ad scrupulum semissem.

Inde fit oleum tartari per deliquium seu deliquescentiam, si nempe sal in cella per tres septimanas exposueris: quod ab aëris humido convertitur in liquorem, qui filtrandus erit & servandus exacte. Ille autem liquor nihil aliud est quam sal tartari resolutum.

Sal tartari potenter resolvit & attenuat, acida omnia momento destruit, & tincturis purgantium inservit, cosmeticum est egregium. Dosis intra corpus est drachmæ semissis.

Oleum Tartari & spiritus Angeli salis.

R̄. Libras tres vel quod volueris tartari probe depurati ac candidissimi vel cremoris tartari, quem ipse feceris, crassiuscule triti, destilla per retortam terream lutatam, satis capacem igne reverberii, appositoque excipulo ignem per gradus lente gubernata, ita tamen ut cum retortâ materia simul aliquo modo incalescat, ac destillare incipiat. Primum itaque ignis si cautè satis tractetur, extillabit phlegma quod inutile, deinde au-

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 211

geatur ignis usque dum magna nebularum albarum copia in recipiente vagantium appareat, tandem adactis ignis gradibus densa apparebit nebula admixto oleo tam in receptaculo quam in collo retortæ. Hic tandem labor continuandus est, donec tam oleum quam nebula extillare & apparere cessent, quibus peractis instrumentisque refrigeratis, oleum ad aqueo liquore beneficio chartæ & filtrationis separetur.

Utraque substantia cum sit gravissimi odoris, seorsim rectificanda venit: spiritus per cucurbitam, ad paralytim, scorbutum, asthma; oleum cinerum cribratorum admixtione, ad inungendas partes conve-
diens.

Materia post distillationem superstes, capitis mortui nomine non est insignienda, ex ea quippe sal magnæ æstimationis, solutione, filtratione, coagulatione, & evaporatione comparatur.

Tartarus solubilis, seu sal vegetabile.

Pulverisa & misce crystallorum tartari, & salis tartari in pulverem redacti ~~ad q. v.~~ ^{ad q. v.} Pone in ollâ terræ vel fictili, postea affunde aquæ calentis & ferventis q. s. post effervescentiam & dissolutionem filtra, evapora & sicca, restabit sal albissimum, in vase obturato servandum.

Hydropicis, cachœticis, & omnibus morbis ab obstructionibus, ad drachmam unam utile.

Tartarus Chalybeatus.

Pulverisa & misce libram unam Tartari albi cum unciis quatuor limaturæ chalybis, bulliant in libris quinque vel sex aquæ dum tartarus sit solutus. Calidè filtra per manicam & reponè in vase ferreo ad crystallifandum. Crystallòs exime, atque iterum aqua evaporetur & reponatur in cella ad alias crystallòs comparandas: hunc laborem repetè donec totum habueris tartarum.

Utilissimum est remedium in morbis chronicis, obstructionibus lienis, quartanâ, ictero utroque, cachexiâ virginum, hypochondriacâ passione ad drachmam semissem.

Tartarus Vitriolatus, seu Magisterium Tartari.

R. Olei Tartari p. del. limpidissimi & fortissimi q. p. huic successive & stillatim affunde spiritus vel olei vitrioli rectificati, quousque effervescentiam sedatam observaveris: quo in casu acidum vitrioli & alkali tartari connubium ineunt, & ambo quasi sal intermedium & neutrius cujusdam generis componunt: quod etsi naturam utriusque evidenter non possideat, vim tamen & excellentiorem & utiliorem in se continet. Hoc leni igne ad ficcitatem salis acido-salini evapora. Sic præparatum habebis tartarum vitriolatum.

D d ij

212 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Vel faciliori compendio sic potest præparari. Sali tartari albissimo, sicco & pulverisato, & cucurbitâ vitreâ posito affunde tantam spiritus vitrioli quantitatem, quantam absorbere possit, donec effervescentia omninò cessaverit.

Eximium est medicamen ad obstructiones contumaces resolvendas, mensium scilicet, mesenterii, lienis & s. à decem ad triginta grana exhibetur.

Artista iterum moneatur, ne quidquam (ut labori & sumptibus parcat) mutet, sed ipsemet conficiat : interdum etenim tartarus, qui cum æquali pondere nitri à destillatoribus per detonationem solvitur & calcinatur; ex quo oleum per deliquescentiam, & subsequenter magisterium, quasdam nitri particulas corrosivas retinet : quâ operatione vires utcunque alterantur.

Tartarus Stibiatus, seu Emeticus.

R̄. Cremoris tartari uncias octo, croci metallorum uncias quatuor, pulverisa separatim & in vase terreo coque in libris tribus vel quatuor aquæ communis per octo vel novem horas, spatulâ lignâ agitando : per chartam bibulam post refrigerationem & residentiam filtra, evapora humiditatem & sicca. Si crystallos quæris, modos supra enumeratos repera. In vitro optime clauso pulverem serva.

Hadrianus A. Mynsicht cum aquâ magistrali serpilli extrahit tincturam & ex arte præparat.

Ufus ex nomine patet, medicamentum est multis nominibus commendandum. In conserva vel liquore, à gr. ʒ. ad decem exhibendum.

*De Aceto.**Acetum stillatitium vulgare.*

R̄. Aceti vini acerrimi q. p. igne lenissimo destilla in cucurbita vitrea vel terrea in arenâ, cavendo ab empyreumate, primo phlegma prodit, deinde spiritus, qui raro separantur, modo acetum sit acerrimum.

Est menstruum nobile apud Chymicos in solvendis metallis, mineralibus, & lapidibus. Intra corpus sumitur ad drachmas duas, incidit : refrigerat.

ARTICULUS TERTIUS ET ULTIMUS.

De preparationibus Animalium.

§. I.

*De Vipera.**Sal volatile Viperae.*

Ry. Viperas vere vel autumnò captas & exsiccatas q. v. pone in retortâ vitreâ lutatâ vel terreâ ad mediam partem repletâ cum recipiente amplo appposito, juncturis optime clausis, destilla igne aperto, servatis ignis gradibus, donec extremâ flammaram violentiâ totum quod inest ultimo sit expulsum & recipiens clarescat. Peractâ destillatione sal volatile non solum in prolecto liquore dissolutum existit, sed undique etiam lateribus recipientis variè figuratum adhærebit, quod cum dicto liquore in fundo recipientis residente eluendum, ab oleo fœtidissimo vel per tritorium vel per chartam emporeticam artificiosè separandum est: postmodum ab adhærente aquositate amarâ & fœtidâ per sublimationem in phialâ oblongâ satis altâ in sabulum vel cineres collocandâ, appposito etiam capitello rostrato, cui vitreum recipiens, parvum saltem adjunctum vel annexum sit, igne lento ne humiditas cum sale ascendant, liberandum est. Sublimatione jam peractâ eximatur sal ex supremâ phialæ parte & capitello: quod ipsum albidissimum erit, & acutissimum, penetrantissimique odoris ac summæ volatilitatis. In vitro cerâ bene obturato sal custodiatur, vel cum spiritu vini rectificatissimo, alias propter phlegma quod inesset in spiritu vini communi dissolveretur. Spiritus vero quibusdam salis particulis imprægnatus separatim servandus.

Ex eo, quod in cucurbita post destillationem remanet, sal lixiviale confici potest, quod parum ab aliorum salium naturâ discrepat.

Salium volatilium summæ sunt vires, penetrant enim & putredinem arcent. Hinc conferunt in epilepsiâ, apoplexiâ, variolis, morbillis, omnibus febribus malignis & contagiosis, imò in ipsa peste, in venenatis animalium moribus, imprimis ipsarum viperarum, & in ipso veneno hausto. Dosis ipsius est ad drachmam semissem plus minusve, prout necessitas postulat.

Notandum quod ex animalium partibus, major copia salis volatilis eliciatur, quàm ex mineralibus & vegetabilibus, propter majorem spirituum quantitatem, quæ tanta in aliis non extat.

D d iij

214 COLLECTANEORUM PHARMACEUTICORUM

Sic destillantur Ossa,
 Cornua,
 Carnes,
 Cranium,
 Animalium partes,
 Animalia ipsa,
 Semina, &c.

Cornu Cervini Spagyrica, seu Philosophica calcinatio.

Calcinatio hæc commodè in vesicâ perficitur coctione continuâ mediante destillatione aquarum cordialium, quarum destillatione & vapore apices cornu in collo alembici suspensi, quâ parte attingi & penetrari queant, jucundo & miro ordine perfectam albedinem comparando, absque eo quod flammæ violentiâ, ut in vulgari calcinatione fieri solet, vires deperdant, mollescant sensibilibiter, & calcinentur.

Sudorem movet: alexipharmacum est, cardiacum: unde præscribitur passim contra febres malignas. Dosis est à scrupulo semisse ad scrupulum unum.

Oleum, sp. & sal volatile cornu cervi.

Eo præparantur modo, quo spiritus & sal volatile viperarum. Cornu cervi sic præparatum, mundificat sanguinem, attenuat, & aperit: urinas movet, diaphoreticum, alexipharmacum est: medetur scorbuto, variolis. Attamenoleum non est in magno usu. Dosis olei à g. 1. ad 20. salis volatilis à gr. 3. ad scrupulum unum; spir. à gr. 20. ad drac. unam. Alteram cornu cervi præparationem, vide pag. 29.

§. II.

*De Cera.**Oleum Cera.*

R. Cerae flavæ quantum volueris, liquefiat; carbonibus vel lateribus vel globulis argillaceis imbibatur, qui indantur retortæ, igne tertii gradus extrahatur oleum fluidum cum suo phlegmate, ultimo loco coagulatum, quod oleum butyraceum nonnunquam appellatur, & cui iterum admisceri potest arena, ut destilletur, & quod ita sæpius repetatur, donec totum maneat liquidum nec amplius coaguletur.

Oleum liquidum cicatricem inducit, attenuat & incidit; diureticum est, acre & penetrans, potestque intra corpus exhiberi ad guttas quatuor. Butyraceum verò vim habet anodinam & emollientem, convenitque tumouribus attenuandis.

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 215

Omnis fere cera abit in oleum, & vix uncia una restat in facibus ex libra una.

Ex pinguedinibus, resinis & gummi-resinis quæ in pulveres redigi non possunt, similis destillatio instituat.

§. III.

*De Melle.**Destillatio mellis.*

R. Mellis liquidi libras quatuor, vel quod volueris, ponantur in cucurbitâ vitreâ adeo capace, ut materia quintam, imo & sextam partem occupet. Per balneum phlegma, intensiori vero ignis gradu (arenæ scilicet) aqua flava proliciatur.

Alii eliciunt primò aquam ex cucurbita NB: remanenti melli addunt arenam vel filices calcinatos contusos, destillantque per retortam, aquam flavam cum oleo: hæc digerunt per dies quinque aut sex, dein destillant, oleum tandem aquæ supernatans separant.

Aqua utraque alba scilicet & flava, suffusiones & albugines oculorum sanat, capillis producendis confert, inservit tincturæ coraliorum extrahendæ. Intrinsicus referat obstructions, pellit urinam, atterit calculum: oleum vulneribus sclopetariis, phagedænicis, & ulceribus plurimum conducit. Singulare quoque est ad podagricos dolores sedandos prædium: discutit maculas faciei cum oleo camphoræ.

Tinctura Mellis.

R. Mellis purissimi q. v. ei immisceatur arenæ optimè lotæ q. s. ita ut fiat massa, quæ injiciatur in matratium vel cucurbitam, tunc superfundatur spiritus vini rectificatissimus: stent in digestionem in cucurbitâ plani fundi, usque tum tingatur spiritus aureo colore. Hinc spiritus tinctus per inclinationem effundatur, & recens facibus superfundatur, continuando donec spiritus non amplius tingatur; tincturæ confundantur, & ad tertiam partem remanentiam in balneo-mariæ abstractantur, in fundo remanebit tinctura mellis.

Summum est medicamen in phthisi, asthma, tussî inveteratâ, anhelitu difficili, catharris, cæterisque pulmonum & thoracis affectibus ad cochleare unum.

§. IV.

*De Urina.**Destillatio & Sal volatile.*

R. Hyberno tempore urinæ recentis pueri annorum duodecim vinum bibentis q. v. ad mellaginem evapora igne arenæ, eodemque igne destilla per alembicum cum suo recipiente optimè clauso, sal volatile ascendet cum spiritu & phlegmate. Operatione peractâ sal cum spiritu committes vasi sublimatorio ut sublimentur, sal crystallinum valde penetrans ascendet, servandum in vase: spiritus qui remanebit in matratio, filtrabitur & separabitur ab oleo admodum fœtido & nigro: qui si iterum destilletur, easdem virtutes habebit ac sal.

Sal volatile imprimis fermenta corrigit acida, obstructions reserat, hydropicorum aquas educit, variisque morbis chronicis conducit ad scrupulum semissim in liquore convenienti.

Sal volatile urinæ à multis Medicis & Chymicis sal volatile Ammoniacum præfertur, quod sal Ammoniacum putetur parari ex variâ urinâ hominum tam sanorum quàm ægrorum.

Urina morientium caret falsedine.

§. V.

De Secundina.

Secundina destillatur MB, modò ex partu feminae mediæ ætatis & sanæ proveniat, & quæ marem peperit.

Cosmeticum est quoddam ad faciei maculas.

Ex cineribus in cucurbita extrahitur spiritus, post digestionem octo vel decem dierum, ad expulsionem fœtus & secundinæ specificus, & morbis à vaporibus ortis egregius.

§. VI.

Mumia Crollii magistralis.

Eligatur cadaver hominis rufi, quia in hoc sanguis habetur tenuior, adeoque & caro præstantior, sine macula, viginti quatuor annorum aut circiter, recens morte violentâ non morbo interempti, cujus carnes musculosas frustulatim vel assulatim conscinde, & à duobus luminariibus Sole scilicet & Luna, semel & iterum illuminatas ac constellatas expose, asperge postea pulvere myrrhæ, styracis calamitæ, & tantillo aloës
(alioquin

CLASSIS QUINTA ET ULTIMA. 217

(alioquin nimium amarefcit) poſtea imbibe macerando per octo dies aut circiter in ſpiritu vini, ita ut ſuperemineat ad duos vel tres digitos, ſuſpendantur parum & ſicceſcant, ac eodem pulvere & ſpiritu macera & imbibe, tandem in aëre vel loco umbroſo & ſicciori fruſta ſuſpenſa ita ſicceſcant, ut in pulverem reduci poſſint. Tunc aſſimilatur carni fumo induratae, ſine foetore optimi & ſuavioris ſaporis, quæ ad multos annos ſervari poterit.

Laudatas Mumiaë vires huic noſtræ artificiali tribuere eò magis poſſumus, quod *Ægyptiorum antiquorum* non habeamus mumiam, quæ pauciſſima fuit, brevisque deſuit, nec uti debeamus eâ, quæ ex ſanie humanâ, putridisque cadaveribus, piſſaphalto mixtâ, magno mortalium damno ſervatur; cum nihil magis conſonum ſit humano corpori, quàm eſſentia partium ex quibus conſtat, & perficitur.

FINIS.

E e

I N D E X

RERUM ET MEDICAMENTORUM.

A Bſinthij Sal	165
Spiritus,	162
Syrupus,	66
Tinctura,	161
Vinum,	55
Aceti phlegma,	212
Spiritus,	212
Acetum Aurantiorum,	55
Caryophyllorum,	<i>ibid.</i>
Rosatum,	<i>ibid.</i>
Rutaceum,	<i>ibid.</i>
Sambuci,	<i>ibid.</i>
Saturni,	181
Scilliticum,	55
Theriacale,	<i>ibid.</i>
Adipum præparatio,	25
Æris Flos,	182
Spiritus,	<i>ibid.</i>
Tinctura,	<i>ibid.</i>
Uftio,	<i>ibid.</i>
Agarici Trochifci,	104
Album Græcum,	25
Aloës, lotio,	26
Extractum,	199
Rosata,	101
Tinctura,	199
Violata,	101
Aluminis uftio,	193
Ambari grifei tinctura,	198

INDEX RERUM ET MEDICAMENTORUM.

Ammoniaci g. depuratio,	26
destillatio,	199
Amyli purificatio,	26.168
Anacardiorum præparatio,	26
Animalia integra officinalia,	20
Animalium partes,	21
Excrementa,	22
Anisi aqua,	157
Oleum,	157.199
Spiritus,	209
Antihæcticum poterii,	180
Antimonii butyrum,	185
Butyri rectificatio,	ibid.
Bezoar minerale,	186
Cinnabaris,	185
Crocus,	183
Diaphoreticum,	184
Flores,	185
Pulvis, Emeticus seu Algaroth.	186
Regulus communis,	183
Martialis,	184
Sulphur auratum,	ibid.
Syrupus, f. Emeticus,	79
Tinctura,	186
Vitrum,	185
Aquæ officinales simplices,	44
Cordiales,	40
Pleuriticæ,	ibid.
Aqua aluminosa,	45
Anti-apoplectica,	ibid.
Anti-epileptica,	46
Anti-nephritica,	47
D. de Bellegarde, seu Imperialis,	48
Benedicta,	ibid.
Calcis,	28
Cinamomi,	49
Fortis,	19
Fortis regia,	191
Hysterica,	47
Juglandium,	204
Marina,	27
Melissæ magistralis,	49
Mellis,	215

INDEX RERUM

Omnium florum,	49
Ophthalmica,	53
Phagedænica,	49
Quercetani,	50
Reginæ Hungariæ,	<i>ibid.</i>
Secunda,	51
Sperniolæ.	50
Stiptica regia,	191
Theriacaalis, ——— 51	<i>ibid.</i>
E Typhis cervinis;	52
Vulneraria,	<i>ibid.</i>
Aquila alba,	174
Arabici gummi ustio;	29
Arcanum Coralinum,	173
Argentum vivum, V. Mercurius.	<i>ibid.</i>
Ari fæculæ,	168
Præparatio,	27
Acellorum f. millepedum præparatio,	<i>ibid.</i>
Aurum fulminans,	170
Auri tinctura,	<i>ibid.</i>
Axungiarum præparatio,	25
B Alfama Aromatica,	128
Balsami partes officinales,	41
Balsamum Arcei.	127
Metensium,	<i>ibid.</i>
Balsamum Saturni,	128
Sulphuris anisatum;	194
Terebinthinatum,	194
Benedicta laxativa,	91
Bezoar minerale,	186
Binjoini flores,	200
Tinctura,	201
Blastæ Bizantiæ præparatio,	32
Boli Armeniæ lotio,	27
Bufonum præparationes,	28. 29
C Alcis lotio,	28
Cancrorum præparatio;	32
Ustio,	29
Cantharidum præparatio;	28
Caryophyllorum	

RERUM ET MEDICAMENTORUM.

Caryophyllorum destillatio,	101
Cauterium,	187
Ceræ oleum,	214
Spiritus,	214
Ceraforum destillatio,	157
Ceratum album Galeni,	126
Santalinum,	<i>ib.d.</i>
Cerufæ lotio,	28
Chalybis præparatio,	171
Characteres,	42
Cinnabaris præparatio,	32
Cinnabaris Antimonii,	185
Mercurii,	173
Cochlearum testarum præparatio,	29
Colchotaris præparatio,	193
Collyrium,	53
Colocynthidos correctio,	104
Concharum testarum ustio,	29
Confectio Alkermes,	84
Hamech,	95
de Hyacintho,	85
Conservæ officinales,	59
Conserva Rosarum liquida,	60
Sicca,	<i>ibid.</i>
Coraliorum affatio,	29
Magisterium,	197
Præparatio,	32
Sal,	197
Solutio,	<i>ibid.</i>
Syrupus,	70
Tinctura,	197
Cornu cervi præparatio vulgaris,	29
Philosophica,	214
Destillatio,	<i>ibid.</i>
Gelatina,	58
Sal volatile,	214
Cranii hominis præparatio,	30
Cremor Tartari,	210
Crocus Martis adstringens.	171. 172
Aperiens,	171. 172
Crocus metallorum,	185
Chrysoliti præparatio,	32

INDEX RERUM

Cryſtalli Tartari,	210
D ecoctio communis, ſeu ptifanna;	56
Clyſteris adſtringens,	56
Carminativa,	55
Communis,	<i>ibid.</i>
Medicinæ,	55
Pectoralis,	56
Dentium Apri præparatio,	30
Deſtillatio generatim,	153
Plantæ odoriferæ,	156
Non odoratæ;	<i>ibid.</i>
Succulentæ,	<i>ibid.</i>
Baccarum,	157
Fructuum,	<i>ibid.</i>
Radicum aromaticarum;	156
Seminum,	157
Diacarthami,	98
Diacatholicum,	92
Diachylon ſimplex,	141
Ireatum,	141
Gummatum,	142
Magnum,	<i>ibid.</i>
Diacodium,	73
Diagrydium,	36
Diaireos,	113
Diamargaritum ſimplex,	60
Frigidum,	113
Diaphœnicum,	95
Diaphoreticum minerale,	184
Diaprunum ſimplex,	94
Solutivum,	94
Diarhodon,	115
Diafantali,	<i>ibid.</i>
Diaſatyrium,	83
Diaſcordium,	84
Diatragacanthum,	116
E boris uſtio, ſeu ſpodium,	29. 37
Elaterii, præparatio,	30

ET MEDICAMENTORUM.

Electuarium Catholicum simplex,	92
Cum Rhabarbaro,	92
De Citro solutivum,	98
Lenitivum simplex,	92
Parificul.	93
De Pſyllio,	97
De ſucco Roſarum,	99
Elixiria,	157
Elixir proprietatis,	<i>ibid.</i>
Vitæ,	158
Ellebori utriuſque correctio,	30
Emplaſtrum de Belonica, ſeu de gratia Dei,	138
de Ceruſa,	138
de Ceruſa uſta,	138
de Cicuta,	139
Pro dentibus,	139
Diabotanium,	139
Diachylon ſimplex,	141
Ireatum,	141
Magnum,	142
Gummatum,	142
Divinum,	143
Ad Herniam,	145
Joannis Andreæ à cruce,	<i>ibid.</i>
De Linamento,	<i>ibid.</i>
Magneticum,	146
Manus Dei,	143
Manus Dei, ſ. Empl. Paracelſi,	144
De Maſtiche,	146
De Meliloto,	147
De Minio,	<i>ibid.</i>
De Mucilaginibus,	148
Oxycroceum,	<i>ibid.</i>
Palmeum,	149
Paracelſi,	144
De Ranis de vigo,	149
Cum Mercurio,	150
De Sapone,	151
Sticticum Crollii,	150
Sparadrap,	151
Veficatorium,	152
Erinaceorum uſtio,	29
Effentia,	157

INDEX RERUM

Essentia Antihysterica,	158
Opii,	206
Esulæ præparatio,	30
Euphorbii correctio,	30
Extractorum conficiendorum modus,	159
Extractum Aloës,	159
Guaiaci,	159
Martis,	172
Opii,	205
Panchimagogum,	161
Pilularum,	161
Quinaquinæ,	205
Rhei,	206
Scannæ,	207
F Æculæ,	168
Fæculæ Ari,	<i>ibid.</i>
Bryoniæ,	<i>ibid.</i>
Ireos,	<i>ibid.</i>
Serpentariæ,	<i>ibid.</i>
Tritici,	<i>ibid.</i>
Farinæ,	39
Ferri præparationes,	171
Flores cordiales calidi,	40
Frigidi,	46
Antimonii,	185
Bismuthi,	200
Salis Ammoniaci,	192
Sulphuris,	194
Fragmenta pretiosa,	40
Fragorum destillatio,	157
Fuliginis destillatio,	201
G Albani depuratio,	26
Destillatio,	200
Gelatina carniæ,	58
Cornu Cervi,	<i>ibid.</i>
Gemmæ officinales,	17
Gutta gummi correctio,	31
Guaiaci oleum,	202
Spiritus,	<i>ibid.</i>
Gilla	

ET MEDICAMENTORUM.

Gilla Theophrasti ,	192
Granati , præparatio ,	32
Gummi depuratio ,	26
Gypsi usus ,	29
H Erba capillares ,	39
Emollientes ,	39
Hiera Diacolocynthidos ,	100
Galenii ,	<i>ibid.</i>
Hirundinum , præparatio ,	31
Hydrargyri , præparationes ;	173
Hydromel simplex ,	63
Vinofum ,	<i>ibid.</i>
J Alapii magisterium ,	203
Resina ,	<i>ibid.</i>
Tinctura ,	<i>ibid.</i>
Jecoris lupi , præparatio ;	31
Intestinum lupi præparatum ;	<i>ibid.</i>
Julapium Alexandrinum ,	75
L Ac perlarum ;	69
Sulphuris ,	194
Virginalis ex Binjoio ;	201
Ex Saturno ,	181
Lacca præparatio ,	31
Lapides officinales ,	17
Lapidum præparatio ,	32
Lapis Aquila ,	<i>ibid.</i>
Calaminaris ,	<i>ibid.</i>
Causticus ,	187
Hæmatitites ,	32
Infernalis ,	171
Judaicus ,	32
Lazulus ,	32
Lyncis ,	32
Magnetis ,	<i>ibid.</i>
Medicamentofus ;	187
Mineralis ,	188
Nephriticus ,	32

M U I N D E X R E R U M T E

Prunellæ,	190
Pumex,	33
Laudanum liquidum,	205
Opiatum,	<i>ibid.</i>
Laureolæ correctio,	33
Lithargyri lotio,	<i>ibid.</i>
Lumbricorum præparatio,	<i>ibid.</i>
Luna, V. Argentum,	171
M agisteriorum conficiendorum modus,	166
Magisteria Coralliorum,	197
Margaritarum,	<i>ibid.</i>
Matrisperlarum,	<i>ibid.</i>
Oculorum cancri,	<i>ibid.</i>
Saturni,	181
Scammonii,	160
Sulphuris,	194
Magma Hedycroï,	109
Magnes Arsenicalis,	146
Mandibulæ Lucii, præparatio,	30
Manus Christi perlata,	60
Margaritarum lac,	69
Magisterium,	197
Præparatio,	32
Sal,	197
Marina,	19
Matrisperlarum præparatio,	32
Mars, V. Ferrum,	171
Medullarum præparatio,	25
Mel Anthosatum,	63
Cucumerinum,	<i>ibid.</i>
Despumatum,	62
Mercuriale,	63
Nymphææ,	64
Rosatum,	<i>ibid.</i>
Violatum,	<i>ibid.</i>
Mellis aqua,	215
Spiritus,	<i>ibid.</i>
Tinctura,	<i>ibid.</i>
Mensuræ,	42
Mercurii Cinnabaris,	173
Præcipitatio albâ,	175

ET MEDICAMENTORUM.

	Carnea,	175
	Coralina,	<i>ibid.</i>
	Grisea,	176
	Lutea,	<i>ibid.</i>
	Lutea, seu Turpethum,	<i>ibid.</i>
	Rubra,	175
	Viridis,	176
	Panacea,	177
	Probatio,	173
	Revivificatio,	174
	Sublimatio corrosiva,	<i>ibid.</i>
	dulcis,	<i>ibid.</i>
	Metalla officinalia,	18
	Mezerei correctio,	33
	Mineralia officinalia,	18
	Minium,	181
	Mithridatium Damocratis,	86
	Mucilaginum extractio,	34
	Mumia,	216
	Myrobalanorum species,	41
	Myrrhae oleum,	203
	tinctura,	<i>ibid.</i>
N	Nitri crystallisatio,	189
	Spiritus,	190
	Spiritus dulcis,	<i>ibid.</i>
	Nucis Juglandis aqua,	204
	extractum,	120
	oleum,	120
	Nucis moschatae oleum,	204
	Nuncupationes,	39
O	Oculorum Canceri præparatio,	32
	Urtio,	29
	Sal,	197
	Oesypi collectio,	34
	Oleorum stillandorum modus,	163
	Olea officinalia,	119. 120
	Olea stomachica,	40
	Oleum Absynthii,	120. 121
	Amygdalarum dulcium,	120

INDEX RERUM

	Amararum,	120
	Anethinum,	121
	Anisi,	163, 200
	Avellanarum,	120
	Balaninum,	<i>ibid.</i>
	Buxi,	202
	Cannabis,	120
	De Capparibus,	123
	Carvi,	163
	Caryophyllorum,	<i>ibid.</i>
	Catellorum,	124
	Ceræ,	214
	Chamæmelinum,	121
	Chryfomelinum,	120
	Cinamomi,	163
	Cumini,	<i>ibid.</i>
	Cydoniorum,	123
	Euphorbii,	114
	Feniculi,	163
	Gagatis,	197
	Guaiaci,	202
	Gummi,	200
	Hyoscyami,	120
	Hyperici,	122
	Juniperi,	163
	Keirinum,	121
	De lateribus,	188
	Lavendulæ,	163
	Laurinum,	120
	Liliorum,	121
	Lini,	120
	Lumbricorum,	124
	Macis,	204
	Meliloti,	121
	Menthæ,	<i>ibid.</i>
	Myrrhæ,	203
	Myrtinum,	121
	Nardinum,	125
	Nenupharinum,	121
	Nucis Juglandis, f. Carynium;	120
	Moschatæ,	204
	Ovorum,	120
	Palma,	<i>ibid.</i>
	Papaveris	

ET MEDICAMENTORUM.

	Papaveris albi,	120
	Perficorum,	<i>ibid.</i>
	Rhodii,	163
	Rofatum,	121
	Rutaceum,	<i>ibid.</i>
	Sassafras,	163
	Scorpionum,	124
	Semin. 4. frigidorum,	120
	Sesaminum,	120
	Solani,	121
	Succini,	196
	Violaceum,	121
	Vitrioli,	192
Opiata	Diafatyrium,	83
	Diafcardium,	84
	Mithridatium,	86
	Mefenterica,	98
	Orvietanum,	89
	Philonium Romanum,	90
	Salomonis,	<i>ibid.</i>
	Theriaca,	87
	Opii extractum,	205
	effentia,	<i>ibid.</i>
Orvietanum 89	Opapanacis depuratio,	26
	Ovorum putaminum uflio,	29
	præparatio,	32
	Oxycratum,	54
	Oxymel fimplex,	63
	Scilliticum,	<i>ibid.</i>
	Oxyrrhodinum,	54
P	Apaveris feminis uflio,	29
	Papyri defillatio,	205
	Penidium,	61
	Phlegma Aceti,	212
	Vitrioli,	192
	Pilæ marinae torrefactio,	29
	Pilorum leporis uflio,	29
	Pilulæ de Agarico,	101
	de Aloë,	<i>ibid.</i>
	Angelicæ,	<i>ibid.</i>
	Auræ,	102

Hh

INDEX RERUM

Mercuriales,	103
Ruffi,	102
Sine quibus,	102
Stomachicæ,	103
de Terebinthina,	37
Pinguedinum præparatio,	25
Piperum species,	41
Plumbi calcinatio,	181
magisterium,	<i>ibid.</i>
Sal,	<i>ibid.</i>
Pomatum,	135
Pompholygos, præparatio,	34
Pondera,	42
Portulacæ sem. uftio,	29
Potio purgans,	57
Præcipitatio,	167
Ptisanna communis,	55
Pulmonis vulpis præparatio,	35
Pulveres officinales,	112
Pulvis è Chelis,	116
Cornachinus,	117
Diacarthami,	118
Diacircos,	113
Diamargaritum simplex,	60
Frigidum,	113
Diambrae,	114
Diarhodonis,	115
Diatragacanthi,	116
Diasantali,	115
Emeticus,	186
Hieræ,	118
Sperniolæ,	117
Spernutorius,	114
Theriacalis,	89
Contra vermes,	116
Viperinus,	117
Q Uinaquinæ præparatio,	105
R Adices aperientes duæ,	39
quinque,	<i>ibid.</i>

ET MEDICAMENTORUM.

Ranarum præparatio,	18
Rebis canini præparatio,	25
Recrementa mineralium,	18
Regulus Antimonii,	183, 184
Retinæ officinales,	160
Resina Agarici,	203
Jalapii,	<i>ibid.</i>
Mechoacannæ,	<i>ibid.</i>
Scammonii,	160
Turpethi,	203
Rhabarbari extractum,	206
Rob simplex,	57
Rob Agrestæ,	58
Cerasorum,	<i>ibid.</i>
Cydoniorum,	<i>ibid.</i>
Ros vitrioli,	193
Rosarum aqua,	206
conserva,	60
Spiritus,	206
tinctura,	207
Rubini præparatio,	32
S Acchari electio,	62
Saccharum Penidium,	61
Saccharum Rosarum tabulatum,	60
pulverisatum,	<i>ibid.</i>
Sagapeni præparatio,	26
Salta fixa,	165
essentialia,	166
Officinalia,	19, 164
Volatilia,	164
Salium conficiendorum modus,	164, 165
Sal officinale Absynthii,	165
Argentiniæ,	<i>ibid.</i>
Artemisiæ,	<i>ibid.</i>
Benedicti,	<i>ibid.</i>
Centaurei, & c.	<i>ibid.</i>
Coraliorum;	197
Margaritarum,	<i>ibid.</i>
Martis,	173
Polychrestum,	190
Prunellæ,	190

INDEX RERUM

Saturni,	181
Sulphuris,	194
Tartari,	210
Vegetabile,	211
Viperarum,	213
Urinæ,	216
Salis Ammoniaci depuratio,	191
Flores,	192
Sal,	<i>ibid.</i>
Spiritus,	191
Salis communis decrepitatio,	189
spiritus acidus,	<i>ibid.</i>
dulcis,	<i>ibid.</i>
Salis nitri spiritus acidus,	190
dulcis,	<i>ibid.</i>
Sanguinis Hirci præparatio,	35
Humani præparatio,	<i>ibid.</i>
Sapa simplex,	57
Saphyri præparatio,	32
Sarcocollæ maceratio,	35
Sardi præparatio,	32
Saturnus, V. plumbum,	181
Scammonii correctio,	36
resina,	203
Scillæ præparatio,	36
Secundinæ destillatio,	216
Semina 4. calida majora,	40
minora,	40
frigida majora,	40
minora,	40
Seminum contra præparatio,	36
Sennæ extractum,	207
Sepi præparatio,	25
Smaragdi præparatio,	32
Sol, V. Aurum,	170
Sparadrap, f. Tela Gualteri,	151
Species, V. Pulvis,	113
Spermatis Ranarum destillatio,	50
Spiritus officinales,	162
Absinthii,	<i>ibid.</i>
Cochleariæ,	<i>ibid.</i>
Mellis,	215
Rosarum	

ET MEDICAMENTORUM.

Rosarum ,	206
Salis Ammoniaci ,	192
Communis ,	189
Nitri ,	190
Sulphuris ,	195
Vini simplex ,	209
Anisatus ,	209
Anthosatus	<i>ibid.</i>
Camphoratus	<i>ibid.</i>
Tartarisatus,	<i>ibid.</i>
Veneris ,	182
Vitrioli ,	192
Spodium ,	29
Spodium Arabum ,	37
Avicennæ ,	<i>ibid.</i>
Græcorum ,	<i>ibid.</i>
Spongiarum ustio ,	<i>ibid.</i>
Stanni calcinatio ,	180
Sal ,	<i>ibid.</i>
Stibium , V. Antimonium ,	183
Stomachicum Poterii ,	178
Sublimatio ,	167
Succedanea , s. substituta ,	41
Succi liquidi officinales ,	57
Inspissati ,	<i>ibid.</i>
Glycyrrhizæ Blesensium ,	110
Succini præparatio ,	32
magisterium ,	196
oleum ,	<i>ibid.</i>
sal ,	<i>ibid.</i>
tinctura ,	<i>ibid.</i>
Sulphur auratum Antimonii	184
Sulphuris balsamum ,	194
Flos ,	<i>ibid.</i>
Lac , s. magisterium	<i>ibid.</i>
Oleum ,	195
Sal ,	194
Spir. per campanam ,	196
per destillationem ,	195
Syrupi è succis fructuum ,	65
è succis plantarum ,	66
Syrupus Absinthii ,	66
Acetatus ,	67
Agrestæ , s. Ompharii ,	65

INDEX RERUM

Syrupus Althææ, f. de Ibisco,	67
Antihecticus, f. de Testitudine,	69
Artemisiæ,	68
Berberum,	65
Capillarium,	69
Caplium,	66
Caryophyllorum, seu de Tunica,	70
Ceraforum,	65
Cichorii simplex,	77
cum Rheo,	<i>ibid.</i>
Citri,	65
Coraliorum,	70
Cydoniorum,	65
Dysentericus,	70
Elleboratus,	78
Emeticus,	79
de Eryfimo,	71
de Fumaria,	66
Granatorum,	65
de Hyflopo,	71
Jujubinus,	72
de kermes,	<i>ibid.</i>
Limonum,	65
Mercurialis, f. de longa vita,	72
Millefolii,	66
Mororum,	65
Napi,	66
Nicotianæ,	<i>ibid.</i>
Nymphææ,	73
de Papavere albo, f. Diacodium,	73
Papaveris ergatici, f. Rheados,	<i>ibid.</i>
de Pede Cati, seu de Æluropo,	74
Perficorum,	79
Pomorum simplex,	74
compositus, seu Regislaboris,	80
M. Fr. <i>Blondel</i> ,	81
de Portulacâ,	66
Regius, seu Julapium Alexandrinum,	75
de Rhamno,	82
Ribefiorum,	65
Rosatus ex infusione,	79
ex succo,	80
cum Agarico,	<i>ibid.</i>
de Rosis ficcis,	75

ET MEDICAMENTORUM.

de Scammonio,	82
Tuffilaginis,	75
Violatus,	75
de Viperis,	76
T Abaci aqua,	208
Sal,	208
Tabellæ Alexiteriæ,	61
de Althæa,	<i>ibid.</i>
de Chalybe,	<i>ibid.</i>
contra vermes,	99
Tattari cremor,	210
crystalli,	210
oleum per deliquium,	210
per destillationem,	210
Tartarus chalybeatus,	211
solubilis,	<i>ibid.</i>
stibiatus, seu emeticus,	212
vitriolatus,	211
Terebinthinæ coctio,	37
lotio,	<i>ibid.</i>
oleum,	208
pilulæ,	37
præparatio,	<i>ibid.</i>
spiritus,	208
Terræ medicatæ,	19
Theriaca Andromachi,	87
Tinctura,	161
Tinctura Aloës,	199
Antimonii,	186
Ambari,	198
Auri,	170
Binjoini,	101
Coraliorum,	197
Martis,	172
Myrrhæ,	203
Rofarum,	207
Succini,	196
Veneris,	182
Topasii præparatio,	32
Trochisci de Agarico,	104
albi Rhafis,	105
Alhandal, seu de Colocynthide,	104

INDEX RERUM

Trochisci Bechici albi,	110
de Caphura,	105
de Capparibus,	106
Cypheos,	109
Gordonii,	106
Hedycroi,	109
de Karabe,	107
de Myrrha,	107
scillitici,	108
Viperini,	<i>ibid.</i>
Turpethi resina,	203
Turpethum minerale,	176
Tuthiæ præparatio,	32. 34
V egerabilium partes officinales;	
Venus, V. Æs,	182
Ventriculorum gallinarum præparatio,	38
Vesicæ Apri præparatio,	38
Vinum Absinthii,	53
Emeticum,	54
de Euphrasia,	53
Granatorum,	57
de Halicacabo,	53
Hyppocraticum,	54
de Salvia,	53
Vini destillatio, seu aqua vitæ,	209
Spiritus simplex,	<i>ibid.</i>
Anisatus,	<i>ibid.</i>
Anthosatus,	<i>ibid.</i>
Camphoratus,	<i>ibid.</i>
Tartarisatus,	209
Vipera destillatio,	213
Sal volatile,	<i>ibid.</i>
Spiritus,	<i>ibid.</i>
Vitrioli calcinatio.	193
Gilla, seu Vitriolum vomitivum,	192
oleum,	192
Ros,	193
Sal,	<i>ibid.</i>
Spiritus,	192. 193
Spiritus dulcis,	193
Vitriolum Martis,	173
Unguenta 4. calida,	40
	4. Frigida

ET MEDICAMENTORUM.

4. Frigida,	40
Unguentum Ægyptiacum,	129
Album Rhafis,	<i>ibid.</i>
Apostolorum,	<i>ibid.</i>
Aureum,	130
Basilicum minus,	<i>ibid.</i>
Chirurgorum,	41
Dialthææ,	130
Diapompholygos,	131
ad Hæmorroïdas,	131
ad mammarum duritiem,	134
fissuras,	<i>ibid.</i>
Martiatum,	131
Mundificativum de Apio,	133
Neapolitanum,	134
Nutritum,	<i>ibid.</i>
Pomatum,	135
Populeum,	<i>ibid.</i>
Rofatum,	136
Rubrum exsicicans,	<i>ibid.</i>
de Styrace,	<i>ibid.</i>
de Tuthia,	137
Ungulæ Alcis, præparatio,	38
Urinæ destillatio,	216
Sal	<i>ibid.</i>

FINIS.

Errata sic restituet aquns Lector.

IN Epistola pagina 3. linea 13. *lege* tam quam. In approbationibus l. 17. *tolle* selectioribus, & *pone* selectioribus. l. 21. *tolle* 15. P. 1. l. 10. *lege* Acacia P. 2. linea 12. l. tota planta. l. 25. l. Angelica. l. 40. l. Cyclamen P. 3. l. 5. *lege* Trogloditica. l. 14. l. lappa. lin. 23. *adde* Binjoinum, *Vide* alia. P. 4. l. 9. l. semen. l. 22. l. Caranna. P. 5. l. 25. l. Symphytum petiæum. P. 6. l. 27. l. dens Leonis seu Taraxacum tota planta. P. 7. l. 16. l. Dioscoridis. l. 29. l. Fraxinus semen. P. 10. lin. 22. l. mentha cattaria. P. 11. l. 23. *adde* oxytyphyllum fol. P. 13. l. 15. l. rubra flores. P. 14. l. 1. l. saponaria. P. 17. lin. 24. l. calcarius. lin. 25. l. catechur. P. 21. lin. 34. *adde* viperinum. p. 22. l. 8. l. os sepia. P. 24. l. 13. l. sepia. P. 25. l. 20. l. cum aquæ burfæ Pastoris. p. 30. l. 5. cum l. q. aquæ. p. 31. l. 17. l. præparatum. p. 32. *adde* Hyacinthus cum A. Rosar. p. 34. l. 17. l. vasibus. P. 36. l. 1. l. scammonii P. 42. l. 20. l. distinguuntur. P. 45. l. 35. l. matratio. l. 36. l. stillatiæ. p. 50. l. 29. l. applicata. P. 52. lin. 39. l. utriusque unciam unam. P. 56. lin. 10. l. ana unciam semissem. P. 58. l. 2. l. Gelatina. P. 65. l. 12. l. Berberum. p. 71. l. 3. l. Helenii. P. 72. lin. 9. l. sexaginta. p. 77. l. 27. l. librarum sex. P. 83. lin. 14. l. Articulus primus. l. 16. l. sine. l. ult. l. scrupuli duo. P. 87. lin. 28. l. parva. P. 90. lin. 25. l. asservanda. p. 92. l. ult. l. horas. P. 94. lin. 13. l. colatura. lin. 14. l. trajectorum libram unam. p. 96. l. 9. l. libris tribus. l. 10. l. libra una. l. 20. l. sensum permisce. p. 105. l. 33. l. Absynthii. P. 108. lin. 1. l. Articulus tertius. l. 28. & p. 158. lin. 4. l. in jusculo. p. 110. l. 7. l. Articulus quartus. p. 114. l. 12. l. pulveris uncia semis. p. 118. l. 1. *tolle* unam, & *lege* drachmam semissem. p. 121. lin. 19. l. exprimantur. lin. 26. *adde* hyperici cum floribus. p. 127. l. 2. *adde* Articulus primus. p. 129. l. 28. l. ad pultis formam misce, & *tolle* misceantur. pag. 130. lin. 31. l. macerentur. p. 135. lin. 11. l. *adde* Poma. p. 144. lin. 23. l. descriptis. P. 145. l. 26. l. quæ mixta & liquefacta. p. 146. l. 32. l. gnaviter. P. 149. pone *q.* l. 11. l. rupta. P. 150. l. l. emplastri cui. P. 151. l. 37. l. odoramenta. P. 155. l. 29. l. foetido. P. 157. l. 9. l. macerentur cum aquæ ferventis libris 14. vel q. C. P. 165. l. 33. l. ratiaria. P. 186. l. 3. *adde* seu pulvis Algaroth. p. 188. l. 8. l. ad siccitatem. l. 13. l. ictericiis. In indice l. Absynthii sal.

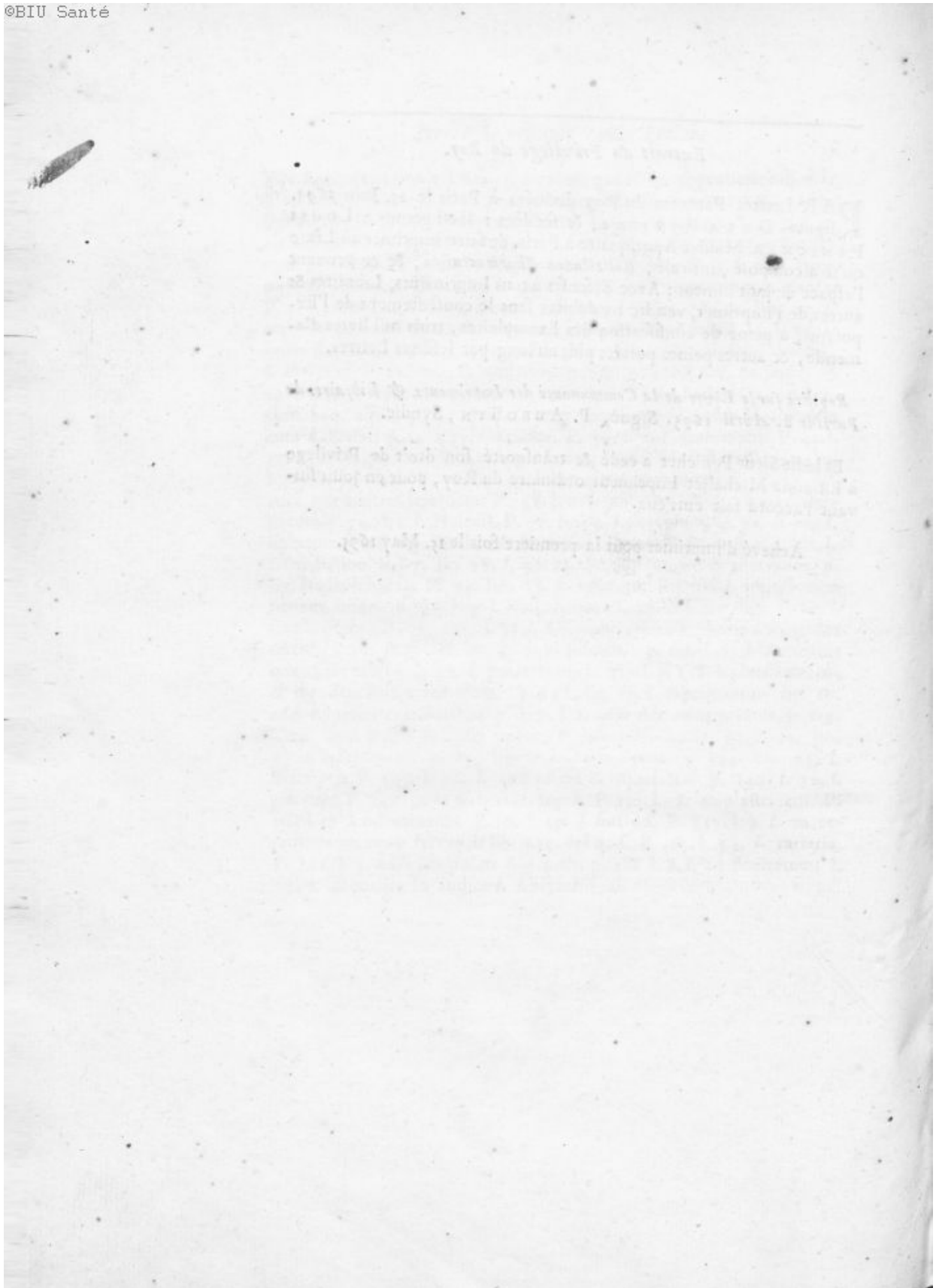
Extrait du Privilege du Roy.

PAR Lettres Patentes du Roy données à Paris le 23. Juin 1695. signées DE LA RIVIERE, & scellées : Il est permis à LOUIS PENICHER Maistre Apotiquaire à Paris, de faire imprimer un Livre qu'il a composé, intitulé, *Collectanea Pharmaceutica*, & ce pendant l'espace de huit années : Avec défenses à tous Imprimeurs, Libraires & autres, de l'imprimer, vendre ny debiter sans le consentement de l'Exposant, à peine de confiscation des Exemplaires, trois mil livres d'amende, & autres peines portées plus au long par lescdites Lettres.

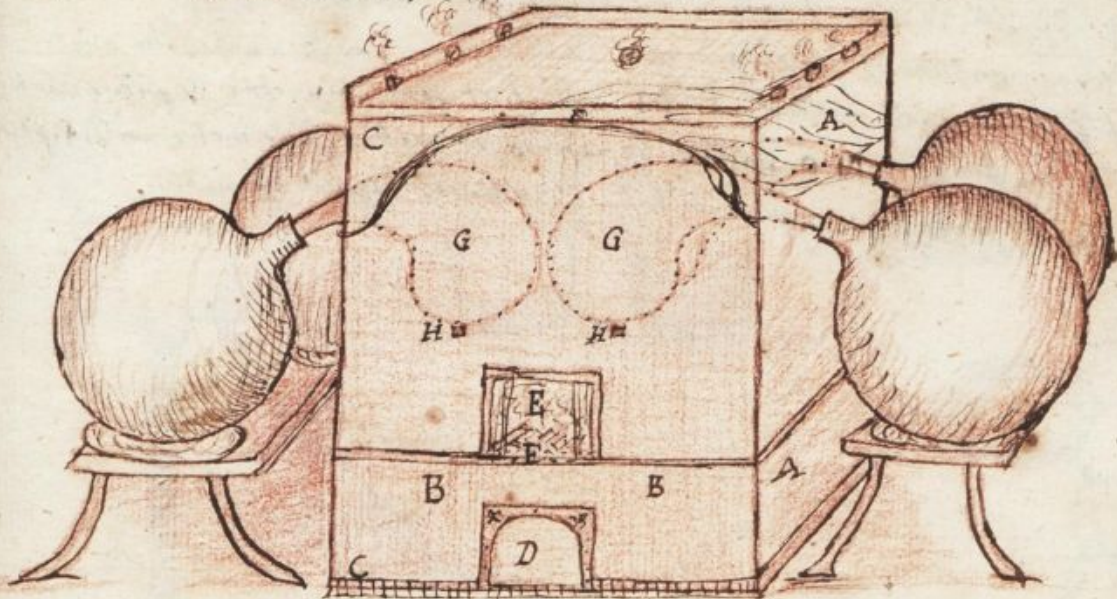
Registré sur le Livre de la Communauté des Imprimeurs & Libraires de Paris le 8. Avril 1695. Signé, P. AUBOÛRN, Syndic.

Et ledit Sieur Penicher a cédé & transporté son droit de Privilege à Estienne Michallet Imprimeur ordinaire du Roy, pour en jouir suivant l'accord fait entr'eux.

Achevé d'imprimer pour la premiere fois le 15. May 1695.

Fourneau de briques quarré pour distiller a quatre
cornues si on le veut confirmer pour distiller a 8 cornues
on augmentera sa longueur de moitié et on fera une
seconde porte opposée a la premiere avec son conduit
et même on pourra se passer d'une seconde porte.

Ce fourneau doit avoir deux pieds huit pouces de longueur, A. deux pieds
six pouces de largeur, B. deux pieds quatre pouces de hauteur, C. Le conduit, D.
et le foyer, E. garnies de leurs porte de fer doivent avoir huit pouces de haut
et autant de large: Les murailles jusqu'à la grille F. doivent avoir dix
pouces d'épaisseur et depuis la grille jusqu'en haut quatre pouces seulement,
sept pouces au dessus de la grille on posera deux barreaux de fer quarrés H
capable de porter chacun deux cornues G: ces barreaux diviseront la
largeur interne du fourneau en trois distances égales: quatre pouces au
dessus des barreaux on laissera des ouvertures de quatre pouces de
largeur pour la sortie des cols des cornues dont le corps doit passer sur
les barreaux et leurs deviers tournés l'un contre l'autre; on pourra faire
le dôme ou la voûte avec des briques comme celle d'un four à boulanger
ou avec une grande plaque de fer de fonte: on aura soin de laisser
trois registres de chaque côté de la longueur du fourneau. on aura
soin de garnir les quatre angles internes du fourneau avec du lut et des
morceaux de briques afin que la chaleur se porte vers le milieu.

A. maniere de separer les huiles distillées legeres: B. cornet de fer ou de
 Cuivre pour le regule d'antimoine. C. pot de grès avec son couvercle
 pour distiller l'esprit de soufre. D. E. creusets. F. G. vaisseau ^{de stain} et
 fourneau pour distiller l'esprit de vin. I. matras a long col pour distiller
 aussi l'esprit de vin, et pour rectifier les esprits ~~corrosifs~~ volatils. H. plat
 de terre non vernis pour calciner l'antimoine. La K. Calusite pour
 rectifier les esprits acides. L. M. aludel et fourneau pour les fleurs d'antimon
 et de soufre. N. O. vaisseau de ventre et matras pour metre en digestion
 les esprits corrosifs qu'on veut dulcifier avec l'esprit de nitre.

